

ศึกษาผลสัมฤทธิ์การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

Study the Achievement of Integrated Preparation for Cooperative Education,
Faculty of Architecture and Design, Rajamangala University of Technology Phra
Nakhon

ผู้วิจัย
ศศิประภา เวชศิลป์

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากเงินกองทุนเพื่อการวิจัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ชื่องานวิจัย : ศึกษาผลสัมฤทธิ์การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
ชื่อผู้วิจัย : นางสาวศศิประภา เวชศิลป์
ปีพุทธศักราช : 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ต้องการศึกษาผลสัมฤทธิ์การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ โดยมีวัตถุประสงค์ ได้แก่ 1) การศึกษาประเด็นปัญหาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มทร.พระนคร 2) เพื่อออกแบบรูปแบบการเรียนการสอนในวิชาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มทร.พระนคร 3) ประเมินผลสัมฤทธิ์การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มทร.พระนคร ของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 จากสาขาวิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สาขาวิชาการออกแบบบรรจุภัณฑ์และการพิมพ์ และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 จากสาขาวิชาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มทร.พระนคร ในรายวิชาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา

วิธีการดำเนินการวิจัยโดยศึกษาประเด็นปัญหาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา จากนั้นทำการวิเคราะห์ เพื่อหาค่าความเหมาะสม และขั้นตอนการสร้างรูปแบบการเรียนการสอน ที่เหมาะสม ด้วยแบบสอบถามประกอบการสัมภาษณ์จากอาจารย์และเจ้าหน้าที่ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มทร.พระนคร จำนวน 5 ท่าน และประเมินผลสัมฤทธิ์การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ จำนวน 50 คน ด้วยเทคนิคมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ผลการวิจัยพบว่าการศึกษาประเด็นปัญหาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มทร.พระนคร จำนวน 63 คน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย (\bar{X} =3.97, S.D.=0.72) ส่วนรูปแบบการเรียนการสอนในวิชาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มทร.พระนคร โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ จำนวน 5 ท่าน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย (\bar{X} =4.83, S.D.=0.26) และผลประเมินความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคล เจ้าของสถานประกอบการหรือพี่เลี้ยงดูแลหรือปฏิบัติงานร่วมกับนักศึกษาสหกิจศึกษาของแต่ละสถานประกอบการ จำนวน 50 คน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย (\bar{X} =4.20, S.D.=0.63)

Research Title : Study the Achievement of Integrated Preparation for Cooperative Education, Faculty of Architecture and Design, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon

Author : Miss Sasiprapa Wechasin

Year : 2023

Abstract

This research wanted to study the results of integrated cooperative education preparation. The objectives include: 1) Studying issues related to cooperative education preparation, Faculty of Architecture and Design, RMUTP 2) to design a teaching model in the subject of preparation for integrated cooperative education, Faculty of Architecture and Design, RMUTP 3) Evaluate the achievement of preparation for integrated cooperative education. Faculty of Architecture and Design, RMUTP, of 3rd year students from the Industrial Product Design, Department of Packaging and Printing Design and 4th year students from the Department of Architecture, Faculty of Architecture and Design, RMUTP in the cooperative education preparation course.

Methods for conducting research by studying cooperative education preparation issues Then analyze to find the appropriateness value and the process of creating an appropriate teaching model using questionnaires and interviews from teachers and staff, Faculty of Architecture and Design, RMUTP, totaling 5 people and evaluating the achievement of preparing integrated cooperative education for 50 people using the 5-level estimation scale technique.

The results found that the study of the issue of cooperative education preparation total of 63 people, was at a high level, average (\bar{x} =3.97, S.D.=0.72). As for the format of Teach in the subject of preparation for integrated cooperative education by 5 design experts, overall at the highest level, average (\bar{x} =4.83, S.D.=0.26) and satisfaction evaluation results of personnel staff Establishment owners or mentors supervise or work with 50 co-operative education students of each establishment, overall at a high level, average (\bar{x} =4.20, S.D.=0.63)

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัยเล่มนี้เกิดขึ้นจากการศึกษาผลสัมฤทธิ์การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เป็นการศึกษาเพื่อนำมาต่อยอดในการจัดสื่อการเรียนการสอน ภายในคณะฯ งานวิจัยเล่มนี้ ลุล่วงได้ด้วย การสนับสนุนการวิจัยจากเงินกองทุนเพื่อการวิจัย ประจำปีงบประมาณ 2566 ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประชา พิจักขณา คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต เหล่าวัฒนพงษ์ รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย และบุคลากร คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำช่วยเหลือ และช่วยตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ รายงานการวิจัยเล่มนี้สำเร็จได้อย่างสมบูรณ์ และลุล่วงไปได้ด้วยดี ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ และกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สละเวลาในการให้สัมภาษณ์และตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี ตลอดจนขอขอบคุณผู้ให้ความอนุเคราะห์ทุกท่านที่ไม่ได้กล่าวไว้ในที่นี้

ท้ายสุดคุณค่าและประโยชน์อันพึงมาจากการทำรายงานการวิจัยเล่มนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้เป็นแนวทางการศึกษาแก่ผู้ที่สนใจ เกี่ยวกับการศึกษาผลสัมฤทธิ์การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครต่อไป หากรายงานการวิจัยเล่มนี้ มีข้อผิดพลาดประการใด ผู้วิจัยต้องขออภัยมา ณ ที่นี้ด้วย

ผู้วิจัย

ศศิประภา เวชศิลป์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(ก)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(ข)
กิตติกรรมประกาศ	(ค)
สารบัญ	(ง)
สารบัญตาราง	(ฉ)
สารบัญภาพ	(ช)
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ	1
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย	2
1.3 ขอบเขตของโครงการวิจัย	3
1.4 ทฤษฎี สมมุติฐาน	4
1.5 กรอบแนวความคิด	5
1.6 วรรณกรรมหรือบทความวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
1.7 วิธีดำเนินการวิจัย	6
1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับทฤษฎีประสบการณ์นิยม	8
2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาผลสัมฤทธิ์	19
2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับการสหกิจศึกษา	28
2.4 ข้อมูลเกี่ยวกับการบูรณาการ	34
2.5 ข้อมูลเกี่ยวกับวิชาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา	41
2.6 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	96
บทที่ 3 วิธีดำเนินงานวิจัย	
3.1 วิธีดำเนินงานวิจัยรายวัตถุประสงค์ ที่ 1 ศึกษาประเด็นปัญหาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา คณะฯ	101

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.2 วิธีดำเนินงานวิจัยรายวัตถุประสงค์ ที่ 2 เพื่อออกแบบรูปแบบการเรียนการสอนในวิชาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ คณะฯ	104
3.3 วิธีดำเนินงานวิจัยรายวัตถุประสงค์ ที่ 3 ประเมินผลสัมฤทธิ์การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ คณะฯ	107
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
4.1 ผลการวิเคราะห์ ตามวัตถุประสงค์ 1 ศึกษาประเด็นปัญหาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา คณะฯ	111
4.2 ผลการวิเคราะห์ ตามวัตถุประสงค์ 2. เพื่อออกแบบรูปแบบการเรียนการสอนในวิชาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ คณะฯ	114
4.3 ผลการวิเคราะห์ ตามวัตถุประสงค์ 3 ประเมินผลสัมฤทธิ์การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ คณะฯ	123
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการวิจัย	137
5.2 อภิปราย	138
5.3 ข้อเสนอแนะ	139
บรรณานุกรม	140
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก แบบประเมินผลประสิทธิภาพ	143
ภาคผนวก ข ภาพขั้นตอนการลงพื้นที่	169
ประวัติผู้เขียน	177

สารบัญญัตราสาร

ตารางที่	หน้า
2.1 หัวข้อการสอนตามหน่วยการเรียนรู้	41
4.1 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับประเด็นปัญหาการเตรียมความพร้อม สหกิจศึกษา คณะฯ	112
4.2 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน รูปแบบการเรียนการสอนในวิชาการเตรียม ความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ คณะฯ	121
4.3 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่มีความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคล เจ้าของสถานประกอบการหรือพี่เลี้ยงดูแลหรือปฏิบัติงานร่วมกับนักศึกษาสหกิจศึกษา ของแต่ละสถานประกอบการ	132
4.4 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่มีความพึงพอใจด้านความรู้ทั่วไป เกี่ยวกับสถานประกอบการ	132
4.5 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่มีความพึงพอใจด้านคุณสมบัติของนักศึกษา	133
4.6 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่มีความพึงพอใจด้านการเลือก สถานประกอบการและการสมัครงาน	134
4.7 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่มีความพึงพอใจด้านการปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ	135
4.8 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่มีความพึงพอใจด้านการประเมิน ผลสัมฤทธิ์การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา	136

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1.1 สหกิจศึกษา 4.0	1
1.2 กรอบแนวความคิด	5
2.1 กรอบแสดงการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์	27
2.2 ตามมาตรฐานวิชาการ มาตรฐานวิชาชีพ ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน และการประกอบการ	29
2.3 การบูรณาการระหว่างพันธกิจ	40
2.4 การบรรยายข้อมูลเบื้องต้นของรายวิชา	43
2.5 ความหมายสหกิจศึกษา	44
2.6 ความสำคัญและประโยชน์ของสหกิจศึกษา	44
2.7 ปรัชญาประสบการณ์นิยม	45
2.8 Learning by doing	46
2.9 Participating	46
2.10 Receiving	47
2.11 บิดาแห่งสหกิจศึกษาไทย	47
2.12 เครื่องช่วยพัฒนาสหกิจศึกษา	48
2.13 การรู้จักตนเอง	49
2.14 ความสำคัญของการรู้จักตนเอง	49
2.15 การรู้จักตนเองแต่ละด้าน	50
2.16 คาร์ล อาร์ โรเจอร์	50
2.17 การรับรู้เกี่ยวกับตนเอง	51
2.18 ทักษะที่ควรมี	52
2.19 โตขึ้นคุณอยากเป็นอะไร	53
2.20 ทฤษฎีกำปั้น	53
2.21 ทฤษฎี Reinvent yourself	54
2.22 เป้าหมายในชีวิต	54
2.23 ความหมายของการทำงานเป็นทีม	55
2.24 กลยุทธ์ในการทำงานเป็นทีม	57

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพ	หน้า
2.25 การละลายพฤติกรรม	58
2.26 การระดมความคิด	58
2.27 Speed Meeting	59
2.28 ไข่ระเบิด	60
2.29 น้กวาดมือไว	60
2.30 สิ่งที่ได้จากการทำงานเป็นทีม และสิ่งที่ผิดพลาด	61
2.31 หน่วยงาน และบุคลากรที่รับผิดชอบ	62
2.32 บทบาทความรับผิดชอบ	62
2.33 สหกิจศึกษา	63
2.34 การจัดหลักสูตรระบบสหกิจศึกษา	63
2.35 เกณฑ์การประเมินผล	64
2.36 การเตรียมตัวไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษา	64
2.37 การเตรียมข้อมูล - เตรียมเอกสาร	65
2.38 กระบวนการระหว่างการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ณ สถานประกอบการ	65
2.39 การนิเทศงานสหกิจศึกษา	66
2.40 การปฏิบัติตนหลังการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา	66
2.41 จรรยาบรรณวิชาชีพ	67
2.42 เหตุการณ์จากสถานการณ์สมมติ ตอน "เหตุจากอารมณ์เป็นใหญ่"	67
2.43 เหตุการณ์จากสถานการณ์สมมติ ตอน "ซู้สาว"	68
2.44 เหตุการณ์จากสถานการณ์สมมติ ตอน "มาสาย"	69
2.45 คุณธรรมและจรรยาบรรณในการทำงาน	71
2.46 ความสำคัญของคุณธรรมและจรรยาบรรณ	71
2.47 คุณธรรมและจรรยาบรรณ	72
2.48 การเขียนใบสมัครงาน	73
2.49 ใบสมัครงาน CV	74
2.50 รายละเอียดในใบสมัครงาน Resume	75
2.51 Key Vocabulary Creativity and Innovation	75

สารบัญญภาพ (ต่อ)

ภาพ	หน้า
2.52 Key Vocabulary Analytical and Critical Thinking	76
2.53 Key Vocabulary Hardworking	76
2.54 แบบฝึกหัดใบสมัครงาน Resume 2 ภาษา	77
2.55 ผลงาน Resume ของนักศึกษาสาขาการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม	78
2.56 ผลงาน Resume ของนักศึกษาสาขาการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม	79
2.57 ผลงาน Resume ของนักศึกษาสาขาการออกแบบบรรจุภัณฑ์และการพิมพ์	80
2.58 ผลงาน Resume ของนักศึกษาสาขาการออกแบบบรรจุภัณฑ์และการพิมพ์	81
2.59 ผลงาน Resume ของนักศึกษาสาขาการออกแบบสถาปัตยกรรม	82
2.60 ผลงาน Resume ของนักศึกษาสาขาการออกแบบสถาปัตยกรรม	83
2.61 ผลงาน Portfolio บางส่วนของนักศึกษาสาขาออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม	84
2.62 ผลงาน Portfolio บางส่วนของนักศึกษาสาขาออกแบบบรรจุภัณฑ์และการพิมพ์	85
2.63 ผลงาน Portfolio บางส่วนของนักศึกษาสาขาออกแบบสถาปัตยกรรม	86
2.64 สถานประกอบการเปิดรับนักศึกษาฝึกงาน	87
2.65 สถานประกอบการเปิดรับนักศึกษาฝึกงาน	88
2.66 สถานประกอบการเปิดรับนักศึกษาฝึกงาน	88
2.67 สถานประกอบการที่นักศึกษาสนใจ สาขาออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม	89
2.68 สถานประกอบการที่นักศึกษาสนใจ สาขาออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม	90
2.69 สถานประกอบการที่นักศึกษาสนใจ สาขาออกแบบบรรจุภัณฑ์และการพิมพ์	91
2.70 สถานประกอบการที่นักศึกษาสนใจ สาขาออกแบบบรรจุภัณฑ์และการพิมพ์	92
2.71 สถานประกอบการที่นักศึกษาสนใจ สาขาออกแบบสถาปัตยกรรม	93
2.72 สถานประกอบการที่นักศึกษาสนใจ สาขาออกแบบสถาปัตยกรรม	94
2.73 ตัวอย่างหน้าปก	95
2.74 ส่วนประกอบรายงาน	96
3.1 แสดงแผนผังวิธีการดำเนินการวิจัย	110
4.1 การบรรยายข้อมูลเบื้องต้นของรายวิชา	112
4.2 นักศึกษารอกรายละเอียด Resume แบบสองภาษา	115
4.3 นักศึกษาสร้าง Resume	115

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพ	หน้า
4.4 นักศึกษาสร้าง Resume	116
4.5 ทำกิจกรรมการทำงานแบบกลุ่มสาขาการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม	116
4.6 ทำกิจกรรมการทำงานแบบกลุ่มสาขาการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม	117
4.7 ทำกิจกรรมการทำงานแบบกลุ่มสาขาสถาปัตยกรรม และการออกแบบบรรจุภัณฑ์และการพิมพ์	117
4.8 ช่วงถาม ตอบ ของนักศึกษา	118
4.9 ช่วงถาม ตอบ ของนักศึกษา	118
4.10 วิทยากรบรรยาย จากบริษัท เคซีแอล เทรดิง จำกัด	119
4.11 สัมมนาโดยวิทยากรจากบริษัท เคซีแอล เทรดิง จำกัด	119
4.12 เขียนรูปแบบเล่มรายงาน	120
4.13 เขียนรูปแบบเล่มรายงาน	120
4.14 ออกนิเทศสหกิจศึกษา บริษัท ไต้ไทร จำกัด	123
4.15 ออกนิเทศสหกิจศึกษา บริษัท เซรามิคส์ลีฟวิ่ง จำกัด	123
4.16 ออกนิเทศสหกิจศึกษา บริษัท สตูดิโอจิว จำกัด	124
4.17 ออกนิเทศสหกิจศึกษา บริษัท เซ็นทรัลพัฒนา จำกัด	124
4.18 ออกนิเทศสหกิจศึกษา บริษัท วันซ์ อะเกน จำกัด	125
4.19 ออกนิเทศสหกิจศึกษา บริษัท บุญถาวร จำกัด	125
4.20 ออกนิเทศสหกิจศึกษา บริษัท อีสท์อินโนเวชั่น จำกัด	126
4.21 ออกนิเทศสหกิจศึกษา บริษัท เค ซี แอล เทรดิง จำกัด	126
4.22 ออกนิเทศสหกิจศึกษา บริษัท เดอะการ์ตูน พาร์ทเนอร์ จำกัด	127
4.23 ออกนิเทศสหกิจศึกษา บริษัท วันซ์ อะเกน จำกัด	127
4.24 ออกนิเทศสหกิจศึกษา บริษัท เดอะการ์ตูน พาร์ทเนอร์ จำกัด	128
4.25 ออกนิเทศสหกิจศึกษา บริษัท วันซ์ อะเกน จำกัด	128
4.26 ออกนิเทศสหกิจศึกษา บริษัท ยางนา สตูดิโอ จำกัด	129
4.27 ออกนิเทศสหกิจศึกษา บริษัท ยางนา สตูดิโอ จำกัด	129
4.28 ออกนิเทศสหกิจศึกษา บริษัท เนเชอรัล โห้ม จำกัด	130
4.29 ออกนิเทศสหกิจศึกษา บริษัท ซูเปอร์กรีน สตูดิโอ จำกัด	130

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพ	หน้า
4.30 ออกนิตศสทหิจศึทศษ บรึษัท พรีบิลท์ จำกัถ	131
4.31 ออกนิตศสทหิจศึทศษ บรึษัท กอปรฝััน จำกัถ	131

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ

การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา (Preparation for Cooperative Education) คือ กระบวนการสหกิจศึกษา การเลือกสถานประกอบการและการสมัครงาน การสัมภาษณ์งานอาชีพ การพัฒนาบุคลิกภาพ กฎหมายแรงงานและจรรยาบรรณวิชาชีพ ระบบคุณภาพและความปลอดภัย การเขียนรายงานและการนำเสนองาน โดยระบบการจัดการเรียนการสอนต้องการที่จะมุ่งเน้นให้นักศึกษา ได้เตรียมตัวก่อนการปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการโดยจำเป็นจะต้องนำความรู้ในภาคทฤษฎีไปประยุกต์ใช้ในภาคปฏิบัติลักษณะงานที่นักศึกษาได้ปฏิบัติจะตรงตามสาขาวิชาของนักศึกษา เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้นักศึกษานำความรู้ที่ได้จากสถานศึกษาสามารถประยุกต์ใช้ได้จริงในสถานประกอบการ ภายในระยะเวลา 16 สัปดาห์ หรือ 1 ภาคการศึกษา และสามารถประเมินผลลัพธ์ หลังจากสิ้นสุดการเรียนการสอน และนำไปสู่การออกสหกิจศึกษาในสถานประกอบการจริง

ภาพที่ 1.1: สหกิจศึกษา 4.0

ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

แนวคิดในเชิงบูรณาการถูกนำมาใช้ในการเรียนการสอนที่มีระเบียบแบบแผนในการค้นหาคำตอบของปัญหา หรือการเสาะแสวงหาความรู้ใหม่ รวมถึงการประดิษฐ์คิดค้นที่ผ่านกระบวนการศึกษาค้นคว้าหรือทดลอง วิเคราะห์และตีความข้อมูล ตลอดจนสรุปอย่างเป็นระบบ เพื่อลดปัญหาเสียงสะท้อนของคุณภาพบัณฑิตไทย ไม่ว่าจะเป็น ทฤษฎีจัดแต่ปฏิบัติไม่เป็น มีความรู้แต่ไม่สู้งาน และการขาดทักษะภาษาต่างประเทศ นอกจากนี้ยังมีความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี: ประเทศไทย 4.0 อีกด้วย

ภายใต้โครงสร้างของหลักสูตรการเรียนการสอนของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิชาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา เป็นวิชาบังคับที่ต้องการเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ และต่อเนื่องไปยังวิชาสหกิจศึกษา ทำให้ต้องพิจารณาถึงคุณสมบัติของนักศึกษาและสถานประกอบการที่เหมาะสม เพื่อให้แน่ใจว่านักศึกษาที่ไปปฏิบัติสหกิจศึกษาจะได้รับการเสนองานที่มีคุณภาพตรงต่อมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ โดยมุ่งหวังประโยชน์จากรายวิชาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา สามารถวิเคราะห์และประเมินผลกระทบจากการใช้ความรู้ต่อบุคคลองค์กร สังคม และสิ่งแวดล้อม มีจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ และมีความรับผิดชอบในฐานะผู้ประกอบการวิชาชีพ รวมถึงเข้าใจถึงบริบททางสังคมของวิชาชีพ มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการที่สำคัญ ทั้งในเชิงทฤษฎีและปฏิบัติ ในเนื้อหาของสาขาวิชาเฉพาะด้านทาง การใช้เครื่องมือด้านเทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสมในการทำงาน และสามารถใช้ความรู้และทักษะในสาขาวิชาของตนในการประยุกต์แก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานจริงได้ ถือเป็นความร่วมมือกันทั้ง 3 ฝ่าย คือ นักศึกษา สถานศึกษา และสถานประกอบการ และสร้างความเข้มแข็ง ความเชื่อมั่นให้กับทั้ง 3 ฝ่าย นอกจากนี้ ยังเป็นการแก้ไขปัญหาในเรื่องผลกระทบจากการไม่เตรียมพร้อมของนักศึกษาในภาคทฤษฎีจากสถานศึกษาที่กำลังจะออกไปสู่ภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ โดยปัญหาส่วนใหญ่มาจากคุณสมบัติของนักศึกษาที่ยังอ่อนประสบการณ์ในภาคปฏิบัติ และการจัดการวิธีการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ พร้อมกับการปรับตัวเข้าสู่สังคมการทำงานในอีกรูปแบบหนึ่ง

ทั้งนี้เพื่อเตรียมการรองรับการดำเนินการจัดสหกิจศึกษา 16 สัปดาห์ หรือ 1 ภาคการศึกษา อย่างมีอย่างมีประสิทธิภาพ และมีมาตรฐานผลสัมฤทธิ์จากทั้ง 3 ฝ่าย ได้แก่ นักศึกษา สถานศึกษา และสถานประกอบการ โดยมีกลุ่มประชากรตัวอย่าง คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 จากสาขาวิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สาขาวิชาการออกแบบบรรจุภัณฑ์และการพิมพ์ และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 จากสาขาวิชาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ผู้วิจัยจึงสนใจประเมินด้านกระบวนการ และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

1.2.1 ศึกษาประเด็นปัญหาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1.2.2 เพื่อออกแบบรูปแบบการเรียนการสอนในวิชาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1.2.3 ประเมินผลสัมฤทธิ์ การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1.3 ขอบเขตของโครงการวิจัย

ศึกษาผลสัมฤทธิ์การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1.3.1 ขอบเขตทางด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาผลสัมฤทธิ์การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ ซึ่งอยู่ในหลักสูตรของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร การดำเนินงานการวิจัยการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา ประกอบด้วย 1) ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับของสถานประกอบการ 2) คุณสมบัติของนักศึกษา 3) การเลือกสถานประกอบการและการสมัครงาน 4) การปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ 5) การประเมินผลสัมฤทธิ์การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา ทางผู้วิจัยจึงนำวิชาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มาทำการวิจัยในครั้งนี้

1.3.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ กำหนดขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมด 4 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 นักศึกษา ได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 จากสาขาวิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สาขาวิชาการออกแบบบรรจุภัณฑ์และการพิมพ์ และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 จากสาขาวิชาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำนวน 63 คน โดยใช้แบบสอบถามแบบเจาะจง (Purposive Sampling) มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

กลุ่มที่ 2 สถานศึกษา ได้แก่ อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาและเจ้าหน้าที่ จำนวน 5 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

กลุ่มที่ 3 สถานประกอบการ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคล เจ้าของสถานประกอบการหรือพี่เลี้ยงดูแลหรือปฏิบัติงานร่วมกับนักศึกษาสหกิจศึกษาของแต่ละสถานประกอบการ จำนวน 50 สถานประกอบการ โดยใช้แบบสอบถามแบบเจาะจง (Purposive Sampling) มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

กลุ่มที่ 4 ผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบเครื่องมือ (Item Objective Congruence Index: IOC) ค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ จำนวน 3 ท่าน

1.4 ทฤษฎี สมมุติฐาน

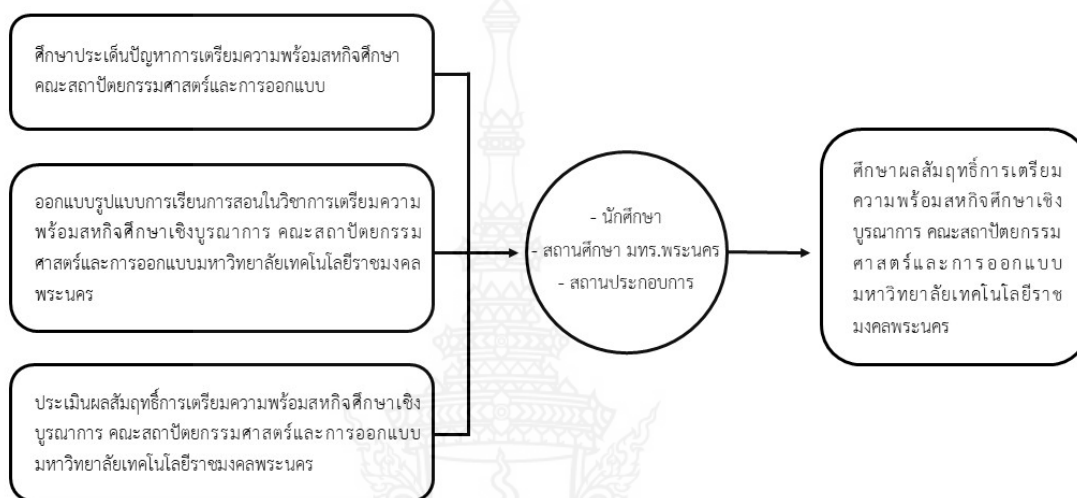
จอห์น ดิวอี้ (John Dewey) เป็นแบบพวกประสบการณ์นิยม (Experimentalism) เชื่อว่าความอยู่รอดของสรรพสัตว์ (ซึ่งหมายถึงมนุษย์ด้วยนั้น) ย่อมขึ้นอยู่กับ การปรับตัวของสิ่งนั้นๆ ความเชื่อนี้ได้มาจากชาร์ลส์ ดาร์วิน (Charles Darwin) เจ้าของทฤษฎีวิวัฒนาการซึ่งให้หลักไว้ว่าผู้ที่เหมาะสมที่สุดจะอยู่รอด (The Survival of the Fittest) ส่วนผู้ที่ไม่เหมาะสม ย่อมจะล้มหายตายจากไป จากความเป็นจริงข้อนี้ จอห์น ดิวอี้ จึงได้ยึดเอาเรื่อง “การปรับตัว” ให้เหมาะสมกับสิ่งแวดล้อมเป็นสาระสำคัญ หรือเป็นแก่นแห่งการศึกษา จากแนวคิดเรื่องการปรับตัวนี้เอง จอห์น ดิวอี้ (John Dewey) จึงเห็นค่านิยมย่อมมีปัญหาอยู่ตลอด ปัญหานั้นก็คือ การเผชิญต่อความเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมรอบตัวที่เป็นอยู่ทุกขณะนั่นเอง เมื่อมนุษย์ต้องพบปัญหาอยู่ตลอด การฝึกมนุษย์ให้แก้ปัญหาได้ จึงเป็นสิ่งจำเป็นเพราะจะช่วยให้เขาจัดปัญหาที่มาขัดขวางการดำเนินชีวิตได้ และชีวิตนั้นก็อยู่รอดตลอดไป (ประทุม อังกูโรหิต.2543)

แนวทฤษฎีประสบการณ์ของจอห์น ดิวอี้ ดังนี้

1. ผู้เรียนมีความสุขกับการเรียนได้เรียนรู้อย่างสนุกสนานโดยผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย และสิ่งที่เร้าความสนใจ
2. ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสนใจ ตามความถนัดและศักยภาพด้วยการศึกษา ค้นคว้า ฝึกปฏิบัติ ฝึกทักษะจนถึงการเรียนรู้ด้วยตนเองทำให้เกิดความเชื่อมั่นเป็นแรงจูงใจให้เกิดการเรียนรู้ ใฝ่เรียน
3. กิจกรรมกลุ่มช่วยเสริมสร้างลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ เกิดกระบวนการทำงาน เช่น มีการวางแผนการทำงาน มีความรับผิดชอบ เสียสละ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีวินัยในตนเอง มีพฤติกรรมที่เป็นประชาธิปไตย เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี รู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ผู้เรียนที่เรียนรู้จะเรียนรู้อย่างมีความสุข มีชีวิตชีวา ได้รับกำลังใจและได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อน ทำให้เกิดความมั่นใจ ผู้เรียนที่เรียนดีจะได้แสดงความสามารถของตนเอง มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และแบ่งปันสิ่งที่ดีให้แกกัน
4. ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดจากการร่วมกิจกรรมและการค้นหาคำตอบจากประเด็นคำถามของผู้สอนและเพื่อน ๆ สามารถค้นหาคำตอบและวิธีการได้ด้วยตนเอง สามารถแสดงออกได้ชัดเจนมีเหตุผล
5. ทุกขั้นตอนการจัดกิจกรรม จะสอดแทรกคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อให้ผู้เรียนได้ซึมซับสิ่งที่ดีงามไว้ในตนเองอยู่ตลอดเวลา
6. คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลในการเรียนรู้และการปฏิบัติงาน โดยให้แต่ละคนเรียนรู้เต็มตามศักยภาพของตน ไม่นำผลงานของผู้เรียนมาเปรียบเทียบกัน มุ่งให้ผู้เรียนแข่งขันกับตนเองและไม่เล็งผลเลิศจนเกินไป

7. ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน คือ ผู้เรียนเรียนอย่างมีความสุข เกิดการพัฒนารอบด้าน มีอิสระที่จะเลือกวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเอง และนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

1.5 กรอบแนวความคิด

ภาพที่ 1.2: กรอบแนวความคิด

ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

1.6 วรรณกรรมหรือบทความวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.6.1 นักปรัชญาชาวอเมริกันด้านประสบการณ์นิยม วิลเลียม เจมส์ (William James) เชื่อว่าความรู้ทั้งหมดของบุคคลผู้หนึ่งมาจากประสาทสัมผัสเท่านั้น จากนั้น บุคคลผู้นั้นถึงจะสามารถสรุปจากประสบการณ์เหล่านั้นว่า ความหมายของถ้อยคำหนึ่งเชื่อมโยงกับประสบการณ์ที่จะสามารถยืนยันถ้อยคำดังกล่าวได้ ซึ่งเป็นที่เรียกว่า หลักการของนักพิสูจน์ และเป็นส่วนหนึ่งของประสบการณ์นิยมแบบสุดโต่งที่เรียกว่า ปฏิฐานนิยมทางตรรกะ (Logical positivism ซึ่งได้กลายเป็นรูปแบบประสบการณ์นิยมแบบสุดโต่งที่ไม่ได้รับความนิยมแล้ว) ทั้งนี้ โดยที่ปฏิฐานนิยมทางตรรกะเชื่อว่าทุกความรู้มาจากประสาทสัมผัส มันจึงเป็นไปได้ที่จะพูดถึงอะไรบางอย่างที่ไม่เคยประสบหรือมีประสบการณ์มาก่อน หากถ้อยคำไม่สามารถเชื่อมโยงกับประสบการณ์ได้แล้ว ถ้อยคำดังกล่าวก็จะไร้ความหมาย ดังนั้น หากปฏิฐานนิยมทางตรรกะจะเป็นจริงได้ ก็หมายความว่าต้องสละความเชื่อทางศาสนาและศีลธรรมทิ้งไปทั้งหมด เพราะไม่มีใครที่มีประสบการณ์หรือการสังเกตใดๆ ที่จะสามารถยืนยันการกล่าวอ้างต่างๆทางศาสนาและศีลธรรมได้ อันจะทำให้มันไร้ความหมายไปด้วย (Paul Kleinman, 2013)

1.6.2 ตามแนวคิดของเดวิด ฮูม เชื่อว่า ประสบการณ์เป็นที่มาของความรู้ (Experience Knowledge) โดยมีประสาทสัมผัสที่ทำหน้าที่สืบต่อจากโลกภายนอก (External World) ความรู้เกิดขึ้นเมื่อประสาทสัมผัส ระหว่างสิ่งที่ปรากฏ และความเกี่ยวข้องของสิ่งต่าง ๆ นอกกายกับอวัยวะสัมผัสของเราแล้ว ทำให้เกิดการรับรู้ มโนภาพของผู้อื่นเรารู้ไม่ได้โดยตรง แต่รู้ได้โดยการถ่ายทอด ประสบการณ์นิยมมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งถึงคริสต์ศตวรรษที่ 17 การที่โลกมีความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ และวิทยาการอื่น ๆ เกิดขึ้น ส่งผลให้ทฤษฎีแบบประสบการณ์นิยมก่อตัวขึ้นอย่างรวดเร็ว จนเห็นได้ชัด (Vajiravamsa (Kamon), 2017)

1.6.3 คณะผู้วิจัยได้สรุปสาระสำคัญเป็นตาราง เพื่อใช้ในการเรียนการสอนด้านศิลปะและการออกแบบในระดับอุดมศึกษา ซึ่งผลการวิจัยนั้น ผู้วิจัย พบว่า ถึงแม้วัฒนธรรมของไทยกับสหรัฐอเมริกา จะแตกต่างกันหลายประการ แต่ลักษณะสำคัญทั้งในหลักการและวิธีปฏิบัติ มีสิ่งที่คล้ายคลึงกัน โดยเฉพาะเทคนิคการสร้าง ความเข้าใจในการใช้เครื่องมือ รู้จักธรรมชาติวัสดุ และฝึกฝนความชำนาญให้เพียงพอ จนสามารถสร้างผลงานคุณภาพสูงได้ รวมถึงจะต้องหมั่นศึกษาผลงานที่ได้รับความสำเร็จ เช่น ผลงานที่ได้รับรางวัลจากการประกวด ที่จะช่วยยกระดับแนวคิด และมีมือของผู้เรียน (ไพโรจน์ ชุมณี และคณะ, 2561)

1.7 วิธีดำเนินการวิจัย

1.7.1 เครื่องมือในการวิจัย

1.7.1.1 แบบสัมภาษณ์เชิงลึกด้านข้อมูลบทเรียนเนื้อหาสำหรับการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา สาขาวิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สาขาวิชาการออกแบบบรรจุภัณฑ์และการพิมพ์ และ จากสาขาวิชาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1.7.1.2 แบบสอบถามสำหรับผู้เชี่ยวชาญและตรวจสอบหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องกับคำนิยามศัพท์ และตามกรอบแนวคิดในการวิจัย หรือ IOC ซึ่ง วิจัยครั้งนี้ มีผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน

1.7.1.3 แบบสอบถามความพึงพอใจ เป็นแบบสอบถามโดยใช้วิธีแบบเจาะจง (Purposive Sampling) มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) ซึ่งแบบสอบถามจะมีจำนวน 25 ข้อ จะแบ่งเป็น 5 ด้าน คือ 1) ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับของสถานประกอบการ 2) คุณสมบัติของนักศึกษา 3) การเลือกสถานประกอบการและการสมัครงาน 4) การปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ 5) การประเมินผลสัมฤทธิ์การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา ทางผู้วิจัยจึงนำวิชาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1.7.1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.)

1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.8.1 ประโยชน์ต่อหน่วยงานที่คาดว่าจะได้รับ

1.8.1.1 สามารถประยุกต์ใช้งานด้วยรูปแบบที่เหมาะสมกับกระบวนการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

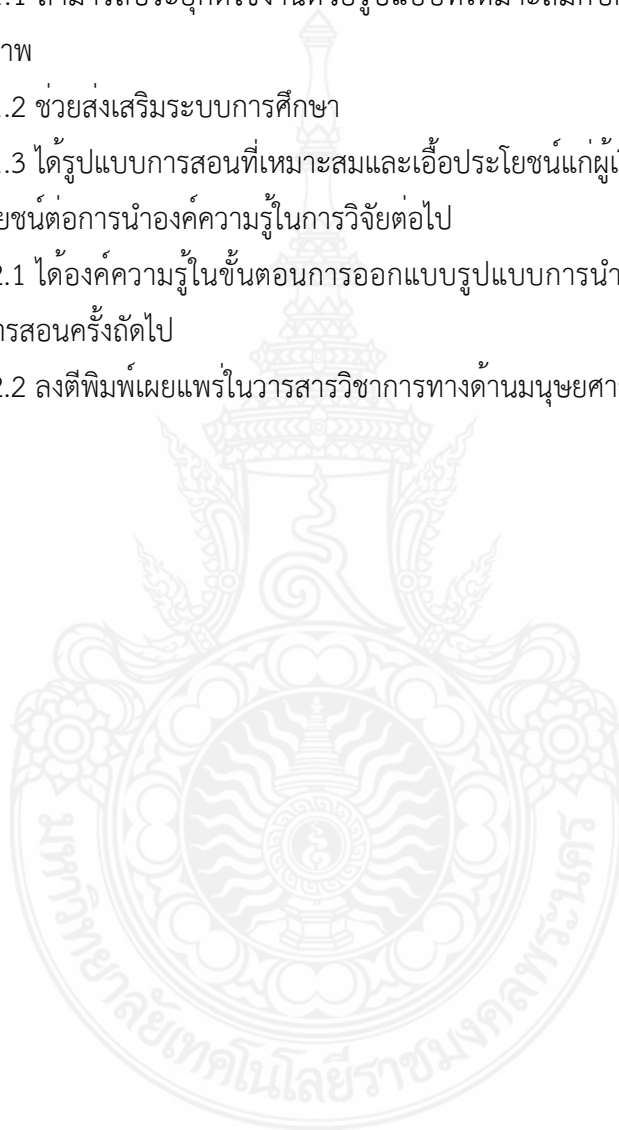
1.8.1.2 ช่วยส่งเสริมระบบการศึกษา

1.8.1.3 ได้รูปแบบการสอนที่เหมาะสมและเอื้อประโยชน์แก่ผู้เรียน

1.8.2 ประโยชน์ต่อการนำองค์ความรู้ในการวิจัยต่อไป

1.8.2.1 ได้องค์ความรู้ในขั้นตอนการออกแบบรูปแบบการนำเสนอมาประยุกต์ใช้งานในระบบการเรียนการสอนครั้งถัดไป

1.8.2.2 ลงตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิชาการทางด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ทางผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิจัย เรื่องศึกษาผลสัมฤทธิ์การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

- 2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับทฤษฎีประสบการณ์นิยม
- 2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาผลสัมฤทธิ์
- 2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับการสหกิจศึกษา
- 2.4 ข้อมูลเกี่ยวกับการบูรณาการ
- 2.5 ข้อมูลเกี่ยวกับวิชาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา
- 2.6 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับทฤษฎีประสบการณ์นิยม

ปรัชญาประสบการณ์นิยม (Empiricism) เป็นแนวคิดที่ว่าความรู้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ ความคิดของมนุษย์เติบโตและพัฒนาโดยเกี่ยวข้องกับประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม (Horowitz, 1937) ปรัชญาประสบการณ์นิยมให้ความสำคัญเกี่ยวกับประสบการณ์ตรงเป็นสำคัญ จึงถือได้ว่าเป็นการริเริ่มแนวความคิดประสบการณ์นิยม (Kunpanya, 2014) ซึ่งเป็นบ่อเกิดของความรู้ทุกอย่างคำว่า “Empiricism” มาจากรากศัพท์ภาษากรีกคำว่า “Emperia” และได้กลายมาเป็นภาษาอังกฤษคำว่า “Experience” ซึ่งหมายถึง “ประสบการณ์” ปรัชญาประสบการณ์นิยม ตามแนวคิดของเดวิด ฮูม เชื่อว่า ประสบการณ์เป็นที่มาของความรู้ (Experience Knowledge) โดยมีประสาทสัมผัสที่ทำหน้าที่สืบต่อจากโลกภายนอก (External World) ความรู้ที่เกิดขึ้นเมื่อประสาทสัมผัสระหว่างที่ปรากฏและความเกี่ยวข้องของสิ่งต่างๆนอกกายกับอวัยวะสัมผัสของเราแล้ว ทำให้เกิดการรับรู้ มโนภาพของผู้อื่น เราไม่ได้โดยตรง แต่รู้ได้โดยการถ่ายทอดประสบการณ์นิยมมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งถึงคริสต์ศตวรรษที่ 17 การที่โลกมีความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และวิทยาการอื่นๆเกิดขึ้น ส่งผลให้ทฤษฎีแบบประสบการณ์นิยมก่อตัวขึ้นอย่างรวดเร็วจนเห็นได้ชัด (Vajiravamsa (Kamon), 2017) เช่นเดียวกับแนวคิดปรัชญาประสบการณ์นิยมของจอห์น ดิวอี้ เป็นปรัชญาการศึกษาที่ยกย่องประสบการณ์ เน้นให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้สถานการณ์จริง

จอห์น ดิวอี้ (John Dewey) ให้ความหมายคำว่า “ประสบการณ์” ที่พิเศษแตกต่างไปจาก ความหมายที่เราเข้าใจกันโดยทั่วไป ซึ่งมักหมายถึงสิ่งที่เราเคยพบเห็นมา หรือความสามารถ

ปฏิบัติงานในด้านใดด้านหนึ่งอย่างชำนาญ ความหมายเช่นนี้ มักจะเป็นเรื่องของอดีตและทักษะเท่านั้น สำหรับตัวอ็ ประสบการณ์มีลักษณะเป็นสิ่งธรรมชาติและเป็นเรื่องของกระบวนการคิด ซึ่งเป็นการแสดงปฏิกริยาระหว่างอินทรีย์กับสภาพแวดล้อมอีกด้วย ตัวอ็แบ่งประสบการณ์ออกเป็น 2 ประเภท คือ ประสบการณ์ปฐมภูมิ (Primary Experience) และ ประสบการณ์ทุติยภูมิ (Secondary Experience)

ประสบการณ์ปฐมภูมิ (Primary Experience) คือ ประสบการณ์ที่ยังไม่เป็นที่รู้หรือยังมิได้มีการคิดไตร่ตรอง มันเป็นเพียงกระบวนการของการกระทำและการประสบความเปลี่ยนแปลงระหว่างอินทรีย์กับสภาพแวดล้อมเท่านั้น ตัวอย่างเช่น เด็กคนหนึ่งเอามือไปแหย่ไฟ และปรากฏผลว่ามือถูกไฟลวก ปรากฏการณ์ดังกล่าวเป็นเพียงการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพเหมือนๆกับการเอาไม้ไปแหย่ไฟเท่านั้น แต่ประสบการณ์ปฐมภูมิเช่นนี้จะกลายเป็นประสบการณ์ประเภทที่เป็นความรู้ คือ ได้ผ่านกระบวนการคิดไตร่ตรองมาแล้ว ประสบการณ์แบบแรกจึงเป็นเนื้อหาของประสบการณ์แบบหลัง มันเป็นข้อมูลเบื้องต้นสำหรับการคิดไตร่ตรอง ดังที่เราได้พบเสมอว่า อินทรีย์กับสภาพแวดล้อมมีความสัมพันธ์ต่อกันโดยที่ยังไม่เกิดเป็นประสบการณ์ที่เป็นการเรียนรู้ในขั้นของการคิดไตร่ตรอง บางครั้งมันเกิดขึ้นในชีวิตประจำวันในลักษณะที่เป็นความเคยชิน โดยเราได้รู้ตระหนักเกี่ยวกับสิ่งนั้น จึงเห็นได้ว่าการมีประสบการณ์ในสิ่งต่างๆ นั้นมีอยู่ก่อนและมีขอบเขตกว้างกว่าประสบการณ์ชนิดที่เป็นความรู้

สำหรับเนื้อหาของประสบการณ์ปฐมภูมินั้นเป็นสิ่งที่มิอยู่ตามสภาพที่มันเป็นอยู่ คือ ไม่เป็นระเบียบ ไม่มีความหมายสำหรับเรา การมีอยู่ของมันไม่จำเป็นต้องมีอยู่เพราะถูกรู้ มันมีอยู่โดยสัมพันธ์กับอินทรีย์ในลักษณะอื่นๆ ได้ ครั้นเมื่อกระบวนการคิดไตร่ตรองเริ่มขึ้นประสบการณ์ปฐมภูมิที่ยังเหิงไม่เป็นระเบียบจะค่อยๆมีความหมายขึ้น เราเริ่มเข้าใจสิ่งต่างๆ และรับรู้รายละเอียดปลีกย่อยของสิ่งที่เราประสบมากขึ้น ดังนั้น เราจะเห็นว่า เนื้อหาของประสบการณ์ปฐมภูมิและประสบการณ์ทุติยภูมิมีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน สำหรับตัวอ็ เนื้อหาของประสบการณ์ทั้งสองชนิดเป็จริงเท่ากันในแง่ที่ว่ามันสัมพันธ์และมีความต่อเนื่องกัน การที่เด็กเอามือแหย่ไฟ และมือถูกไฟลวกเป็นสิ่งที่นำไปสู่การรับรู้และคิดไตร่ตรอง ว่าผลของมันเป็นอย่างไรและจึงมีปฏิกริยาต่อปรากฏการณ์นั้น เช่น ไม่เอามือไปแหย่ไฟอีก เป็นต้น

เมื่อพิจารณาโดยทั่วไป เราอาจกล่าวถึงลักษณะของประสบการณ์ได้ว่า ขณะที่อินทรีย์มีความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมจะมีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น การเปลี่ยนแปลงนี้เป็นกระบวนการที่มีความต่อเนื่องกัน เพื่อดำเนินไปสู่ผลในอนาคต เนื่องจากการปรับตัวของอินทรีย์กับสภาพแวดล้อมดำเนินไปตลอดเวลา ประสบการณ์จึงเป็นเรื่องที่มีใช้เฉพาะอดีตกับปัจจุบันเท่านั้น แต่ยังมีมองไปสู่อนาคตด้วย ความต่อเนื่องสัมพันธ์กันของประสบการณ์ดังกล่าวนี้เกิดจากการคิดโดยหลัก

นิรนัยอย่างสมเหตุสมผลเพียงอย่างเดียว ความคิดเช่นนี้เป็นสิ่งที่ดิวิอีพัฒนามาจากทฤษฎีเรื่องความจริง (Truth) ของเจมส์อย่างเห็นได้ชัด และนำไปสู่ความคิดเรื่องการศึกษา

ลักษณะสำคัญของประสบการณ์อีกประการหนึ่งคือ ไม่มีการแบ่งแยกระหว่างการกระทำและวัตถุที่ถูกกระทำ (Action & Material) ไม่มีการแบ่งแยกระหว่างผู้รู้กับสิ่งที่ถูกรู้ (Subject & Object) การที่คนเราแยกผู้รู้กับสิ่งที่ถูกรู้ออกจากกันทำให้กระบวนการมีประสบการณ์เกิดขึ้นลอยๆ กลายเป็นเพียงกิจกรรมทางจิตล้วนๆ สำหรับดิวิอี ประสบการณ์คือ การผสมผสานกันและการดำเนินสืบเนื่องกันไปทั้งผู้รู้กระบวนการในการรู้ และสิ่งที่ถูกรู้ ความแตกต่างที่เราเรียกสิ่งนั้นคือผู้รู้ สิ่งนี้คือสิ่งที่ถูกรู้ เป็นการแยกตามหน้าที่หรือบทบาทของการทำงานของสิ่งนั้นในธรรมชาติเท่านั้นเอง ดิวิอีกล่าวว่า เจมส์เองก็มองเห็นว่า “ประสบการณ์” มีลักษณะเป็น “เหรียญสองด้าน” (Dewey 1965: 10) ที่เราไม่อาจบอกได้ว่าด้านใดสำคัญกว่ากัน เพราะมันคือความเป็นสองที่ปรากฏอยู่ในความเป็นหนึ่งเดียว หรืออาจกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าความเป็นหนึ่งที่แสดงออกมาในลักษณะของความเป็นสองก็ได้

เมื่อเราพิจารณาเฉพาะประสบการณ์ที่เกิดจากการคิดไตร่ตรอง (Reflective Thought) ซึ่งอาจเรียกว่า ประสบการณ์รู้ (Cognitive Experience) ได้อีกชื่อหนึ่ง เราจะพบว่า ในความคิดของดิวิอี นั้น ประสบการณ์การรู้มิใช่การคิดไตร่ตรองด้วยเหตุผลที่เกี่ยวกับความเป็นจริงสูงสุดของจักรวาล หรือกระบวนการสร้างความจริงแบบวัตถุนิยมในความหมายที่นักปรัชญาเหตุผลนิยมใช้ และไม่ใช่องค์ประกอบในตัวมนุษย์ที่ทำให้มนุษย์มีคุณสมบัติพิเศษดังที่นักปรัชญาจิตนิยมเชื่อกัน ทั้งยังมีใช้เพียงการสืบเนื่องโดยลำดับของแนวความคิดย่อยๆ แต่ละครั้งๆ เท่านั้น แต่การคิดไตร่ตรองนี้เป็นรูปแบบความสัมพันธ์ของอินทรีย์กับสภาพแวดล้อมที่ดำเนินสืบต่อกันไปเป็นลูกโซ่ และได้พัฒนาเต็มที่มาในระยะเวลาอันยาวนาน และหมายรวมไปถึงการเล็งเห็นผลที่จะเกิดตามมาด้วย (Dewey 1933: 4-6)

ดิวิอีคิดว่า ชีวิตที่ประกอบด้วยสติปัญญาของมนุษย์มีลักษณะพิเศษเฉพาะของตนเอง กล่าวคือ เป็นสิ่งที่วิวัฒนาการมาจากความสัมพันธ์แบบต่างๆ ของสิ่งมีชีวิตกับสภาพแวดล้อมในช่วงเวลาความคิดจึงเป็นกระบวนการหรือกิจกรรมทางธรรมชาติอย่างหนึ่งในจำนวนกิจกรรมแบบต่างๆ ด้วยเหตุนี้ ดิวิอีจึงปฏิเสธการแยกความแตกต่างระหว่างผู้รู้กับสิ่งที่ถูกรู้ออกจากกัน เขาได้อธิบายวิวัฒนาการของความสัมพันธ์ของสิ่งมีชีวิตกับสภาพแวดล้อมในจักรวาลเป็นลำดับขึ้นมาจนกระทั่งถึงภาวะที่เรียกว่าเป็น “สิ่งมีความคิด” โดนเริ่มต้นชี้ให้เห็นว่า ในธรรมชาตินั้น สิ่งต่างๆ ย่อมมีปฏิกริยาต่อสภาวะแวดล้อมของตนในรูปแบบที่ต่างกันออกไป ในสถานการณ์หนึ่งที่ถูกกำหนดไว้ สิ่งไม่มีชีวิตอาจจะมีปฏิกริยาต่อสถานการณ์นั้นหรือไม่ก็ได้ เพราะสถานการณ์นั้นไม่ได้ทำให้มันรู้ตระหนักว่าเป็นสถานการณ์ที่เป็นปัญหาสำหรับมัน แต่ถ้าเราหันมาดูสิ่งมีชีวิตบ้าง เราจะพบว่า สิ่งมีชีวิตมีทางเลือกในการสนองตอบได้หลายแบบ เมื่อสิ่งมีชีวิตเริ่มซับซ้อนมากขึ้น สภาพแวดล้อมของมันก็ยังไม่อาจกำหนดได้ตายตัว หมายความว่า ไม่อาจกำหนดได้แน่นอนตายตัวว่าต้องมีปฏิกริยาตอบสนองในลักษณะใดเพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์แก่การดำรงชีวิต กล่าวอย่างง่าย ๆ ก็คือ การบอก

ว่าการกระทำอย่างไรจึงจะเหมาะสมที่สุดที่จะทำให้ชีวิตดำรงอยู่ได้ หรือเราจะมีปฏิกิริยาต่อสถานการณ์นั้นหรือไม่ก็ได้ เพราะสถานการณ์นั้นไม่ได้ทำให้มันรู้ตระหนักรู้ว่าเป็นสถานการณ์ที่เป็นปัญหาสำหรับมัน แต่ถ้าเราหันมาดูสิ่งมีชีวิตบ้าง เมื่อสิ่งมีชีวิตเริ่มซับซ้อนมากขึ้น สภาพแวดล้อมของมันก็ยังไม่อาจกำหนดได้ตายตัว หมายความว่า ไม่อาจกำหนดตายตัวว่าต้องมีปฏิกิริยาตอบสนองในลักษณะใดเพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์แก่การดำรงชีวิต กล่าวอย่างง่ายก็คือ การบอกว่าการกระทำอย่างไรจึงจะเหมาะสมที่สุดที่จะทำให้ชีวิตดำรงอยู่ได้ หรือเรามีปฏิกิริยาตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมอย่างไรนั้น จำเป็นต้องใช้คุณสมบัติทางสมองหรือปัญญา来帮助ตัดสินใจ การตอบสนองเช่นนั้นจะเป็นการเปลี่ยนสภาพแวดล้อมที่เป็นอันตราย หรือเป็นปัญหาต่อการดำรงชีวิตให้กลายมาเป็นสภาวะที่ปลอดภัยและยุติปัญหาได้

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่า ดิวอี้เห็นว่าความคิดเป็นรูปแบบของความสัมพันธ์ที่ได้พัฒนามาอย่างเต็มที่ระหว่างสิ่งเร้า (คือสภาพแวดล้อม) กับการสนองตอบในทางกายภาพ ซึ่งในขั้นแรกอินทรีย์ที่เป็นมนุษย์นั้น ก็เหมือนกับสิ่งมีชีวิตอื่นๆ คือมีปฏิกิริยาโต้ตอบ ไปตามสัญชาตญาณที่มีอยู่เดิม แต่เมื่อมีสถานการณ์เกิดขึ้นและรู้ตระหนักรู้ว่าเป็นปัญหา มนุษย์จึงเริ่มแสวงหาทางแก้ไข สถานการณ์ นั้นคือเริ่มคิดและระงับการตอบสนองแบบทันทีทันใด เพราะจุดมุ่งหมายของการคิด (ซึ่งถูกกระตุ้นโดยสถานการณ์ที่เป็นปัญหา) ก็คือต้องการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ที่เป็นปัญหาให้ดีขึ้น หรืออาจกล่าวได้ว่าจุดมุ่งหมายของการคิดคือการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมนั่นเอง ดิวอี้เชื่อว่า ไม่มีการแสวงหาความรู้ใดๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม เป้าหมายที่กระบวนกรแสวงหาความรู้มุ่งไปถึงคือกิจกรรมที่เป็นไปได้ ซึ่งสามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ที่เป็นปัญหาให้คลี่คลายลง ความคิดจึงเป็นเครื่องมือและมีหน้าที่ในทางปฏิบัติ แต่เราจะบอกว่า มันเป็นเพียงตัวรับใช้กิจกรรมอย่างเดียว ก็คงไม่ถูกต้องเสียทั้งหมดเพราะแท้ที่จริงตัวความคิดเองก็คือรูปแบบหนึ่งของกิจกรรม และมันเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมทั้งหมดของชีวิตในการที่คลายสถานการณ์ที่เป็นปัญหา เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมของตน การกล่าวเช่นนี้อาจทำให้คิดว่ามนุษย์เป็นอินทรีย์ที่เต็มไปด้วยการคิดไตร่ตรองตลอดเวลา ความจริงหาเป็นเช่นนั้นไม่ ในบางครั้งเราจะเห็นว่ามนุษย์มีปฏิกิริยาต่อสถานการณ์ที่เป็นปัญหาในลักษณะที่ขาดความคิด ขาดการใช้ปัญญา เช่น อารมณ์เสียแล้วทำลายสิ่งของก็มีมือที่ใช้ไม่ได้ผล ดิวอี้คิดว่าการตอบสนองแบบนี้เป็นสิ่งที่เป็นไปได้ เมื่อใดก็ตามที่มนุษย์จำเป็นต้องแก้ปัญหของตนเองอย่างจริงจัง เขาจะต้องหาทางแก้ไขเครื่องมือเหล่านั้น พิจารณาหาข้อบกพร่องของมัน และพยายามทำให้มันใช้งานได้และในที่สุดเขาก็จะแก้ปัญหานั้นได้

ตัวอย่างที่ยกมานี้อาจจัดอยู่ในระดับของสามัญสำนึกเท่านั้นแต่ดิวอี้ก็แสดงให้เห็นว่า มันไม่แตกต่างกันนักกับระดับของการหาความรู้ที่ซับซ้อนมากขึ้น เช่นในการหาความรู้ทางวิทยาศาสตร์ (Scientific inquiry) เพียงแต่ในระดับความรู้ทางวิทยาศาสตร์จำเป็นต้องใช้เครื่องมือเครื่องใช้อุปกรณ์ต่างๆ ที่ซับซ้อนกว่าและกระบวนกรทั้งหมดในการแก้ไขปัญหานั้น ตั้งสมมติฐาน ทดลอง และสรุปผล

ย่อมซับซ้อนมากกว่ากระบวนการแก้ปัญหาที่พบในชีวิตประจำวัน แต่ถึงกระนั้นมันก็คือการแก้ไขสถานการณ์ ที่เป็นปัญหาเช่นเดียวกัน กระบวนการแสวงหาความรู้ทางวิทยาศาสตร์ก็คือการเปลี่ยนสถานการณ์ที่ไม่แน่นอนและยังเป็นปัญหา (Indeterminate Situation) ที่กลายเป็นสถานการณ์ที่ปัญหายุติ (determinate Situation) สถานการณ์ที่ไม่แน่นอนหรือเป็นปัญหานี้เป็นเงื่อนไขให้เกิดการใช้ความคิดแสวงหาความรู้ขึ้นและสถานการณ์ที่ปัญหายุติเป็นผลจากการใช้ความคิดนั้น กิจกรรมที่เป็นความคิดไตร่ตรองที่สมบูรณ์ทุกครั้งจะมีลำดับขั้นดังต่อไปนี้

1. ขั้นแรกเกิดสถานการณ์ที่เป็นปัญหาขึ้น สถานการณ์นี้ทำให้เกิดความยุ่งยากขึ้นในประสบการณ์ เพราะว่าประสบการณ์เก่าไม่สามารถแก้ไขความยุ่งยากนี้ได้ สถานการณ์ปัจจุบันที่เป็นปัญหาจะกระตุ้นพฤติกรรมไตร่ตรองดังนั้นถ้าไม่มีสถานการณ์ที่ยุ่งยากนี้ความคิดไตร่ตรองก็จะไม่เกิดขึ้น

2. ขั้นการมองเห็นปัญหา จากสถานการณ์ที่เป็นปัญหาที่เกิดขึ้น ทำให้บุคคลนั้นค้นหาองค์ประกอบของสถานการณ์นั้นเพื่อพิจารณาว่าข้อเท็จจริงได้เป็นปัญหาที่แท้จริงสิ่งใดไม่ใช่และต้องกำจัดอุปสรรคใดให้หมดไป ถ้าสถานการณ์เปลี่ยนแปลง กล่าวคือ วิเคราะห์ขอบเขตของปัญหาให้ชัดเจนขึ้น

3. ขั้นหาความคิดต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นหลักนำทางการกระทำที่ใช้แก้ปัญหา เราอาจเรียกขั้นนี้ว่าขั้นสมมติฐาน เพราะขั้นนี้เป็นขั้นที่หาแนวทางต่างๆมาอธิบายสถานการณ์ที่เผชิญอยู่

4. ขั้นที่พิจารณาว่าแนวความคิดได้จะใช้แก้ปัญหาได้ ขั้นนี้เป็นขั้นที่เกี่ยวกับการคิดไตร่ตรองด้วยเหตุผลอย่างเต็มที่ เพราะเป็นขั้นที่นำสมมติฐานมาทดลองปฏิบัติ เพื่อจะได้ดูผลที่เราคาดการณ์เอาไว้

5. ขั้นสุดท้ายเป็นขั้นที่สถานการณ์ที่เป็นปัญหาเปลี่ยนไปเป็นสถานการณ์ที่ปัญหายุติ กล่าวคือ หลังจากนำแนวความคิดมาใช้กับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นแล้วแก้ปัญหาได้ ผลจากการคิดไตร่ตรองก็เกิดขึ้นแนวความคิดที่นำมาแก้ปัญหานั้น ก็เป็นที่ยอมรับว่าใช้ได้ผล

การที่ดิ๋วอื่กล่าวถึงการก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมนั้น เขามีได้หมายความว่าเพียงแค่สภาพแวดล้อมทางกายภาพของมนุษย์เท่านั้น สภาพแวดล้อมที่มนุษย์เกี่ยวข้องสัมพันธ์อยู่นี้รวมถึงสภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรมด้วย เช่น เรื่องคุณค่า ดังนั้น ถ้าเกิดสถานการณ์ที่เป็นปัญหาเกี่ยวกับเรื่องคุณค่านั้นในสังคม มนุษย์ก็ต้องแก้ไข และผลที่เกิดขึ้นก็คือการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรม

ทหรณะของดิ๋วอื่เรื่องความคิดและหน้าที่พื้นฐานของความคิดดังที่ได้กล่าวมานี้ เกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริงที่ว่า “มนุษย์ผู้ซึ่งอาศัยอยู่ในโลกแห่งความเสี่ยงถูกบังคับให้พยายามแสวงหาความปลอดภัย” (Dewey 1960: 3) ด้วยเหตุนี้ เมื่อมนุษย์เผชิญหน้ากับสถานการณ์ที่เป็นปัญหา มนุษย์ไม่ได้เพียงแค่คิดอย่างเดียวต้องลงมือกับคำด้วยในขณะเดียวกัน ดิ๋วอื่ค่านึงถึงเรื่องนี้อยู่มากเขากล่าวว่า

บางครั้งความคิดและการแสวงหาความรู้ก็ไม่ได้จำเป็นต้องนำไปสู่การกระทำในความหมายที่คนทั่วไปเข้าใจกันเช่น การ ค้นคว้าของนักวิทยาศาสตร์อาจสิ้นสุดลงแค่แนวความคิดหรือมโนทัศน์ (Concept) หนึ่งหรือกลุ่มของมโนทัศน์ในเชิงทฤษฎี หรือเพียงแค่สมมติฐานก็เป็นได้ แต่แนวความคิด หรือสมมติฐานเหล่านั้นเป็นสิ่งที่คาดการณ์หรือทำนายได้ ซึ่งกำลังรอคอยการทดสอบให้เห็นจริงในอนาคต แม้ว่าขณะนี้นักวิทยาศาสตร์เหล่านั้นอาจไม่อยู่ในฐานะที่จะทดสอบได้ทันทีก็ตาม แต่เรื่องนี้ก็ไม่ได้ทำลายความจริงที่ว่า แนวความคิดเหล่านั้นเป็นสิ่งที่คาดการณ์หรือทำนายอนาคตได้ถึงอย่างไรมันก็ยังเป็นหนทางไปสู่การกระทำที่เป็นไปได้

มนุษย์ต่างจากสิ่งไม่มีชีวิตและสิ่งมีชีวิตอื่นตรงที่มนุษย์มีปัญญาหรือความคิดไตร่ตรอง พฤติกรรมของมนุษย์ไม่ได้เป็นไปแบบจักรกลเหมือนวัตถุหรือเป็นไปตามสัญชาตญาณแบบสัตว์โลกทั่วไปแต่มีการวาดภาพในอนาคตซึ่งเกิดมาจากการใช้ปัญญาไปตรอง เลือกสรรสิ่งที่มีอยู่ในปัจจุบันเพื่อจุดหมายดังกล่าว มนุษย์กระทำการต่างๆอย่างมีจุดหมาย จุดหมายเป็นวิธีที่มนุษย์ปฏิบัติและตอบสนองต่อธรรมชาติซึ่งเป็นสภาพแวดล้อมของตนการนึกถึงจุดหมายเป็นการ ใช้ความสามารถทางปัญญาของมนุษย์ที่พัฒนาสูงกว่าสิ่งอื่นในธรรมชาติดังนั้นการกระทำของมนุษย์จึงไม่ได้ถูกกำหนดหรือผูกติดอยู่กับอดีตเพียงอย่างเดียว เรามองเห็นจุดหมายในอนาคตก็มีส่วนอยู่ด้วย

การศึกษาเกี่ยวกับทฤษฎีประสบการณ์

ในการประยุกต์ความคิดเรื่องประสบการณ์กับการศึกษานั้น ดิวอี้พยายามชี้ให้เห็นว่าการศึกษาแบบเก่าหรือแบบจารีต (Traditional) หรือแบบอนุรักษ (Conservative) มีข้อดีข้อบกพร่องอย่างไรบ้าง ขณะเดียวกันก็แสดงให้เห็นว่าการศึกษาแบบใหม่ หรือแบบก้าวหน้า (Progressive) หรือแบบเสรีนิยม (Liberal) มีจุดอ่อนจุดเด่นอย่างไรบ้างในผลงานเรื่อง Experience and Education ดิวอี้ได้เสนอความคิดเรื่องการศึกษา ที่มีประสบการณ์เป็นพื้นฐานไว้อย่างเด่นชัด บุคคลทั่วไปหรือแม้แต่ นักการศึกษาบางคนมักเข้าใจว่าดิวอี้คัดค้านการศึกษาแบบจารีตเต็มที่ แต่แท้จริงดิวอี้มีความเห็นว่าการศึกษาที่ถูกต้องไม่ได้ขึ้นอยู่กับแบบเก่าหรือแบบใหม่เพียงระบบใดระบบหนึ่ง ปรัชญาของดิวอี้เป็นปรัชญาที่สะท้อนออกมาเด่นชัดในเรื่องของการศึกษาที่ยกย่องประสบการณ์ทั้งปวงที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน เน้นให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้สถานการณ์ที่เป็นจริง ทั้งในแง่ประวัติศาสตร์และสังคมรวมทั้งความเชื่อที่เป็นระเบียบและโลกที่ไม่หยุดนิ่งอยู่กับที่ นอกจากนั้นดิวอี้ยังมีโอกาสสร้างโรงเรียนทดลองขึ้นเพื่อเสนอแนวความคิดทางการศึกษาแบบที่มีประสบการณ์เป็นพื้นฐาน

1. การศึกษาแบบจารีต กับการศึกษาแบบก้าวหน้า

ระบบการศึกษาเท่าที่ผ่านมาในสหรัฐอเมริกา ก่อนสงครามโลกครั้งที่สอง เป็นการศึกษาที่ถือปรัชญาจิตนิยมเป็นพื้นฐานปรัชญาการศึกษาที่ถือแนวความคิดแบบจิตนิยมนี้เรียกกัน

หลายชื่อ เช่น ทฤษฎีสารัตถนิยม (Essentialism) การศึกษาแบบเก่า การศึกษาแบบจารีตหรือ การศึกษาแบบอนุรักษ์เป็นต้น การศึกษาแบบนี้สรุปหลักการสำคัญได้ดังนี้ คือ

1.1 จุดมุ่งหมายของการศึกษา คือ การปลูกฝังระเบียบวินัยทางศีลธรรมและปัญญา ให้แก่ ปัจเจกบุคคลระเบียบทั้งสองประการนี้ สัมพันธ์ซึ่งกันและกันถ้ามองในแง่ของสังคม จุดมุ่งหมายของการศึกษาคือการถ่ายทอดมรดกสำคัญ ๆ ทั้งหมดของบรรพบุรุษให้แก่ผู้เรียน

1.2 หลักสูตรของโรงเรียน คือ การถ่ายทอดเนื้อหาความรู้ ทักษะทางปัญญาและคุณค่า สำคัญซึ่งได้รับการจัดระเบียบไว้แล้วแก่ผู้เรียน

1.3 กระบวนการเรียนการสอน คือ การถ่ายทอดความรู้จากผู้สอนสู่ผู้เรียนคู่จึงเป็น ตัวการสำคัญ ในกระบวนการนี้ศิลปะในการสอนต้องได้ผลและมีประสิทธิภาพ

1.4 บทบาทของโรงเรียนในสังคม คือ การรักษาและถ่ายทอดวัฒนธรรมของบรรพบุรุษ ที่รับสืบทอดกันมาในฐานะที่เป็นสถาบันหนึ่งทางสังคม โรงเรียนไม่มีหน้าที่เปลี่ยนแปลงสังคมที่เคย เป็นมาโรงเรียน มีหน้าที่ฝึกผู้เรียนให้เป็นผู้มีความรับผิดชอบในการรักษามรดกทางวัฒนธรรมเอาไว้ (Wingo 1975: 61-62)

จะเห็นได้ว่า การศึกษาแบบเก่านี้มีเป้าหมายหลักคือการเตรียมตัวเด็กหรือผู้เรียนให้มีความรับผิดชอบในอนาคต และให้มีความสำเร็จในชีวิตโดยจัดหาข้อมูลและแบบฝึกหัดที่ครอบคลุม เนื้อหาที่ สอง ไว้อย่างพร้อม เนื้อหาวิชาความรู้จะประกอบด้วยส่วนที่เป็นเรื่องราวและการฝึกหัด ที่ เคยทำได้ผลมาแล้วในอดีต หน้าที่หลักของโรงเรียนคือ การถ่ายทอดความรู้ของครูรุ่นเก่าเหล่านี้แก่คน รุ่นใหม่รวมทั้งกฎเกณฑ์ความประพฤติอันเหมาะสมที่ตกทอดมาแต่อดีตลักษณะท่าทีของผู้เรียนจะ เป็นไปในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งต่อไปนี้ เช่น ว่านอนสอนง่าย อ่อนน้อม เชื่อฟัง ฯลฯ ในการสอนต้อง ใช้หนังสือโดยเฉพาะอย่างยิ่งตำราเพราะเป็นหัวใจสำคัญของความรู้ ในอดีตครูหรือผู้สอนเป็นผู้พา ผู้เรียนไปสัมผัสกับสิ่งเหล่านั้น (Dewey 1973: 17-18) ครูจึงเป็นผู้ที่ทำให้ความรู้และทักษะต่างๆ รวมทั้งกฎเกณฑ์ความประพฤติจากอดีตแพร่ขยายสู่ผู้เรียน

เราอาจสรุปได้ว่า โดยแก่นแท้แล้วการศึกษาแบบจารีตเป็นการกำหนดบังคับจาก ภายนอกซึ่งต่างจากความเชื่อของนักการศึกษาแบบก้าวหน้าหรือพวกเสรีนิยมที่เชื่อว่าการสื่อสารเป็น การพัฒนาจากภายในความคิดเรื่องการศึกษาแบบก้าวหน้านี้ ว่ากันตามความเป็นจริงแล้ว ในตอนแรก เกิดขึ้นมาจากความไม่พอใจการศึกษาแบบเก่าที่บังคับให้ผู้เรียนจำเป็นต้องรับมาตรฐานเนื้อหาและ วิธีการของผู้ใหญ่ ซึ่งทำให้เกิดช่องว่างระหว่างผู้ใหญ่กับเด็ก ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน นักการศึกษา แบบใหม่เห็นว่าเป็นการฝึกความสามารถของเด็กที่ จะรับสิ่งเหล่านี้เข้ามามาก จนในที่สุด ทำให้เด็ก ขาดความกระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมกระทำกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้ที่ครูสอน การเรียนเป็นเพียงการ รับเอาสิ่งที่กำหนดไว้แล้วในตำรา และในสมองของผู้ใหญ่ นอกจากนั้น ความรู้ที่นำมาสอนก็เป็น ความรู้ที่หยุดนิ่งราวกับผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป โดยไม่นึกว่าจะมีอะไรเปลี่ยนแปลงบ้างในอนาคต

การศึกษาในระบบเก่า คิดว่าอนาคตคงจะเหมือนกับอดีต และเรายัง คงใช้ความรู้เดิมนี้เป็นเนื้อหา การศึกษาต่อไปอีกทั้งๆที่สังคมมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา (Dewey 1973: 19) นักการศึกษา แบบใหม่มองเห็นว่า การศึกษาควรเป็นไปในลักษณะดังต่อไปนี้ คือ

1. การศึกษาที่ความต้องการจำเป็นของคนที่มีความเป็นอิสระและเสรีภาพ และ โรงเรียนต้องเป็นผู้นำความก้าวหน้าทางสังคมเป็นสถาบันที่ใกล้ชิดประชาชน และเป็นหลักของชีวิต ทางสังคม

2. โรงเรียนเป็นแหล่งของเสรีภาพ เป็นสถาบันที่เด็กสามารถเรียนรู้ความหมายของ ประชาธิปไตยและอิสรภาพอย่างแท้จริง

3. ระบบการสอนแบบเก่ามีแต่แบบฝึกหัดซ้ำซากที่ให้ท่องจำเกี่ยวกับเรื่องที่เขาเข้าใจบ้าง ไม่เข้าใจบ้างเหมือนกันทุกคนการสอนแบบนี้ทำให้ละเลยความแตกต่างระหว่างบุคคลไป (Wingo 1975: 151-152)

การศึกษาแบบใหม่เป็นระบบที่คัดค้านความคิดแบบเก่าทุกด้านในระยะแรก ๆ ส่วนมากเป็นการคัดค้านกันด้วยอารมณ์ และบางครั้งก็ขาดข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง แต่ข้อโต้แย้งเหล่านี้ กลับกลายเป็นแนวโน้มทางการศึกษาที่สำคัญในสหรัฐอเมริกาที่คนให้ความสนใจมากขึ้น ดิวอี้เองก็ เป็นนักคิด ที่อาจถือได้ว่าเป็นหัวเรี่ยวหัวแรงคนหนึ่งในการปรับปรุงระบบการศึกษาในยุคของเขา ให้ พ้นจากสภาพแบบเก่ามาสู่แบบก้าวหน้าที่ถูกต้อง

ดิวอี้กล่าวว่า ในการสร้างปรัชญาการศึกษาแบบใหม่ เราจะคบหลักการร่วมกันบาง ประการซึ่งปรากฏอยู่ตามโรงเรียนแบบก้าวหน้าที่มีอยู่แล้วในขณะนั้น กล่าวคือ เป็นการเปลี่ยนการ กำหนดจากเบื้องบนหรือภายนอกมาเป็นการพัฒนาภายในตัวของปัจเจกบุคคล เปลี่ยนจากระเบียบ วินัยภายนอกที่เคร่งครัดมาเป็นการทำกิจกรรมอิสระ เปลี่ยนจากการเรียนในตำราและครุมาเป็นการ เรียนรู้จากประสบการณ์ ทักษะและเทคนิคต่างๆ ที่ได้มาโดยการท่องจำก็เปลี่ยนไปเป็นการได้มาโดยรู้ ว่ามันเป็นวิถีทางในการบรรลุเป้าหมาย ที่ต้องการในชีวิตจริง การเตรียมตัวสำหรับอนาคตที่ห่างไกลได้ กลายมาเป็นการเตรียมพร้อมสำหรับชีวิตในปัจจุบันจากจุดหมายที่หยุดนิ่งและเนื้อหาที่ตายตัวได้ เปลี่ยนมาเป็นความรู้เกี่ยวกับโลกที่เปลี่ยนแปลง (Dewey 1973: 19-20)

หลักการการศึกษาแบบใหม่ นี้ โดยลำพังตัวของมันเองยังมีลักษณะเป็นนามธรรมมันจะ กลายเป็นความจริงหรือเป็นรูปธรรมก็ต่อเมื่อนำไปใช้ปฏิบัติแล้วได้ผล ทั้งนี้เพราะว่าหลักการเหล่านี้ เป็นสิ่งที่พื้นฐานมาก มันจึงขึ้นอยู่กับการศึกษาเมื่อจะนำหลักการนั้นไปปฏิบัติจริง ดิวอี้เห็นว่า แนวความคิดแบบใหม่นี้ก็ยังไม่เสถียรอยู่ ซึ่งอันตรายนี้เกิดมาจากการละทิ้งจุดมุ่งหมายและวิธีการของ การศึกษาแบบเก่าไปการเคลื่อนไหวทางการศึกษาแบบก้าวหน้าจึงอาจพัฒนาหลักการของตนในเชิง ลบมากกว่าในเชิงบวกและสร้างสรรค์ได้

2. ความจำเป็นของทฤษฎีประสบการณ์

ดิไว้อีกกล่าวอยู่เสมอว่า คนเราชอบคิดอะไรสุดโต่งไปข้างใดข้างหนึ่งเสมอ การคิดเช่นนี้มีแนวโน้มให้สร้างความเชื่อขึ้นมาในลักษณะ “อย่างใดอย่างหนึ่ง” หากความพอดีที่อยู่ตรงกลางไม่ได้ ในด้านทฤษฎีเรามักยอมรับว่าเป็นความคิดที่ถูกต้อง แต่เมื่อมาถึงด้านปฏิบัติสภาพแวดล้อมจะบังคับให้เราต้องประนีประนอมความสุดโต่งนั้น ปรัชญาการศึกษาที่ไม่ได้อยู่ในข่ายที่ได้รับการยกเว้นแนวความคิดทางการศึกษาสองแบบที่กล่าวมาแล้วเป็นตัวอย่างที่เห็นชัดยิ่ง (Dewey 1973: 17) ดิไว้อีกมีความเห็นว่า การถือแนวความคิดทางการศึกษาแบบใดแบบหนึ่งอย่างสุดโต่งนั้นไม่ก่อให้เกิดผลดีแต่ประการใด เขาได้ชี้ให้เห็นข้อดีข้อเสียของการศึกษาทั้งแบบเก่าและแบบใหม่ รวมทั้งปัญหาที่ทั้งสองฝ่ายเผชิญอยู่ดังต่อไปนี้

การศึกษาแบบก้าวหน้ามีรากฐานความเชื่อว่า กระบวนการมีประสบการณ์ที่เป็นจริงกับการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญกันอย่างใกล้ชิด การพัฒนาหลักการสำคัญของวิธีการศึกษาแบบใหม่นี้จึงขึ้นอยู่กับความคิดความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับ “ประสบการณ์” เป็นสิ่งสำคัญ ดิไว้อีกตัวอย่างปัญหาที่การศึกษาแบบก้าวหน้าเผชิญอยู่ในขณะนั้น เช่น ปัญหาที่ว่า เนื้อหาความรู้และการจัดระบบเนื้อหาความรู้ที่ปรากฏอยู่ในประสบการณ์หมายความว่าอย่างไร มีปัจจัยใดบ้างในประสบการณ์ที่จะนำไปสู่การจัดระบบเนื้อหาความรู้ให้เป็นระเบียบแบบที่ต้องการและอะไรจะเกิดขึ้นตามมาเมื่อไม่อาจจัดเนื้อหาเหล่านั้นให้เป็นระบบได้ พวกที่ต้องการคัดค้านการศึกษาแบบจารีตมักไม่คำนึงถึงปัญหาเหล่านี้ เพราะมุ่งโจมตีและปฏิเสธการศึกษาแบบเดิมที่มีเนื้อหาวิชาที่เป็นระบบสำเร็จรูป นักการศึกษาแบบไม่มักคิดว่าการปฏิเสธสิ่งนี้ก็พอเพียงที่จะปฏิเสธหลักการ จุดมุ่งหมาย และวิธีการของการศึกษาแบบเก่าแล้ว พร้อมทั้งจะพยายามอย่างเต็มกำลังเพื่อค้นหาความหมายและวิธีที่จะบรรลุผลบนรากฐานของประสบการณ์ซึ่งเป็นหลักการสำคัญของตน

ขณะที่การศึกษาแบบใหม่ปฏิเสธแหล่งความรู้ หรือปรมาจารย์ของคนรุ่นเก่า แต่เราก็เห็นได้ว่า ความคิดความรู้ของคนรุ่นเก่าไม่ใช่ไร้ประโยชน์เสียทั้งหมด ดิไว้อีกเสนอว่า เราควรรักษาแหล่งความรู้ที่ได้ผลมากกว่าเดิม เพราะเราไม่จำเป็นต้องปฏิเสธแหล่งความรู้ทุกแหล่งของคนรุ่นเก่า การศึกษาแบบจารีตมีลักษณะเชิงบังคับให้ผู้เรียนรับความรู้ วิธีการ และกฎเกณฑ์ความประพฤติของคนรุ่นเก่าก็จริง แต่ก็ไม่ได้หมายความว่า ความรู้และทักษะของคนรุ่นเก่าไม่มีคุณค่าสำหรับประสบการณ์ของผู้เรียนรุ่นเยาว์ ในขณะเดียวกัน จะศึกษาที่มีประสบการณ์ส่วนบุคคลเป็นพื้นฐาน อาจมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันระหว่างผู้ใหญ่กับเด็กมากกว่าที่เป็นอยู่ในโรงเรียนเก่าก็ได้ ปัญหาที่สำคัญคือ ทำอย่างไรจึงจะสร้างความสัมพันธ์ที่ดีให้เกิดขึ้นโดยไม่ให้กระทบกระเทือนของการเรียนรู้ด้วยประสบการณ์ส่วนตัวของเด็ก ทางแก้ปัญหานี้ก็คือต้องใช้ปรัชญาทางสังคมที่ได้รับการไตร่ตรองอย่างรอบคอบแล้ว ซึ่งสามารถสร้างเสริมประสบการณ์ของปัจเจกบุคคลได้และมองเห็นคุณค่าของประสบการณ์ที่มีประโยชน์ของคนรุ่นเก่าด้วย

ดิวิตีมีความเห็นว่าการศึกษาระบบใหม่ไม่สามารถแก้ปัญหาในเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารงานและคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างจริงจัง แต่กลับสร้างปัญหาใหม่ซึ่งจำเป็นต้องใช้ทฤษฎีประสบการณ์ที่ถูกต้องเข้ามาช่วยแก้ไข คนเราส่วนมากเมื่อละทิ้งของเดิมมักหันไปหาของใหม่อย่างเต็มที่ ดิวิตีคิดว่าเมื่อนักการศึกษาแบบใหม่ละทิ้งเนื้อหาความรู้แบบเดิมนั้น พวกเขาคิดรวบรัดว่าความรู้เดิมและสิ่งที่ผู้ใหญ่นั้นทางไว้ให้เป็นการคุกคามสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคล นอกจากนี้เมื่อเชื่อว่าการศึกษาคควรเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับปัจจุบันและอนาคตเท่านั้น เลยทำให้อดีตไร้ความหมายและด้อยคุณค่าลงไป สิ่งเหล่านี้เป็นข้อบกพร่องของการศึกษาระบบใหม่ที่เป็นไปเพื่อการปฏิเสธมากกว่าจะเป็นไปในทางสร้างสรรค์และพัฒนาจุดมุ่งหมาย วิธีการ และเนื้อหาวิชาความรู้บนรากฐานทฤษฎีประสบการณ์ และด้วยสมรรถภาพความสามารถทางการศึกษาของตน

ในด้านการศึกษาระบบจารีตนั้นก็ประสบปัญหาเช่นกัน กล่าวคือ เนื้อหาวิชาความรู้ส่วนมาก เป็นการรับมาจากคนรุ่นเก่าที่เชื่อถือได้ก็จริง แต่ในการรับรู้มาถ่ายทอดให้แก่ผู้เรียนนั้นเกิดปัญหาตามมากล่าวคือ ความรู้เหล่านั้นเป็นเรื่องของอดีตเป็นส่วนใหญ่ เกี่ยวข้องกับเรื่องราวและเหตุการณ์ปัจจุบันและอนาคตเพียงเล็กน้อย สำหรับดิวิตีเรื่องของอดีตไม่ใช่จะไร้ประโยชน์เสียทั้งหมด ความยุ่งยากของการศึกษาระบบเก่าไม่ได้อยู่ที่การขาดประสบการณ์ แต่เป็นเพราะไม่ 3 ารลดเชื่อมโยงประสบการณ์ในอดีตให้เข้ากับปัจจุบันและอนาคตได้ต่างหาก (Dewey 1973: 27) ดิวิตีเห็นว่า แล้วอาจปฏิเสธสิ่งที่เป็อดีตได้ในลักษณะที่ไม่ใช่มนเป็นจุดมุ่งหมายทางการศึกษา แต่ใช้มนเป็นวิธีเพื่อนำไปสู่ความรู้ความเข้าใจในปัจจุบันและอนาคตได้

มาถึงจุดนี้จะเห็นว่า เกิดปัญหาใหม่ขึ้นในวงการศึกษาคือทำอย่างไร จึงจะให้ผู้เรียนมีความคุ้นเคยกับอดีตโดยให้ความคุ้นเคยนั้นเป็นตัวการสำคัญที่จะทำให้พวกเขาารู้คุณค่าของปัจจุบันที่กำลังเผชิญอยู่ต่างหาก

จากปัญหาที่กล่าวมานี้ ดิวิตีถือว่า เป็นปัญหาที่สำคัญยิ่งในการให้การศึกษาแก่ผู้เรียน ปัญหานี้ไม่อาจใช้ความรู้ความเข้าใจจากระบบการศึกษาแบบเก่า รู้จักการมีปฏิริยาคัดค้านของพวกก้าวหน้าเพียงระบบใดระบบหนึ่งได้ แต่ขึ้นอยู่กับความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับประสบการณ์ที่จะนำมาใช้ในการศึกษาไปสำคัญ ด้วยเหตุนี้ ดิวิตีจึงเห็นว่าเราจำเป็นต้องมีการเลือกประสบการณ์สำหรับผู้เรียน

ถึงแม้จะยอมรับกันว่า การศึกษาคเกิดขึ้นโดยมีประสบการณ์เป็นตัวกลาง แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าประสบการณ์ทุกอย่างจะใช้ได้สำหรับการศึกษาค เพราะประสบการณ์บางอย่างเป็นสิ่งที่ไม่ม่มีลักษณะเป็นการศึกษาค เช่น ประสบการณ์ที่มีผลในการยับยั้งหรือบิดเบือน ความเจริญงอกงามของประสบการณ์อื่นๆที่จะเกิดตามมา ตัวอย่างเช่น ความใจดำ เป็นต้น มันจะทำให้เราขาดความอ่อนไหวทางอารมณ์และความรู้สึกตอบสนองในทางที่เป็นประโยชน์ เพราะประสบการณ์ชนิดนี้จะก่อให้เกิดความเห็นแก่ตัวตามมา ดังนั้น โอกาสที่จะมีประสบการณ์ที่สมบูรณ์อื่นๆมากขึ้นก็ถูกจำกัดลง

ด้วย ส่วนประสบการณ์ที่ถูกกำหนดไว้เรียบร้อยแล้วบ้างประสบการณ์ก็อาจทำให้ผู้รับปฏิบัติตนตามแบบอัตโนมัติในทิศทางที่ถูกกำหนดไว้โดยไม่ได้คิดไตร่ตรอง ผมก็คือทำให้ประสบการณ์ในอนาคตตกลง บางประสบการณ์ก็เป็นประสบการณ์ที่สนุกสนาน ร่าเริง แต่ขณะเดียวกันก็นำไปสู่ความประมาทและเลินเล่อได้ ประสบการณ์บางอย่างโดยลำพังตัวมันเองเป็นสิ่งที่น่าตื่นเต้นและเป็นที่ยอมรับกัน แต่มันก็ไม่เกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับประสบการณ์ส่วนอื่น ๆ ของชีวิตเลย ถ้าเด็กและประสบการณ์เหล่านี้ไว้ในที่สุดมันจะกลายเป็นนิสัยของผู้มันไป และบางทีในอนาคตเขาก็อาจจะควบคุมประสบการณ์อีกที่จะเกิดขึ้นตามมาไม่ได้ นั่นคือเขาขาดการควบคุมตัวเอง ดังนั้น สิ่งสำคัญคือ คุณภาพของประสบการณ์ที่จะนำไปใช้ในการจัดการศึกษา เป็นหน้าที่ของผู้ให้การศึกษาที่จะต้องเลือกสรรประสบการณ์ที่มีประโยชน์มีคุณค่า และในเชิงสร้างสรรค์เพื่อนำไปสู่ประสบการณ์อื่นในอนาคตด้วย ดิวอี้เสนอหลักเกณฑ์กว้าง ๆ สำหรับเลือกประสบการณ์เพื่อใช้ในการศึกษาดังนี้

1. ประสบการณ์ต้องมีความต่อเนื่องกัน (Continuity of experience) หลักเกณฑ์นี้หมายความว่า เราจะต้องแยกได้ว่า ประสบการณ์ใดเป็นประสบการณ์ที่มีค่า หรือไม่มีค่าต่อการศึกษา ประสบการณ์ที่ไม่มีค่าต่อการศึกษาคือ ประสบการณ์ที่ทำให้ประสบการณ์อื่นที่จะตามมาชะงักงันไป หลักความต่อเนื่องกันของประสบการณ์นี้สืบเนื่องมาจากความเชื่อเรื่องนิสัย (Habit) ของคนเราว่า ขณะที่ประสบการณ์ ทุกประสบการณ์ที่ผ่านเข้ามาและเรามีปฏิกริยาโต้ตอบในสถานการณ์ต่าง ๆ นั้น มนุษย์จำเป็นต้องมีการปรับตัวตลอดเวลา นิสัยจึงครอบคลุมทัศนคติ อารมณ์ และปัญญาของบุคคลนั้น รวมทั้งวิธีการตอบสนองต่อเงื่อนไขหรือสภาพแวดล้อมที่เผชิญในการดำรงชีวิต ประสบการณ์แต่ละครั้งจึงต้องมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันไป ไม่ใช่จะตัดตอนลงเพียงประสบการณ์ใดประสบการณ์หนึ่ง

ดิวอี้คิดว่า การศึกษาคือความเจริญงอกงามทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา และคุณธรรม ดังนั้นประสบการณ์ที่เลือกสรรมา จึงจำเป็นต้องส่งเสริมให้เกิดประสบการณ์ใหม่ๆ ที่ดีที่จะนำไปสู่ความเจริญงอกงามดังกล่าว ประสบการณ์ทุกประสบการณ์ไม่ได้มีอยู่เพื่อตัวมันเองหรือสิ้นสุดในตัวเอง แต่เป็นเครื่องมือสำหรับประสบการณ์อื่น ๆ ด้วยความรู้ที่ได้มาในสถานการณ์หนึ่งจะกลายเป็นเครื่องมือเพื่อเข้าใจสถานการณ์อื่นที่จะเกิดตามมา การศึกษามีอยู่ตลอดเวลาเขาเท่ากับการมีชีวิตอยู่ของชีวิต ดังนั้น หลักการสร้างความต่อเนื่องของประสบการณ์ในการศึกษาต้องมีอยู่ทุกระยะ แม้ดิวอี้จะไม่เห็นด้วยกับการศึกษาแบบจารีต แต่ก็ยอมรับในแง่ที่ว่าการศึกษาแบบนี้ไม่ได้ขาดประสบการณ์ที่มีคุณค่า เพียงแต่ไม่ สามารถนำประสบการณ์เหล่านั้นมา เชื่อมต่อกับปัจจุบันและอนาคตได้เท่านั้น

2. ประสบการณ์ต้องมีปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ระหว่างปัจจัยภายในตัวมนุษย์กับสภาพแวดล้อมภายนอก ดิวอี้โจมตีการศึกษาแบบจารีตตรงที่ไม่ค่อยให้ความสำคัญกับปัจจัยภายในตัวบุคคล ส่วนการศึกษาแบบใหม่ก็กลับไปเริ่มต้นจากปัจจัยภายในเป็นสำคัญ ดิวอี้คิดว่าความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นต้องประกอบด้วยกันทั้งสองส่วน คือทั้งตัวปัจเจกบุคคลเองและสภาพแวดล้อมที่ต่างก็มี

ปฏิกริยาต่อกัน สภาพแวดล้อม 2,000 กับบุคคลทั้งในด้านความต้องการจำเป็น ความปรารถนา จุดมุ่งหมาย และสมรรถภาพที่จะสร้างประสบการณ์ของคน การเลือกประสบการณ์ตามเกมนี้ก็คือ พยายามหาทาง ปรับปัจเจกภายนอกอันได้แก่เนื้อหาวิชาความรู้อุปกรณ์การศึกษาวิธีสอนสภาพของ ห้องเรียนและปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการให้การศึกษา ให้เข้ากับความสนใจและสมรรถภาพของ ผู้เรียน ซึ่งจะทำให้เกิดการเรียนรู้ขึ้น ชัดความสามารถของแต่ละคน การศึกษาแบบเก่ามักคิดว่า สภาพแวดล้อมหรือปัจจัยภายนอก ที่เตรียมไว้ให้มันใช้ได้ดีและน่าพึงปรารถนาอยู่แล้วโดยละเลย ความแตกต่างระหว่างบุคคลไป

ถ้าจะว่ากันตามความเป็นจริงแล้วหลักเกณฑ์ทั้ง สอง ประการนี้ไม่อาจแยกจากกัน อย่างเด็ดขาดได้ มันเป็นลูกโซ่ที่ต่อเนื่องกันไประหว่างประสบการณ์เก่าและประสบการณ์ จาก สถานการณ์หนึ่ง ไปสู่อีกสถานการณ์หนึ่ง ความสัมพันธ์และการมีปฏิกริยาโต้ตอบระหว่างมนุษย์กับ สภาพแวดล้อมเกิดขึ้นตลอดเวลา มนุษย์ไม่เคยพ้นจากโลกนี้และก้าวไปสู่โลกอื่น แต่ก็มีชีวิตอยู่ใน สภาพแวดล้อมต่าง ๆ กันในโลกธรรมชาตินี้เอง ความต่อเนื่องและการมีปฏิกริยาต่อกันของ ประสบการณ์นี่จะเป็นเครื่องวัดความสำคัญของการศึกษาและคุณค่าของประสบการณ์

เราจึงสรุปความคิดของดิวี่ได้ว่า การศึกษาที่กระบวนการ (Process) สร้างสรรค์ ประสบการณ์ใหม่ที่ต่อเนื่องกับประสบการณ์เก่าไปเรื่อย ๆ ประสบการณ์จึงเป็นทั้งวิถี และเป้าหมาย ของการศึกษา

2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาผลสัมฤทธิ์

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถ และทักษะ ทางด้าน วิชาการ รวมทั้งสมรรถภาพทางสมอง และมวลประสบการณ์ทั้งปวง ที่เด็กได้รับการเรียน การสอน ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ ซึ่งแสดงให้เห็นได้ด้วยคะแนนจาก แบบทดสอบวัด ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2530 : 29)

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นความสามารถของนักเรียนในด้านต่างๆ ซึ่งเกิดจากนักเรียนได้รับ ประสบการณ์จากกระบวนการเรียนการสอนของครู โดยครูต้องศึกษาแนวทางในการวัดและ ประเมินผล การสร้างเครื่องมือวัดให้มีคุณภาพนั้น ได้มีผู้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ ดังนี้

สมพร เชื้อพันธ์ (2547, หน้า 53) สรุปว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ หมายถึง ความสามารถ ความสำเร็จและสมรรถภาพด้านต่างๆของผู้เรียนที่ได้จากการเรียนรู้อันเป็นผลมาจาก การเรียนการสอน การฝึกฝนหรือประสบการณ์ของแต่ละบุคคลซึ่งสามารถวัดได้จากการทดสอบด้วย วิธีการต่างๆ

พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และเพียว ยินดีสุข (2548, หน้า 125) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึงขนาดของความสำเร็จที่ได้จากกระบวนการเรียนการสอน

ปราณี กองจินดา (2549, หน้า 42) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถ หรือผลสำเร็จที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์ เรียนรู้ทางด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย และยังได้จำแนกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ตาม ลักษณะของวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนที่แตกต่างกัน

อัจฉรา สุขารมณ์และอรพินทร์ ชูชม (2530, หน้า 10) ได้ให้ความหมาย ทดสอบผลสัมฤทธิ์ (achievement) หมายถึง ขนาดของความสำเร็จที่ได้จากการทำงานที่ต้องอาศัยความพยายามจำนวนหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นผลมาจากการกระทำที่อาศัยความสามารถทางร่างกายหรือสมอง ดังนั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงเป็นขนาดของความสำเร็จที่ได้จากการเรียน ที่อาศัยความสามารถเฉพาะตัวของแต่ละบุคคลโดยตัวที่บ่งชี้ถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาจได้มาจากกระบวนการที่ไม่ต้องอาศัย การทดสอบ (nontesting procedures) เช่น จากการสังเกต หรือการตรวจการบ้าน หรืออาจอยู่ในรูปของเกรดที่ได้จากโรงเรียน (school grade) ซึ่งต้องอาศัยกรรมวิธีที่ซับซ้อนและช่วงเวลาในการประเมินอันยาวนาน หรืออีกวิธีหนึ่งอาจวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้วยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั่วไป (published achievement tests) จะพบว่า การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนิยมใช้กันทั่วไป มักอยู่ในรูปของเกรดที่ได้จากโรงเรียนเนื่องจากให้ผลที่เชื่อถือได้มากกว่า เพราะอย่างน้อยก่อนการประเมินผลการเรียนของนักเรียน ครูจะพิจารณาองค์ประกอบอื่น ๆ อีกหลายด้าน จึงย่อมดีกว่าการ แสดงขนาดของความล้มเหลวหรือความสำเร็จทางการเรียนจากแบบทดสอบของนักเรียน ด้วยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพียงอย่างเดียว

ประถม แสงสว่าง (2527, หน้า 237) ให้ความหมายว่า ผลสัมฤทธิ์ หมายถึง ความสำเร็จ หรือความสามารถในการกระทำใด ๆ ที่จะต้องอาศัยทักษะหรือมีขณะนั้นก็ต้องอาศัย ความรอบรู้ในวิชาหนึ่งวิชาใดโดยเฉพาะ และผลสัมฤทธิ์ตามจุดประสงค์ของการศึกษาจะต้องอาศัยความร่วมมือของทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

สำเร็จ บุญเรืองรัตน์ (2527, หน้า 46) ได้ให้ความหมายว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลรวมของคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบที่มุ่งวัดว่า นักเรียนมีความรู้หรือความสามารถที่เกิดจากการ สอนมากน้อยเพียงใด

พวงแก้ว โคจธานนท์ (2530, อ้างใน ดร.ณิกันธมาลา, 2546, หน้า 32) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ ความรู้ความเข้าใจ ความสามารถ และลักษณะทางวิชาการรวมทั้ง สมรรถภาพทางสมองด้านต่าง ๆ เช่น ระดับสติปัญญาการคิด การแก้ปัญหาต่าง ๆ ของเด็ก ซึ่งแสดงให้เห็นด้วยคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หรือการรายงานทั้งเขียนและพูด การทำงาน

ที่ได้รับมอบหมาย ตลอดจนการทำการบ้านในแต่ละวิชาเฉพาะชั้นเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงได้จากผลสัมฤทธิ์รายวิชา ซึ่งอาจมีทั้งดีมาก ดีปานกลาง หรือระดับต่ำ

นิภา เมธาวิชัย (2536, หน้า 65) ได้นิยามความหมายว่า การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นวิธีการตรวจสอบว่านักเรียนมีพฤติกรรมตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่ตั้งไว้เพียงใด ภายหลังจากที่ได้เรียนไปแล้ว โดยใช้แบบทดสอบ

ภพ เลหาไพบูลย์ (2542, หน้า 329) ให้ความหมายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออก ถึงความสามารถในการกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดได้จากที่ไม่เคยกระทำ หรือกระทำได้น้อยก่อนที่จะมีการเรียนการสอน ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่มีการวัดได้

มนตร์วี นันตะเสน (2543, หน้า 26) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ ความสามารถของผู้เรียนที่เกิดขึ้นหลังจากได้รับการฝึกอบรมสั่งสอนทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา ดังนั้นจึงถือได้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ ผลผลิตที่สำคัญของการเรียนการสอน การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จึงเป็นกิจกรรมหลักในกระบวนการเรียนการสอนของครู

บุญชม ศรีสะอาด (2537, หน้า 68) ให้ความหมายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นจากการค้นคว้า การอบรม การสั่งสอน หรือประสบการณ์ต่าง ๆ รวมทั้ง ความรู้สึก ค่านิยม จริยธรรม ที่เป็นผลมาจากการฝึกสอนจากความหมายต่าง ๆ สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลการเรียนรู้ของนักเรียนทั้งด้านปัญญาความคิด และทักษะการปฏิบัติสามารถวัดได้ โดยใช้เครื่องมือวัดผล เพื่อตรวจสอบว่านักเรียนมีพฤติกรรมตามจุดมุ่งหมายของการศึกษามากน้อยเพียงใด ความสำคัญของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป้าหมายสำคัญของการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2544 คือ การทำให้ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ หรือเป็นคนที่มีความรู้ทั้ง เก่ง ดีและมีความสุข ในการเป็นพลเมืองไทยในอนาคต ซึ่งอาจแยกคุณภาพของคนไทยออกเป็นสอง ส่วน ส่วนแรก คือ การทำให้ผู้เรียนเป็นคนเก่ง และเป็นคนดี ซึ่งสามารถตรวจสอบได้ตั้งแต่ผู้เรียนยังอยู่ในระบบการศึกษา ส่วนที่สองคือ การทำให้ผู้เรียนมีความสุขนั้น เป้าหมาย คือ เมื่อจบการศึกษาแล้วสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในการตรวจสอบผลการศึกษว่าเป็นไปตาม เป้าหมายของการจัดการศึกษาที่กำหนดไว้หรือไม่ ส่วนที่มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่อดีต จนถึงปัจจุบัน คือ การตรวจสอบในด้านที่เรียกว่า เก่ง ซึ่งดำเนินการในรูปแบบการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีประสิทธิภาพเป็นข้อมูลย้อนกลับ จะช่วยติดตาม กำกับ ดูแลความก้าวหน้าของผู้เรียนตลอดเวลา โดยผู้สอนจะนำข้อมูลดังกล่าว มาพิจารณาปรับแนวทางการจัดกิจกรรมให้ สอดคล้องกับสภาพความพร้อมและพื้นฐานของผู้เรียน

2. การทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์เป็นเครื่องมือผลักดัน หรือกระตุ้นให้เกิดการพัฒนา เปลี่ยนแปลง การเรียนการสอน ส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ตลอดจนเป็นเครื่องมือผลักดันการสอน ให้เป็นไปใน ทิศทางที่ต้องการ เนื่องจากรูปแบบวิธีการวัดผลมีอิทธิพลโน้มน้าวให้การเรียนการสอน ต้องปรับตาม

ให้สอดคล้องกันโดยอัตโนมัติ ดังนั้นถ้าต้องการปรับการเรียนการสอนให้เป็นไปในทิศทางใด ควรออกแบบการวัดผลที่ส่งผลให้เป็นไปในทิศทางนั้น จะสามารถผลักดันให้การเรียนการสอนเป็นไปตามที่ต้องการได้

3. การทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นเครื่องมือนำไปสู่การพัฒนาการเรียนรู้อของผู้เรียน การทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้อของผู้เรียน ขณะทำกิจกรรมการเรียนการสอนช่วยให้ผู้เรียนตระหนักถึงความสามารถพัฒนาการเรียนรู้อของตนเองอย่างต่อเนื่องและมีคุณธรรม ผู้เรียนจะได้ค้นพบความรู้ใหม่และแนวคิดใหม่ในการแก้ปัญหา เพื่อการทำงานด้วยตนเองหรือจากการแนะนำของผู้อื่น

4. การทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะช่วยเสริมประสิทธิภาพของการจัดการวัดและประเมินผลในระดับมหภาค ไม่ว่าจะเป็นระดับประเทศ ระดับเขตพื้นที่ ระดับเขตจังหวัด ระดับสถานศึกษา

ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบ แบ่งได้ 3 ขั้นตอน ใหญ่ ๆ คือ

ขั้นที่ 1 ขั้นวางแผนการสร้างแบบทดสอบประกอบด้วย การกำหนดจุดมุ่งหมายของการใช้แบบทดสอบ การกำหนดเนื้อหาและพฤติกรรมที่ต้องการวัด การกำหนดลักษณะหรือรูปแบบของข้อสอบ การจัดทำตารางวิเคราะห์วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมและแผนผังการสร้างข้อสอบ การกำหนดส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสอบ เช่น คะแนน ระยะเวลาการสอบ

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการสร้างแบบทดสอบ การจัดทำแบบทดสอบฉบับร่าง

ขั้นที่ 3 ขั้นตรวจสอบคุณภาพข้อสอบก่อนนำไปใช้ เมื่อสร้างแบบทดสอบแล้วจึงนำแบบทดสอบไปทดลองใช้เพื่อตรวจสอบคุณภาพ

ขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1. การตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นรายชื่อ

1.1 ในกรณีเป็นแบบทดสอบอิงเกณฑ์ จะตรวจสอบอำนาจจำแนกและดัชนีความไว

1.2 ในกรณีเป็นแบบทดสอบอิงกลุ่ม จะตรวจสอบความยากและอำนาจจำแนก

2. การตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งฉบับ

2.1 ความตรง ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา

2.2 ความเที่ยง ตรวจสอบความเที่ยง โดยใช้วิธีหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนจากการวัด 2 ครั้ง ซึ่งอาจได้จากการวัดซ้ำ, การใช้แบบทดสอบคู่ขนาน หรือการหาค่าความเที่ยงตามวิธีของคูเดอร์ และริชาร์ดสัน (KR-20, KR-21) แนวคิดทฤษฎีการเรี้นรู้อที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทฤษฎีพหุปัญญา (Theory of Multiple Intelligences) (อ้างใน ทิศนา แคมมณี และคณะ. 2544, หน้า 35-47) ผู้บุกเบิกทฤษฎีนี้ คือ การ์ดเนอร์ (Gardner) จากมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด

(Harvard University) ได้เสนอแนวทางการปรับปรุงการประเมินสติปัญญา เพื่อประโยชน์ในการเรียนการสอนเบื้องต้นว่า เป็นแนวที่เข้าใจลักษณะของสติปัญญาด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนได้อย่างถูกต้อง กระบวนการประเมินที่ท้ออย่างรัดกุมจะช่วยให้ได้ทางเลือกเกี่ยวกับอาชีพและกิจกรรมอื่น ๆ ที่เหมาะสมและช่วยให้เกิดการวินิจฉัยที่กระจ่างชัดขึ้น สำหรับการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ การประเมินความบกพร่องที่เด็กมีอยู่จะช่วยให้รู้ว่า ผู้เรียนมีปัญหาอะไร ดังนั้น การประเมินผลการเรียนการสอนจึงต้องเป็นองค์ประกอบหลักของระบบการศึกษา การคณาจารย์ เชื่อว่า การประเมินผลการเรียนการสอนจำเป็นต้องแยกออกจากการทดสอบมาตรฐาน โดยให้เหตุผลว่า แบบทดสอบข้อเขียนมาตรฐาน ซึ่งต้องตอบสั้น ๆ นั้น สุ่มตัวอย่างข้อคำถาม เพื่อวัดความสามารถทางสติปัญญาได้เพียงส่วนเล็ก ๆ ส่วนเดียวและมักจะไม่สัมพันธ์กับบริบทที่แท้จริงที่ใช้ความสามารถนั้น ๆ ตามปกติวิธีการประเมินผลการเรียนการสอนที่ดี ควรมุ่งแสวงหาทักษะแก้ปัญหา หรือสร้างสรรค์ผลงานที่แท้จริงในตัวบุคคล โดยใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กับสติปัญญา อย่างไรก็ตามคะแนนผลสอบเพียงอย่างเดียว ย่อมไม่เพียงพอ กระบวนการประเมินแบบใหม่นี้ ควรแนะนำให้ผู้ปกครอง ครู รวมทั้งตัวเด็กเองด้วยว่า ควรทำกิจกรรมอะไรที่พอมือที่บ้าน ที่โรงเรียนหรือในชุมชน การดึงข้อมูลนี้ออกมาจะช่วยให้เด็กค้นพบจุดอ่อนทางสติปัญญาของตนและนำจุดเด่นทางสติปัญญาต่าง ๆ มาผสมผสานกัน เพื่อให้สามารถประกอบอาชีพและทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างมีความสุข ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Theory Of Cooperative or Collaborative Learning)

(อ้างในทิตินา แคมมณี. 2551, หน้า 98 – 106) การเรียนรู้แบบร่วมมือ คือ การเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อย โดยมีสมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถแตกต่างกัน ประมาณ 3 – 6 คน ช่วยกันเรียนรู้ เพื่อไปสู่เป้าหมายของกลุ่ม จอห์นสันและจอห์นสัน (Johnson and Johnson) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือ ไม่ได้มีความหมายเพียงว่า มีการจัดให้ผู้เรียนเข้ากลุ่มแล้วให้งาน และบอกผู้เรียนให้ช่วยกันทำงานเท่านั้น การเรียนรู้จะเป็นแบบร่วมมือได้ต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญครบ 5 ประการ ดังนี้

1. การพึ่งพาและเกื้อกูลกัน (positive interdependence) โดยถือว่า สมาชิกในกลุ่มทุกคนมีความสำคัญเท่าเทียมกันและจะต้องพึ่งพาอาศัยกัน เพื่อความสำเร็จร่วมกัน
2. การปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด (face-to-face promotive interaction) เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นข้อมูลและการเรียนรู้ต่าง ๆ ในทางที่จะช่วยให้กลุ่มบรรลุเป้าหมาย
3. ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ของสมาชิกแต่ละคน (individual accountability) สมาชิกทุกคนต้องมีหน้าที่รับผิดชอบ มีผลงานหรือผลสัมฤทธิ์ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่มที่ตรวจสอบและประเมินได้
4. การใช้ทักษะการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานกลุ่มย่อย (interpersonal and small – group skills) การเรียนรู้แบบร่วมมือจะประสบความสำเร็จได้ ต้องอาศัยทักษะทางสังคม โดยเฉพาะทักษะในการทำงานร่วมกัน

5. การวิเคราะห์กระบวนการกลุ่ม (group processing) จะช่วยให้กลุ่มเกิดการเรียนรู้ และปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น การวิเคราะห์กระบวนการกลุ่มนี้ เป็นยุทธวิธีหนึ่งที่ส่งเสริมให้กลุ่มตั้งใจทำงาน เพราะรู้ว่าจะได้รับข้อมูลป้อนกลับและช่วยฝึกทักษะการรู้คิด (metacognition) คือ สามารถที่จะประเมินการคิดและพฤติกรรมของตนที่ได้ทำไป หากผู้เรียนมีโอกาสดูแลเรียนรู้แบบร่วมมือนั้น นอกจากจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทางด้านเนื้อหาสาระต่าง ๆ ได้กว้างขวางขึ้นแล้ว ยังสามารถช่วยพัฒนาผู้เรียนทางด้านสังคมและอารมณ์มากขึ้นด้วย รวมทั้งโอกาสได้ฝึกฝนและพัฒนาด้านทักษะกระบวนการต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น ทักษะทางด้านการคิด ทักษะด้านความรู้และด้านแสวงหา เป็นต้น จากแนวคิดทฤษฎีดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การเรียนรู้ที่ดีต้องอาศัยหลักการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน มีการสัมพันธ์กัน มีการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม มีการวิเคราะห์กระบวนการของกลุ่ม และมีการตรวจสอบผลงาน หรือผลสัมฤทธิ์ทางด้านรายบุคคลและรายกลุ่ม การประเมินผลที่ดีจะช่วยให้ได้ทางเลือกที่เหมาะสมและช่วยให้เกิดการวินิจฉัยที่กระจ่างชัดขึ้น สำหรับการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ดังนั้นการประเมินผลการเรียนการสอนจึงเป็นองค์ประกอบหลักของระบบการศึกษา วิธีการประเมินผลการเรียนการสอนที่ดีควรมุ่งแสวงหาทักษะแก้ปัญหา หรือสร้างสรรค์ผลงานที่แท้จริง

จุดมุ่งหมายของการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2530, หน้า 29 – 30) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า การวัดผลสัมฤทธิ์มีจุดมุ่งหมาย คือ เป็นการตรวจสอบระดับความสามารถของสมรรถภาพทางสมองของบุคคลว่า เรียนรู้แล้วรู้อะไรบ้าง และมีความสามารถในด้านใดมากน้อยแค่ไหน เช่น มีพฤติกรรมด้านความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้การสังเคราะห์และการประเมินค่ามากน้อยอยู่ในระดับใดเป็นต้นนั้น คือ การวัดผลสัมฤทธิ์เป็นการตรวจสอบพฤติกรรมของผู้เรียนในด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) นั้นเอง ซึ่งเป็นการวัด 2 องค์ประกอบ ตามจุดมุ่งหมายและลักษณะที่เรียน ดังนี้

1. การวัดด้านปฏิบัติ การตรวจสอบความรู้ความสามารถทางการปฏิบัติ โดยให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ให้เห็นเป็นผลงานปรากฏออกมาให้ทำการสังเกตและวัดได้ เช่น วิชาศิลปศึกษา การช่าง เป็นต้น การวัดแบบนี้จึงต้องวัดโดยใช้ “ข้อสอบภาคปฏิบัติ” (Performance Test) ซึ่งการประเมินผลจะพิจารณาที่วิธีปฏิบัติและผลงานที่ปฏิบัติ

2. การวัดด้านทฤษฎีเป็นการตรวจสอบความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา รวมถึงพฤติกรรมความสามารถในด้านต่าง ๆ อันเป็นผลมาจากการเรียนการสอน ซึ่งมีวิธีการสอบวัดได้ 2 ลักษณะ ดังนี้

- 2.1 การสอบปากเปล่า (Oral Test) การสอบแบบนี้มักกระทำเป็นรายบุคคลเป็นการสอบที่ต้องการดูผลเฉพาะอย่าง เช่น การสอบ อ่านฟังเสียง การสอบสัมภาษณ์ ซึ่งต้องการดูการใช้คำในการตอบคำถาม รวมทั้งการแสดงความคิดเห็นและบุคลิกภาพต่าง ๆ

2.2. การสอบแบบให้เขียนตอบ (Paper-Pencil Test or Written Test) รูปแบบการตอบมี 2 แบบ ดังนี้

2.2.1 แบบไม่จำกัดคำตอบ (Free Response Test) เป็นการสอบวัดใช้วิธีแบบอัตนัยหรือความเรียง

2.2.2 แบบจำกัดคำตอบ (Fixed Response Test) เป็นการสอบที่กำหนดขอบเขตของคำถามที่จะให้ตอบ หรือกำหนดคำตอบมาให้เลือก ซึ่งมีรูปแบบของคำถามคำตอบอยู่ 4 รูปแบบ ได้แก่ แบบเลือกทางใดทางหนึ่ง (Alternative) แบบจับคู่ (Matching) แบบเติมคำ (Completion) และแบบเลือกคำตอบ (Multiple Choice) การวัดผลสัมฤทธิ์ด้านเนื้อหาโดยการเขียนตอบนั้น เป็นที่นิยมใช้กันในโรงเรียน ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการสอบวัดเรียกว่า “ข้อสอบผลสัมฤทธิ์หรือแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์” (Achievement Test) จากแนวคิดดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นั้นมีจุดมุ่งหมายเพื่อตรวจสอบความรู้ความสามารถของผู้เรียนทั้งด้านทฤษฎีและด้านการปฏิบัติว่า หลังจากเรียนรู้ในเรื่องนั้น ๆ แล้วผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในเรื่องที่เรียนมากน้อยเพียงใด

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลที่เกิดจากกระบวนการเรียนการสอนที่จะทำให้ให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และสามารถวัดได้โดยการแสดงออกมาทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย

พฤติกรรมที่ต้องการทำการวัดประเมินผู้เรียนดังนี้

1. ด้านความรู้ความจำ หมายถึง ความสามารถในการระลึกถึงสิ่งที่เคยเรียนรู้มาแล้วเกี่ยวกับข้อเท็จจริง ศัพท์นิยาม มโนทัศน์ ข้อตกลง การจัดประเภท เทคนิควิธีการ หลักการ กฎ ทฤษฎี และแนวคิดที่สำคัญทางด้านวิทยาศาสตร์ นักเรียนที่มีความสามารถในด้านนี้ จะแสดงออกโดยสามารถให้คำจำกัดความหรือนิยาม เล่าเหตุการณ์ จดบันทึก เรียกชื่อ อ่านสัญลักษณ์ และระลึกข้อสรุปได้ การวัดพฤติกรรมด้านความรู้ความจำลักษณะของข้อสอบจะถามเกี่ยวกับความรู้ความจำไม่เกินร้อยละยี่สิบของข้อสอบทั้งหมด

2. ด้านความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถในการอธิบาย การแปลความ การตีความสร้างข้อสรุป ขยายความ นักเรียนมีความสามารถในด้านนี้จะแสดงออกโดยสามารถเปรียบเทียบแสดงความสัมพันธ์ การอธิบายชี้แนะ การจำแนกเข้าหมวดหมู่ ยกตัวอย่าง ให้เหตุผล จับใจความเขียนภาพประกอบ ตัดสินเลือก แสดงความเห็น อ่านกราฟแผนภูมิและแผนภาพได้

2.1 พฤติกรรมความเข้าใจ แบ่งออกเป็น 3 ระดับ

2.1.1 ความสามารถอธิบายความเข้าใจต่างๆได้ด้วยตนเอง

2.1.2 ความสามารถจำแนกหรือระบุความรู้ได้เมื่อปรากฏในรูปแบบ สถานการณ์ใหม่

2.1.3 ความสามารถแปลความรู้จากสัญลักษณ์หนึ่งไปสู่อีกสัญลักษณ์ หนึ่ง

2.2 การวัดพฤติกรรมการความเข้าใจ ลักษณะของข้อสอบจะถามให้นักเรียนอธิบายหรือบรรยายความรู้ต่างๆ ด้วยคำพูดของตัวเองหรือให้ระบุข้อเท็จจริง มโนทัศน์ หลักการ กฎ หรือทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง กับสถานการณ์ที่กำหนดให้ หรือให้แปลความหมายสถานการณ์ ที่กำหนดให้ซึ่งอาจอยู่ในรูปของข้อความ สัญลักษณ์ รูปภาพ หรือแผนภาพ เป็นต้น

3. ด้านการนำไปใช้ เป็นการวัดความสามารถด้านการนำเอาความรู้ความเข้าใจ มาประยุกต์ใช้ หรือแก้ปัญหาในเหตุการณ์ หรือสถานการณ์ใหม่ได้อย่างเหมาะสม การเขียนคำถามในระดับนี้อาจเขียนคำถามความสอดคล้องระหว่างวิชาและการปฏิบัติ ถามให้อธิบาย หลักวิชา ถามให้แก้ปัญหา ถามเหตุผลของภาคปฏิบัติ

4. ด้านการวิเคราะห์ เป็นการวัดความสามารถในการแยกแยะหรือแจกแจง รายละเอียดของเรื่องราว ความคิด การปฏิบัติออกเป็นระดับย่อยๆ โดยอาศัยหลักการหรือกฎเกณฑ์ต่างๆ เพื่อค้นพบข้อเท็จจริงและคุณสมบัติบางประการ คำถามระดับการวิเคราะห์ แบ่งออก 3 ประเภท คือ การวิเคราะห์ความสำคัญ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ และการวิเคราะห์หลักการ

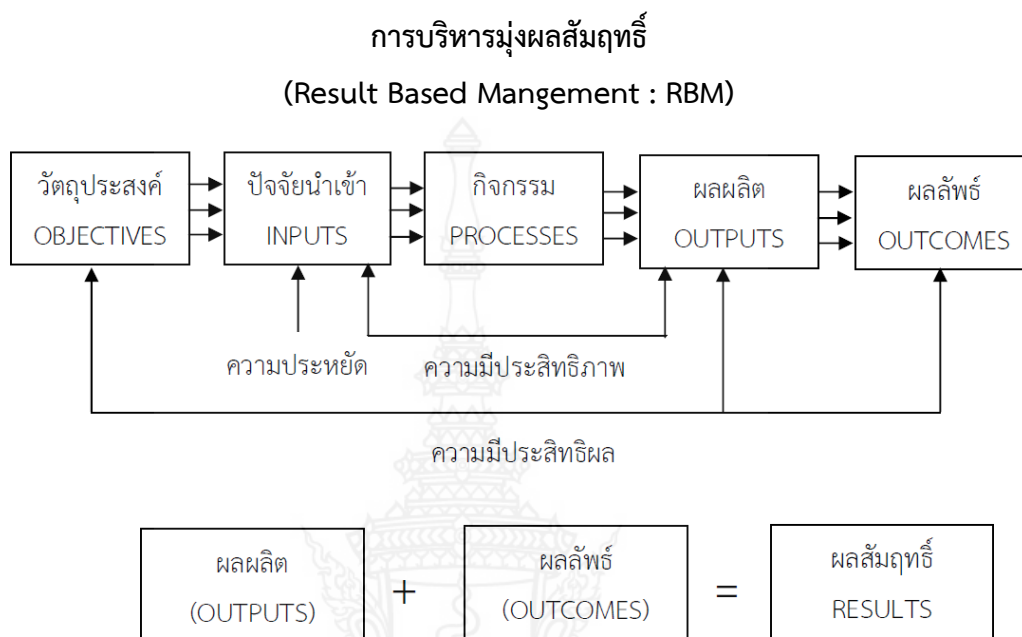
5. ด้านการสังเคราะห์ เป็นการวัดความสามารถในการรวบรวมและผสมผสานในด้านรายละเอียดหรือเรื่องราวปลีกย่อย ของข้อมูลสร้างเป็นสิ่งที่แตกต่างจากเดิม ความสามารถดังกล่าวเป็นพื้นฐานของความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คำถามระดับนี้แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ การสังเคราะห์ข้อความ การสังเคราะห์แผนงาน การสังเคราะห์ความสัมพันธ์

6. ด้านการวัดและประเมินค่า เป็นการวัดความสามารถในด้านการสรุปค่าหรือตีราคาเกี่ยวกับเรื่องราว ความคิด พฤติกรรมว่าดี-เลว เหมาะสม-ไม่เหมาะสม เพื่อหาจุดประสงค์บางประการมาอ้างโดยใช้เกณฑ์ภายในและการประเมินโดยใช้เกณฑ์ภายนอก

การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์

การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์เกิดมาจากแนวคิดของการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management : NPM) ทำให้ความสำคัญต่อความประหยัด (Economy) คือการใช้ต้นทุนหรือทรัพยากรการผลิตอย่างเหมาะสมและมีความคุ้มค่ามากที่สุด ความมีประสิทธิภาพ (Efficiency) คือการปฏิบัติงานให้ได้ผลงานในระดับที่สูงกว่าปัจจัยนำเข้า และความมีประสิทธิภาพ (Effectiveness) คือการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ (เมธินี จิตติขานนท์, ม.ป.ป.) การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์เป็นวิธีการบริหารที่ถูกนำมาประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนกระบวนการและวิธีการบริหารราชการจากเดิมที่ให้ความสำคัญต่อทรัพยากรหรือปัจจัยนำเข้า (input) กระบวนการทำงาน และอาศัยกฎระเบียบที่เคร่งครัดเป็นเครื่องมือในการดำเนินงานมาเป็นการมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับวัตถุประสงค์และผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานทั้งในแง่ของผลผลิต (Output) ผลลัพธ์ (Outcome) และความคุ้มค่าของเงิน (Value for money) รวมทั้งการพัฒนา คุณภาพและสร้างความพึงพอใจให้แก่ประชาชนซึ่งเป็นผู้รับบริการ โดยจะมีการประเมินผลการปฏิบัติงานด้วย ตัวชี้วัด

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ กล่าวโดยสรุปการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์คือ การบริหารโดยมุ่งเน้นที่ผล การปฏิบัติงานหรือผลสัมฤทธิ์เป็นหลักนั่นเอง

ภาพที่ 2.1: กรอบแสดงการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์

ที่มา: https://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_parcy/ewt_dl_link.php?nid=32239

ผลผลิต (Outputs) หมายถึง งานบริการหรือกิจกรรมที่เจ้าหน้าที่ทำเสร็จสมบูรณ์พร้อมส่งมอบให้ประชาชนซึ่งเป็นผู้รับบริการ ผลผลิตเป็นผลงานที่เกิดจากการดำเนินกิจกรรมโดยตรง

ผลลัพธ์ (Outcomes) หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นตามมา ผลกระทบหรือเงื่อนไขที่เกิดขึ้นจากผลผลิต ผลลัพธ์มีความสัมพันธ์โดยตรงกับประชาชนซึ่งเป็นผู้รับบริการและสาธารณชน

ผลสัมฤทธิ์ (Results) หมายถึง งานบริการหรือกิจกรรมที่เกิดจากการทำงานที่ได้ผลผลิต (Outputs) ตามเป้าหมาย และเกิดผลลัพธ์ (Outcomes) ตรงตามวัตถุประสงค์กล่าวคือ ผลผลิตสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริงหรือเป็นที่พึงพอใจ เช่น ปลุกบ้านได้ 1 หลังเป็นผลผลิต (Outputs) บ้านหลังดังกล่าวน่าอยู่ มีอากาศถ่ายเทได้สะดวกเป็นผลลัพธ์ (Outcomes) หรือการซ่อมถนนได้ 5 กิโลเมตรเป็นผลผลิต (Outputs) ถนนสายนั้นทำให้ประชาชนได้รับความสะดวกในการเดินทางจากการซ่อมแซมเป็นผลลัพธ์ (Outcomes) (นปร. ฟังบรรยายจากธนาคารโลกเปิดมุมมองใหม่การบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์, 2552) เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ในภาคราชการเกิดผลสำเร็จ จำเป็นต้องนำหลักการสำคัญของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีและสังคมที่ดีมาใช้ประกอบจำนวน 4 หลักดังนี้

1. หลักความโปร่งใส (Transparency) คือ การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันของคนในชาติโดยปรับปรุงกลไกการทำงานของหน่วยงานราชการให้มีความโปร่งใส
2. หลักการมีส่วนร่วม (Participation) คือ การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้ และเสนอความเห็นในการตัดสินใจปัญหาของประเทศไม่ว่าด้วยการแจ้งความเห็น การไต่สวนสาธารณะ การประชาพิจารณ์ การแสดงประชามติหรืออื่นๆ
3. หลักความรับผิดชอบ (Accountability) คือ การตระหนักในสิทธิหน้าที่และความสำนึกในหน้าที่ที่รับผิดชอบ รวมทั้งการเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง ตลอดจนความกล้าที่จะยอมรับผลดีและผลเสียจากการกระทำของตนเช่น ความรับผิดชอบต่อประชาชนซึ่งเป็นผู้รับบริการ
4. และความคุ้มค่า (utility) คือ การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม

2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับสหกิจศึกษา

2.3.1 ประวัติสหกิจศึกษาไทย

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี (มทส.) จัดสหกิจศึกษาครั้งแรกในประเทศไทยปี พุทธศักราช 2536 และมีการบัญญัติศัพท์ “ สหกิจศึกษา ” จากคำภาษาอังกฤษ Cooperative Education โดยมีผู้นำสหกิจศึกษามาปรับใช้เป็นคนแรกของประเทศไทยคือ ศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร ศรีสอ้าน และ ถูกประกาศยกย่อง ให้เป็น “บิดาแห่งสหกิจศึกษาไทย” ในปีพุทธศักราช 2553 มีการจัดตั้งสมาคมสหกิจศึกษาไทย ในวันที่ 15 สิงหาคม พ.ศ. 2544

เครือข่ายพัฒนาสหกิจศึกษาสถาบันอุดมศึกษา 9 ภูมิภาคทั่วประเทศ

1. ภาคเหนือตอนบน	: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2. ภาคเหนือตอนล่าง	: มหาวิทยาลัยนเรศวร
3. ภาคเหนือตอนบน	: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
4. ภาคกลางตอนล่าง	: มหาวิทยาลัยสยาม
5. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน	: มหาวิทยาลัยขอนแก่น
6. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง	: มหาวิทยาลัยสุรนารี
7. ภาคใต้ตอนบน	: มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
8. ภาคใต้ตอนล่าง	: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
9. ภาคตะวันออก	: มหาวิทยาลัยบูรพา

สหกิจศึกษา (Co-operative Education) คือ ระบบการศึกษาที่เน้นการปฏิบัติงานในหน่วยงาน ซึ่งเรียกว่า สถานประกอบการหรือองค์กรผู้ใช้บัณฑิต อย่างเป็นทางการ โดยที่นักศึกษาจะต้องปฏิบัติงานจริง ณ สถานประกอบการหรือองค์กรผู้ใช้บัณฑิตที่ให้ความร่วมมือแบบเต็มเวลา จำนวน 16 สัปดาห์ (เรียนรู้การปฏิบัติงานจริง จำนวน 4 เดือนเต็ม : 1 ภาคการศึกษา) ทั้งนี้นักศึกษาจะไม่อยู่ใน สถานะของนักศึกษาฝึกงาน แต่นักศึกษาจะเป็นเสมือนเจ้าหน้าที่หรือพนักงานปฏิบัติงานชั่วคราวในสถานประกอบการหรือองค์กรผู้ใช้ บัณฑิต และนักศึกษาสหกิจศึกษา อาจจะได้รับเงินเดือน ค่าจ้างสวัสดิการหรือค่าตอบแทนอื่นตามความเหมาะสม จากสถานประกอบการหรือองค์กรผู้ใช้บัณฑิต

ในสภาวะการณ์ปัจจุบันในตลาดแรงงานมีการแข่งขันและลักษณะของบัณฑิตที่ตลาดแรงงานมีความต้องการได้พัฒนาไปความต้องการของสถานประกอบการที่ต้องการให้มีในตัวบัณฑิต ได้แก่ การเป็นผู้ที่ไว้วางใจได้ในด้านการงาน ความคิดริเริ่ม ระเบียบวินัย จริยธรรม ศิลธรรม การสื่อสารข้อมูล การเป็นผู้นำ เป็นต้น สิ่งที่ทำนายสำหรับบัณฑิตในปัจจุบัน คือ การได้มีโอกาสสร้างความเข้าใจและคุ้นเคยกับโลกแห่งความจริงของการทำงานและการเรียนรู้ เพื่อให้ได้มาซึ่งทักษะของงานอาชีพแลทักษะด้านพัฒนาตนเองนอกเหนือไปจากทักษะด้านวิชาการ ทักษะเหล่านี้จะเรียนรู้และพัฒนาได้โดยเร็วเมื่อนักศึกษาซึ่งจะเป็นบัณฑิตได้ในอนาคต ได้มีโอกาสไปปฏิบัติงานจริง ในสถานประกอบการต่าง ๆ

ภาพที่ 2.2 ตามมาตรฐานวิชาการ มาตรฐานวิชาชีพ ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน และการประกอบการ

ที่มา : https://dass.rmutr.ac.th/wp-content/uploads/2018/11/RMUTR_DASS_PP1.pdf

2.3.2 หลักการและเหตุผล

สหกิจศึกษา (Co-operative Education) เป็นแผนการศึกษาโดยมีจุดมุ่งหมายให้บัณฑิตมีประสบการณ์ ปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นให้นักศึกษาที่จะเป็นบัณฑิตในอนาคตได้นำเอาวิชาการทั้งทางภาคทฤษฎีและปฏิบัติต่าง ๆ ที่ได้ศึกษามาแล้วนำไปปฏิบัติในสถานประกอบการให้ได้ผลดี ทำให้ บัณฑิตมีคุณภาพตรงตามวัตถุประสงค์ที่สถานประกอบการต้องการมากที่สุด เพื่อเป็นการส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมืออันดีระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการที่นักศึกษาได้ไปฝึกปฏิบัติ อีกทั้งเป็นการเผยแพร่เกียรติ คุณของสถานศึกษาต่อบุคคลและสถาบันต่าง ๆ ที่อยู่ภายนอกการจัดการเรียนการสอนแบบสหกิจศึกษา จึงเป็นระบบการศึกษาที่เน้นการปฏิบัติงานจริงในสถาน ประกอบการหรือองค์กรผู้ใช้บัณฑิต (Work Based Learning) อย่างชัดเจนเป็นระบบ หรือการจัดการศึกษาเชิง บูรณาการกับการทำงาน (Work Integrated Learning :WIL)

2.3.3 วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับการทำงานจริงในสถานประกอบการ
2. ศึกษาเรียนรู้เรื่องการจัดและบริหารงานในสถานประกอบการอย่างละเอียด
3. ได้พบปัญหาต่าง ๆ ที่แท้จริงของสถานประกอบการและคิดค้นวิธีแก้ปัญหาเฉพาะหน้า
4. ศึกษาเกี่ยวกับบุคลากรส่วนต่าง ๆ ของผู้ร่วมปฏิบัติงานสถานประกอบการทั้งด้านบุคลิกภาพ หน้าที่ ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกัน และการปฏิบัติงานเฉพาะ
5. การรู้จักปรับตัวให้เข้ากับสังคมในสถานประกอบการ การเป็นผู้นำและเป็นผู้ตามที่เหมาะสม
6. ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการที่นักศึกษาได้ไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษา
7. เผยแพร่ชื่อเสียงของสถานศึกษา คือ มหาวิทยาลัย ต่อบุคคล และ สถาบันต่าง ๆ ที่อยู่ภายนอก

2.3.4 หน่วยงานและบุคลากรที่รับผิดชอบ

มหาวิทยาลัย ได้จัดตั้งหน่วยงานที่เรียกว่า โครงการสหกิจศึกษา (Cooperative Education Project) ภายใต้ความรับผิดชอบของฝ่ายวิชาการ เพื่อทำหน้าที่พัฒนารูปแบบระบบการศึกษาแบบสหกิจศึกษาให้เหมาะสม และรับผิดชอบการประสานงานระหว่างนักศึกษา คณาจารย์

และสถานประกอบการ ในการเตรียมความพร้อมของนักศึกษาสำหรับการปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ

1. เจ้าหน้าที่สหกิจศึกษา (Co-op Coordinator) บุคลากรที่สังกัดโครงการสหกิจศึกษา เป็นผู้รับผิดชอบในการจัดเก็บข้อมูลประสานงาน และอำนวยความสะดวกแก่สถานประกอบการ อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา และนักศึกษาสหกิจศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสหกิจศึกษาในฝ่ายต่าง ๆ

2. อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา (Co-op Advisor) ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานด้านสหกิจศึกษาภายในสาขาวิชา ดังนี้

2.1 ชี้แจงสถานการณ์ที่นักศึกษาจะต้องประสบและเสนอแนะวิธีการแก้ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นใน สถานประกอบการ

2.2 นิเทศงานและประเมินผลอย่างน้อย 2 ครั้งต่อนักศึกษา 1 คน

2.3 ให้คำปรึกษาสถานประกอบการเพื่อช่วยแก้ปัญหาในการทำงาน ผ่านการปฏิบัติงานของนักศึกษาสหกิจศึกษา

2.4 พบปะร่วมปรึกษากับพนักงานที่ปรึกษา ให้มีโอกาสทำหน้าที่ได้อย่างเต็มที่เพื่อเป็นผลดีต่อการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา

2.5 ให้ความเชื่อถือต่อพนักงานที่ปรึกษา ให้มีโอกาสทำหน้าที่ได้อย่างเต็มที่เพื่อเป็นผลดีต่อการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา

2.6 สร้างมนุษยสัมพันธ์อันดีต่อคณะผู้บริหารและผู้ร่วมงานในสถานประกอบการที่ไปนิเทศ นักศึกษาสหกิจศึกษา

2.7 พิจารณาผลการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา เพื่อประเมินผลการออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของ นักศึกษาสหกิจศึกษา ตามวันและเวลาที่กำหนด

2.3.5 ลักษณะงานสหกิจศึกษา

1. เสมือนหนึ่งเป็นพนักงานชั่วคราว
2. มีหน้าที่รับผิดชอบแน่นอน (งานมีคุณภาพ)
- 3 ปฏิบัติงานในตำแหน่งพนักงานประจำ
4. ทำงานเต็มเวลา (Full Time)
5. ระยะเวลาการปฏิบัติงานเต็ม 1 ภาคการศึกษา (16 สัปดาห์)

2.3.6 บทบาทและหน้าที่

นักศึกษาสหกิจศึกษา

1. ติดตามข่าวสารการจัดหางานและประสานงานกับเจ้าหน้าที่ของโครงการสหกิจศึกษาตลอดเวลา

2. ต้องผ่านการปฐมนิเทศ ฝึกอบรมครบถ้วน ตามที่โครงการสหกิจศึกษากำหนด

3. นักศึกษาสหกิจศึกษา ต้องไปรายงานตัวภายในวันและเวลาที่กำหนด พร้อมด้วยหนังสือส่งตัว บัตรประจำตัวนักศึกษา คำแนะนำของสถานประกอบการ และคู่มือสำหรับนักศึกษาสหกิจศึกษาจากมหาวิทยาลัย ฯ ยื่นต่อหัวหน้าสถานประกอบการหรือผู้ที่ทางสถานประกอบการมอบหมาย

- รับการปฐมนิเทศเพื่อทราบนโยบาย และคำแนะนำอื่น ๆ จากสถานประกอบการ

- ตั้งใจปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายจากพนักงานที่ปรึกษาอย่างเต็มกำลังความสามารถ

- ปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัยหรือข้อบังคับ

- ประสานงานกับสำนักงานโครงการสหกิจศึกษา เพื่อติดต่อส่งเอกสารตามกำหนดเวลาและให้ข่าวสารการปฏิบัติงานของตนเองกับโครงการสหกิจศึกษา ตลอดเวลาที่ปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ

- หากมีปัญหาในการปฏิบัติงาน จะต้องรีบติดต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาหรือเจ้าหน้าที่ ฝ่ายนิเทศงานสหกิจศึกษาโดยทันที

ประโยชน์ที่นักศึกษาจะได้รับจากการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา

1. ได้รับประสบการณ์ตรงตามสาขาวิชาชีพที่เรียนเพิ่มเติมจากการเรียนในห้องเรียน

2. เกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง การทำงานร่วมกับผู้อื่น ความรับผิดชอบ และมีความมั่นใจในตนเองมากขึ้น ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการ

3. ได้พบเห็นปัญหาต่าง ๆ ที่แท้จริงของสถานประกอบการ และคิดค้นวิธีการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างถูกต้อง

4. เกิดทักษะการสื่อสารข้อมูลการทำงานภายในสถานประกอบการ (Communication Skill)

5. ได้รับคำตอบแทนการปฏิบัติงานตามความเหมาะสมกับสถานะเศรษฐกิจ

6. สามารถเลือกสายอาชีพได้ถูกต้องเนื่องจากได้ทราบความถนัดของตนเองมากขึ้น

7. สำเร็จการศึกษาเป็นบัณฑิตที่มีศักยภาพในการทำงานที่มากกว่าและมีโอกาสได้รับการเสนองานก่อนที่สำเร็จการศึกษา

สถานประกอบการกับสหกิจศึกษา

สถานประกอบการเป็นองค์กรที่มีความสำคัญที่จะพัฒนานักศึกษาโดยวิธีการสหกิจศึกษา ให้เกิดผลทางรูปธรรมในทางปฏิบัติสหกิจศึกษา มีรูปแบบและขั้นตอนที่จำเป็นจะต้องอาศัยความร่วมมืออย่างใกล้ชิดจากสถานประกอบการ โดยเฉพาะพนักงานฝ่ายบุคคลหรือฝ่ายบริหาร ทรัพยากรมนุษย์และพนักงานที่ปรึกษา (Job supervisor) ซึ่งจะเป็นผู้ที่สถานประกอบการมอบหมายให้กำกับและดูแลนักศึกษาในระหว่างการปฏิบัติงาน โดยหน้าที่หลักมีดังนี้

1. ให้รายละเอียดของลักษณะงานที่ต้องการให้นักศึกษาปฏิบัติต่อโครงการสหกิจศึกษาก่อนล่วงหน้า 1 ภาคการศึกษา

2. ฝ่ายบุคคลหรือฝ่ายบริหารทรัพยากรมนุษย์จัดการปฐมนิเทศ เพื่อให้นักศึกษาทราบถึงระเบียบวินัย วัฒนธรรม การรักษาความปลอดภัยในการทำงาน ตลอดจนให้ความรู้เกี่ยวกับสถานประกอบการ โครงสร้างการบริหารงานและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องของสถานประกอบการที่จะต้องปฏิบัติ

3. แต่งตั้งพนักงานที่ปรึกษา (Job supervisor)

2.3.7 ความแตกต่างระหว่างสหกิจศึกษากับการฝึกงาน

1. การสนับสนุนเชิงนโยบายจากภาครัฐ สถานศึกษา และสถานประกอบการที่ชัดเจน
2. มีมาตรฐานสหกิจศึกษาไทย ครอบคลุม การเตรียมความพร้อมนักศึกษา บทบาทหน้าที่สถานศึกษา หรือสถานประกอบการ
3. เป็นส่วน หนึ่ง ของการจัดการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัย มีหน่วยกิตที่ชัดเจน และการรับรองคุณภาพงานจากหลักสูตร
4. กำหนดระยะเวลาปฏิบัติงาน 1 ภาคการศึกษาหรือ 16 สัปดาห์ต่อเนื่อง
5. มีสมาคมวิชาชีพกำกับดูแลด้านคุณภาพ TACE, WACE

2.3.8 ผลสัมฤทธิ์ของสหกิจศึกษา

ผลประเมินของสถาบันอุดมศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา พบว่า

1. บัณฑิตสหกิจศึกษาได้งานเร็วกว่าและมากกว่าบัณฑิตที่ไม่ได้ร่วมสหกิจศึกษา
2. ผู้ประกอบการพอใจคุณภาพ บัณฑิตสหกิจศึกษาสูงกว่าบัณฑิตที่ไม่ได้ร่วมสหกิจศึกษา
3. สถาบันอุดมศึกษาเห็นว่าผู้ที่ผ่านสหกิจศึกษา มีความรับผิดชอบและมีวินัยสูงขึ้น

2.4 ข้อมูลเกี่ยวกับการบูรณาการ

2.4.1 ความหมายการบูรณาการ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 22 (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2545 : 13) ได้ กำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถ เรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ดังนั้นในการจัดการเรียนรู้ผู้สอนจะต้องมี การปรับเปลี่ยนบทบาทของตนเองจากการเป็นผู้บรรยายถ่ายทอดความรู้ ผู้ชี้แนะ หรือการสอนที่ครูเป็น ศูนย์กลาง ไปสู่การเป็นผู้ช่วยเหลือ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ และสามารถสร้างองค์ ความรู้ได้ด้วยตนเอง ตามแต่ศักยภาพของผู้เรียน ในปัจจุบันการจัดการเรียนรู้มีหลายรูปแบบ ซึ่งการ จัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเป็นอีกรูปแบบหนึ่งที่ได้รับ ความสนใจและ ได้รับการยอมรับในแวดวง การศึกษาว่า เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ ผู้เรียนได้มีโอกาสเชื่อมโยงความรู้ ความคิด ประสบการณ์ ความสามารถ ตลอดจนทักษะต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ทั้งนี้ในชีวิตประจำวันของบุคคล ทั้งการทำงานหรือเมื่อยามต้องเผชิญกับปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ บุคคลจำเป็นต้องใช้ความรู้ใน หลากหลายวิชา ไม่ได้ใช้เพียงแค่วิชาใดวิชาหนึ่งเท่านั้น แต่เป็นการใช้ในลักษณะที่เป็นองค์รวม ดังนั้นการ จัดการเรียนรู้ในปัจจุบันจึงต้องเป็นแบบบูรณาการ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ใน การสร้างงานและการดำเนินชีวิตได้ อันสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 23 ที่เน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสม ของแต่ละระดับการศึกษา และในมาตราที่ 24 (4) (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2545 : 14) ที่ได้กำหนดไว้ว่า การจัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระ ความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝัง คุณธรรมคุณธรรมค่านิยมที่ดีงาม และคุณสมบัติอันพึงประสงค์ในทุกวิชา ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าการจัดการ เรียนรู้ควรมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึก กระบวนการคิดและการลงมือปฏิบัติจริง ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดทักษะที่จะ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ ในชีวิตประจำวัน

ความหมายโดยทั่วไป

1. การทำให้สมบูรณ์, การทำให้กลมกลืน, การทำให้สมดุล
2. การรวมเข้าเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน (พจนานุกรม อังกฤษ – ไทย: ศัพท์บัญญัติราชบัณฑิตยสถาน)
3. การทำให้สมบูรณ์ (Integration) คือ การทำหน่วยย่อย ๆ ที่สัมพันธ์กันมาผสมกลมกลืนเป็นหนึ่งเดียวให้ครบสมบูรณ์ในตัวเอง (พิมพันธ์ เดชะคุปต์และเพียวาร์ ยินดีสุข, 2556: 1)
4. การผสมผสานของมากกว่า 1 สิ่งเข้าด้วยกัน, การรวมส่วนประกอบต่าง ๆ ให้เป็นเนื้อเดียวกันหรือเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน (ชนาธิป พรกุล, 2561: 105)

4.1.2 ความหมายทางการศึกษา

ราชบัณฑิตยสถาน (2557) ได้ให้ความหมายของการบูรณาการว่าหมายถึง กระบวนการ ผสมผสานเชื่อมโยงองค์ความรู้ตั้งแต่ ๒ องค์ความรู้ขึ้นไปเข้าด้วยกันอย่างสอดคล้องเป็นระบบ

ชนาธิป พรกุล (2561 : 105) ได้ให้ความหมายของการบูรณาการว่าหมายถึง การเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ เข้าด้วยกัน, การจัดการเรียนรู้ให้เป็นเรื่องเดียวกับวิถีชีวิต

วิชัย วงษ์ใหญ่และมารุต พัฒนา (2562 : 3) ได้ให้ความหมายของการบูรณาการว่าหมายถึง การผสมผสานองค์ความรู้ตั้งแต่ 2 องค์ความรู้ขึ้นไปเข้าด้วยกันอย่างลงตัวและเป็นระบบ ช่วยทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ Concept ในลักษณะที่เชื่อมโยงกันอย่างบูรณาการ ตอบสนองธรรมชาติ ความ ต้องการและความสนใจของผู้เรียน

4.1.3 ความหมายทางการเรียนการสอน /การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Integrated Learning Management)

กรมวิชาการ (2546 : 1) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการว่า เป็นการจัดการเรียนรู้โดยใช้ความรู้ความเข้าใจและทักษะในศาสตร์หรือวิชาความรู้มากกว่าหนึ่งวิชาขึ้นไป รวมเข้าด้วยกัน ภายใต้เรื่องราวโครงการหรือกิจกรรมเดียวกันเพื่อแก้ปัญหาหรือแสวงหาความรู้ความเข้าใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2547 : 10) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้ แบบบูรณาการว่า เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้ ความคิด ทักษะ และ ประสบการณ์ที่มีความหมายหลากหลายและสัมพันธ์กันเป็นองค์รวม เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการรู้แจ้งรู้จริงในสิ่งที่ศึกษา สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้

การบูรณาการมีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายในลักษณะใกล้เคียงกัน ไว้ดังนี้

ความหมายการบูรณาการตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า Integration มีรากศัพท์มาจากภาษาละตินว่า Integrate คำว่าบูรณาการในความหมายทั่วไป หมายถึง การทำสิ่งที่บกพร่องให้สมบูรณ์แบบ โดยการเพิ่มเติม บางส่วนที่ขาดอยู่ให้สมบูรณ์ หรือการนำส่วนประกอบย่อยมารวมกันตั้งแต่สองส่วนเพื่อทำให้เป็นส่วนประกอบใหญ่ของทั้งหมด ดังนั้นการบูรณาการเป็นการเชื่อมสิ่งหนึ่งหรือหลายสิ่งเข้ามาเป็นส่วนประกอบกับอีกสิ่งหนึ่งให้มีความสมบูรณ์กลายเป็นส่วนหนึ่งของแกนหลักหรือส่วนประกอบที่ใหญ่กว่า (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2546)

พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต) (2540) ได้ให้ความหมายบูรณาการ หมายถึง การทำให้หน่วยย่อยที่มีอยู่ทั้งหลายที่สัมพันธ์อาศัยซึ่งกันและกันเข้ามาร่วมทำหน้าที่ประสานกลมกลืนให้เป็นองค์รวมหนึ่งเดียวที่มีความหมายครบถ้วนสมบูรณ์ในตัว

ประเวศ วะสี (2545) ได้ให้ความหมายของการบูรณาการเป็นความเชื่อมโยงขององค์ประกอบต่างๆ ไปด้วยกันอย่างลงตัวและอย่างสมดุล

ทิสนา แคมณี (2548) ได้ให้นิยามของการบูรณาการ หมายถึงการทำให้สมบูรณ์ โดยการนำหน่วยย่อยๆ ที่มีความสัมพันธ์มาทำหน้าที่อย่างผสมผสานกลมกลืนเป็นหนึ่งเดียวให้ครบถ้วนสมบูรณ์ในตัวเองไม่ได้แยกเป็นส่วนๆ

บีเน่ (Beane, 1991) การบูรณาการเป็นการเชื่อมโยงความรู้ประสบการณ์ในลักษณะผสมผสาน เข้าด้วยกันทั้งหมดเพื่อให้สอดคล้องสมบูรณ์โดยรวมกันมากกว่าการแยกส่วน

การบูรณาการ (Integration) หมายถึง การประสานกลมกลืนกันของแผนกระบวนการสารสนเทศ การจัดสรรทรัพยากร การปฏิบัติการ ผลลัพธ์ และการวิเคราะห์ เพื่อสนับสนุนเป้าประสงค์ที่สำคัญของสถาบัน (Organization-wide Goal) การบูรณาการที่มีประสิทธิผลเป็นมากกว่าความสอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน (Alignment) ซึ่งการดำเนินการของแต่ละองค์ประกอบภายในระบบการจัดการ ผลการดำเนินการมีความเชื่อมโยงกันเป็นหนึ่งเดียวอย่างสมบูรณ์ (คณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2557, หน้า 35)

สรุปจากความหมายที่กล่าวมา การบูรณาการหมายถึง กระบวนการเชื่อมประสานสิ่งหนึ่งหรือหลายสิ่ง ผสมผสานสิ่งที่มีอยู่เข้ามารวมกันให้มีความประสานสัมพันธ์แบบองค์รวมเป็นหนึ่งเดียว ครบถ้วน สมบูรณ์ เป็น เอกภาพในตัวแบบไม่แยกส่วน จนกลายเป็นส่วนหนึ่งของแกนหลักหรือส่วนประกอบที่ใหญ่ขึ้น

2.4.2 ประโยชน์ของการบูรณาการ

แนวคิดการบูรณาการถูกนำมาใช้ในการบริหารราชการของรัฐบาลด้านการวางแผน ยุทธศาสตร์การ พัฒนาประเทศ การบริหารราชการระดับจังหวัดที่ปรับเปลี่ยนการบริหารงานแบบแยกส่วนมาเป็นการ บริหารงานแบบบูรณาการ (CEO) การที่หน่วยงานนำหลักการบูรณาการมาใช้ในการดำเนินงานก่อให้เกิดประโยชน์ ดังนี้ (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2546)

1. เป็นการเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน เกิดการรวมงานที่ใกล้เคียงกันให้เป็นสิ่งเดียวกัน เกิดผลดีต่อเรื่องใหญ่ โดยคุณภาพรวมทั้งหมด และมองปัญหาได้ถูกจุดโดยใช้ความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับระบบหรือปัจจัยต่างๆ ให้มีมุมมองที่กว้างครบถ้วน

2. สามารถใช้ทรัพยากรต่างๆ เช่น บุคลากรร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพลดความซ้ำซ้อนในการทำงานการสิ้นเปลืองในการใช้ทรัพยากร ทำให้มีทรัพยากรเหลือใช้อย่างอื่นได้

3. พนักงานทำงานได้ง่าย สะดวก มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งจะปรับตัวอย่างต่อเนื่อง และช่วยให้ สามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้อย่างเบ็ดเสร็จ

4. ลดความสูญเปล่าของเวลา ความซ้ำซ้อน ในการบริหารช่วยให้การแก้ปัญหาในงานได้อย่างเบ็ดเสร็จเชื่อมโยงกับระบบต่างๆ ให้มีมุมมองอย่างครบถ้วนและลึกซึ้ง

5. ลดค่าใช้จ่ายในการตรวจติดตาม และตรวจประเมินผลที่ต้องดำเนินการตรวจติดตามและประเมินผลที่ละกิจกรรม หากมีการบูรณาการกิจกรรมหรือโครงการทำให้การดำเนินการติดตามและ

ตรวจประเมินผลเพียงครั้งเดียวสามารถตอบได้หลายเป้าหมาย

6. สร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่องค์กรในการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพภายในองค์กร
7. เป็นการพัฒนามนุษย์ให้มีความสมบูรณ์ บุคคลที่มีความคิดแบบบูรณาการจะช่วยให้ ลดความ ผิดพลาดจากการตัดสินใจที่ไม่รอบคอบ มีความเข้าใจเรื่องที่มีความซับซ้อนได้อย่างลึกซึ้ง และกว้างขวางยิ่งขึ้น ทำให้การตัดสินใจในเรื่องเล็กเกิดผลดีต่อเรื่องใหญ่โดยดูภาพรวมทั้งหมด ก่อนตัดสินใจและมองปัญหาได้ถูกต้อง รู้จุดเชื่อมโยงและผลกระทบ
8. การบูรณาการเป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงความฉลาดหลักแหลมในการปรับตัวเองอย่าง ต่อเนื่อง ด้วยการใช้ไหวพริบ ปฏิภาณ สติปัญญาและมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งอื่นให้เข้าด้วยกันอย่างสมบูรณ์ แบบ
9. ช่วยขจัดความขัดแย้ง เนื่องจากการบูรณาการทำให้เกิดความเชื่อมโยงแนวคิดต่างๆ เข้า กันได้ อย่างสมบูรณ์
10. รู้จุดเชื่อมโยงของงานและผลกระทบที่จะเกิดขึ้น ช่วยให้สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่าง ชัดเจน เบ็ดเสร็จ เชื่อมโยงงานต่างๆ อย่างลงตัว

สรุปการบูรณาการทำให้องค์กรเกิดการเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานแบบเดิมๆ ทำให้เกิดผลดี แก่ องค์กร หลุดพ้นจากปัญหาความขาดแคลน และสามารถสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันอันเกิด จากการบูรณาการงานที่มีอยู่เข้าด้วยกันสามารถลดความซ้ำซ้อนของงาน ความสูญเปล่าเกี่ยวกับ บุคลากร งบประมาณ เวลา ประหยัดทรัพยากร ลดปัญหาความขัดแย้งภายในองค์กรเป็นการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นบุคคลที่รอบคอบ มองงานสัมพันธ์อย่างเป็นระบบและทำให้ การทำงานมี ประสิทธิภาพมากกว่าเดิม

2.4.3 ลักษณะการบูรณาการ

สภาพในการทำงานของมหาวิทยาลัย ในยุคปัจจุบันที่มีงานตามพันธกิจงานตามนโยบาย จาก หน่วยงานต้นสังกัด และงานอื่น ที่เข้ามาเป็นจำนวนมาก ทำให้กระแสการบูรณาการถูกกล่าวถึงและ นำมาใช้เพื่อลดภาระงาน และเกิดประโยชน์สูงสุดในการทำงานในลักษณะการบูรณาการงานที่ สามารถตอบ วัตถุประสงค์ได้หลายงาน ลักษณะการบูรณาการมี ดังนี้

นอกจากนี้อาร์มสตรอง (Armstrong, 2005) ได้แบ่งการบูรณาการออกเป็น 2 รูปแบบ ได้แก่

1. การบูรณาการในแนวตั้ง (Vertical Integration) เป็นการบูรณาการเข้ากับวัฒนธรรม องค์กร และการบูรณาการเข้ากับกลยุทธ์
2. การบูรณาการในแนวนอน (Horizontal Integration) เป็นการบูรณาการระหว่าง กระบวนการภายในหน่วยงาน เช่น การบูรณาการระบบการจัดการผลการปฏิบัติงาน

จะเห็นได้ว่าการบูรณาการจะเกิดความสมบูรณ์นั้นประกอบด้วยลักษณะการบูรณาการดังนี้

1. การมีหน่วยย่อย องค์ประกอบย่อย ระดับ ชั้น ที่นำมาประมวลเข้าด้วยกัน สิ่งที้นำมาประมวลเข้าด้วยกันนั้นเรียกว่าหน่วยย่อย

2. หน่วยย่อยนั้น ต้องมีความสัมพันธ์ เชื่อมโยง เป็นหนึ่งเดียวกันและมีความยืดหยุ่นในตัวปรับตัวให้เคลื่อนไหวได้ตลอดเวลา

3. เมื่อนำหน่วยย่อยเข้ามาจะครบถ้วนสมบูรณ์ พอดี อย่างลงตัว มีความผสมกลมกลืนแบบไม่แยกส่วน และดำเนินไปด้วยดีอันเป็นลักษณะของการบูรณาการ

ในส่วนของการบูรณาการตามตัวชี้วัดการประกันคุณภาพการศึกษา มีลักษณะดังนี้ (สำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2553 หน้า 119-128)

1. การบูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอน งานวิจัยหมายถึง กระบวนการที่มีระเบียบแบบแผนในการค้นหาคำตอบของปัญหา หรือการเสาะแสวงหาความรู้ใหม่ รวมถึงการประดิษฐ์คิดค้นที่ผ่าน กระบวนการศึกษาค้นคว้าหรือทดลอง วิเคราะห์และตีความข้อมูล ตลอดจนสรุปอย่างเป็นระบบ ซึ่งมีการบูรณาการดังนี้

1.1 การกำหนดให้นักศึกษาบัณฑิตศึกษาเป็นส่วนหนึ่งในทีมวิจัยของอาจารย์กระบวนการดำเนินงานโดยอาจารย์มีงานวิจัยในลักษณะชุดโครงการวิจัยที่เป็นร่มใหญ่และมีงานวิจัยย่อยๆ ที่อยู่ภายใต้ร่ม ใหญ่ โดยมีนักศึกษาเข้าไปเป็นทีมในการวิจัยของอาจารย์ในชุดย่อยๆ เหล่านั้นภายใต้ชุดโครงการชุดใหญ่นั้น และมีอาจารย์ซึ่งเป็นหัวหน้าโครงการชุดใหญ่คอยให้คำแนะนำปรึกษา วิธีการนี้นักศึกษาได้ฝึกฝนกระบวนการ วิจัยตั้งแต่ต้นจนจบ กระบวนการวิจัยทำให้นักศึกษาเกิดทักษะในกระบวนการทำวิจัย

1.2 การกำหนดให้นักศึกษาปริญญาตรีทำโครงการวิจัย หรืองานสร้างสรรค์ ซึ่งเกี่ยวข้องกับงานวิจัย หรืองานสร้างสรรค์ของอาจารย์ เป็นการออกแบบกระบวนการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบ การมอบหมายงานนักศึกษาไปทำงานในรูปแบบที่เป็นองค์ประกอบงานวิจัย โดยมีอาจารย์ควบคุมการ ดำเนินงานเป็นระยะแต่มีใช้รายวิชาวิจัยหรืออาจารย์มีโครงการวิจัยและให้นักศึกษาร่วมเป็นทีมการทำวิจัยที่มีการมอบหมายงานอย่างชัดเจน หรือให้นักศึกษา เป็นผู้ช่วยนักวิจัยในโครงการวิจัย (Under Study Concept) ที่มีแผนการวิจัยชัดเจนว่านักศึกษามีส่วนร่วมในกระบวนการใดบ้าง เช่น การทบทวนเอกสาร การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งวิธีนี้ต่างจากวิธีแรกที่นักศึกษาได้เรียนรู้กระบวนการทำวิจัยครบทุกขั้นตอน แต่วิธีสองนี้ นักศึกษาได้เรียนรู้บางส่วนของการวิจัยเท่านั้น ดังนั้นอาจารย์ควรดำเนินการเพิ่มเติมให้นักศึกษาได้เรียนรู้ครบกระบวนการด้วย

1.3 กำหนดให้นักศึกษาทุกระดับ ปริญญาตรี โท และเอกเข้าฟังการบรรยายหรือสัมมนาเกี่ยวกับผลความก้าวหน้าในงานวิจัยของอาจารย์ หรือศาสตราจารย์อาคันตุกะหรือศาสตราจารย์รับเชิญหรือ เข้าร่วมการจัดแสดงงานสร้างสรรค์ของอาจารย์ เพื่อให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์โดยตรงจากผู้เชี่ยวชาญแต่ วิธีการนี้นักศึกษาต้องมีค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมงานอาจทำให้นักศึกษาเข้าร่วมงาน

ได้บางส่วนเท่านั้น อาจารย์ ควรมอบหมายงานให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมาช่วยงานสรุปสิ่งที่ได้จากการเข้ารับฟังการบรรยายหรือสัมมนาเกี่ยวกับการวิจัย และนำมาประมวลแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

1.4 จัดให้มีการประชุมนำเสนอผลงานวิจัยหรือแสดงงานสร้างสรรค์ของนักศึกษาหรือส่งเสริมนักศึกษาเข้าร่วมประชุมการเสนอผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ระดับชาติและนานาชาติ

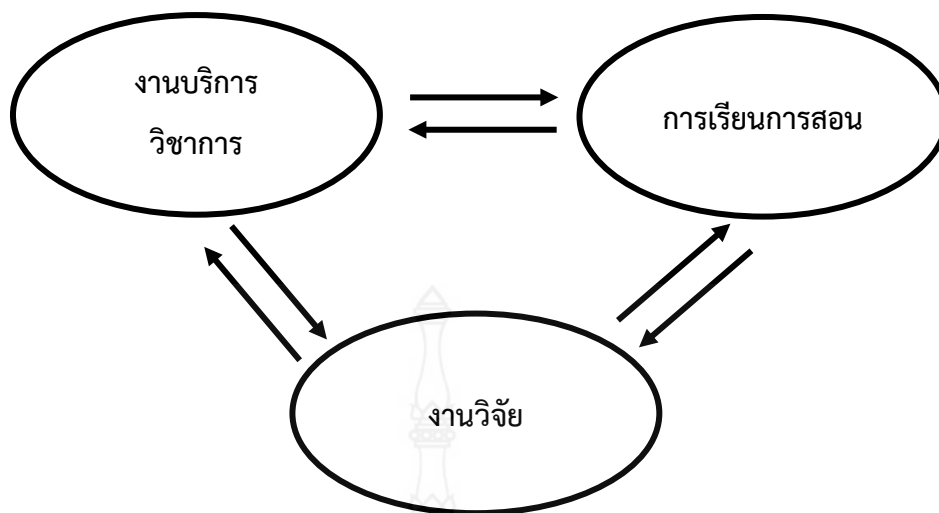
1.5 การส่งเสริมให้อาจารย์นำผลลัพธ์ที่เกิดจากการวิจัยไปเป็นส่วนหนึ่ง ของเนื้อหาในการจัดการเรียนการสอน หมายถึงอาจารย์มีผลงานวิจัยที่สอดคล้องกับกับรายวิชาที่สอนและนำองค์ความรู้ที่เป็น ข้อค้นพบจากงานวิจัยมาใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอน เพราะการวิจัยทำให้มีการค้นพบความรู้ใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลา ทำให้นักศึกษามีความรู้ใหม่ๆ อย่างต่อเนื่อง ในการนำผลงานวิจัยมาใช้สอนนั้นต้องเป็น ผลงานวิจัยของอาจารย์ผู้สอนเองไม่สามารถนำผลงานวิจัยของบุคคลอื่นที่เป็นภายนอกมาไม่เรียกว่าเกิดการบูรณาการ

2. การบูรณาการงานบริการวิชาการแก่สังคม การบริการวิชาการหมายถึง กิจกรรมหรือโครงการให้บริการแก่สังคมภายนอกสถาบันหรือเป็นการให้บริการที่จัดในสถาบันแต่ต้องเป็นการจัดให้กับบุคคลภายนอก ประเภทของการบริการวิชาการมีดังนี้ ประเภทให้เปล่าโดยไม่มุ่งเน้นผลกำไร เป็นลักษณะงาน บริการวิชาการหรือกิจกรรมที่จัดเพื่อบริการสังคม โดยมหาวิทยาลัยได้จัดสรรงบประมาณ และ/หรือมีองค์กร ช่วยสนับสนุนในการลงทุนสำหรับการจัดกิจกรรม และให้ผู้ใช้บริการหรือผู้ร่วมกิจกรรมในการออกค่าใช้จ่าย ด้วยอีกส่วนหนึ่ง และประเภทหารายได้ เป็นลักษณะงาน บริการวิชาการหรือกิจกรรมที่จัดเพื่อบริการบุคคล/ กลุ่มบุคคล/องค์กร ภาครัฐ และเอกชน โดยผู้เข้าอบรมต้องเสียค่าใช้จ่าย (งานบริการวิชาการ มหาวิทยาลัย มหิดล, 2556) ในการบูรณาการบริการวิชาการแก่สังคม สามารถดำเนินการได้ดังนี้

2.1 การบูรณาการงานบริการทางวิชาการแก่สังคมกับการเรียนการสอนเป็นการจัดกระบวนการเรียนการสอนปกติ และมีการกำหนดให้นักศึกษานำความรู้ที่ได้รับจัดทำเป็นโครงการหรือกิจกรรม ไปบริการวิชาการให้กับบุคคลภายนอก

2.2 การบูรณาการงานบริการทางวิชาการแก่สังคมกับการวิจัยเป็นการนำองค์ความรู้จากงานวิจัยไปสู่การใช้ประโยชน์ หรือการนำความรู้ ประสบการณ์จากการบริการวิชาการกลับมาพัฒนาต่อยอด ความรู้ใหม่โดยผ่านกระบวนการวิจัย

3. การบูรณาการงานด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอน สถาบันควรสนับสนุนให้มีการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมไปบูรณาการร่วมกับการเรียนการสอน คือมีการจัดการ เรียนการสอนที่นำการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมไปผสมผสานเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการเรียนการสอน เมื่อมีการบูรณาการกำหนดให้มีการประเมินความสำเร็จของการบูรณาการ และมีการนำผลการประเมินไป ปรับปรุงการบูรณาการงานด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมการจัดการเรียนการสอน

ภาพที่ 2.3: การบูรณาการระหว่างพันธกิจ

ที่มา: <https://asl.kpru.ac.th/main/contents/edms/EDMS-Knowledge-Management-201905041556980818.pdf>

4.2.4 รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Models of Integration)

การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการมีหลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์และความเหมาะสมของ ตัวผู้เรียนและสาระการเรียนรู้ มีผู้เสนอแนวความคิดเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไว้ หลายแนวคิด ซึ่ง กรมวิชาการ (อ้างถึงใน กุสิสรา จิตรชนวนิช, 2562 : 86) ได้สรุปเกี่ยวกับการจัดการ เรียนรู้แบบบูรณาการโดยใช้เกณฑ์ในการจำแนกดังนี้

1. จำแนกตามจำนวนผู้สอน แบ่งออกเป็น 3 รูปแบบ ดังนี้
 - 1.1 การบูรณาการแบบผู้สอนคนเดียว
 - 1.2 การบูรณาการแบบคู่ขนาน
 - 1.3 การบูรณาการแบบโครงการ
2. จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ ดังนี้
 - 2.1 การบูรณาการภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้
 - 2.2 การบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้
3. จำแนกตามประเภทของการบูรณาการ แบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ ดังนี้
 - 3.1 การบูรณาการแบบสหวิทยาการ
 - 3.2 การบูรณาการแบบพหุวิทยาการ

2.5 ข้อมูลเกี่ยวกับวิชาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา

วิชา การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา (Preparation for Cooperative Education)

คำอธิบายรายวิชา

กระบวนการสหกิจศึกษา การเลือกสถานประกอบการและการสมัครงาน การสัมภาษณ์งาน อาชีพ การพัฒนาบุคลิกภาพ กฎหมายแรงงานและจรรยาบรรณวิชาชีพ ระบบคุณภาพและความปลอดภัย การเขียนรายงานและการนำเสนองาน

Cooperative education process; selecting establishments and job applications; job interviews; personality development; labor law and professional ethics; quality system and safety; report writing and presentation

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจและพัฒนาการสหกิจศึกษา
2. เพื่อให้ นักศึกษาสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ได้จริงจากรายวิชาสหกิจศึกษา
3. เพื่อให้ นักศึกษามีเจตคติที่ดีและตระหนักในความสำคัญของสหกิจศึกษา

รายละเอียดการสอน

วิชาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา ถูกแบ่งออกเป็น 7 หน่วยการเรียนรู้ จากทั้งหมด 16 สัปดาห์ โดยมีจำนวนชั่วโมง 3 ชั่วโมงต่อ 1 สัปดาห์ และมีกิจกรรมการสอนหรือสื่อการสอน ด้วยวิธีการบรรยาย การอภิปราย การนำเสนอ Presentation ผ่าน โปรแกรม PowerPoint และการสัมมนาจากวิทยากรภายนอก ที่เข้ามาแนะแนวให้กับนักศึกษา

ตารางที่ 2.1 หัวข้อการสอนตามหน่วยการเรียนรู้

สัปดาห์ที่	หัวข้อการสอน/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรม/สื่อการสอน
1-2	หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 - สหกิจศึกษา	3	1. การบรรยาย 2. การอภิปราย 3. นำเสนอ Presentation
3-5	หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 - บทบาท หน้าที่ และขั้นตอน งานสหกิจศึกษา	3	1. การบรรยาย 2. การอภิปราย 3. นำเสนอ Presentation
6	หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 - การปฏิบัติงานในสถานประกอบการ	3	1. การบรรยาย 2. การอภิปราย 3. นำเสนอ Presentation

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

สัปดาห์ที่	หัวข้อการสอน/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรม/สื่อการสอน
7	หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 - คุณธรรมและจริยธรรม	3	1. การบรรยาย 2. การอภิปราย 3. นำเสนอ Presentation
8-10	หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 - การเขียนใบสมัครงาน	3	1. การบรรยาย 2. การอภิปราย 3. นำเสนอ Presentation
11-12	หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 - การเลือกสถานประกอบการ	3	1. การบรรยาย 2. การอภิปราย 3. นำเสนอ Presentation
13-16	หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 - การเขียนรายงาน	3	1. การบรรยาย 2. การอภิปราย 3. นำเสนอ Presentation

2.5.1 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 สหกิจศึกษา

บรรยายข้อมูลเบื้องต้นของรายวิชา ความหมายของสหกิจศึกษา ความสำคัญของคำว่าสหกิจศึกษา ประโยชน์และพัฒนาการสหกิจศึกษา เป็นการศึกษาที่เน้นการปฏิบัติงานจริง ในสถานประกอบการอย่างมีระบบ โดยจัดให้มีการเรียนในมหาวิทยาลัยร่วมกับการจัดให้นักศึกษาได้ไปปฏิบัติงานจริง ณ สถานประกอบการ ที่ให้ความร่วมมืออย่างมีหลักการและเป็นระบบ ทำให้นักศึกษาได้มีโอกาสสร้างความเข้าใจและเรียนรู้จากการปฏิบัติงาน สามารถ พัฒนาทักษะทางวิชาชีพ เพื่อให้มีคุณภาพตรงตามที่สถานประกอบการต้องการมากที่สุด

ภาพที่ 2.4: การบรรยายข้อมูลเบื้องต้นของรายวิชา
ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

วัตถุประสงค์ของสหกิจศึกษา

1. เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับการทำงาน
2. ศึกษาเรียนรู้การจัดและบริหารงานในสถานประกอบการอย่างละเอียด
3. ได้พบปัญหาต่างๆ ที่แท้จริงและคิดค้นวิธีการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า
4. ศึกษาผู้ร่วมปฏิบัติงาน ทั้งด้านบุคลิกภาพ หน้าที่ ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกัน
5. รู้จักปรับตัวให้เข้ากับสังคม การเป็นผู้นำและผู้ตามที่เหมาะสม
6. ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการที่นักศึกษาได้ไป

ปฏิบัติงาน

7. เผยแพร่ชื่อเสียงของสถานศึกษา ต่อบุคคล และสถาบันต่างๆ ที่อยู่ภายนอก

สหกิจศึกษา (Cooperative Education)

หมายถึง ระบบการศึกษาที่จัดให้มีการเรียนการสอนในสถานศึกษาสลับกับการไปหาประสบการณ์ตรงจากการปฏิบัติงานจริง ณ สถานประกอบการ อย่างมีระบบด้วยความร่วมมือจากสถานประกอบการและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเป็นระบบการศึกษาที่ผสมผสานการเรียนกับการทำงาน (Cooperative and Work Integrated Education: CWIE) และถือเป็นพันธกิจสัมพันธ์ (Engagement) ระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการรูปแบบหนึ่ง

ภาพที่ 2.5: ความหมายสหกิจศึกษา
ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

ความสำคัญและประโยชน์ของสหกิจศึกษา

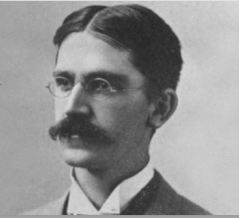
สหกิจศึกษามีความสำคัญมากขึ้นจากการที่มีสถาบันอุดมศึกษาในประเทศต่างๆ ทั่วโลกใช้สหกิจศึกษาเป็นแนวทางจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีถึงขั้นในเกือบจะทุกสาขาวิชา โดยมีเป้าหมายตรงกัน คือ การเสริมคุณภาพบัณฑิตตามมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ รวมทั้งตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน ถือเป็นส่วนสำคัญของการเตรียมบัณฑิตให้พร้อมก่อนเข้าสู่ระบบการทำงาน

ภาพที่ 2.6: ความสำคัญและประโยชน์ของสหกิจศึกษา
ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

ปรัชญา: ประสบการณ์นิยม (Experientialism)

แนวคิดของ **จอห์น ดิวอี้ (John Dewey)**
ทฤษฎีการเรียนรู้จากประสบการณ์ (Experiential Learning)
: Learning by Doing

"Education is not preparation for life; education is life itself."
John Dewey

จอห์น ดิวอี้ เป็นผู้นำนักปราชญ์ผู้มีความเชื่อว่าความอยู่รอดของสรรพสัตว์ (ซึ่งหมายถึงมนุษย์ด้วยนั่น) **ย่อมขึ้นอยู่กับ การปรับตัวของสิ่งนั้นๆ** ส่วนผู้ที่ไม่เหมาะสม ย่อมจะล้มหายตายจากไป เขายังได้ยึดเอาเรื่อง **"การปรับตัว"** เป็นแก่นแห่งการศึกษา **มนุษย์ย่อมมีปัญหายุ่งยากตลอดไป** ปัญหา นั่นก็คือ การเผชิญต่อความเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมรอบตัวที่เป็นอยู่ทุกขณะนั่นเอง เมื่อมนุษย์ต้องพบปัญหาย่อยๆ ตลอด **การฝึกมนุษย์ให้แก้ปัญหาได้ จึงเป็นสิ่งจำเป็น เพราะจะช่วยให้จัดปัญหา** ที่มาขัดขวางการดำเนินชีวิตได้ และชีวิตนั้นก็อยู่รอดตลอดไป

เพื่อให้ได้ความรู้ที่แท้จริงจากประสบการณ์ของผู้เรียน ต้องมีความสามารถสี่ประการ:

1. **มีส่วนร่วม** อย่างแข็งขันในประสบการณ์
2. สามารถ **ไตร่ตรอง** ประสบการณ์ได้
3. มีและใช้ทักษะ **การวิเคราะห์** เพื่อสร้างแนวคิดประสบการณ์
4. มีทักษะในการ **แก้ปัญหา** เพื่อใช้ความคิดใหม่ๆ ที่ได้รับจากประสบการณ์

ภาพที่ 2.7: ปรัชญา ประสบการณ์นิยม

ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

หลักการเรียนรู้ที่ให้ผลลัพธ์ และเกิดประสบการณ์มากที่สุด โดยมีการวิเคราะห์ และสามารถแบ่งได้ 3 วิธี ได้แก่

1. การเรียนรู้จากการลงมือทำ (Learning by doing) สูงถึง 75 % คือการทำงานกับ ผู้ดูแล พี่เลี้ยง หรือทีมงาน จากนั้นมีการลงมือปฏิบัติจริง ซึ่งจะช่วยให้นักศึกษาได้เรียนรู้หรือได้รับ ประสบการณ์ค่อนข้างสูง เนื่องจากได้สัมผัส รับรู้ และมองเห็นจากของจริง

2. การเรียนรู้ในภาคทฤษฎีที่ปฏิบัติ (Participating) อยู่ที่ 50 % คือ การทำให้ดูเป็น ตัวอย่าง และให้นักศึกษาปฏิบัติตาม โดยการแสดงโชว์ ทำแบบฝึกหัด การอภิปราย การสาธิต เป็นต้น การเรียนรู้ในลักษณะนี้ จะเกิดการเรียนรู้ได้ในระดับหนึ่ง เพราะถูกบังคับให้ทำ โดยขาดความคิด สร้างสรรค์ และยังขาดประสิทธิภาพ และประสบการณ์ที่ไม่เต็มที่

3. การเรียนรู้ภาคทฤษฎีอย่างเดียว (Receiving) อยู่ที่ 20 % คือ ภาคทฤษฎีอย่างเดียว แต่ไม่ได้ลงมือปฏิบัติ ซึ่งจะเหมาะกับสถานศึกษาที่ต้องการเน้นด้านพื้นฐานเป็นอันดับแรก ก่อนเข้าสู่ กระบวนการถัดไป ตัวอย่างอุปกรณ์ เช่น โสตทัศนอุปกรณ์ การอ่าน การบรรยาย เป็นต้น สิ่งเหล่านี้จึง ได้ผลลัพธ์น้อยที่สุด แต่ก็มีความจำเป็นด้วยเช่นกัน

ภาพที่ 2.8: Learning by doing

ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

ภาพที่ 2.9: Participating

ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

20%
Receiving

Audiovisual, Reading, Lecture

โสตทัศนอุปกรณ์ การอ่าน การบรรยาย สิ่งเหล่านี้
ได้ผลน้อยที่สุด เพราะ เป็นภาคทฤษฎีอย่างเดียว ไม่ได้ลง
มือปฏิบัติ ซึ่งจะเหมาะกับสถานศึกษาที่ต้องปูพื้นฐานเป็น
อันดับแรก ก่อนเข้าสู่กระบวนการถัดไป

ภาพที่ 2.10: Receiving

ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

“บิดาแห่งสหกิจศึกษาไทย”
ศาสตราจารย์ ดร. วิจิตร ศรีสอาน

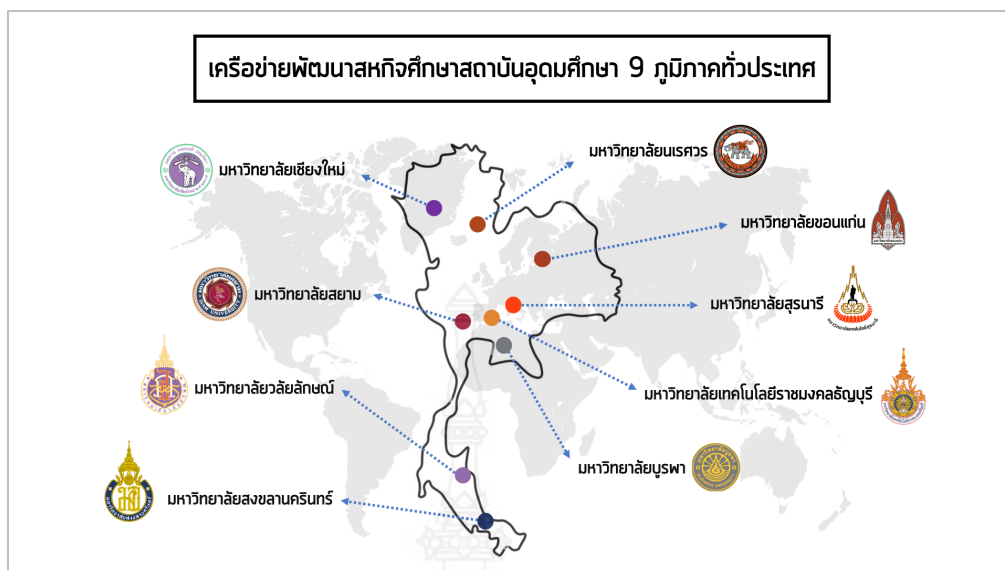

- จัดสหกิจศึกษาขึ้นครั้งแรกในไทย พ.ศ.2536
- ผู้นำสหกิจศึกษาปรับเปลี่ยนเป็นคนแรกในประเทศไทย
- เป็นอธิการบดีผู้ก่อตั้งมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

ภาพที่ 2.11: บิดาแห่งสหกิจศึกษาไทย

ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

ภาพที่ 2.12: เครือข่ายพัฒนาสหกิจศึกษา

ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

2.5.2 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 บทบาท หน้าที่ และขั้นตอนงานสหกิจศึกษา

2.5.2.1 การรู้จักตนเอง

เป็นอีกหนึ่งเรื่องที่ต้องให้ความสำคัญก่อนจะเข้าสู่บทบาท และหน้าที่ของการเป็นนักศึกษาสหกิจศึกษา เพราะเหมือนกับวิชาแนะแนว ที่อยากให้นักศึกษารู้จักตนเองจริงๆ ว่าตอนนี้เราอยู่ในเส้นทางไหน เรามีความสามารถด้านใดที่โดดเด่น โดยการวิเคราะห์จากตัวตนของเรา ผ่านการทดลองผิด ทดลองถูก หรือกิจกรรมต่างๆ ที่เคยทำมา เราจะมองเห็นสิ่งที่เราทำได้ที่ดีที่สุด

การรู้จักตนเอง คือ การรับรู้ตนเองทั้งด้านความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของตนตามความเป็นจริง รู้จุดเด่น จุดด้อยของตนและสามารถส่งเสริมจุดเด่น แก้ไขจุดด้อยได้ พร้อมทั้งสามารถวางเป้าหมายในชีวิตและพัฒนาตนไปสู่เป้าหมายนั้นได้ด้วยสติและปัญญาอย่างเหมาะสม

ความถนัด คนแต่ละคนมีความถนัดในแต่ละด้านแตกต่างกันไป เมื่อเราทำสิ่งใดได้ดีก็จะทำให้เรามีความสุข และเกิดความภาคภูมิใจในตัวเอง การรู้จักจุดด้อยของตัวเองจะช่วยให้เราพัฒนาได้ถูกต้อง และเรียนรู้ที่จะปรับปรุงด้านที่ไม่ถนัด ความถนัดและความสนใจมักเป็นสิ่งที่คู่กัน ความถนัดนี้อาจสังเกตได้จากการที่บุคคลทำกิจกรรมใดหรือสิ่งใดแล้วทำได้ดี คล่องแคล่ว ทำแล้วประสบความสำเร็จ

การรู้จักตนเอง

สำคัญอย่างไร เพราะถ้าเรารู้จักตัวเอง เราจะเป็นผู้เลือกเส้นทางของเรา ไม่ใช่โลกจะบอกเรา เราต้องเป็นแบบนี้ เราต้องเป็นแบบนี้ มนุษย์เรามีความสามารถติดตัวกันมากทุกคน แต่ไม่ใช่ทุกคนที่จะเจอ สิ่งนั้นต้องเป็นสิ่งที่เราตามหา มัน เราต้องรู้ก่อนว่า **เราเกิดเพื่อที่จะมาทำอะไร** วิธีการที่เราจะรู้ได้คือการทดลอง ทำกิจกรรมให้เยอะที่สุด **“อย่าฟังเสียงข้างนอกมากกว่าเสียงตัวเอง”**

ภาพที่ 2.13: การรู้จักตนเอง
ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

ความสำคัญของการรู้จักตนเอง

“ไม่มีใครรู้จักตัวเราเองได้ดีเท่ากับตัวเอง”

โสกราตีส (469-399 B.C.) เป็นบุคคลแรก ที่มองเห็นคุณค่าและความสำคัญของการรู้จักตนเอง โดยได้กล่าวว่า **จงรู้จักตนเอง (Know yourself)** ชีวิตของบุคคลนั้นจะเป็นชีวิตที่มีคุณค่าหรือไม่ ขึ้นอยู่กับบุคคลนั้นรู้จักหรือสำรวจตนเอง หรือตระหนักรู้ว่า ชีวิตคืออะไร กำลังทำอะไรอยู่และมีชีวิตอยู่เพื่ออะไร

ภาพที่ 2.14: ความสำคัญของการรู้จักตนเอง
ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

ควรรู้จักตนเองในด้านใดบ้าง

- **ฐานะทางเศรษฐกิจ** ใช้จ่ายเหมาะสมกับฐานะเศรษฐกิจ
- **ความสามารถแห่งสมองและบุคลิกภาพ** การเลือกทำอะไรที่เหมาะสมกับความสามารถ
- **ต้องแสวงหาความรู้อยู่เสมอ** โดยเฉพาะสาขาหรืองานที่ตนเองทำอยู่
- **ความสามารถทั่วไป และความสามารถพิเศษ** ต้องรู้ว่าตนเองขาดความสามารถอะไร จะต้องเป็นคนรู้กว้าง รู้ไกลทันต่อเหตุการณ์
- **ความสนใจและมีสีย** สนใจในงานที่ทำอย่างสม่ำเสมอ และฝึกจนเป็นนิสัย
- **สุขภาพกาย** และศักยภาพทางกาย

ภาพที่ 2.15: การรู้จักตนเองแต่ละด้าน
ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

คาร์ล อาร์ โรเจอร์ (Carl R. Roger 1970)
ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับตนเองไว้ ดังนี้

- 1) **ตนเองตามอุดมคติ (Ideal Self)** ตนตามจินตนาการที่ตนคิดอยากจะเป็นและอยากจะมี เช่น อยากจะเป็นคนดี คนเด่น คนดัง อยากร่ำรวย เป็นต้น
- 2) **ตนตามที่ได้รับรู้ (Perceived Self)** ทั้งที่ตนเองปิดและเปิดเผย รวมทั้ง ตามที่ผู้อื่นคาดหวัง (Other Expectation) เช่น เพื่อนคาดหวังว่าเราควรเป็นคนดี ไม่ประพฤติ ผิดกฎหมายและศีลธรรม จรรยา เรียกว่า **"อัตมโนทัศน์ (Self Concept)"**
- 3) **ตนตามความเป็นจริง (Real Self)** มีทั้งจุดเด่นและจุดด้อย ทั้งที่ทราบและไม่ทราบ ซึ่งเป็นธรรมชาติของบุคคล ว่าไม่มีบุคคลใดที่สมบูรณ์แบบ ดังคำกล่าวที่ว่า "Nobody Perfect"

ภาพที่ 2.16: คาร์ล อาร์ โรเจอร์
ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

การรับรู้เกี่ยวกับตนเอง

คือ การสำรวจตนเอง สามารถมองตนเองอย่างชัดเจน ทั้งในแง่บวกแง่ลบ ทั้งในส่วนที่ดี และส่วนที่ต้องปรับปรุง รวมไปถึง ความสามารถในการสำรวจตนเอง ว่าตนเองมีบุคลิกภาพ ส่วนใดจะต้องพัฒนาให้ดียิ่งๆ ขึ้น

1. **อุปนิสัยของตนเอง** - ตนเองมีอุปนิสัยอย่างไร อุปนิสัยใดดี ก็ควรส่งเสริมไว้ อุปนิสัยอะไรไม่ดี ก็ควรแก้ไขอาจจะใช้เวลานาน แต่ถ้าเรามีความตั้งใจจริง ก็สามารถทำได้
2. **ลักษณะส่วนรวมของตน** - ต้องอาศัยจากผู้อื่นช่วยบอก บางครั้งเราไม่ต้องการ เพราะอาจจะทำให้รู้สึกเจ็บปวด แต่เราจงอดทนฟัง จากมีตรดีและ คนที่มีความจริงใจ
3. **บทบาทของตน** - เราแต่ละคนมี สถานภาพ จึงต้องแสดงบทบาท เราจึงต้องแสดงตนตามบทบาท ที่เราได้รับให้สมบูรณ์

ภาพที่ 2.17: การรับรู้เกี่ยวกับตนเอง
ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

ทักษะที่ควรมี

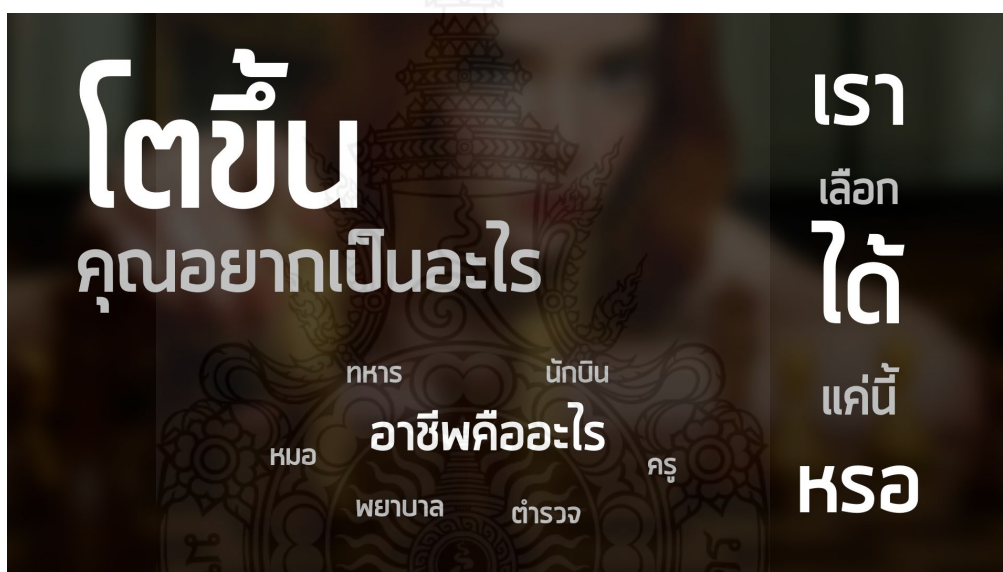
1. **ทักษะติดตัว** - ต้องรู้ว่าเรานัดอะไร สิ่งที่เราเป็นมาตลอด
2. **ทักษะต่อเติม** - ในสายอาชีพเดียวกัน บางคนอาจจะมีหรือไม่ มีก็ได้ คือการฝึกฝน เพิ่มเติมที่มีในตัวของเรา ทำให้กล้าและมั่นใจมากขึ้น
3. **ทักษะเติบโต** - เพิ่มทักษะของเราให้เติบโต เช่น ทักษะการใช้ภาษา ทักษะการถ่ายทอด กระจายผลประโยชน์ การตลาด การลงทุน เป็นต้น

ภาพที่ 2.18: ทักษะที่ควรมี
ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

โดยปกติเรามักจะเจอคำถามยอดฮิตที่ถูกถามตั้งแต่เด็กมาตลอด โดยที่เรายังไม่รู้เลยว่า “อาชีพ” คืออะไร หมอ พยาบาล ตำรวจ เราเลือกได้แค่เท่านี้หรือเปล่า

ซึ่งมาพร้อมกับความคาดหวังที่อยากให้เราเป็น จนบางที่เราคิดว่าอยากเป็นเพราะต้องการให้คนที่เรารักสมหวัง สรุปลแล้ว เราเลือกอาชีพให้ใครพอใจ ให้ที่บ้านพอใจ ญาติพอใจ ช้างบ้านพอใจ หรือสังคมพอใจ แต่ถ้าคุณบอกว่าคุณเลือกสิ่งที่คุณชอบแล้ว ยินดีด้วย เพราะคุณกำลังใช้ชีวิตที่เหลืออย่างถูกต้องแล้ว แต่ถ้ายังไม่แน่ใจ ต้องดูต่อว่า ถ้าสุดท้ายแล้วคุณเลือกสิ่งที่ทำให้เขาพอใจ เขายินดีกับสิ่งที่คุณชอบดี ยินดีที่คุณได้ใบปริญญา เขายินดีกับที่คุณได้งานทำแล้ว อีก 10 20 30 ปีข้างหน้า ใครรับผิดชอบชีวิตคุณ อย่าลืมนะว่า ตลอด 4-5 ปีที่กว่าจะเรียนจบ ตลาดหรือโลกก็ได้เปลี่ยนไปเรียบร้อยแล้ว ทำไมเราต้องรอให้เกษียณก่อน หรือรอก่อนถึงจะทำในสิ่งที่รัก

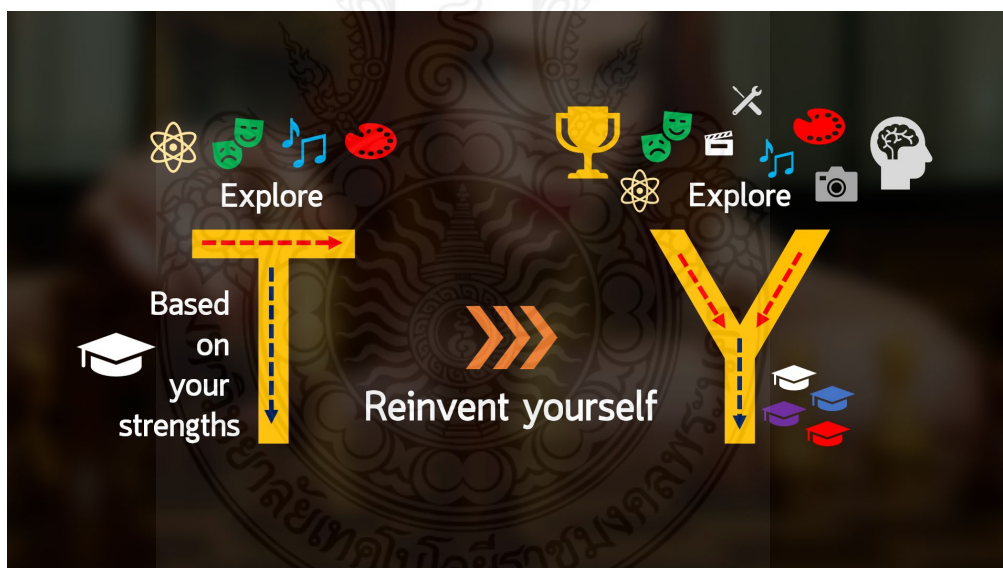
ภาพที่ 2.19: โตขึ้นคุณอยากเป็นอะไร

ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

มีทฤษฎีให้นักศึกษาได้ทดลอง คือการยกกำปั้นขึ้นมาตรงหน้าและโฟกัสไปที่ผู้พูด จะเห็นได้ว่า แทบจะไม่เห็นกำปั้นของตัวเอง มันก็เหมือนโอกาสที่อยู่ตรงหน้า แต่ไม่เคยมองเห็นมัน แล้วพอหลายคนนำหน้า ก็จะค่อยมาบอกว่าไม่มีโอกาส ลองถอยมานิดนึง แล้วโฟกัสไปที่โอกาสของคุณดู แล้วก็เป็นคนนั้นได้เหมือนกัน การเริ่มต้นตั้งแต่ตอนนี้ ปลายทางยังใกล้เข้ามา หมายความว่าถ้าไม่เริ่มตอนนี้ มันก็ไม่มีแม้แต่ปลายทาง ด้วยซ้ำ จงปรารถนาที่จะแก้ปัญหาให้คนอื่น ให้พลังของมันใหญ่กว่าความกลัวของตัวเอง เราคนเดียว ทุกคนมีความกลัว แต่คนที่เขาทำได้ คือคนที่ทำทุกอย่างที่เขา “กลัว”

ภาพที่ 2.20: ทฤษฎีกำปั้น
ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

ภาพที่ 2.21: ทฤษฎี Reinvent yourself
ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

ทฤษฎี Reinvent yourself

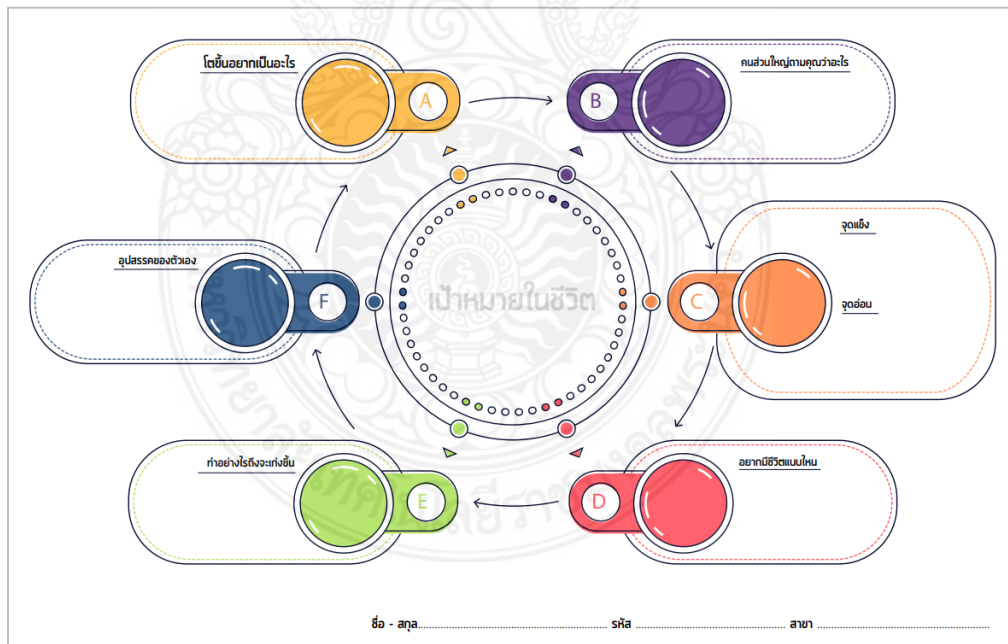
1. จุดแข็งของฉันทันทีคืออะไร
2. จุดอ่อนของฉันทันทีคืออะไร

3. ฉันอยากไปอยู่ในสังคมแบบไหน ฉันอยากเป็นใคร

เมื่อสิ่งเราทำแล้วฉันรู้สึกว่าเป็นแบบนี้แหละ ใช้อยู่ เมื่อไหร่ที่เจอสิ่งนี้ ชีวิตเราจะเปลี่ยนไป เราจะไม่รู้สึกร่างทำงาน การตื่นแต่เช้าทุกวัน อยากแก้ปัญหาสิ่งนั้นสิ่งนี้ อยากทำงาน แปลว่าเราเจอตัวเอง มันจะไม่มีเรื่องของ ทำงานให้บาลานซ์กับชีวิต เพราะเราไม่ชอบบาลานซ์อะไร เพราะสิ่งที่ทำอยู่มันเต็มเต็ม มันตอบโจทย์ มันให้พลังงานกับชีวิตของเรา ซึ่งในยุคนี เรามีสื่อข้อมูลที่ให้เราเข้าถึงได้ง่าย และสร้างตัวตนขึ้นมา ณ ตอนนี ถ้าเรายังหาไม่เจอ

1. ดูที่จุดแข็งของเรา สิ่งที่เราทำได้ดีที่สุดในชีวิตดีกว่าสิ่งอื่นๆ ซึ่งมันเกิดจากอะไร มันเกิดจากการลองทำหลายๆอย่าง

2. คือการมี ที่ปรึกษาที่ดีคอยสอน และกลุ่มเพื่อนที่ดี (ฉันสังเกตมานานแล้ว ว่าเธอเก่งเรื่องนี้) ถ้ายังไม่รู้ ให้เริ่มจากจุดแข็งก่อน และพยายาม คนรุ่นหลังที่ทักษะต่อไปในอนาคตจะเป็นรูปตัว Y ไม่ใช่กระทั่งตัว T ช่วงแรก สร้างกิ่งก้าน ทำแนวราบ ทำกิจกรรมทุกอย่างก่อน แล้วลงลึกมา เป็นแกนตัว Y หมายความว่าคุณลึกในหลายเรื่อง ลึกที่สุด 1 เรื่อง แต่ต่อไปโลกมันเปลี่ยนเร็ว 3-4 ปี เราต้อง สร้างสิ่งใหม่ให้กับตัวเอง (Reinvent yourself) ฉะนั้นตัวแกนลึก มันจะต้องเปลี่ยนเป็นตัวอื่นก็ได้ มันเปลี่ยนง่าย เพราะเราลึกหลายเรื่อง แล้วก็มีเรื่องลึกรองลงมาเรื่อยๆนั่นเอง

ภาพที่ 2.22: เป้าหมายในชีวิต

ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

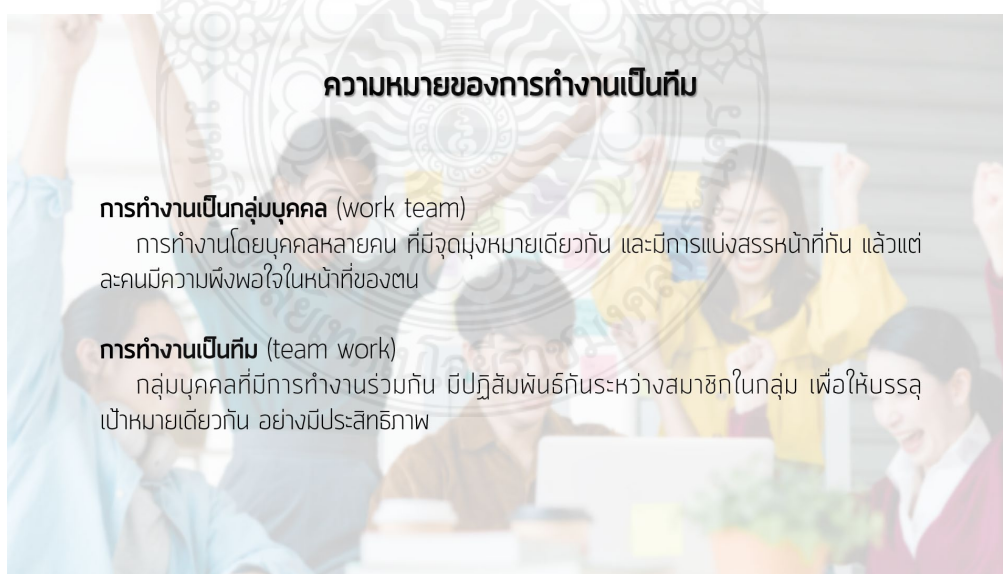
จากนั้น ได้มีการมอบหมายงานให้นักศึกษาทำ โดยวัตถุประสงค์ในการมอบหมาย คือต้องการให้นักศึกษาทำความรู้จักกับตัวเองมากขึ้น ถึงเป้าหมายในชีวิต โดยเรียงลำดับ ดังนี้

- A. โตขึ้นอยากเป็นอะไร
- B. คนส่วนใหญ่ถามคุณว่าอะไร
- C. จุดแข็ง จุดอ่อน คืออะไร
- D. อยากมีชีวิตแบบไหน
- E. ทำอย่างไรถึงจะเก่งขึ้น
- F. อุปสรรคของตัวเอง
- G. เป้าหมายในชีวิต

2.5.2.2 การทำงานเป็นทีม

การทำงานเป็นทีม หมายถึง การร่วมกันทำงานของสมาชิกที่มากกว่า 1 คน โดยที่สมาชิกทุกคนนั้นจะต้องมีเป้าหมายเดียวกันจะทำอะไรแล้วทุกคนต้องยอมรับร่วมกัน มีการวางแผนการทำงานร่วมกัน

การทำงานเป็นทีมมีความสำคัญในทุกองค์การการทำงานเป็นทีมเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารงานการทำงานเป็นทีมมีบทบาทสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จของงานที่ต้องอาศัยความร่วมมือของกลุ่มสมาชิกเป็นอย่างดี

ภาพที่ 2.23: ความหมายของการทำงานเป็นทีม

ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

คุณลักษณะของทีม

ทีมที่จะประสบความสำเร็จในการทำงานคือกลุ่มของบุคคลที่ทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของ ทีม ต่อไปนี้เป็นสิ่งที่ท่านและเพื่อนร่วมทีมจะต้องยึดถือเป็นกรอบเพื่อทำงานร่วมกัน มีความเป็นหนึ่งเดียวกัน จัดการด้วยตนเอง พึ่งพาตัวเอง และขนาดของกลุ่มที่พอเหมาะ

มีความเป็นหนึ่งเดียวกันสมาชิกของทีมที่ประสบความสำเร็จในการทำงานจะต้องมีความเป็นหนึ่งเดียวกัน ทุก ๆ คนจะถูกดึงเข้ามาในทิศทางเดียวกันเพื่อให้บรรลุความสำเร็จในงาน และ / หรือบรรลุเป้าหมายร่วมกัน โดยทั่วไปแล้วงาน และ / หรือเป้าหมายอาจบรรลุได้เมื่อทำงานร่วมกัน แทนที่จะต่างคนต่างทำ ทีมงานที่มีประสิทธิภาพจะมีลักษณะโดดเด่นและสมาชิกทุกคนมีความรู้สึกว่าคุณเองมีส่วนร่วมในความสำเร็จด้วย จัดการด้วยตนเอง ทีมงานที่ประสบความสำเร็จในการทำงานมีแนวโน้มว่าจะสร้างโครงสร้างเฉพาะตนขึ้นมา เนื่องจากสมาชิกยอมรับบทบาท ของตนในเวลาต่าง ๆ กัน คล้อยตามความจำเป็น ความต้องการและความสามารถของตน บางคนอาจมีประสบการณ์ในงานเฉพาะอย่างจึงอาจเป็นคนจัดการให้คนอื่น ๆ ทำตาม คนอื่น ๆ ก็จะทำหน้าที่ในกิจกรรมของตนไปในงานที่เขาคุ้นเคย พฤติกรรมเหล่านี้จะถูกพัฒนาไปในแนวของโครงสร้างองค์กร และสมาชิกทุกคนจะต้องปฏิบัติตามพึ่งพาตัวเองสมาชิกของทีมที่ประสบความสำเร็จในการทำงานจะร่วมมือกับคนอื่น ๆ เพื่อทำงานขึ้นได้ขึ้นหนึ่งหรือทำให้เป้าหมายสำเร็จอย่างไม่หลีกเลี่ยง ร่วมกันทำงานตามกำลังความสามารถของตนเอง

กลยุทธ์ในการสร้างทีมงาน

โดยแนวความคิดแล้วท่านและเพื่อนร่วมทีมย่อมต้องการเป็นทีมที่ประสบความสำเร็จในการทำงาน โดยมีท่านเป็นผู้นำทีม มีหลายขั้นตอนที่ท่านควรนำมาใช้เพื่อให้บรรลุกระบวนการ ได้แก่

1) ร่วมใจ (Heart) หมายถึง ความรู้สึกของสมาชิกที่รักและศรัทธาในหัวหน้าทีม งานที่ท่านและเพื่อน ๆ ร่วมทีมว่าเป็นพวกเดียวกัน หรือที่เรียกว่า Feel like a team มีความเอื้อเฟื้อห่วงใยซึ่งกันและกัน มีความเคารพให้เกียรติซึ่งกันและกัน และเกิดความไว้วางใจต่อกัน

2) ร่วมคิด (Head) หมายถึง การใช้ความคิด เหตุผลให้เพื่อนร่วมงานเชื่อมั่นว่า ทำแล้วดี มีประโยชน์ต่อตัวเอง ต่อดองค์กร โดยช่วยกันระดมสมอง กำหนดเป้าหมาย วางแผน แบ่งงาน แบ่งหน้าที่ หรือที่เรียกว่า Think like a team การทำงานจะราบรื่น ถ้าสมาชิกในทีมมีความรู้สึกที่ดีต่อกัน

3) ร่วมทำ (Hand) หมายถึง การร่วมมือ ลงมือทำงานซึ่งได้มีการวางแผนไว้ หน้าที่ใครก็รับไปทำ หรือที่เรียกว่า Work like a team ซึ่งทุกคนมีพันธะสัญญาที่จะต้องทำแผนทุกคน เนื่องจากได้มีส่วนร่วมในการคิดร่วมกัน <https://www.gotoknow.org/posts/94510>

ภาพที่ 2.24: กลยุทธ์ในการทำงานเป็นทีม

ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

การละลายพฤติกรรม (Ice breaking) หมายถึง การทำกิจกรรมเพื่อเพิ่มความผ่อนคลาย ลดอคติ สบายใจ หยุดการยึดติดในภาพลักษณ์หรือการแบ่งแยกปิดกั้น กล้าเปิดใจ กล้าที่จะแสดงความคิดเห็น แสดงตัวตน ให้กับสมาชิกกลุ่มในการทำกิจกรรมหรือทำงานร่วมกัน ได้รู้จักกันมากขึ้น และเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน พร้อมทั้งจะดำเนินกิจกรรมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายไปด้วยกัน ซึ่งการละลายพฤติกรรม สามารถทำให้เกิดความสบายใจในการเรียนรู้ หรือแม้แต่ในที่ทำงาน สามารถทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน การทำงานร่วมกัน หรือการอยู่ร่วมกันได้โดยไม่เกิดความกดดัน ลดช่องว่างระหว่างกัน และช่วยลดความตึงเครียดในที่ทำงานได้ ซึ่งเมื่อบุคลากรรู้สึกมีความสบายใจในการทำงานจะส่งผลในเรื่องการสื่อสารภายในหน่วยงานหรือองค์กรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน มีความพร้อมทั้งร่างกายและจิตใจในการที่จะเรียนรู้ หรือทำงาน สุดทำภารกิจกรรมเล็ก ๆ นี้ จะมีส่วนทำให้บรรลุเป้าหมายของหน่วยงาน หรือองค์กรไปด้วยกัน

กิจกรรม Ice breaking : ลิสต์ของมา 5 อย่าง

เกมนี้จะมี Topic ของของที่จะต้องลิสต์คะ แล้วให้ผู้เล่นลิสต์ของมาให้ตรงกับหัวข้อTopic นั้นอย่างละ 5 อย่าง เช่น หนังสือโปรด เมนูข้าวกล่องในเซเว่นที่ชอบ แล้วนำมาแชร์กับสมาชิกในกลุ่ม ซึ่งการโต้ตอบเช่นนี้จะช่วยฝึกการเป็นผู้ฟังที่ดีและทำให้รู้จักตัวตนของเพื่อนร่วมงานมากขึ้นอีกด้วย

การละลายพฤติกรรม (Ice Breaking)

1. จับกลุ่ม 4 - 5 กลุ่ม/คน (นับเลข)
2. แนะนำตัวเอง พร้อมบอกความเป็นตัวเรา
3. ตั้งชื่อกลุ่ม (สัตว์) พร้อมทำประกอบ

ภาพที่ 2.25: การละลายพฤติกรรม

ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

ภาพที่ 2.26: การระดมความคิด

ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

กิจกรรม Ice breaking : Speed Meeting

สำหรับใครที่มีเพื่อนร่วมงาน พูดไม่เก่งและเริ่มต้นบทสนทนาไม่เป็น แนะนำให้คุณเอาเกมนี้ไปเล่นกับพวกเขาเลยคะ โดยเริ่มจากให้พวกเขาจับคู่กัน แล้วพูดคุยกันในเรื่องทั่วไปคู่ละสองนาที และต้องจดจำเรื่องราวของคนที่คุณคุยด้วยให้ได้ พอครบเวลาก็ต้องจับคู่กับคนใหม่และพูดคุยกันภายในเวลาสองนาทีแบบนี้ไปเรื่อยๆ โดยเกมนี้อาจจะช่วยให้ผู้เล่นลืมความเขินอายในวงสนทนาครั้งแรกกลัวพูดเยอะขึ้นกว่าเดิม เพราะเวลาที่จำกัด จึงต้องโฟกัสไปที่คู่สนทนามากกว่าความเขินอายของตัวเอง ซึ่งอาจเพิ่มความตื่นเต้นมากขึ้นด้วยวิธีสุ่มถามสมาชิกในทีมตอนสุดท้ายว่า “คุณรู้อะไรเกี่ยวกับคนที่คุยบ้าง?”

นอกจากนี้ยังมีการใช้เกมส์อื่น ๆ เพื่อกระชับความสัมพันธ์ ของการทำกิจกรรมแบบกลุ่ม ให้มีความกล้าแสดงออก การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เช่น เกมสื่้ไขระเบิด และเกมส์นักวาดมือไว เป็นต้น เกมสื่้เป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งที่มอบความบันเทิงให้แก่มนุษย์หรือบางครั้งอาจใช้ประโยชน์ในด้านการศึกษา โดยมีโครงสร้างหลักประกอบด้วยเป้าหมายและกฎกติกาที่ถูกกำหนดโดยมนุษย์สำหรับการแข่งขันหรือพัฒนาทักษะด้านร่างกายการใช้พลังกำลังหรือความคิดเพื่อเอาชนะ

ภาพที่ 2.27: Speed Meeting

ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

ใช้ระเบิด

- เริ่มเล่นรอบละทีม ทีมละ 2 นาที
- ส่งตัวแทนออกมาใช้ (ท่าทางและเสียง)
- * ห้ามพูดเป็นคำพูดออกมา
- แล้วให้คนในทีมทายให้ถูก และกันเวลา
- คะแนนเท่ากับจำนวนคำใช้ที่ทายได้

ภาพที่ 2.28: ใช้ระเบิด

ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

นักวาดมือไว

- เริ่มเล่นรอบละ 2 ทีม ทีมละ 2 นาที
- ส่งตัวแทนออกมาวาดรูป
- * พูดได้แค่คำว่า ใช่ / ไม่ใช่
- แล้วให้คนในทีมทายให้ถูก และกันเวลา

ภาพที่ 2.29: นักวาดมือไว

ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

สิ่งที่ได้จากการทำงานเป็นทีม และสิ่งที่ผิดพลาด

ภาพที่ 2.30: สิ่งที่ได้จากการทำงานเป็นทีม และสิ่งที่ผิดพลาด

ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

สิ่งที่ได้จากการทำงานเป็นทีม และสิ่งที่ผิดพลาด นักศึกษาบางคน ยังไม่รู้กันดี ถึงแม้จะรู้จักกันมานาน เกิดจากการที่ไม่ค่อยได้พูดคุย หรือสนิทกัน เมื่อมีการร่วมทีมแบบคละกัน ทำให้ต่างฝ่ายต่างได้พูดคุยกันมากขึ้น และเปิดโอกาสซึ่งกันและกัน และพยายามที่จะทำงานร่วมกัน แต่สิ่งที่ผิดพลาดจากที่คิดไว้ คือ นักศึกษาบางคนมีบุคลิกที่ ปิดกั้น โลกส่วนตัวสูง ไม่ค่อยเปิดใจกับเพื่อน บ่งบอกว่าเหมาะกับการทำงานคนเดียว หรือไม่เน้นการทำงานเป็นหรือแบบสังคม แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น ในชีวิตจริงจำเป็นจะต้องปรับตัว เพื่อให้สามารถเอาตัวรอดได้ในวัยทำงาน

2.5.2.3 หน่วยงาน และบุคลากรที่รับผิดชอบ

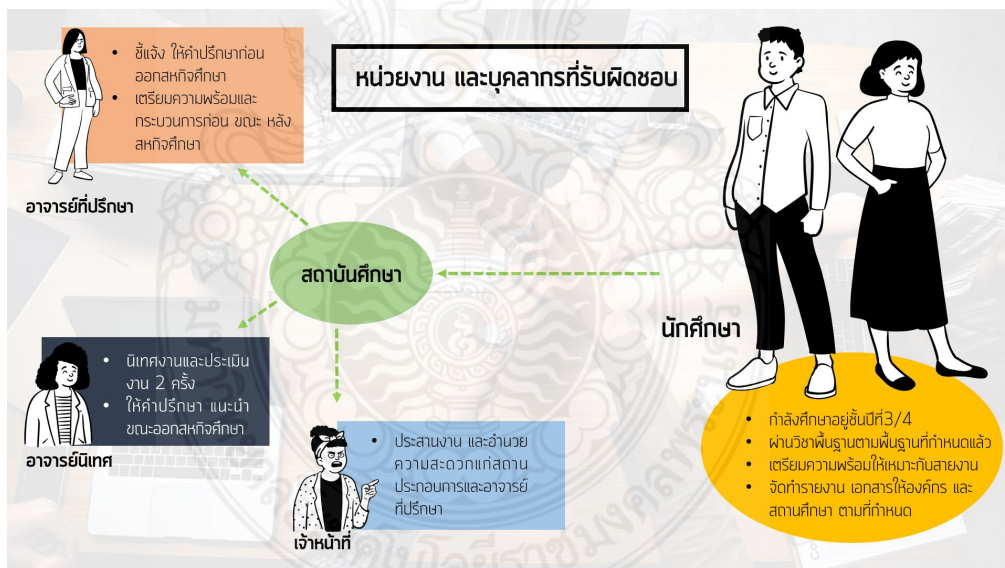
ในการดำเนินงานเพื่อให้สหกิจศึกษาประสบความสำเร็จนั้น ต้องมีผู้แทนคณาจารย์จากสาขาวิชาที่มีนักศึกษาไปปฏิบัติงานทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา และประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่สหกิจศึกษานักศึกษา และสถานประกอบการ ดังนี้

1. ให้คำแนะนำปรึกษาการลงทะเบียนรายวิชาสหกิจศึกษาและกิจกรรมสหกิจศึกษา
2. ร่วมกับสาขาวิชาในการพิจารณาคุณสมบัติของนักศึกษาสหกิจศึกษา
3. ร่วมกับเจ้าหน้าที่สหกิจศึกษาในการจัดหางานสำหรับนักศึกษา
4. รับรองคุณภาพงานที่ได้รับการเสนอจากสถานประกอบการ
5. นิเทศงานระหว่างที่นักศึกษาปฏิบัติงาน
6. ร่วมกับสาขาวิชาประเมินผลนักศึกษาในรายวิชาสหกิจศึกษา
7. ประสานงานการจัดกิจกรรมสหกิจศึกษากับคณะและมหาวิทยาลัยฯ

ภาพที่ 2.31: หน่วยงาน และบุคลากรที่รับผิดชอบ

ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

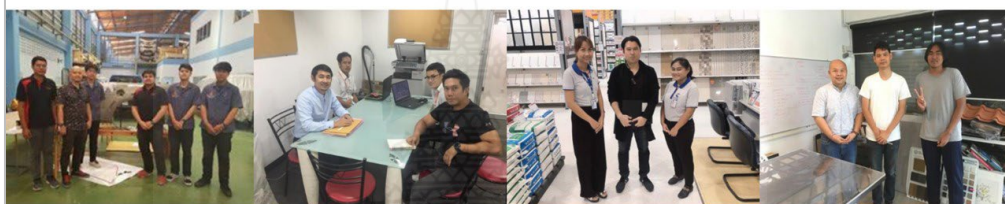
ภาพที่ 2.32: บทบาทความรับผิดชอบ

ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

2.5.3 หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การปฏิบัติงานในสถานประกอบการ

สหกิจศึกษา (Cooperative Education)

เป็นการศึกษาที่**เน้นการปฏิบัติงานจริง**ในสถานประกอบการอย่างมีระบบ โดยจัดให้มีการเรียนในมหาวิทยาลัย ร่วมกับการจัดให้นักศึกษาได้ไปปฏิบัติงานจริง ณ **สถานที่/สถานประกอบการ** ที่ให้ความร่วมมืออย่างมีหลักการและเป็นระบบ ทำให้นักศึกษาได้มีโอกาสสร้างความเข้าใจและเรียนรู้จากการปฏิบัติงาน สามารถ **พัฒนาทักษะทางวิชาชีพ** เพื่อให้มีคุณภาพตรงตามที่สถานประกอบการต้องการมากที่สุด

ภาพที่ 2.33: สหกิจศึกษา

ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

การจัดหลักสูตรระบบสหกิจศึกษา

1. การจัดการศึกษา

- 1.1 เป็นวิชาชีพเลือก (บังคับ) มีค่าเท่ากับ **6 หน่วยกิต**
โดยสาขาวิชาที่นักศึกษาสังกัดจะเป็นผู้รับผิดชอบในการคัดเลือกนักศึกษาที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนดฯ
- 1.2 จัดภาคการศึกษาสหกิจศึกษาไว้ใน
 - ภาคการศึกษาที่ 2 ชั้นปีที่ 4 หลักสูตร 4 ปี หรือ
 - ภาคการศึกษาที่ 2 ชั้นปีที่ 5 หลักสูตร 5 ปี
- 1.3 เสนอการวัดและประเมินผลสหกิจศึกษา
มีระดับคะแนน **ผ่าน (S)** และ **ไม่ผ่าน (U)**

***หมายเหตุ** ต้องมีคะแนน **70 %** ขึ้นไป

ภาพที่ 2.34: การจัดหลักสูตรระบบสหกิจศึกษา

ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

เกณฑ์การประเมินผล		
เกณฑ์	ผู้ประเมินผล	ร้อยละ
1. การปฏิบัติงานในสถานประกอบการ	พนักงานที่ปรึกษา/พี่เลี้ยง สหกิจศึกษา	50
2. การนิเทศงานสหกิจศึกษา	อาจารย์นิเทศสหกิจศึกษา	20
3. รุปล่มรายงาน	อาจารย์นิเทศสหกิจศึกษา	15
4. การนำเสนอหลังปฏิบัติงาน (การจัดนิทรรศการฯ)+โปสเตอร์	หัวหน้างานสหกิจศึกษา	15
รวมคะแนนการประเมินผล		100

* นักศึกษาต้องได้รับคะแนนรวม ร้อยละ 70 ขึ้นไป จึงจะถือว่า ผ่าน (S)

ภาพที่ 2.35: เกณฑ์การประเมินผล

ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

2.5.3.1 การเตรียมความพร้อมก่อนไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษา

ก่อน

การเข้ารับการฝึกสหกิจศึกษา

1. การเตรียมตัวไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษาสหกิจศึกษา

- 1.1 ศึกษาเส้นทาง-การเดินทาง ถึงสถานประกอบการที่ตนเองไปปฏิบัติงาน
- 1.2 กรณีเกิดเหตุขัดข้อง ให้นักศึกษาติดต่อ/แจ้งสถานประกอบการทางโทรศัพท์โดยด่วนที่สุด
- 1.3 นักศึกษาจะ **ต้องมีพนักงานที่ปรึกษา หรือพี่เลี้ยง** คอยให้การดูแล และชี้แนะนักศึกษา
- 1.4 **การแต่งกาย** ชุดนักศึกษา หรือไปรวมที่เรียบร้อย เป็นไปตามกฎของสถานประกอบการ

ภาพที่ 2.36: การเตรียมตัวไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษา

ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

ก่อน

การเข้ารับการฝึกสหกิจศึกษา

2. การเตรียมข้อมูล - เตรียมเอกสาร

2.1 เตรียมเอกสาร “แบบบันทึกการทำงาน”

- บันทึก และ เสนอผู้ควบคุมการฝึกงาน ให้เซ็นชื่อ รับรองการปฏิบัติงาน
- บันทึกการทำงาน ให้เป็นปัจจุบัน (รอรับการตรวจจาก อ.ออกนิเทศสหกิจศึกษา)
- **บันทึกภาพ** การฝึกสหกิจศึกษา / **ผลงาน** การฝึกสหกิจศึกษา
- ภาพผลงาน / ผลงานจริง (สรุปรายงาน และจัดนิทรรศการ)

ภาพที่ 2.37: การเตรียมข้อมูล - เตรียมเอกสาร

ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

2.5.3.2 การปฏิบัติตนในระหว่างการปฏิบัติงาน สหกิจศึกษา

ขณะ

การเข้ารับการฝึกสหกิจศึกษา

1. กระบวนการระหว่างการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ณ สถานประกอบการ

- 1.1 การรายงานตัว ไป ตรงตามวันเวลา ที่ได้นัดหมาย และมีความรับผิดชอบ
- 1.2 ขาดงาน / ลางาน / เข้างานสาย ให้สอบถามและเป็นไปตามข้อปฏิบัติของสถานประกอบการ
- 1.3 การ **เขียนบันทึกรายงานการปฏิบัติงานประจำสัปดาห์** นักศึกษาเขียนบันทึกรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติงานประจำวันของตนเอง
- 1.4 **ค่าจ้าง หรือเงินพิเศษ** เป็นไปตามข้อตกลงกับสถานประกอบการ
- 1.5 **พฤติกรรม** ใน ขณะฝึกงาน ออกไข่งาน การสังสรรค์

ภาพที่ 2.38: กระบวนการระหว่างการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ณ สถานประกอบการ

ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

ขณะ

การเข้ารับการฝึกสหกิจศึกษา

2. การนิเทศงานสหกิจศึกษา

อาจารย์นิเทศ งานสหกิจศึกษา ซึ่งเป็นอาจารย์ประจำสาขาวิชาที่นักศึกษาสังกัดจะ
ออกนิเทศงานสหกิจศึกษา ณ สถานประกอบการ อย่างน้อย **2 ครั้ง** ดังนี้

ระยะเวลาฝึกสหกิจศึกษา : 26 มิถุนายน 66 - 14 ตุลาคม 66 (16 สัปดาห์)

ระยะที่ 1 : ระหว่างวันที่ 30 กรกฎาคม - 11 สิงหาคม 2566

ระยะที่ 2 : ระหว่างวันที่ 18 - 28 กันยายน 2566

ภาพที่ 2.39: การนิเทศงานสหกิจศึกษา

ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

2.5.3.3 การปฏิบัติตนหลังการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา

หลัง

การเข้ารับการฝึกสหกิจศึกษา

นักศึกษา

1. แบบบันทึกการทำงาน (1 เล่ม/คน)
2. เล่มรายงานสหกิจศึกษา (1 เล่ม / สถานประกอบการ)
3. Thumb Drive (รวมไฟล์ / สาขา)

****ส่ง อ.ศศิประภา เวชศิลป์ ที่ห้องวิชาการ ชั้น3 ซีกไซตเวจ****

ภายในวันที่ 31 ตุลาคม 66

สถานประกอบการ

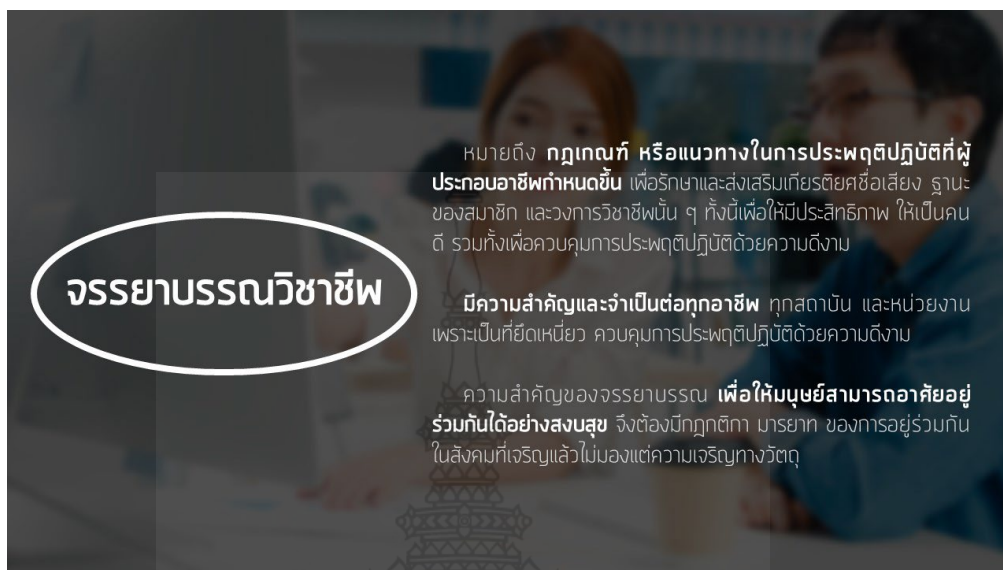
1. แบบประเมินผลการสหกิจศึกษา
2. หนังสือรับรองการปฏิบัติงาน (ถ้ามี)

จัดนิทรรศการแสดงผลงานสหกิจศึกษา

ภาพที่ 2.40: การปฏิบัติตนหลังการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา

ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

2.5.4 หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 คุณธรรมและจริยธรรม

ภาพที่ 2.41: จรรยาบรรณวิชาชีพ

ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

2.5.4.1 การสร้างมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานและองค์กร

ภาพที่ 2.42: เหตุการณ์จากสถานการณ์สมมติ ตอน "เหตุจากอารมณ์เป็นใหญ่"

ที่มา: WU005-Pre Cooperative Education จากโครงการ Thai MOOC (thaimooc.org)

การทำงานร่วมกัน หรือการทำงานเป็นทีม บางครั้งอาจเกิดการผิดใจ หรือไม่เข้าใจกัน สิ่ง
ที่ควรมีหรือปฏิบัติ คือ ความอดทน และการปรับความเข้าใจ ความอวดดีตรงนี้ จะทำให้ต้องไม่ได้ส
กิจทำให้ต้องกลับไป นั่นคือผลเสียกับเราที่เกิดขึ้น เพราะฉะนั้นครูถึงบอกว่าตรงนี้ การตัดสินใจอะไร
ต้องรอบคอบ ต้องอดทน ต้องดูเหตุผล ความอิจฉาริษยาไม่เคยช่วยใครให้ได้ดี เพราะฉะนั้นไปทำงาน
ด้วยกันช่วยเหลือกัน ดูแลซึ่งกันและกัน และเรียนรู้ชีวิตของคนในองค์กรให้ได้ นั่นถือว่าเป็นเรื่องที่ดี
ที่สุด

ภาพที่ 2.43: เหตุการณ์จากสถานการณ์สมมติ ตอน "ซู่สาว"

ที่มา: WU005-Pre Cooperative Education จากโครงการ Thai MOOC (thaimooc.org)

อีกกรณีศึกษาหนึ่งที่ถือว่าเป็นเรื่องสำคัญมาก ในแง่ของการออกไปสหกิจ กรณีซู่สาวกับ
พนักงานในสถานประกอบการ เป็นไปได้ที่ว่านักศึกษาของเราส่วนใหญ่ เราใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย การ
คบค้าสมาคมอยู่เฉพาะในกลุ่มเพื่อน มีอะไรก็แลกเปลี่ยนซึ่งกันและกันเท่าที่ได้ พอเราไปสหกิจไปที่
สถานประกอบการจริง ๆ คนที่เป็นหัวหน้างาน หรือรุ่นพี่พวกนี้ เขาทำงานได้สำเร็จแล้ว เขามีอะไร
ที่ดีกว่าเพื่อนในมหาวิทยาลัยหลายอย่าง เช่น มีบุคลิกในการแต่งกายก็ดี มีเงินเดือน มีความมั่นคงใน
การประกอบอาชีพ แถมพูดจาดี เอาใจ ตรงนี้ก็มีส่วนหนึ่งที่ทำให้หลาย ๆ คน รู้สึกว่าเขาไปกับเขา
และในสิ่งที่เขานั้นส่งผลให้เกิดกรณีซู่สาวหรือกรณีที่มีสัมพันธ์กับพนักงาน ตรงนี้ถือว่าเป็นเรื่องที่สำคัญ
มาก ๆ เพราะว่าสิ่งเหล่านี้ไม่ได้กระทบต่อเราเท่านั้น มันกระทบกับมหาวิทยาลัยกระทบต่ออาชีพ
โดยเฉพาะยิ่งชื่อเสียงถ้าเป็นผู้หญิงด้วย ความเสียหายที่เกิดกับตัวเองมันมากมาย

ภาพที่ 2.44: เหตุการณ์จากสถานการณ์สมมติ ตอน “มาสาย”

ที่มา: WU005-Pre Cooperative Education จากโครงการ Thai MOOC (thaimooc.org)

เรื่องความรับผิดชอบ ความตรงต่อเวลา เป็นสิ่งสำคัญมากในการทำงาน เพราะสิ่งนี้บ่งบอกถึงลักษณะนิสัยของตัวบุคคลที่สะท้อนออกมาว่าเป็นคนอย่างไร การที่เกิดเหตุการณ์ ขาด ลา มาสาย เป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสม ยิ่งเป็นนักศึกษาสหกิจศึกษาด้วย สถานประกอบการสามารถส่งกลับมหาวิทยาลัยต้นสังกัดได้เลย เพราะพฤติกรรมเหล่านี้ เป็นการกระทำที่ไม่ให้เกียรติสถานที่ และเคารพผู้ร่วมงานอีกด้วย

2.5.4.2 การสร้างคุณธรรมและจริยธรรมที่พึงประสงค์

คำว่าคุณธรรมและจริยธรรมนั้นเป็นเรื่องที่สำคัญ เป็นสิ่งแรกหรือสิ่งที่ติดตัวกับผู้คนติดตัวกับคนที่ออกไปสหกิจโดยตรง เมื่อไรก็ตาม ถ้าเรามีคุณธรรม จริยธรรมในการทำงาน ถึงแม้เราจะทำงานนั้นได้ไม่เต็มเม็ดเต็มหน่วย หรือเราอาจจะไม่มีความสามารถไม่ถึง เมื่อมีความสามารถไม่มากนัก แต่ถ้าสิ่งที่ทำนั้น ทำอยู่บนพื้นฐานของความเป็นธรรม ทำด้วยความถูกต้อง มีความตั้งใจ มีความขยันหมั่นเพียร มีคุณธรรม และจริยธรรมในการทำงานที่เป็นระบบ ตรงนี้ก็ถือว่าเป็นเหมือนเกราะป้องกันตัวพวกเรา การมีคุณธรรมและจริยธรรมในองค์กรนั้น เป็นหัวใจหลักที่จะทำให้องค์กรที่ต้องออกไปประกอบอาชีพ หรือไปฝึกสหกิจศึกษาตรงนี้ เพราะว่าอย่างน้อยที่สุดสิ่งเหล่านี้ มันจะสะท้อนให้เห็นว่าเราที่ออกไปสหกิจนั้นเป็นอย่างไร ภาพลักษณ์ของเราในสายตาของผู้ที่ประกอบการ เขามองเราอย่างไร แล้วสิ่งที่ตามมาก็คือเมื่อนั้นถ้าเราทำดี เราเป็นคนที่มีคุณธรรม จริยธรรม ทำงานได้สัมฤทธิ์ผล ตามเป้าหมาย ตามที่องค์กรต้องการ มันจะส่งผลไปถึงมหาวิทยาลัย ส่งผลต่อตัวคุณเอง

คุณธรรมในการทำงาน และจริยธรรมในการทำงาน

ต้องเข้าใจไว้ก่อนว่าลักษณะนิสัยที่แสดงถึงความประพฤติในการประกอบอาชีพเหล่านี้เราถือว่าเป็นลักษณะของคุณธรรม คุณธรรมที่สำคัญที่พวกเราต้องจดจำและทำให้เราทำงานได้ประสบความสำเร็จนั้นมีอยู่หลายประการครุขอยกตัวอย่างให้พวกเราดู สัก 8 ประเด็น

1. การมีสติ สัมปชัญญะ มีความระลึกได้ - เรากลับไปสททิจ ถามตัวเองสิว่า วันนี้เราไปทำหน้าที่อะไร เรามาทำไม เราต้องเรียนรู้อะไรบ้างคนที่ทำงานมีสติอยู่ตลอดเวลา

2. ความซื่อสัตย์ สุจริต - ซื่อสัตย์ต่อตัวเอง ต่อคนที่ทำงานด้วยกันแล้วก็ซื่อสัตย์ ต่ออาชีพ

3. ความขยันหมั่นเพียร - ทำให้คุณเรียนรู้สิ่งต่างๆ

4. ความมีระเบียบวินัย - ทำให้คุณทำงานได้ประสบผลสำเร็จ แต่งตัวเป็นระเบียบวินัยใหม่ มาทำงานสายหรือไม่ ขาด ลา บ่อยไหม

5. ความรับผิดชอบ - ต่อตัวเอง ต่อหน้าที่ ก็ถือว่าเป็นเรื่องที่ดี เราต้องทำอะไร หน้าที่เราต้องทำอะไร เพราะฉะนั้นหลายคนทำงานไม่ประสบผลสำเร็จเพราะว่า ไม่เข้าใจในหน้าที่ไม่รับผิดชอบในหน้าที่ของตัวเอง เหมือนที่เขาชอบพูดว่ารู้ทุกเรื่อง ยกเว้นงานในหน้าที่

6. ความมีน้ำใจ - มีน้ำใจต่อคนอื่น ไม่ต้องหวังผลสัมฤทธิ์ ให้รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเราให้ได้

7. ความประหยัด - ใช้ข้อมูล ใช้ปัจจัย ใช้ทรัพยากร อย่างประหยัดแต่ทำให้งานนั้นประสบความสำเร็จได้นั้นถือว่ายอดเยี่ยมในการทำงาน ใช้งบประมาณหมด งานไม่เสร็จ ใช้งบประมาณหมด งานเสร็จกับใช้งบประมาณเหลือแต่งานสำเร็จ

8. ความสามัคคี - งานทุกอย่าง กลุ่มถือว่าเป็นเรื่องสำคัญถ้าเราไม่มีความสามัคคีต่อกันมันก็การความแตกแยกเพราะฉะนั้นเราจะเห็นว่า นักศึกษาหรือผู้เรียนเอง

จริยธรรมนั้นคือกฎเกณฑ์ที่เป็นแนวทางปฏิบัติในการประกอบอาชีพ ถือว่าเป็นสิ่งที่ดีงามและเหมาะสม และคนที่มีจริยธรรมที่ดีนั้นก็จะเป็นที่ยอมรับของสังคม

1. ความชำนาญ ในวิชาชีพของตัวเอง - เราถนัดในเรื่องอะไรไม่ใช่ไปสททิจศึกษาในสิ่งที่เราอยากจะทำ

2. ระเบียบวินัย - เมื่อไปแล้วเราอยู่ในกฎเกณฑ์ ต้องยอมรับ เข้าองค์กรไหน เขาเป็นอย่างไร เป็นระเบียบเราก็ต้องดูตรงนั้นด้วย

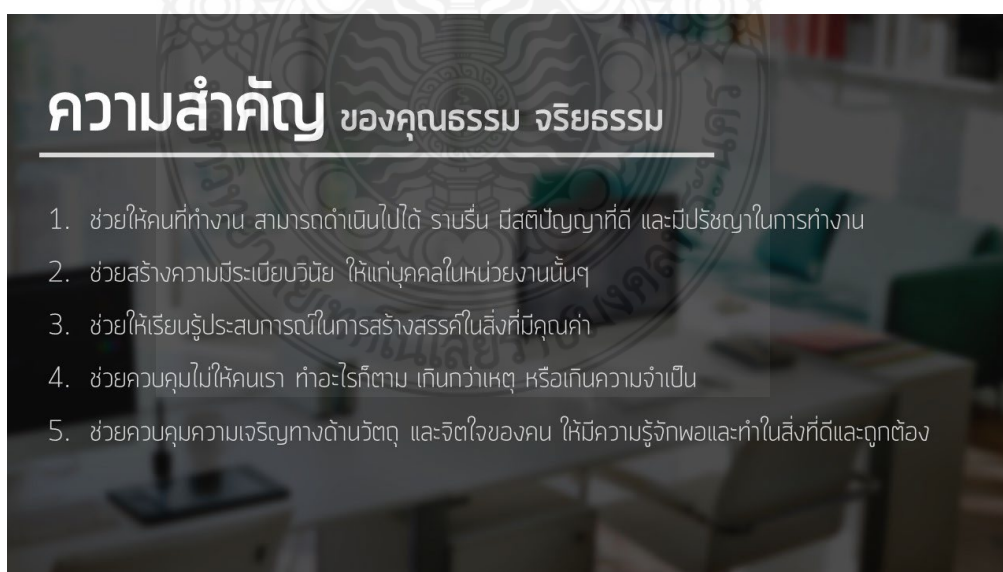
3. การพูดดี กล่าว วาจาที่ดี - ถือเป็นหัวใจหลัก เป็นการสร้างสิ่งที่เป็นมงคลให้กับตัวเองและเป็นการเปิดมนุษยสัมพันธ์ที่ดีให้แก่เรา

4. ต้องไม่ทำงานแบบค้ำๆ และสับสน - ทำงานหลายเรื่อง แล้วก็ไม่ได้สักเรื่องเลยครับ
แล้วที่สำคัญที่สุดก็คือ สับสน งานไม่เสร็จกองไว้ที่นั่น กองไว้ที่นี้ ต้องให้หัวหน้าทวงตลอดอันนี้ถือว่าเป็นเรื่องที่ไม่ถูกต้อง

ภาพที่ 2.45: คุณธรรมและจริยธรรมในการทำงาน

ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

ภาพที่ 2.46: ความสำคัญของคุณธรรมและจริยธรรม

ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

ภาพที่ 2.47: คุณธรรมและจริยธรรม

ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

2.5.5 หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 การเขียนใบสมัครงาน

การกรอกใบสมัครถือเป็นขั้นตอนสำคัญในการสมัครงาน ซึ่งนักศึกษาหลายท่านมองข้ามจุดนี้ไป โดยหารู้ไม่ว่ารายละเอียดที่ตนเองได้เขียนไปนั้นเป็นข้อมูลสำคัญที่จะทำให้นายจ้างหรือ สถานประกอบการได้ทราบประวัติความเป็นมาของผู้สมัครและจะโยงไปถึงการตัดสินใจรับเข้ามาสู่ ขั้นตอนการสัมภาษณ์งานต่อไป เป้าหมายสุดท้ายคือการได้เข้ารับเลือกเป็นพนักงานใหม่ขององค์กร โดยทั่วไปใบสมัครงานจะมีอยู่ 2 ลักษณะ คือ

1. ใบสมัครงานของบริษัทโดยตรง ซึ่งนักศึกษาจะได้รับด้วยตนเองจากการเข้าไปติดต่อสมัครงานที่ สถานประกอบการต่างๆ

2. ใบสมัครงานส่วนกลางของกรมการจัดหางาน หรือเจ้าของงานในการจัดได้จัดทำขึ้นซึ่งสามารถ ใช้ได้กับทุกบริษัทในงาน รายละเอียดสำหรับให้ผู้สมัครได้กรอกโดยทั่วไปแล้วจะประกอบด้วยตำแหน่งงานที่สมัคร และอัตราเงินเดือนที่ต้องการ

2.1 ข้อมูลส่วนตัว เช่น ชื่อ-สกุล (ภาษาไทย-ภาษาอังกฤษ) วันเดือนปีเกิด ภูมิลำเนา เกิด เชื้อชาติ สัญชาติ ศาสนา สถานภาพ ความสูง น้ำหนัก ที่อยู่ปัจจุบัน ฯลฯ

2.2 ข้อมูลด้านการศึกษา ได้แก่ ประวัติการศึกษาตั้งแต่ชั้นประถม-ระดับปริญญาโท หรือปริญญาเอก กิจกรรมที่ได้ทำระหว่างศึกษาอยู่ เป็นต้น

2.3 ข้อมูลด้านการทำงาน คือ ข้อมูลเกี่ยวกับประสบการณ์ในการทำงาน โดยอาจเรียงลำดับตั้งแต่ จบการศึกษาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งจะเป็นการให้รายละเอียดเกี่ยวกับตำแหน่งงาน

2.4 ข้อมูลอื่นๆ เช่น ความรู้ความสามารถพิเศษ ผู้รับรอง ข้อมูลการกระทำความผิดทางแพ่งหรือทางอาญา สถานะภาพทางทหาร สุขภาพ บุคคลที่สามารถติดต่อได้ในกรณีฉุกเฉิน เป็นต้น

ภาพที่ 2.48: การเขียนใบสมัครงาน

ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

คนทั่วไปมักเข้าใจผิดว่า CV (Curriculum Vitae) และ Resume ใช้แทนกันได้ เพราะทั้ง 2 สิ่งนี้ต่างก็เป็นประวัติส่วนตัวฉบับย่อเหมือนกัน แต่ในความเป็นจริงแล้วสองสิ่งนี้มีความแตกต่างกันทั้งโครงสร้าง รูปแบบและการใช้งาน บางบริษัทที่คุณไปสมัครงานถึงอยากได้ CV แต่บางบริษัทกลับอยากได้เรซูเม่ ความแตกต่างระหว่าง Resume กับ CV คือ

1. ความแตกต่างระหว่าง CV (Curriculum Vitae) และ Resume คืออะไร?

CV ย่อมาจาก (Curriculum Vitae) มีรากศัพท์มาจากภาษาละตินที่แปลว่า “เรื่องราวชีวิตของคุณ” CV คือเอกสารที่ให้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับประวัติการศึกษาและการทำงาน ประสบการณ์คุณสมบัตินี้และความสำเร็จโดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นกิจกรรม งานวิจัยหรือเกียรติคุณที่คุณได้รับที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา การสอน งานวิชาการ CV มักใช้เวลาไปขอทุนการศึกษาหรือสมัครงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและวิชาการ ทั้งนี้อาจรวมถึงประวัติส่วนตัวโดยย่อ เช่น สถานภาพสมรส เชื้อชาติ วันเกิด หรือแม้แต่ต้องแนบรูปภาพของตนเองด้วย

การเขียน CV จะมีรูปแบบที่ชัดเจน และไม่ค่อยเปลี่ยนแปลงมากนักนอกจากจะมีการเพิ่มรายละเอียดของความสำเร็จหรือคุณสมบัตินี้ต่าง ๆ โดยทั่วไปมีความยาวอย่างน้อย 2 หน้ากระดาษขึ้น

ไป และเป็นเอกสารที่ควรระบุรายละเอียดในเชิงลึกของคุณสมบัติและประวัติการศึกษาและการทำงาน

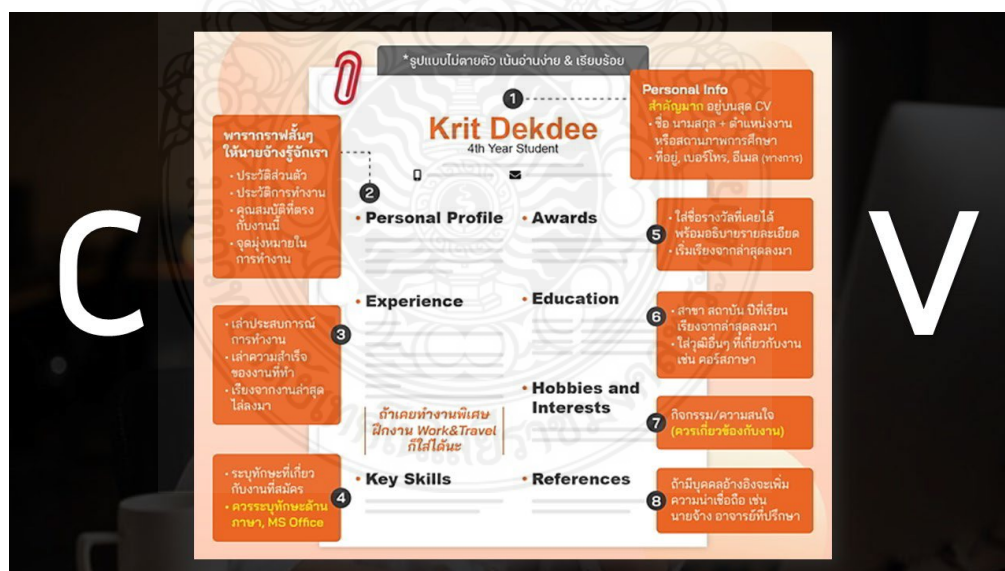
เรซูเม่ (Resume) คือ ประวัติการศึกษาและทำงานโดยสังเขปที่พูดถึงทักษะ ความรู้ คุณสมบัติการศึกษา และประวัติการทำงานของคุณคนนั้น ๆ เรซูเม่จะต่างกับ CV ตรงที่คุณสามารถปรับแต่งเรซูเม่ให้เข้ากับตำแหน่งงานที่สมัครได้เพื่อแสดงความโดดเด่นของเรา ไม่จำเป็นต้องให้ข้อมูลเชิงลึกเทียบเท่า CV หรือในบางครั้งคุณอาจไม่จำเป็นต้องใส่กิจกรรมหรืองานพิเศษอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับงานที่สมัคร เรซูเม่ที่ดีจึงไม่ควรยาวเกิน 1-2 หน้ากระดาษเพื่อความกระชับของเนื้อหา

2. ความนิยมในการใช้ระหว่าง CV (Curriculum Vitae) และ Resume

CV (Curriculum Vitae) ประเทศที่ใช้ CV เป็นหลักคือประเทศอังกฤษ ไอร์แลนด์ นิวซีแลนด์ และประเทศในภูมิภาคยุโรป ในประเทศแถบนี้มักไม่ค่อยใช้เรซูเม่

Resume เป็นเอกสารการสมัครงานที่ใช้กันอย่างแพร่หลายโดยเฉพาะในสหรัฐอเมริกาและแคนาดา

CV และ Resume ประเทศที่นิยมใช้ทั้ง CV และ Resume คือประเทศในแถบภูมิภาคเอเชีย และแอฟริกาใต้ ออสเตรเลีย และอินเดียโดยจะใช้ Resume ในการสมัครงานในบริษัทหรือภาคเอกชน และใช้ CV เพื่อการสมัครงานในตำแหน่งงานภาครัฐ <https://www.prosoft.co.th>

ภาพที่ 2.49: ใบสมัครงาน CV

ที่มา: <https://www.dek-d.com/studyabroad/54958/>

RESUME Info.

1. ข้อมูลส่วนตัว (Contact , Personal Information) <ul style="list-style-type: none"> - ชื่อ สกุล - ที่อยู่ - อีเมล 	3. ประสบการณ์ (Experience) <ul style="list-style-type: none"> - กิจกรรม - ฝึกงาน / ทำงาน - ผลงาน 	5. บุคลิกภาพ (Personality) <ul style="list-style-type: none"> - ความเป็นตัวตน - นิสัย ทัศนคติ
2. การศึกษา (Education) <ul style="list-style-type: none"> - สถานศึกษา / สถาบัน - สาขาวิชา / คณะ 	4. ทักษะ (Skills) <ul style="list-style-type: none"> - โปรแกรม - ความสามารถ - ภาษา 	6. บุคคลอ้างอิง (References) <ul style="list-style-type: none"> - อาจารย์ - ผู้เชี่ยวชาญ

ภาพที่ 2.50: รายละเอียดในใบสมัครงาน Resume

ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

คำศัพท์เฉพาะ (Key vocabulary word) เป็นคำศัพท์ที่ใช้บ่งบอกลักษณะนิสัยของตัวเอง เพื่อให้เข้าใจได้ง่าย และชัดเจน

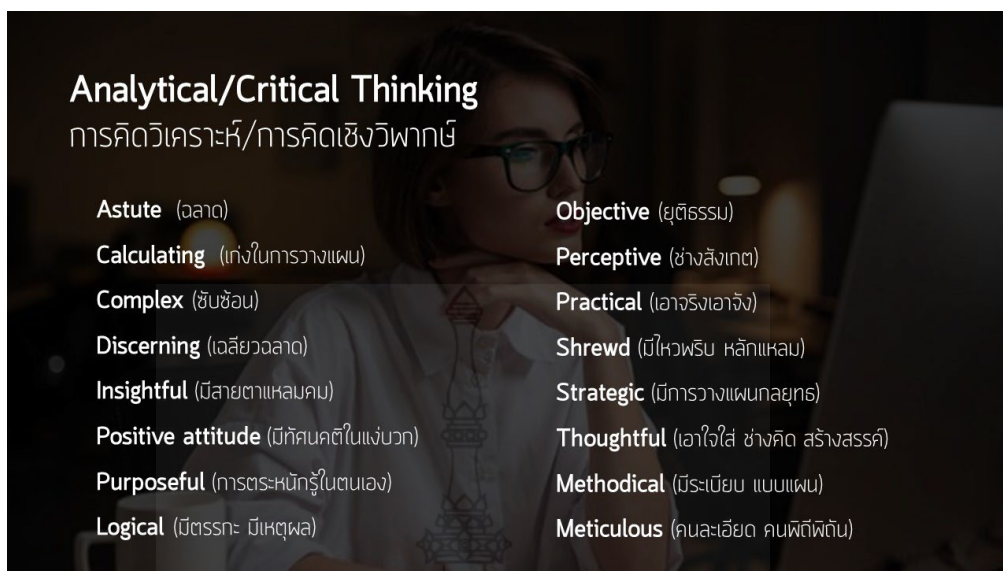
Creativity / Innovation

ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม

Cutting-edge (ล้ำสมัย)	Novel (ใหม่)
Elegant (ภูมิฐาน หรุษรา สง่างาม)	Progressive (ก้าวหน้า)
First-class (มีระดับ ยอดเยี่ยม ชัยนำ)	Revolutionary (ปฏิวัติ เปลี่ยนแปลง)
Groundbreaking (แหวกแนว ล้ำสมัย)	Robust (เอาจริงเอาจัง แน่วแน่ ตรงไปตรงมา)
Imaginative (ช่างจินตนาการ)	Sophisticated (มีประสบการณ์มาก)
Ingenious (มีความคิดสร้างสรรค์)	Unique (มีเอกลักษณ์ ไม่ซ้ำใคร)
Innovative (แนวคิดแปลกใหม่)	Creativity (มีความคิดสร้างสรรค์)

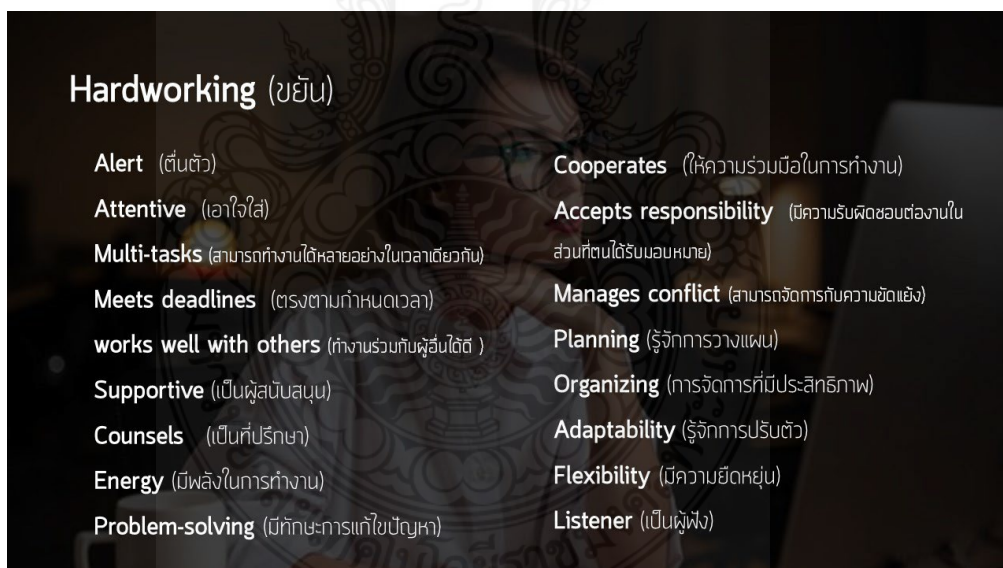
ภาพที่ 2.51: Key Vocabulary Creativity and Innovation

ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

ภาพที่ 2.52: Key Vocabulary Analytical and Critical Thinking

ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

ภาพที่ 2.53: Key Vocabulary Hardworking

ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

2.5.5.1 การเขียนใบสมัครงาน Resume

ใบงาน Resume ที่ทำขึ้นแบบ 2 ภาษา ให้นักศึกษาได้กรอกรายละเอียดแต่ละส่วน เพื่อแสดงถึงตัวตน ข้อมูลส่วนตัวบางอย่างที่จำเป็น ได้แก่

- ชื่อ สกุล
- ตำแหน่งงาน
- ช่องทางติดต่อ (ที่อยู่ อีเมล เบอร์โทร)
- การศึกษา
- ข้อมูลส่วนตัว
- ประสบการณ์การทำงาน หรือผลงานที่เคยได้รับ
- ทักษะ ความรู้ ความสามารถ
- บุคลิกภาพ ส่วนบุคคล
- บุคคลอ้างอิง เช่น อาจารย์ที่ปรึกษา ที่สามารถติดต่อได้

	ชื่อ - สกุล ตำแหน่งงาน		NAME Position
ฅ ๒ ๖ การศึกษา	ข้อมูลส่วนตัว	ฅ ๒ ๖ EDUCATION	PERSONAL INFO.
ประสบการณ์	ทักษะ	EXPERIENCE	SKILLS
บุคคลอ้างอิง	บุคลิกภาพ	REFERENCE	PERSONALITY

ภาพที่ 2.54: แบบฝึกหัดใบสมัครงาน Resume 2 ภาษา

ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

ตัวอย่างผลงานนักศึกษาหลังจากให้ออกแบบ Resume ของตนเอง โดยให้นักศึกษา ออกแบบตามความคิดสร้างสรรค์ และใส่รายละเอียดที่จำเป็น สามารถทำในโปรแกรมที่นักศึกษาถนัด และเลือกรูปที่เหมาะสมสำหรับการส่งใบสมัคร

ภาพที่ 2.55: ผลงาน Resume ของนักศึกษาสาขาการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
ที่มา: วิกานดา เตชะสัมพันธ์, 2565

ภาพที่ 2.56: ผลงาน Resume ของนักศึกษาสาขาการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

ที่มา: ศิรินทิพย์ พุ่มแสง, 2565

Profile

ประวัติส่วนตัว

ข้อมูลส่วนตัว

ชื่อ-สกุล : นางสาว วิภาดา ค่ายมั้น
 ชื่อเล่น : เพช
 เกิด : 26 มิถุนายน 2544
 อายุ : 21 ปี
 สัญชาติ : ไทย
 เชื้อชาติ : ไทย
 แผนการเรียน : ออกแบบบรรจุภัณฑ์และการพิมพ์

ข้อมูลครอบครัว

บิดา : นาย วิชัย ค่ายมั้น
 อาชีพ : รับจ้าง
 โทร :
 มารดา : นางสาว ศิริภา ปั้นทอง
 อาชีพ : รับจ้าง
 โทร : 0833006371

ความสามารถ

- ออกแบบตัวการ์ตูน
- ออกแบบกราฟฟิกบนบรรจุภัณฑ์
- เล่นกีฬาเทควันโด / ว่ายน้ำ

งานอดิเรก

- อ่านหนังสือ
- วาดรูป
- ฟังเพลง
- ว่ายน้ำ

ข้อมูลการติดต่อ

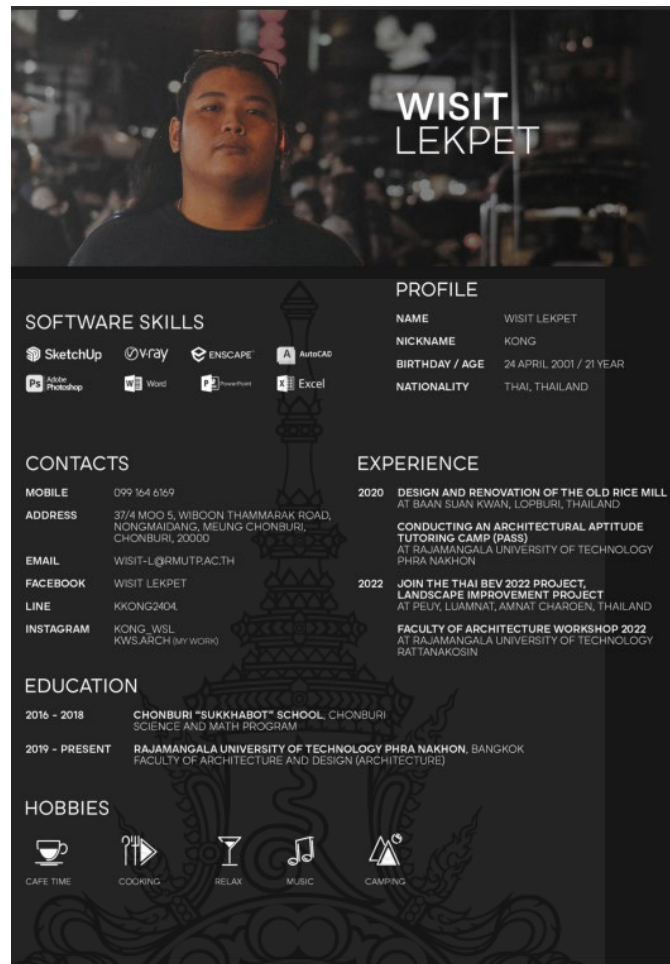
โทร : 0624413317
 อีเมล : pdech101pdech@gmail.com
 ที่อยู่ : 2/148 ถนนอาจณรงค์ แขวง
 คลองเตย เขตคลองเตย กรุงเทพฯ 10110

ภาพที่ 2.57: ผลงาน Resume ของนักศึกษาสาขาการออกแบบบรรจุภัณฑ์และการพิมพ์
 ที่มา: วิภาดา ค่ายมั้น, 2565

		<h1>PROFILE</h1> <p>ประวัติส่วนตัว</p>	
<p>ชื่อ นางสาวศศิตราทิพย์ พุทธะสุกะ ชื่อเล่น จุ๊น วัน เดือน ปีเกิด 12 กันยายน 2543 อายุ 23 ปี สัญชาติ : ไทย เชื้อชาติ : ไทย ศาสนา : พุทธ</p>		<p>CONTACT</p> <p>☎ 064-927-3042 ✉ Sasitraphi-p@rmutp.ac.th 📍 556/14 มิไพลด์ เตาปูน อินเตอร์เนต ถนนประชาราษฎร์ ลาน 2 แขวงบางซื่อ เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร 10800</p>	
<p>บิดา นายประจวบ พุทธะสุกะ อาชีพ ธุรกิจส่วนตัว เบอร์โทร 084-849-7956</p> <p>มารดา นางสาวอุบล มีเดช อาชีพ ธุรกิจส่วนตัว เบอร์โทร 089-867-9299</p>		<p>EDUCATION</p> <p>ประวัติการศึกษา</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2560-2563 วิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา (สาขาอาหารและโภชนาการ) • 2563-ปัจจุบัน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร คณะสถาปัตยกรรมและการออกแบบ สาขาการออกแบบบรรจุภัณฑ์และการพิมพ์ 	
<p>SKILLS</p> <ul style="list-style-type: none"> • สามารถใช้โปรแกรม Microsoft word , PowerPoint ได้ • สามารถใช้โปรแกรม Adobe illustrator , photoshop ได้ • ทักษะด้านออกแบบ • ทักษะด้านการพิมพ์ซิลิกรู 		<p>บุคลิกภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> • มีทัศนคติในแง่บวก • มีตรรกะ มีเหตุผล • ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ • รู้จักวางแผน • เป็นผู้ฟัง 	

ภาพที่ 2.58: ผลงาน Resume ของนักศึกษาสาขาการออกแบบบรรจุภัณฑ์และการพิมพ์

ที่มา: ศศิตราทิพย์ พุทธะสุกะ, 2565

ภาพที่ 2.59: ผลงาน Resume ของนักศึกษาสาขาการออกแบบสถาปัตยกรรม

ที่มา: วิศิษฐ์ เหล็กเพชร, 2565

KANYARAT LUEKWILAI
นักศึกษาฝึกงานสถาปัตยกรรม

PERSONAL PROFILE

ชื่อ-นามสกุล นางสาวกัญญารัตน์ ลีกล้วย
เกิดวันที่ 26 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ.2543 อายุ 22 ปี
ที่อยู่ติดต่อ
บ้านเลขที่ 164/475 หมู่บ้านพิชิตาม.3
ตำบลพิมลราช อำเภอบางบัวทอง
จังหวัดนนทบุรี 11110

CONTACT

เบอร์ติดต่อ : 080-3479641
E-Mail : kanyarat-lu@rmutp.ac.th
Facebook : Kanyarat Luekwilai
ID Line : fahsang43

EDUCATION

- 2562-ปัจจุบัน ● กำลังศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
- 2559-2561 ● ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนทวีศศิษยาาคม
- 2556-2558 ● ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านดงสูง

WORK EXPERIENCE

- ปี 2565 ● ศึกษาออกแบบอาคารชุดคูคต วิทยาลัย เวชชนาลัย รามคำแหง
- ปี 2564 ● ได้เข้าร่วมโครงการค่ายผู้นำ จังหวัดราชบุรี
- ปี 2563 ● โครงการสืบสานภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย เพื่อพัฒนาศักยภาพการออกแบบสู่สากล จ.สทบุรี
- ปี 2562 ● ค่ายจิตอาสาพัฒนาโรงเรียนบ้านศิโยน จังหวัดนครปฐม

SKILLS

LANGUAGES

English

บุคลิกภาพ

ผู้ใฝ่การวางแผน การปรับตัว มีระเบียบแบบแผน ตรงตามเวลาที่กำหนด มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายให้ทำ

REFERENCES

อาจารย์ที่ปรึกษา
อาจารย์ ดร.ศาสตรา ศรีมาภาค
อาจารย์ประจำสาขา สถาปัตยกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
เบอร์ติดต่อ 082-5955645

ภาพที่ 2.60: ผลงาน Resume ของนักศึกษาสาขาการออกแบบสถาปัตยกรรม
ที่มา: กัญญารัตน์ ลีกล้วย, 2565

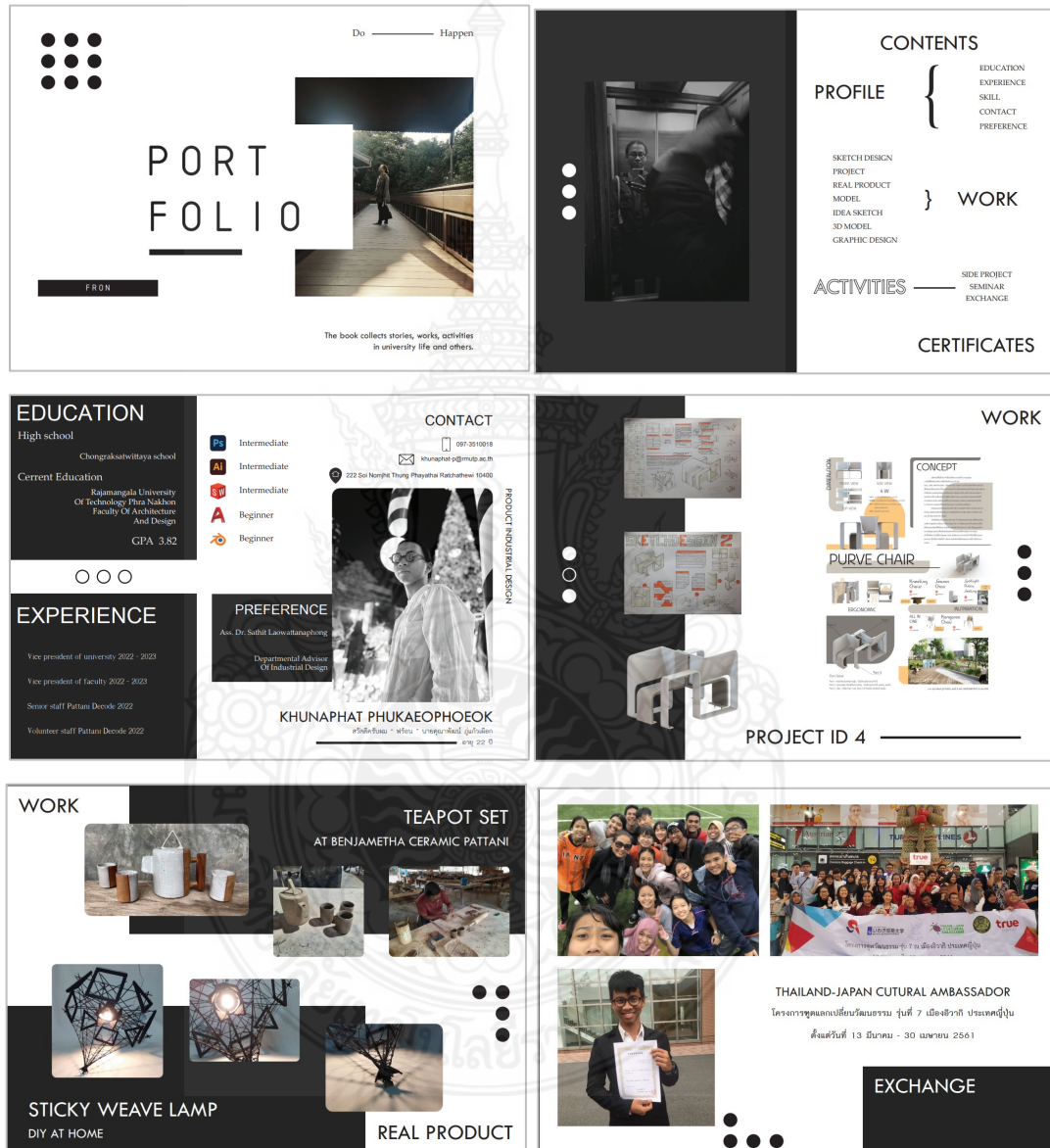
2.5.5.2 การทำ Portfolio

Portfolio (แฟ้มสะสมผลงาน) คือ แฟ้มไว้รวบรวมผลงานที่เคยทำมา ไม่ว่าจะเป็นการทำกิจกรรม การเข้าร่วมแข่งขัน เกียรติบัตร ซึ่ง Portfolio จะช่วยคัดเลือกได้รู้จักกับนักศึกษา มากขึ้นผ่านผลงานที่ทุกคนส่งมา Portfolio ที่ดี ควรมีอะไรบ้าง

1. หน้าปก
2. คำนำ (เหตุผลที่อยากเข้า/สาขานี้)
3. ประวัติส่วนตัว/ประวัติการศึกษา
4. กิจกรรมที่โดดเด่น/เกียรติบัตรรางวัล
5. ใบรับรองจากอาจารย์ ***มีก็ได้ ไม่มีก็ได้

ภาพรวมรูปเล่ม Portfolio

- จำนวนหน้าของพอร์ตโฟลิโอไม่ควรเกิน 10 หน้า (ไม่รวมหน้าปก)
- ใช้ขนาดตัวอักษรและฟอนต์ ที่อ่านง่าย และไม่หลากหลายรูปแบบจนเกินไป
- โทนสี หรือลวดลายที่เลือกใช้ควรเป็นธีมเดียวกันทั้งเล่ม

ภาพที่ 2.61: ผลงาน Portfolio บางส่วนของนักศึกษาสาขาออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
 ที่มา: คุณาพัฒน์ ภูแก้วเฟือก, 2565

ภาพที่ 2.62: ผลงาน Portfolio บางส่วนของนักศึกษาสาขาออกแบบบรรจุภัณฑ์และการพิมพ์
ที่มา: อังคณา ภิรมย์สุข, 2565

ภาพที่ 2.63: ผลงาน Portfolio บางส่วนของนักศึกษาสาขาออกแบบสถาปัตยกรรม
 ที่มา: อิศราภรณ์ ธนะ, 2565

2.5.6 หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 การเลือกสถานประกอบการ

นักศึกษาที่จะออกปฏิบัติสหกิจศึกษาปัญหาแรกๆก็คือ จะไปสหกิจศึกษาที่ไหนดี ไป
 กรุงเทพฯ ไปเมืองนอก หรือกลับบ้านเรา จะเลือกหน่วยงานภาครัฐหรือเอกชนดี แถมยังคิดต่อไปอีกว่า
 แล้วหน่วยงานเขาจะเลือกเราหรือเปล่า งานเราจะทำได้ไหม เกรดเราก็ไม่ค่อยดี อาจารย์จะให้เราไป
 ใหม่ แล้วถ้าได้ไป ไปกับเพื่อนคนไหนดี มีข้อเสนอแนะในการเลือกสถานประกอบการ ดังนี้

ขั้นที่ 1 สำรวจตนเอง ใน 4 ด้าน

1. เป้าหมายชีวิต/อาชีพที่ฝัน
2. ความสามารถ / ความชอบ / ความถนัด
3. บุคลิกภาพ / สุขภาพ
4. รายได้/ค่าใช้จ่าย

ขั้นที่ 2 สำรวจสถานประกอบการ

1. ตำแหน่งงาน / ลักษณะงานที่ต้องปฏิบัติ
2. ที่ตั้ง / ผลผลิต / ผลประกอบการ / เจ้าของ/ผู้ถือหุ้น
3. เงินเดือนและสวัสดิการ / ข้อกำหนดพิเศษ

2.5.6.1 วิธีการค้นหา การสมัครงาน

นักศึกษาสามารถหาข้อมูลเหล่านี้ได้จาก เว็บไซต์หน่วยงานนั้นๆ เว็บไซต์ข่าว เว็บไซต์หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หอการค้าและสภาอุตสาหกรรม หรือสอบถามจากอาจารย์ รุ่นพี่ และเจ้าหน้าที่ศูนย์สหกิจศึกษาฯ

BOONTHAVORN Junior Designer
ก้าวแรกสู่โลกการออกแบบที่บุญถาวร
 BOONTHAVORN CERAMIC >

เปิดรับสมัครผ่านทางเว็บไซต์
 วันที่ 20 มีนาคม – 5 เมษายน 2566
ระยะเวลาโครงการ
 วันที่ 6 มิถุนายน – 29 กันยายน 2566

ตำแหน่งที่เปิดรับ: ออกแบบห้องน้ำ / ออกแบบห้องครัว
 Product Design
 (เบี้ยเลี้ยงวันละ 500 บาท)

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมที่ : ฝ่ายบริหารทรัพยากรมนุษย์
 เมอร์คิวรี่
 โทร : 092-3978421 | โทรสาร : 093-8578125

โครงการ Boonthavorn Junior Designer
ช่วงเวลาร่วมโครงการ
 วันที่ 6 มิถุนายน – 29 กันยายน 2566

กำหนดการ

เปิดรับสมัคร
 • วันที่ 20 มีนาคม – 5 เมษายน 2566
ประกาศรายชื่อนักศึกษาผ่านคัดเลือก ทาง Facebook
 • วันที่ 7 เมษายน 2566
เริ่มโครงการฝึกงาน
 • วันที่ 6 มิถุนายน – 29 กันยายน 2566

ภาพที่ 2.64: สถานประกอบการเปิดรับนักศึกษาฝึกงาน

ที่มา: บริษัท บุญถาวร รีเทล คอร์ปอเรชั่น จำกัด

บริษัท กอปรฟัน จำกัด
1 วัน · 🌐

โครงการแผนฝึกงานปีนี้
นำฝึกงานด้วยคนครับ

KOPFUN SUMMER INTERNSHIP 2023

บริษัท กอปรฟัน จำกัด
เป็นบริษัทออกแบบสถาปัตยกรรมและออกแบบตกแต่งภายใน

เปิดรับสมัครนักศึกษาฝึกงาน ปี 2566 โดยเปิดรับนักศึกษาทั้งภาคสถาปัตย์ และออกแบบ
ภายใน ทั้งนักศึกษาที่ต่อฝึกงานตามหลักสูตรปกติ และ นักศึกษานิติอื่นๆ ที่อยากเรียนรู้การ
ทำงานออกแบบ ในสำนักงานออกแบบขนาดเล็ก

นักศึกษาที่สนใจสามารถส่ง
ประวัติและผลงาน ตามรายละเอียด ดังนี้

1. ประวัติและผลงาน เป็น PDF file ขนาดไม่เกิน 10 Mb
2. แจ้งช่วงเวลาที่ต้องการเข้าฝึกงาน
3. เขียนประวัติ แนะนำตัว และความสนใจ มาให้ทราบเบื้องต้น
4. หนังสือขอเข้าร่วมฝึกงานจากคณะหรือหนังสือรับรองจากอาจารย์ที่ปรึกษา
5. ส่งเอกสารมาที่
Email : archola08@gmail.com หรือโทรเข้ามา สอนกานที่พี่ผ่น 02-190-0953
6. สถานที่ฝึกงาน
บริษัท กอปรฟัน จำกัด กรุงเทพมหานคร
เลขที่ 596/129 หมู่บ้านอารียา โครงการภูมิ ส.ลาดปลาเค้า จรเข้บัว ลาดพร้าว กทม 10230
#KopFunInternship2023

บริษัท กอปรฟัน จำกัด

ส่งข้อความ

ภาพที่ 2.65: สถานที่ประกอบการเปิดรับนักศึกษาฝึกงาน
ที่มา: บริษัท กอปรฟัน จำกัด

ตื่น | AWAKEN DESIGN STUDIO

ตื่นฝึกงาน

Internship 2023

ที่มตื่นรับสมัครนักศึกษาฝึกงาน
ภาควิชาสถาปัตย์กรรม และ
ภาควิชาสถาปัตย์กรรมภายใน

ส่ง Portfolio+Resume และเขียนแนะนำตัวมาที่
intern.awakendesignstudio@gmail.com

ภาพที่ 2.66: สถานที่ประกอบการเปิดรับนักศึกษาฝึกงาน
ที่มา: Awaken Design Studio

2.5.6.2 การเลือกสถานที่ทำงานให้เหมาะกับผู้ฝึกงาน

การเลือกสถานประกอบการในการออกปฏิบัติสหกิจศึกษา อาจนับว่าเป็นก้าวแรกของชีวิตการทำงาน เพราะการปฏิบัติสหกิจศึกษาระยะเวลา 4 เดือน เป็นการเปิดโลกการทำงาน เป็นสิ่งที่ช่วยในการแนะแนวอาชีพของเราหลังสำเร็จการศึกษาได้ ทำให้นักศึกษาทราบว่าตนเองเหมาะสมกับงานแบบไหน อยากให้นักศึกษาเลือกสถานประกอบการที่อยากทำงานในอนาคตหลังสำเร็จการศึกษา เชื่อมั่นในตนเอง แล้วเราจะพบเส้นทางที่เหมาะสมกับตัวเอง

จึงให้นักศึกษาเลือกสถานประกอบการที่นักศึกษามีความสนใจ และอยากจะไปทำงาน โดยให้หาข้อมูลรายละเอียดของสถานประกอบการ ตำแหน่งงานที่นักศึกษาสนใจ รวมทั้งรายละเอียดของตำแหน่งงานนั้น

ใต้ไทร
อินเทอร์เน็ตดีไซน์

TAI SAI INTER DESIGN

ที่อยู่
399/6 ตำบล บางเผด็จ
อำเภอเมือง ปทุมธานี 12000
Tel: 0985414546

แผนที่เส้นทางการเดินทาง

ลักษณะการประกอบกิจการบริษัท

บริษัท ใต้ไทร อินเทอร์เน็ต ดีไซน์ จำกัด TAI SAI INTER DESIGN COMPANY LIMITED
ใต้ไทร อินเทอร์เน็ต ดีไซน์ จำกัด ผู้รับบริการออกแบบ เราเน้นการออกแบบแบบความต้องการ
ของลูกค้าที่มีรายละเอียด ซึ่งความนิยมด้วยเหตุผลของเรา ได้แก่ ยากจัดเจน และสละตัว
จากประสบการณ์กว่า 6 ปี และทีมช่างที่มีประสบการณ์มากกว่า 20 ปี พร้อมนำความ
ต้องการของลูกค้ามาปรับใช้ในการปฏิบัติงานด้วยความเป็นมืออาชีพตลอดจนนำมาสู่ระบบของ
เน็ตเวิร์ก และจัดตั้งสำนักงานเราจัดและเปิดเป็นเว็บไซต์ออนไลน์ Design ที่ถูก
ทุก.

ผลงานของบริษัท

080-651-5569 | hello@reallygreatsite.com | www.taisaiinterdesign.com

ภาพที่ 2.67: สถานประกอบการที่นักศึกษาสนใจ สาขาออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
ที่มา: กัญญาชญา แยมรส, 2565

ภาพที่ 2.68: สถานประกอบการที่นักศึกษาสนใจ สาขาออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
ที่มา: อินธิรา เสนารักษ์, 2565

ภาพที่ 2.69: สถานประกอบการที่นักศึกษาสนใจ สาขาออกแบบบรรจุภัณฑ์และการพิมพ์
ที่มา: วิจัย ไชยมงกุฏ, 2565

ThaiBev

บริษัท ไทยเบฟเวอเรจ จำกัด (มหาชน)

บริษัท ไทยเบฟเวอเรจ จำกัด (มหาชน)
เป็นบริษัทที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทยและหนึ่งในบริษัทเครื่องดื่มที่ใหญ่ที่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ไทยเบฟได้ขยายขอบเขตธุรกิจโดยแบ่งธุรกิจออกเป็น 4 สายธุรกิจ ได้แก่ สุรา เบียร์ เครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์ และอาหาร โดยให้ความสำคัญกับการขยายธุรกิจสู่ตลาดต่างประเทศไทยเบฟมุ่งมั่นที่จะสร้างทีมงานที่มีความหลากหลายและประสิทธิภาพสูงเพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายชีวิตและสวัสดิการต่างๆ

สถานที่ตั้งอาคารแสงโสม
เลขที่ 14 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจตุจักร เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทรศัพท์ : (02) 785 5555
โทรสาร : (02) 785 5882

ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ในเครือ

ภาพที่ 2.70: สถานประกอบการที่นักศึกษาสนใจ สาขาออกแบบบรรจุภัณฑ์และการพิมพ์
ที่มา: กนกสิริ เรื่องปราชญ์, 2565

ธ.ไถ่ช่น
THOR.KAICHON ARCHITECTURE

บริษัท ธ.ไถ่ช่น จำกัด
THAI BAMBOO ARCHITECTURE

*บริษัท ธ.ไถ่ช่น จำกัด เป็นบริษัทของสถาปนิก ไทอรุ่นใหม่ ที่ใส่ใจรักในงานสถาปัตยกรรมและการออกแบบไม้ไผ่ เราได้ร่วมกันทำการศึกษาปรึกษากับนักวิชาการผู้เชี่ยวชาญ เพื่อยึดอายุการใช้งานของไม้ไผ่ให้มากยิ่งขึ้น ปัจจุบันยอดสั่งซื้อเราที่อาจจะเกิดขึ้นเมื่อใช้ไม้ไผ่ในระยะเวลาอันสั้น ด้วยวิธีการที่ไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้ใช้งานและสิ่งแวดล้อม เรามีแนวทางการพัฒนาวิธีการก่อสร้างด้วยไม้ไผ่แบบดั้งเดิมผสมผสานกับวัสดุและวิธีการก่อสร้างสมัยใหม่อย่างลงตัว ไม่ปิดกั้นและเพิ่มบริการเปลี่ยนแปลลงอย่างไม่หยุดยั้งของสังคม และภูมิอากาศ เคนนีอัสซิมโต บริษัท ธ.ไถ่ช่น จำกัด จะเอื้ออำนวยและให้พัฒนาตนเอง ถ้าออกของความรู้ที่คิดค้นขึ้นรอบไม้ไผ่ และบุคคลที่สนใจทั่วไป เพื่อพัฒนาวงการไม้ไผ่ไทยให้เจริญก้าวหน้าสู่ระดับสากลอย่างเต็มภาคภูมิ นาย ธนวัฒน์ บุญสมาน ปรินญาตรี คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

INTRO
ออกแบบสถาปัตยกรรมไม้ไผ่ | Bamboo Construction | Bamboo Design | Bamboo Treatment | Bamboo Products |

G-MAIL
THORKAICHON@GMAIL.COM

LOCATION
87/1 moo4 BangKruai-Jongthanom Rd. , Nonthaburi, Thailand, Nonthaburi

ภาพที่ 2.71: สถานประกอบการที่นักศึกษาสนใจ สาขาออกแบบสถาปัตยกรรม
ที่มา: อิศรากรณ์ ธนะ, 2565

ภาพที่ 2.72: สถานประกอบการที่นักศึกษาสนใจ สาขาออกแบบสถาปัตยกรรม
ที่มา: อารีญา อยู่ทอง, 2565

2.5.7 หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 การเขียนรายงาน

เพื่อให้ นักศึกษาสหกิจศึกษาสามารถจัดทำรายงานได้สอดคล้องกับลักษณะงานที่สหกิจศึกษาได้กำหนดรูปแบบ เพื่อเป็นแนวทางในเบื้องต้นให้นักศึกษา ทั้งนี้แต่ละหลักสูตร แต่ละสถาบันการศึกษาอาจมีรูปแบบการเขียนรายงานที่แตกต่างจากนี้ได้ รายงานสหกิจศึกษา ตามลักษณะงานที่นักศึกษาได้รับมอบหมาย คือ รายงานการปฏิบัติงาน

2.5.7.1 การเขียนรายงาน

ตัวอย่างหน้าปก

ให้ยื่นส.ออกแบบ "หน้าปก" เอง และใส่ข้อความตามข้อมูลประกอบด้านล่างนี้

แบบรายงานการฝึกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา

ชื่อบริษัท..... (ใส่ชื่อนักศึกษา)

ที่อยู่.....

(ใส่ชื่อนักศึกษา)

นางสาวชุติมณฑน์ อุดมทิตรัตต์
MISS CHUTIMON UDOMTITARAT

รหัสนักศึกษา..... ระดับชั้น.....

ตัวอย่างหน้าปก

(ใส่ชื่อนักศึกษา)

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดมรายวิชาสหกิจศึกษาทางเทคโนโลยีบรรจุดัณฑ์

สาขาวิชาการออกแบบบรรจุดัณฑ์

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ (ใส่ชื่อนักศึกษา)

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

2562

ด.มัทฉะณี ปจวาโรเมษฐ์

ภาพที่ 2.73: ตัวอย่างหน้าปก
ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

ส่วนประกอบรายงาน

ส่วนประกอบ “แบบรายงานนักศึกษาสหกิจศึกษา” ปี 2562

1. หน้าปก (ตามแบบฟอร์มที่กำหนด)
2. บทคัดย่อ
3. กิตติกรรมประกาศ (Acknowledgement)
4. สารบัญ สารบัญรูป และสารบัญตาราง (Table of contents)

บทที่ 1 บทนำ

5. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานประกอบการ (พร้อมภาพประกอบ)
 - ชื่อบริษัท / ที่อยู่ / เบอร์โทรศัพท์ / ช่องทางการติดต่อประสานงานของ สปก.
 - ประวัติ/หรือความเป็นมา/ ลักษณะทางกายภาพ / โครงสร้างขององค์กร
 - ลักษณะของการดำเนินงาน / การประกอบกิจการของสปก.
 - ชื่อ ตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมการฝึกสหกิจ (พี่เลี้ยงการฝึก)
6. วัตถุประสงค์การปฏิบัติงานสหกิจศึกษา (Objectives)

บทที่ 2 รายละเอียดเกี่ยวกับโครงการ (รายบุคคล)

7. ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง และลักษณะการปฏิบัติงานของนักศึกษาที่ได้รับมอบหมาย
8. รูปแบบ ลักษณะการฝึกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษา (ในภาพรวมทั้งหมดของผลงาน ให้นักศึกษาสรุปหัวข้องาน พร้อมแสดงภาพผลงานแต่ละชิ้นประกอบ)
9. จากข้อ 7 ให้นักศึกษาเลือกผลงานการฝึกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา **ที่คิดว่าดีที่สุด** **เด่นที่สุด** ของนศ. มาคนละ 1 ผลงานเท่านั้น จากนั้นให้นักศึกษาเขียนอธิบายวิธีการปฏิบัติงานและวิธีการศึกษา (Method of Education) มาให้ตัวอย่างละเอียด ตามหัวข้อเรื่อง ต่อไปนี้
 - 9.1 ชื่อผลงาน พร้อมภาพประกอบ
 - 9.2 วัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงาน
 - 9.3 วิธีดำเนินงาน / กระบวนการทำงาน หรือการผลิต พร้อมภาพประกอบ
 - 9.4 สิ่งที่ได้รับจากการปฏิบัติงานครั้งนี้
 - 9.5 ปัญหาและอุปสรรคที่เจอ
 - 9.6 แนวทาง และวิธีการแก้ไขปัญหา
 - 9.7 ผลประโยชน์ที่ได้รับจากการปฏิบัติงานครั้งนี้
 - 9.8 สรุปผล และข้อเสนอแนะของงานครั้งนี้
 - 9.9 ภาพถ่ายแสดงบรรยากาศการฝึกปฏิบัติงาน
 - 9.10 ภาพถ่ายร่วมกับพี่เลี้ยง / ผู้ดูแลการฝึกสหกิจศึกษา
10. ประวัติของนักศึกษา (แยกรายบุคคล)
11. ภาคผนวก : แสดง “ผลงาน” การฝึกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา

บทที่ 3 สรุปผลการปฏิบัติงาน

12. สิ่งที่ได้คิดหวัง
13. ประโยชน์ที่ได้ต่อสถานประกอบการ
14. วิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย โอกาส อุปสรรคขององค์กร (สถานประกอบการ)
15. ประสบการณ์ที่ประทับใจ / ประสบการณ์พิเศษ

บทที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

16. ปัญหาและข้อเสนอแนะ (ในภาพรวม)
17. บรรณานุกรม / เอกสารอ้างอิง (References)
18. แบบแจ้งยืนยันการส่งรายงานการปฏิบัติงาน
19. แบบแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา
20. ปกหลัง

หมายเหตุ

1. นศ. พร้อมเข้ารูปเล่มให้เรียบร้อย
2. ส่ง 1 เล่ม(รายงาน)ต่อ 1 สถานประกอบการ **กรณี**ที่ 1 สปก. มี นศ.เข้าฝึกสหกิจฯ มากกว่า 1 คนขึ้นไป ให้เข้าเล่มรายงานรวมกันได้ แต่ให้ นศ.แยกเขียนบทที่ 2 ในข้อ 7-11 เป็นของนศ.รายบุคคล
3. ส่งงานอ.มัชฌิณี งานสหกิจศึกษา

ภาพที่ 2.74: ส่วนประกอบรายงาน

ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

2.6 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.6.1 การพัฒนาระบบราชการโดยการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์

เพื่อให้การพัฒนาระบบราชการ โดยการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ประสบความสำเร็จ ผู้บริหารระดับสูง ต้องมีความเข้าใจและสนับสนุนการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ทั้งในการจัดทำ

ระบบประเมินผลการปฏิบัติงาน การจัดสรรงบประมาณ การสร้างแรงจูงใจ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ทำงานโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ รวมถึงการมอบอำนาจในการตัดสินใจเพื่อแลกเปลี่ยนกับความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานและหน่วยงานราชการจะต้องมีการจัดระบบข้อมูลผลการปฏิบัติงานที่สามารถแสดงถึงระดับการเปลี่ยนแปลงของผลลัพธ์สู่เป้าหมายขององค์กรได้ ซึ่งอาจจะต้องจัดทำเพิ่มเติมขึ้นจากระบบข้อมูลเดิมที่เน้นปัจจัยนำเข้าและกิจกรรมเพื่อให้ผู้บริหารมีข้อมูลในการตัดสินใจได้ดีขึ้น และจำเป็นที่จะต้องการพัฒนาผู้บริหารไว้ล่วงหน้าให้สามารถปฏิบัติงานที่ต้องรับผิดชอบต่อผลสัมฤทธิ์ของงานภายใต้สถานะที่มีความคล่องตัวและมีอำนาจในการบริหารเพิ่มขึ้น ผู้บริหารทุกคนจึงต้องมีความรู้ในการวางแผนกลยุทธ์การวัดผลการปฏิบัติงานรวมถึงการใช้ข้อมูลผลการปฏิบัติงาน เพื่อการตัดสินใจในการทำงานประจำวัน ในขณะที่เดียวกันจะต้องมีระบบพัฒนาและฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้มีความเข้าใจและความชำนาญที่หลากหลายมากขึ้นรวมทั้งมีศักยภาพที่หมุนเวียนเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ได้ในยุคที่มีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เพราะเจ้าหน้าที่ทุกระดับถือว่าเป็นบทบาทสำคัญในการดำเนินงานต่าง ๆ ให้บรรลุเป้าหมายภายใต้ระบบการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ด้วยกันทั้งสิ้น

จากข้างต้นผู้วิจัยได้เห็นถึงวิธีการพัฒนาเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ในองค์กร ซึ่งในส่วนนี้ ผู้วิจัยมองว่า สามารถนำมาประยุกต์ ปรับใช้กับนักศึกษาได้ โดยวิธีการในการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา ที่ผู้วิจัยเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษา เพื่อดูผลสัมฤทธิ์หลังจากออกสหกิจศึกษาแล้ว ผลตอบรับหรือผลสัมฤทธิ์เป็นไปในทิศทางใด จึงมีการวางแผนกลยุทธ์การเรียนการสอน และการวัดผลการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา รวมถึงการใช้ข้อมูลผลการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา เพื่อการตัดสินใจผลสัมฤทธิ์

2.6.2 ปรัชญาประสบการณ์นิยม และการพัฒนาสู่การจัดการศึกษาพยาบาลในศตวรรษที่ 21

การจัดการศึกษาพยาบาลของสถาบันการศึกษา นับว่ามีความสำคัญยิ่งโดยเฉพาะการจัดการเรียนการสอนบนฐานปรัชญาประสบการณ์นิยมที่มุ่งเน้นเสริมสร้างให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 คือ ทักษะการอ่าน การเขียน ทักษะเลขคณิต การสร้างสรรค์และนวัตกรรม ทักษะความร่วมมือการทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ การสื่อสารสารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ ทักษะคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ และที่สำคัญทักษะวิชาชีพ และทักษะการเรียนรู้ ปรัชญาประสบการณ์นิยม คือ Learning by doing หรือ “การเรียนรู้โดยการปฏิบัติ” การเรียนรู้จากการปฏิบัติเป็นรูปแบบการเรียนการสอน ที่เน้นการบูรณาการและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นับเป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่สำคัญยิ่งสำหรับนักศึกษาพยาบาล องค์ประกอบที่สำคัญคือ ประเด็นปัญหากลุ่มเรียนรู้ประเด็นคำถาม ปฏิบัติการ การเรียนรู้และโค้ช โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน คือ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การสร้างองค์ความรู้ร่วมกัน การนำเสนอความรู้ และการลงมือปฏิบัติหรือประยุกต์ใช้ ดังนั้นการส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง (Active Learner) สอดคล้องกับความสามารถ และความต้องการของตนเอง สามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่นับเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้สูงสุด ส่งผลให้ผู้เรียน

เกิดคุณลักษณะต่างๆที่ต้องการในศตวรรษที่ 21 ได้อันจะนำไปสู่วิชาชีพพยาบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากข้างต้นผู้วิจัยเห็นด้วยกับปรัชญาประสบการณ์นิยม คือ Learning by doing หรือ “การเรียนรู้โดยการปฏิบัติ” ผู้วิจัยเห็นความสำคัญในชีวิตจริงของนักศึกษาว่าทุกการเรียนรู้ต้องมาจากประสบการณ์ ดังนั้น จึงเลือกทฤษฎีนี้มาใช้กับนักศึกษาคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มทร.พระนคร และเต็มที่กับการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้สูงสุด และเตรียมพร้อมสู่ชีวิตการทำงานจริง

2.6.3 การพัฒนารูปแบบการนิเทศในงานสหกิจศึกษาด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษา

สภาพปัญหาพัฒนารูปแบบการนิเทศงานสหกิจศึกษา พบว่านักศึกษาสหกิจศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษา และสถานประกอบการ มีปัญหามากที่สุด คือปัญหาการดำเนินงานในขั้นตอนการนิเทศงาน สหกิจศึกษาของการประชุมเพื่อวางแผนการนิเทศ วิธีการสร้างความเข้าใจ และการศึกษาประเด็นการจัดอบรมให้ความรู้ การค้นคว้าด้วยตนเอง การติดตามผลการนิเทศ การสร้างขวัญกำลังใจตนในการติดต่อกับอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอคำแนะนำและกระบวนการประเมินผลติดตาม และแก้ปัญหาในระหว่างปฏิบัติงานในส่วนของคุณต้องการพัฒนารูปแบบการนิเทศงาน และแก้ปัญหาในระหว่างปฏิบัติงานด้วยการสอบถามจากสถานประกอบการทางเทคโนโลยีสารสนเทศ รูปแบบการนิเทศในงานสหกิจศึกษาด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 1) องค์ประกอบการนิเทศในงานสหกิจศึกษาด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาจำนวน 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1.1) ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศ ซึ่งประกอบด้วย อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา เจ้าหน้าที่วิชาการที่ดำเนินงานสหกิจศึกษานักศึกษาคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ และเจ้าของสถานประกอบการหรือพนักงานที่ปรึกษาที่ได้รับมอบหมาย 1.2) กิจกรรมการนิเทศ และ 1.3) เทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้ในการนิเทศ และ 2) ขั้นตอนของการนิเทศในงานสหกิจศึกษาด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศจำนวน 5 ขั้นตอน ได้แก่ 2.1) ขั้นตอนวางแผนการนิเทศด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ 2.2) ขั้นตอนสร้างความเข้าใจและการให้ความรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ 2.3) ขั้นตอนปฏิบัติการนิเทศด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ 2.4) ขั้นตอนการสร้างขวัญกำลังใจด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ และ 2.5) ขั้นตอนประเมินผลการนิเทศด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ

จากข้างต้นผู้วิจัยเข้าใจสภาพปัญหาของรูปแบบการนิเทศงานสหกิจศึกษาทางเทคโนโลยีสารสนเทศระหว่าง อาจารย์นิเทศ นักศึกษา และสถานประกอบการ เนื่องจากบางครั้งเกิดปัญหาทางเทคนิค ภาพค้ำ เสียงขาดหาย ระหว่างสนทนากัน ทำให้การนิเทศงานสหกิจศึกษาทางเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นปัญหามาก ผู้วิจัยจึงมีการวางแผนการออกนิเทศสหกิจศึกษาของอาจารย์นิเทศให้มี

ระยะเวลาที่ยาว เพื่อให้อาจารย์นิเทศมีเวลา วางแผนการเดินทางไปพบนักศึกษายังสถานประกอบการ และดูความเป็นอยู่ของนักศึกษาได้ด้วย ยกเว้นบางกรณีที่ไม่สามารถเข้าพบ จึงจำเป็นต้องนิเทศงาน สหกิจศึกษาทางเทคโนโลยีสารสนเทศแทน

2.6.4 การประเมินโครงการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

การดำเนินงานโครงการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ทั้งในกระบวนการก่อน ปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ระหว่างปฏิบัติงานสหกิจศึกษา และหลังปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ผ่านเกณฑ์ การประเมินทุกประเด็น ส่วนกระบวนการดำเนินงานสหกิจศึกษาของสถานประกอบการใน กระบวนการก่อนปฏิบัติงานสหกิจศึกษา มีประเด็นการวางแผนด้านกำลังคน การจัดหาตำแหน่งงาน คัดเลือกนักศึกษา การแจ้งผลการคัดเลือก และการจัดเตรียมอุปกรณ์ผ่านเกณฑ์การประเมิน ยกเว้น ประเด็นการวางแผนด้านงบประมาณ การกำหนดคุณสมบัติของนักศึกษา และการแจ้งตำแหน่งงานที่ ต้องการรับนักศึกษาแก่สถานศึกษา ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน กระบวนการระหว่างปฏิบัติงานสหกิจ ศึกษา ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกประเด็น และกระบวนการหลัง ปฏิบัติงานสหกิจศึกษา มีประเด็น การประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาสหกิจศึกษาผ่านเกณฑ์การประเมิน ยกเว้นประเด็นการ เก็บรวบรวมข้อมูลและการสรุปผลการดำเนินงาน ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินการ สำหรับผลการ ประเมินกระบวนการดำเนินงานโครงการที่เกิดขึ้นกับวัตถุประสงค์ของโครงการ ได้แก่ โครงการช่วย ส่งเสริมศักยภาพของนักศึกษาในการประยุกต์ใช้ความรู้ภาคทฤษฎีสู่การปฏิบัติงานจริง โครงการช่วย สร้างความพึงพอใจแก่สถานประกอบการ และโครงการช่วยสร้างความร่วมมือทางวิชาการและวิชาชีพ ระหว่าง มหาวิทยาลัยกรุงเทพและสถานประกอบการ

จากข้างต้นผู้วิจัยศึกษา และวางแผนกระบวนการก่อนปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ระหว่าง ปฏิบัติงานสหกิจศึกษา และหลังปฏิบัติงานสหกิจศึกษา และประเด็นการวางแผนด้านกำลังคน การ จัดหาตำแหน่งงาน คัดเลือกนักศึกษา การแจ้งผลการคัดเลือก และการกำหนดคุณสมบัติของนักศึกษา ให้ชัดเจนและครอบคลุมกับความสามารถของนักศึกษามากที่สุด

2.6.5 การสำรวจความต้องการของสถานประกอบการต่อการฝึกงานในระบบสหกิจศึกษา ของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา

สถานประกอบการส่วนใหญ่ต้องการทำความเข้าใจกับคณะบริหารธุรกิจในการให้ความ ร่วมมือกับการฝึกงานของนักศึกษาในระบบสหกิจศึกษา และสามารถเสนองานที่จะให้นักศึกษาปฏิบัติ ระหว่างการฝึกงาน ทราบเป็นการล่วงหน้าได้ โดยมีความต้องการนักศึกษาสาขาการบัญชีมากที่สุด สาขาการตลาดมีความต้องการน้อยที่สุด 2) ความต้องการของสถานประกอบการทั้งภาครัฐและ ภาคเอกชนเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษาฝึกงาน ด้านคุณธรรม จริยธรรม ต้องการ ความซื่อสัตย์มากที่สุด ด้านการทำงาน ภาครัฐต้องการความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และ

เทคโนโลยีมากที่สุด ส่วนภาคเอกชนต้องการความรู้ความสามารถในวิชาชีพมากที่สุด 3) ความต้องการในการให้ความร่วมมือกับการฝึกงานของนักศึกษาในระบบสหกิจ การเสนองานที่จะให้กับนักศึกษาทราบเป็นการล่วงหน้า และความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษาฝึกงาน ระหว่างสถานประกอบการที่แตกต่างกัน ไม่มีความแตกต่างกัน

จากข้างต้นผู้วิจัยตั้งเรื่องการประเมินความต้องการของสถานประกอบการ มาปรับใช้กับนักศึกษาคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มทร.พระนคร หลังจากที้ออกสหกิจศึกษาแล้ว เพื่อผลตอบแทนเกี่ยวกับตัวนักศึกษาที่ได้เลือกไปออกสหกิจศึกษา รวมทั้งองค์ประกอบด้านต่าง ๆ และพัฒนาสู่รุ่นต่อไป

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาผลสัมฤทธิ์การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ ซึ่งอยู่ในหลักสูตรของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร การดำเนินงานการวิจัยการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา ประกอบด้วย 1) ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสถานประกอบการ 2) คุณสมบัติของนักศึกษา 3) การเลือกสถานประกอบการและการสมัครงาน 4) การปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ 5) การประเมินผลสัมฤทธิ์การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา ทางผู้วิจัยจึงนำวิชาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยมีกระบวนการทางความคิด ผู้วิจัยได้กำหนดการดำเนินวิจัย ดังนี้

3.1 ศึกษาประเด็นปัญหาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

3.2 เพื่อออกแบบรูปแบบการเรียนการสอนในวิชาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

3.3 ประเมินผลสัมฤทธิ์การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

สำหรับวิธีการดำเนินการวิจัย แต่ละขั้นตอนประกอบด้วย

- (1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- (2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- (3) การเก็บรวบรวมข้อมูล
- (4) การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 วิธีดำเนินงานวิจัยรายวัตถุประสงค์ ที่ 1. ศึกษาประเด็นปัญหาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

เพื่อศึกษาประเด็นปัญหาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษา ดังนี้

1. เนื้อหารายวิชาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา ของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการ

ออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สาขาวิชาการออกแบบบรรจุภัณฑ์และการพิมพ์ และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 จากสาขาวิชาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครมาทำการวิจัย โดยเนื้อหาจะถูกแบ่งออกเป็น 7 หน่วยการเรียนรู้ จากทั้งหมด 16 สัปดาห์ โดยมีจำนวนชั่วโมง 3 ชั่วโมงต่อ 1 สัปดาห์ และมีกิจกรรมการสอนหรือสื่อการสอน ด้วยวิธีการบรรยาย การอภิปราย การนำเสนอ Presentation ผ่าน โปรแกรม PowerPoint และการสัมภาษณ์จากวิทยากรภายนอก ที่เข้ามาแนะนำให้กับนักศึกษา ดังนี้

สัปดาห์ที่ 1-2	สหกิจศึกษา
สัปดาห์ที่ 3-5	บทบาท หน้าที่ และขั้นตอนงานสหกิจศึกษา
สัปดาห์ที่ 6	การปฏิบัติงานในสถานประกอบการ
สัปดาห์ที่ 7	คุณธรรมและจริยธรรม
สัปดาห์ที่ 8-10	การเขียนใบสมัครงาน
สัปดาห์ที่ 11-12	การเลือกสถานประกอบการ
สัปดาห์ที่ 13-16	การเขียนรายงาน และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

3.1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักศึกษา คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษา ได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 จากสาขาวิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สาขาวิชาการออกแบบบรรจุภัณฑ์และการพิมพ์ และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 จากสาขาวิชาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำนวน 63 คน โดยใช้แบบสอบถามแบบเจาะจง (Purposive Sampling) มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) อังนไนรัช สุดสังข์ (2543 : 48) ได้แก่

1. นักศึกษาชั้นปีที่ 3 จากสาขาวิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำนวน 31 คน
2. นักศึกษาชั้นปีที่ 3 จากสาขาวิชาการออกแบบบรรจุภัณฑ์และการพิมพ์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำนวน 14 คน
3. นักศึกษาชั้นปีที่ 4 จากสาขาวิชาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำนวน 17 คน

3.1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือสำหรับการเก็บข้อมูลครั้งนี้โดยแบ่งออกเป็น

3.1.2.1 แบบสอบถาม ด้านข้อมูลทเรียนเนื้อหาสำหรับรูปแบบออนไลน์ สาขาวิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่มีลักษณะเป็นแบบสอบถามประกอบการสัมภาษณ์ ซึ่งจะนำไปใช้สำหรับผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยใช้แบบสอบถามแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นข้อมูลร่วมกับข้อมูลภาคเอกสารและภาคสนามที่ผู้วิจัยได้รวบรวมมาในตอนต้น

3.1.2.2 แบบสอบถามความคิดเห็นแบบมาตรฐานค่าระดับ (Rating Scale) ของนักศึกษา ได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 จากสาขาวิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรม สาขาวิชาการออกแบบบรรจุภัณฑ์และการพิมพ์ และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 จากสาขาวิชาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยอาศัยทฤษฎีเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามคุณสมบัติของกระบวนการประเมินตาม ดังนี้

4.51 – 5.00	หมายถึง	มีความเหมาะสมมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

3.1.2.3 นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ มาสรุปและแปลผลโดยการบรรยาย

3.1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูล (Data Collection) ขั้นตอนการศึกษาและรวบรวมข้อมูลประเด็นปัญหาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยทำการสัมภาษณ์ ทำการจดบันทึก ถ่ายภาพและนำผลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลมาทำการสรุป

3.1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีดำเนินงานในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การนำข้อมูลที่ได้จากการสอบถามจากนักศึกษาชั้นปีที่ 3 จากสาขาวิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สาขาวิชาการออกแบบบรรจุภัณฑ์และการพิมพ์ และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 จากสาขาวิชาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1. วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) และแปลผลโดยการบรรยาย โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบจากระดับความต้องการ 5 ระดับ ดังนี้

4.51 – 5.00	หมายถึง	มีความเหมาะสมมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

3.2 วิธีดำเนินงานวิจัยรายวัตถุประสงค์ ที่ 2. เพื่อออกแบบรูปแบบการเรียนการสอนในวิชาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ศึกษาประเด็นปัญหาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา เพื่อหาความเหมาะสมในการออกแบบรูปแบบการเรียนการสอนในวิชาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ ดำเนินการศึกษา ดังนี้

3.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ สถานศึกษา ได้แก่ อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาและเจ้าหน้าที่

กลุ่มตัวอย่าง คือ สถานศึกษา ได้แก่ อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาและเจ้าหน้าที่ จำนวน 5 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) (นิรัช สุตสังข์ 2548 : 48) ได้แก่

1. อาจารย์สุนทร บินกาขานี อาจารย์ประจำภาควิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
2. ดร.สุรภา วงศ์สุวรรณ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการออกแบบบรรจุภัณฑ์และการพิมพ์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
3. ดร.ปรียานุช คำสนอง อาจารย์ประจำสาขาวิชาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
4. นางสาวโปรดปราน เพชรสวด นักวิชาการศึกษานาฏยการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
5. นายเสกฐนนท์ สิทธิโชคพัฒนา นักวิชาการศึกษา คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

3.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือสำหรับใช้ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้โดยแบ่งออกเป็น

3.2.2.1 แบบสอบถาม เรื่องออกแบบรูปแบบการเรียนการสอนในวิชาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ ที่มีลักษณะเป็นแบบสอบถามประกอบการสัมภาษณ์ ซึ่งจะ

นำไปใช้สำหรับผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเป็นการสัมภาษณ์ในเชิงลึก (In-depth-Interview) และการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นข้อมูลร่วมกับข้อมูลภาคเอกสารและภาคสนามที่ผู้วิจัยได้รวบรวมมาในตอนต้น

3.2.2.2 แบบสอบถามความคิดเห็นแบบมาตรฐานค่าระดับ (Rating Scale) ของอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาและเจ้าหน้าที่ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยอาศัยทฤษฎี เอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่มีผลต่อการใช้งานจากกระบวนการออกแบบรูปแบบการเรียนการสอนในวิชาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครตามคุณสมบัติของกระบวนการประเมินตาม ดังนี้

4.51 – 5.00	หมายถึง	มีความเหมาะสมมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

3.2.3 การสร้างเครื่องมือวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

3.2.3.1 สร้างแบบสอบถาม ประกอบด้วยข้อมูลทางด้านรูปแบบการเรียนการสอนในวิชาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ โดยอาศัยทฤษฎี หลักการที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ เอกสาร บทความ เว็บไซต์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบรูปแบบการเรียนการสอนในวิชาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ ตามคุณสมบัติของกระบวนการ เพื่อให้ได้ประสิทธิภาพที่มีความเหมาะสมสำหรับรูปแบบการเรียนการสอนในวิชาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ

3.2.3.2 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาและเจ้าหน้าที่ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร และตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามกับนิยามศัพท์และกรอบแนวคิดในการวิจัย (Index of item Objective Congruence : IOC) การวิจัยในครั้งนี้มีผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ดังนี้

1. รองศาสตราจารย์ ดร. ทรงวุฒิ เอกวุฒิวงศา อาจารย์ประจำภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

2. อาจารย์วีระภัทร์ กระทบมทอง อาจารย์ประจำสาขาวิชาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

3. อาจารย์ธนพล ลิ้มทัตธนกุล อาจารย์ประจำภาควิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์
อุตสาหกรรม คณะสถาปัตยกรรมและการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการออกแบบ พิจารณาตรวจสอบความครอบคลุมของ
เนื้อหา (Content Validity) และข้อเสนอแนะ ดังนี้

- +1 คะแนน สำหรับข้อประเมินที่สอดคล้องกับนิยามศัพท์
- 0 คะแนน สำหรับข้อประเมินที่ไม่แน่ใจว่าสอดคล้องกับนิยามศัพท์
- 1 คะแนน สำหรับข้อประเมินที่ไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์

จากคะแนนนำผลการพิจารณามาคำนวณจากสูตร

$$IOC = \frac{\Sigma R}{N}$$

IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้อง

R หมายถึง คะแนนการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ

N หมายถึง จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

โดยข้อคำถามที่มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ถือว่าข้อคำถามนั้นมีความตรงเชิงเนื้อหา
สามารถนำไปใช้ได้ วิชนาด ทิวะสิงห์ (2548 : 107)

นำแบบสอบถามและตารางที่ผ่านการตรวจสอบแล้วไปดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่ม
ตัวอย่างข้างต้น

4.51 – 5.00	หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง มีความเหมาะสมมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

3.2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูล (Data Collection) ขั้นตอนการศึกษาและรวบรวมข้อมูลรายวิชา
การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา ของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 จากสาขาวิชาการออกแบบ
ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สาขาวิชาการออกแบบบรรจุภัณฑ์และการพิมพ์ และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 จาก
สาขาวิชาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
โดยทำการสัมภาษณ์ ทำการจดบันทึก ถ่ายภาพและนำผลที่ได้จากการเก็บรวบรวม
ข้อมูลมาทำการสรุป

3.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีดำเนินงานในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย และอาจารย์คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยใช้เกณฑ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยอ้างอิงจากกรอบแนวความคิดเพื่อการออกแบบ

1. วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) และแปลผลโดยการบรรยาย โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบจากระดับความต้องการ 5 ระดับ ดังนี้

4.51 – 5.00	หมายถึง	มีความเหมาะสมมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

3.3 วิธีดำเนินงานวิจัยรายวัตถุประสงค์ ที่ 3 ประเมินผลสัมฤทธิ์การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

3.3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ เจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคล เจ้าของสถานประกอบการหรือพี่เลี้ยงดูแลกลุ่มตัวอย่าง เจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคล เจ้าของสถานประกอบการหรือพี่เลี้ยงดูแล จำนวน 50 สถานประกอบการ โดยใช้แบบสอบถามแบบเจาะจง (Purposive Sampling) มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

3.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถาม ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคล เจ้าของสถานประกอบการหรือพี่เลี้ยงดูแลหรือปฏิบัติงานร่วมกับนักศึกษาสหกิจศึกษาของแต่ละสถานประกอบการ จำนวน 50 สถานประกอบการ โดยใช้วิธีการแบบเจาะจง (Purposive sampling) ประเมินตามแบบมาตรฐานค่าระดับ (Rating Scale) ดังนี้

4.51 – 5.00	หมายถึง	มีความเหมาะสมมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

3.3.3 การสร้างเครื่องมือวิจัย

3.3.3.1 สร้างแบบประเมินผลสัมฤทธิ์การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ ซึ่งแบบสอบถามจะมีจำนวน 25 ข้อ จะแบ่งเป็น 5 ด้าน คือ ประกอบด้วย 1) ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสถานประกอบการ 2) คุณสมบัติของนักศึกษา 3) การเลือกสถานประกอบการและการสมัครงาน 4) การปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ 5) การประเมินผลสัมฤทธิ์การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา

3.3.3.2 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเสนอเจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคล เจ้าของสถานประกอบการหรือพี่เลี้ยงดูแลหรือปฏิบัติงานร่วมกับนักศึกษาสหกิจศึกษาของแต่ละสถานประกอบการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามกับนิยามศัพท์และตามกรอบแนวคิดในการวิจัย (Index of item Objective Congruence : IOC) ซึ่งการวิจัยครั้งนี้มีผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ดังนี้

1. รองศาสตราจารย์ ดร. ทรงวุฒิ เอกวุฒิวงศา อาจารย์ประจำภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

2. อาจารย์วีระภัทร์ กระจ่มอมทอง อาจารย์ประจำสาขาวิชาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมและการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

3. อาจารย์ธนพล ลิ้มทัตธนกุล อาจารย์ประจำภาควิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรม คณะสถาปัตยกรรมและการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการออกแบบ พิจารณาตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา (Content Validity) และข้อเสนอแนะ ดังนี้

+1	คะแนน	สำหรับข้อประเมินที่สอดคล้องกับนิยามศัพท์
0	คะแนน	สำหรับข้อประเมินที่ไม่แน่ใจว่าสอดคล้องกับนิยามศัพท์
-1	คะแนน	สำหรับข้อประเมินที่ไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์

จากคะแนนนำผลการพิจารณามาคำนวณจากสูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้อง

R หมายถึง คะแนนการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ

N หมายถึง จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

โดยข้อคำถามที่มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ถือว่าข้อคำถามนั้นมีความตรงเชิงเนื้อหาสามารถนำไปใช้ได้ อ้างใน วิชนาด ทิวะสิงห์ (2548: 107)

3.3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

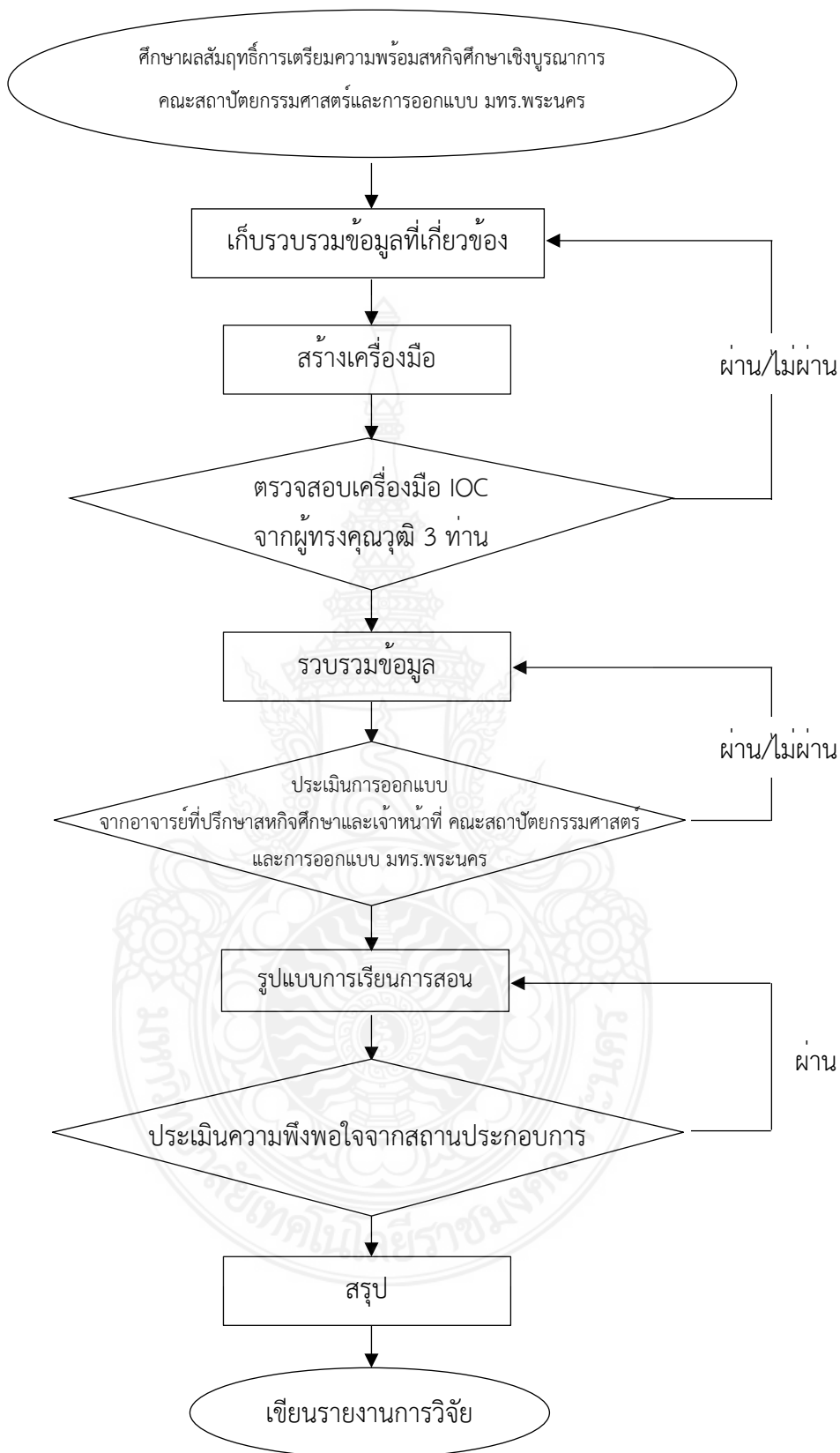
ผู้วิจัยนำแบบสอบถามประเมินความพึงพอใจจากกลุ่มสถานประกอบการ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคล เจ้าของสถานประกอบการหรือพี่เลี้ยงดูแล จากแบบสอบถามความคิดเห็นของกลุ่ม จากนั้นนำกลับมาสรุปผลที่ได้ในรูปแบบข้อมูลเชิงปริมาณ

3.3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ประเมินความคิดเห็นของ โดยนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) การแปลความหมายของระดับคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

4.51 – 5.00	หมายถึง	มีความเหมาะสมมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ภาพที่ 3.1: แสดงแผนผังวิธีการดำเนินการวิจัย

ภาพโดย : ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย เรื่องศึกษาผลสัมฤทธิ์การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลแต่ละขั้นตอนเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลให้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

4.1 ศึกษาประเด็นปัญหาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

4.2 เพื่อออกแบบรูปแบบการเรียนการสอนในวิชาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

4.3 ประเมินผลสัมฤทธิ์การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

4.1 ผลการวิเคราะห์ ตามวัตถุประสงค์ 1. ศึกษาประเด็นปัญหาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

จากการรวบรวมข้อมูลของผู้วิจัยได้ทำการนำรายวิชาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 จากสาขาวิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สาขาวิชาการออกแบบบรรจุภัณฑ์และการพิมพ์ และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 จากสาขาวิชาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

4.1.1 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับประเด็นปัญหาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา

4.1.1.1 ผลการศึกษาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา ผู้วิจัยได้มองหาประเด็นปัญหา และวิเคราะห์สรุป ตามเนื้อหาของรายวิชา โดยศึกษาข้อมูลทั้งจากอินเทอร์เน็ตและการเรียนการสอนของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สาขาวิชาการออกแบบบรรจุภัณฑ์และการพิมพ์ และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 จากสาขาวิชาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เพื่อปรับปรุงให้เหมาะสมกับตัวนักศึกษา โดยมีการสอบถามรายบุคคลถึงความพร้อมของตนเอง ทักษะความสามารถที่จะนำไปใช้ในสถานประกอบการ

ภาพที่ 4.1: การบรรยายข้อมูลเบื้องต้นของรายวิชา
ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

ผู้วิจัยได้ทำแบบสอบถามประกอบการสัมภาษณ์ เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา ของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สาขาวิชาการออกแบบบรรจุภัณฑ์และการพิมพ์ และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 จากสาขาวิชาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยมีประเด็นทั้งหมด 3 ประเด็น ได้แก่ 1) ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับของสหกิจศึกษา 2) คุณสมบัติของนักศึกษา 3) การเลือกสถานประกอบการและการสมัครงาน

ตารางที่ 4.1 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับประเด็นปัญหาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มทร.พระนคร จำนวน 63 คน

ข้อ	รายการประเมิน	(n = 63)		ระดับ ความ คิดเห็น
		\bar{x}	S.D.	
1.	ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับของสหกิจศึกษา	1.98	0.66	
	1.1 เขาใจคำว่า “สหกิจศึกษา”			
	1.2 เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับการทำงาน	2.84	1.32	
	1.3 ได้พบปัญหาต่างๆ ที่แท้จริงและคิดค้นวิธีการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า	4.05	0.77	

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	(n = 63)		ระดับ ความ คิดเห็น
		\bar{x}	S.D.	
	1.4 สร้างความเข้าใจและเรียนรู้จากการปฏิบัติงาน สามารถพัฒนาทักษะทางวิชาชีพ เพื่อให้มีคุณภาพตรงตามที่ต้องการ	3.48	0.76	
	1.5 เนื้อหาที่เหมาะสมกับการเรียนการสอน จำนวน 3 ชั่วโมง/สัปดาห์	3.59	0.99	
2.	คุณสมบัติของนักศึกษา	4.25	0.78	
	2.1 รู้จักอุปนิสัย และบทบาทของตนเอง			
	2.2 มีทักษะ ความสามารถ และความพร้อมก่อนออกสหกิจศึกษา	4.02	0.71	
	2.3 การทำงานร่วมกับผู้อื่น ความรับผิดชอบ	3.92	0.79	
	2.4 มีความมั่นใจในตนเอง	3.70	0.84	
	2.5 มีความกังวลเกี่ยวกับความสามารถของตนเอง	4.52	0.76	
3.	การเลือกสถานประกอบการและการสมัครงาน	4.27	0.72	
	3.1 เอกสารครบถ้วน ถูกต้อง ทั้ง Resume และ Portfolio			
	3.2 สถานประกอบการอยู่ในรัศมีที่พักอาศัย ไม่เกิน 15 กม.	4.62	0.49	
	3.3 สถานประกอบการมีมาตรฐานการรับรอง	4.78	0.42	
	3.4 พี่เลี้ยงดูแลตลอดการออกสหกิจศึกษา	4.76	0.43	
	3.5 อาจารย์นิเทศศึกษาให้คำแนะนำ	4.78	0.42	
	รวม	3.97	0.72	

ตารางที่ 4.1 พบว่าการศึกษาประเด็นปัญหาการเตรียมความพร้อม สหกิจศึกษา คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มทร.พระนคร จำนวน 63 คน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย (\bar{X} =3.97, S.D.=0.72) ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับของสหกิจศึกษา พบว่า ได้พบปัญหาต่างๆ ที่แท้จริงและคิดค้นวิธีการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ค่าเฉลี่ย (\bar{X} =4.05, S.D.= 0.77) อยู่ในระดับมาก ด้านคุณสมบัติของนักศึกษา พบว่า มีความกังวลเกี่ยวกับความสามารถของตนเอง ค่าเฉลี่ย (\bar{X} =4.52, S.D.=0.76) อยู่ในระดับมาก และด้านการเลือกสถานประกอบการและการสมัครงาน พบว่า สถาน

ประกอบกรณีมาตรฐานการรับรอง และอาจารย์นิเทศศึกษาให้คำแนะนำ ค่าเฉลี่ย (\bar{X} =4.78, S.D.=0.42) อยู่ในระดับมากที่สุด

4.2 ผลการวิเคราะห์ ตามวัตถุประสงค์ 2. เพื่อออกแบบรูปแบบการเรียนการสอนในวิชาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มทร.พระนคร

จากการรวบรวมข้อมูลของผู้วิจัยได้ทำการนำรายวิชาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 จากสาขาวิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สาขาวิชาการออกแบบบรรจุภัณฑ์และการพิมพ์ และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 จากสาขาวิชาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มทร.พระนคร มาทำการวิจัย โดยเนื้อหาจะถูกแบ่งออกเป็น 7 หน่วยการเรียนรู้ จากทั้งหมด 16 สัปดาห์ โดยมีจำนวนชั่วโมง 3 ชั่วโมงต่อ 1 สัปดาห์ และมีกิจกรรมการสอนหรือสื่อการสอน ด้วยวิธีการบรรยาย การอภิปราย การนำเสนอ Presentation ผ่านโปรแกรม PowerPoint และการสัมมนาจากวิทยากรภายนอก ที่เข้ามาแนะนำให้กับนักศึกษา ดังนี้

สัปดาห์ที่ 1-2	สหกิจศึกษา
สัปดาห์ที่ 3-5	บทบาท หน้าที่ และขั้นตอนงานสหกิจศึกษา
สัปดาห์ที่ 6	การปฏิบัติงานในสถานประกอบการ
สัปดาห์ที่ 7	คุณธรรมและจริยธรรม
สัปดาห์ที่ 8-10	การเขียนใบสมัครงาน
สัปดาห์ที่ 11-12	การเลือกสถานประกอบการ
สัปดาห์ที่ 13-16	การเขียนรายงาน และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

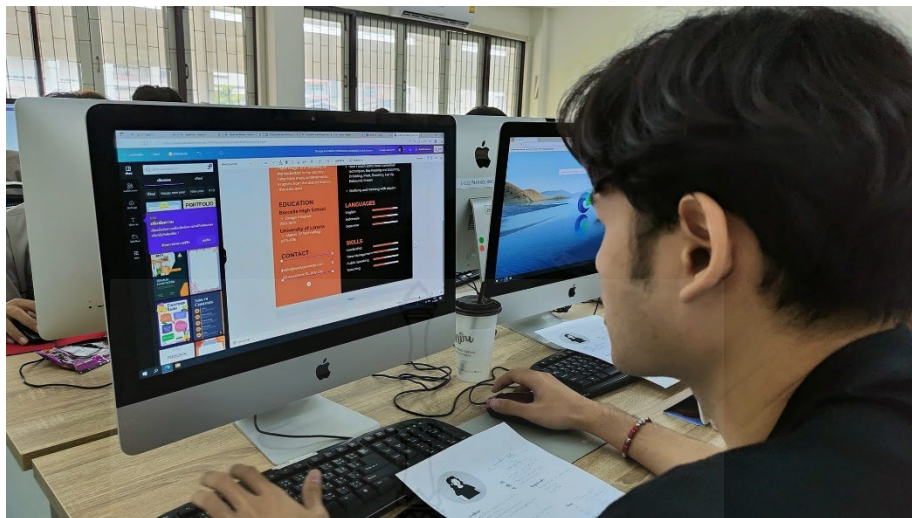
ผู้วิจัยได้ทำแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ เกี่ยวกับเนื้อหา รูปแบบการเรียนการสอนในวิชาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มทร.พระนคร

ภาพที่ 4.2: นักศึกษารอกรายละเอียด Resume แบบสองภาษา
ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

ภาพที่ 4.3: นักศึกษาสร้าง Resume
ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

ภาพที่ 4.4: นักศึกษาสร้าง Resume
ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

ภาพที่ 4.5: ทำกิจกรรมการทำงานแบบกลุ่มสาขาการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

ภาพที่ 4.6: ทำกิจกรรมการทำงานแบบกลุ่มสาขาการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

ภาพที่ 4.7: ทำกิจกรรมการทำงานแบบกลุ่มสาขาสถาปัตยกรรม
และการออกแบบบรรจุภัณฑ์และการพิมพ์
ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

ภาพที่ 4.8: ช่วงถาม ตอบ ของนักศึกษา
ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

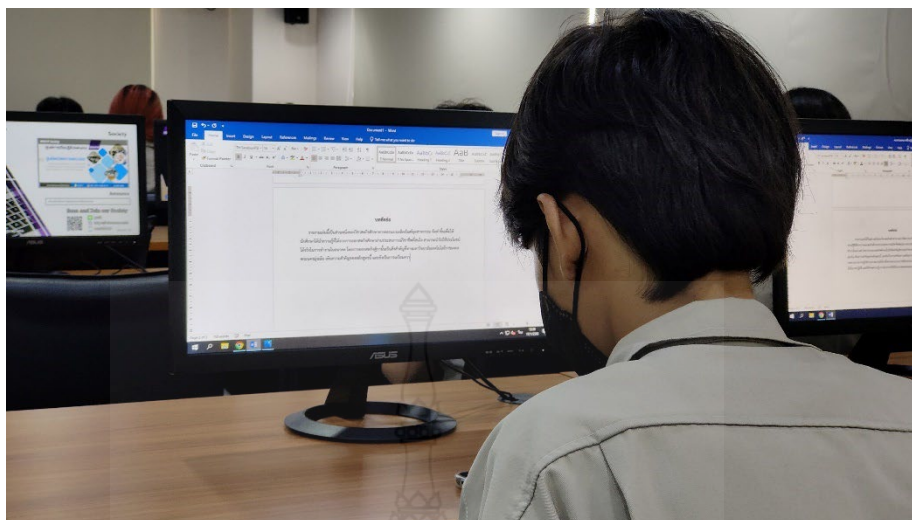
ภาพที่ 4.9: ช่วงถาม ตอบ ของนักศึกษา
ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

ภาพที่ 4.10: วิทยากรบรรยาย จากบริษัท เคซีแอล เทรดติ้ง จำกัด
ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

ภาพที่ 4.11: สัมมนาโดยวิทยากรจากบริษัท เคซีแอล เทรดติ้ง จำกัด
ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

ภาพที่ 4.12: เขียนรูปแบบเล่มรายงาน
ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

ภาพที่ 4.13: เขียนรูปแบบเล่มรายงาน
ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน รูปแบบการเรียนการสอนในวิชาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มทร.พระนคร (n = 5)

ข้อ	รายการพิจารณา	(n = 5)		ระดับ ความคิดเห็น
		\bar{x}	S.D.	
1.	เชิงเนื้อหาวิชาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา	5.00	0.00	
	1.1 มีการกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ชัดเจน			
	1.2 การเรียงลำดับเนื้อหามีความเหมาะสม	5.00	0.00	
	1.3 การแบ่งหมวดหมู่ของเนื้อหาโครงสร้างของเนื้อหาชัดเจน มีความสัมพันธ์ต่อเนื่อง	4.80	0.45	
	1.4 เนื้อหามีความทันสมัย และสามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้	4.80	0.45	
	1.5 ความยาวของเนื้อหาในแต่ละตอนเรียนเหมาะสม	4.80	0.45	
	1.6 ภาพประกอบสื่อสารความหมายได้ตรงกับเนื้อหา	4.80	0.45	
	1.7 เนื้อหาที่ีเหมาะสมกับการเรียนการสอน จำนวน 3 ชั่วโมง/สัปดาห์	4.80	0.45	
	1.8 ใช้ภาษาถูกต้อง เหมาะสมกับระดับผู้เรียน (ข้อความและเสียงบรรยาย)	5.00	0.00	
	1.9 มีแบบฝึกปฏิบัติหรือแบบฝึกหัดและการประเมินผล ที่ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์	4.60	0.55	
1.10 เนื้อหาเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	5.00	0.00		
2.	ด้านคุณภาพสื่อ	4.60	0.55	
	2.1 ความเหมาะสมของการใช้สีพื้นหลัง			
	2.2 ความเหมาะสมของรูปแบบตัวอักษร	4.40	0.55	
	2.3 ความเหมาะสมของขนาดตัวอักษร	4.60	0.55	
	2.4 ความเหมาะสมของสีตัวอักษร	5.00	0.00	
	2.5 ความเหมาะสมขององค์ประกอบในหน้าจอ	5.00	0.00	
	2.6 การออกแบบกราฟิกหน้าจอมีความสวยงาม	5.00	0.00	
	2.7 ภาพประกอบสอดคล้องกับเนื้อหา	5.00	0.00	
	2.8 ภาพประกอบสามารถมองเห็นได้ชัดเจน คมชัด	5.00	0.00	

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ข้อ	รายการพิจารณา	(n = 50)		ระดับความคิดเห็น
		\bar{X}	S.D.	
3.	สิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน			
	3.1 มีเอกสารและสื่อประกอบในการเรียนรู้	4.40	0.89	
	3.2 มีการใช้สื่อที่หลากหลายรูปแบบมาใช้ในการเรียนการสอน (สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์)	5.00	0.00	
	3.3 มีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้ในการเรียนการสอน	5.00	0.00	
	3.4 มีการเชิญวิทยากรภายนอกมาบรรยาย	5.00	0.00	
	3.5 มีสถานที่ ห้องเรียนที่สะดวกต่อการเรียนการสอน	4.60	0.55	
	รวม	4.83	0.26	

ตารางที่ 4.2 พบว่าเนื้อหา รูปแบบการเรียนการสอนในวิชาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มทร.พระนคร โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ จำนวน 5 ท่าน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย (\bar{X} =4.83, S.D.=0.26) ซึ่งเนื้อหาวิชาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา พบว่า มีการกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ชัดเจน การเรียงลำดับเนื้อหาที่มีความเหมาะสม ใช้ภาษาถูกต้อง เหมาะสมกับระดับผู้เรียน (ข้อความและเสียงบรรยาย) และเนื้อหาเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย ค่าเฉลี่ย (\bar{X} =5.00, S.D.= 0.00) อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านคุณภาพสื่อ พบว่า ความเหมาะสมของสื่อตัวอักษร ความเหมาะสมขององค์ประกอบในหน้าจอ การออกแบบกราฟิกหน้าจอมีความสวยงาม ภาพประกอบสอดคล้องกับเนื้อหา และภาพประกอบสามารถมองเห็นได้ชัดเจน คมชัด ค่าเฉลี่ย (\bar{X} =5.00, S.D.= 0.00) อยู่ในระดับมากที่สุด และสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน พบว่า มีการใช้สื่อที่หลากหลายรูปแบบมาใช้ในการเรียนการสอน (สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์) มีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้ในการเรียนการสอน มีการเชิญวิทยากรภายนอกมาบรรยาย ค่าเฉลี่ย (\bar{X} =5.00, S.D.= 0.00) อยู่ในระดับมากที่สุด

4.3 ผลการวิเคราะห์ ตามวัตถุประสงค์ 3 ประเมินผลสัมฤทธิ์การเตรียมความพร้อม สหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ผู้วิจัยได้ทำแบบประเมินความคิดเห็นของสถานประกอบการ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคล เจ้าของสถานประกอบการหรือพี่เลี้ยงดูแลหรือปฏิบัติงานร่วมกับนักศึกษาสหกิจศึกษาของแต่ละที่

ภาพที่ 4.14: ออกนิเทศสหกิจศึกษา บริษัท ไต้ไทร จำกัด
ที่มา: เกียรติพงษ์ ศรีจันทิก, 2566

ภาพที่ 4.15: ออกนิเทศสหกิจศึกษา บริษัท เซรามิกส์ลิฟวิ่ง จำกัด
ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2566

ภาพที่ 4.16: ออกนิเทศสหกิจศึกษา บริษัท สตูดิโอจิว จำกัด
ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2566

ภาพที่ 4.17: ออกนิเทศสหกิจศึกษา บริษัท เซ็นทรัลพัฒนา จำกัด
ที่มา: สุนทร บินกาขานี, 2566

ภาพที่ 4.18: ออกนิเทศสหกิจศึกษา บริษัท วันซ์ อะเกน จำกัด
ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2566

ภาพที่ 4.19: ออกนิเทศสหกิจศึกษา บริษัท บุญถาวร จำกัด
ที่มา: สุนทร บินกาขานี, 2566

ภาพที่ 4.20: ออกนิเทศสหกิจศึกษา บริษัท อีสท์อินโนเวชั่น จำกัด
ที่มา: สุรภา วงศ์สุวรรณ, 2566

ภาพที่ 4.21: ออกนิเทศสหกิจศึกษา บริษัท เค ซี แอล เทรตติ้ง จำกัด
ที่มา: ธาณี สุคนธชาติ, 2566

ภาพที่ 4.22: ออกนิเทศสหกิจศึกษา บริษัท เดอะการ์ตูน พาร์ทเนอร์ จำกัด
ที่มา: ทินวงษ์ รักอิสสระกุล, 2566

ภาพที่ 4.23: ออกนิเทศสหกิจศึกษา บริษัท วันซ์ อะเกน จำกัด
ที่มา: ทินวงษ์ รักอิสสระกุล, 2566

ภาพที่ 4.24: ออกนิเทศสหกิจศึกษา บริษัท เดอะการ์ตูน พาร์ทเนอร์ จำกัด
ที่มา: ทินวงษ์ รักอิสสระกุล, 2566

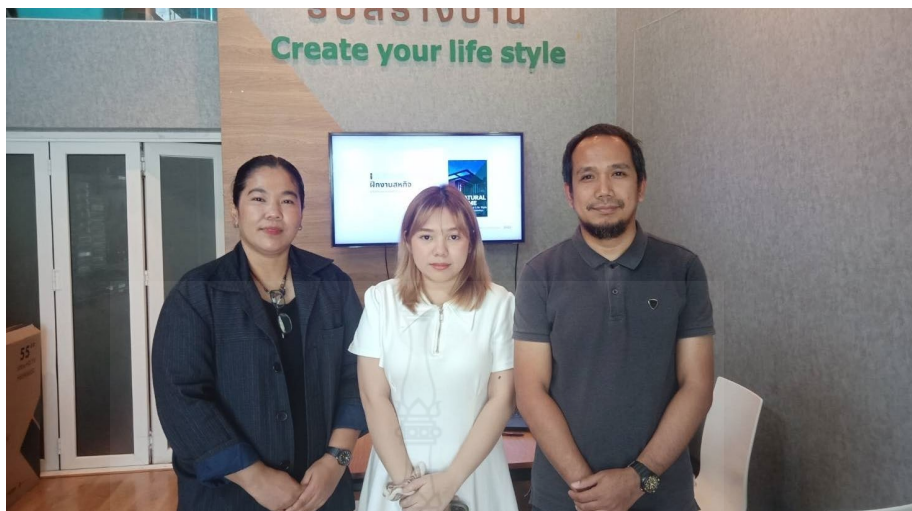
ภาพที่ 4.25: ออกนิเทศสหกิจศึกษา บริษัท วันซ์ อะเกน จำกัด
ที่มา: ทินวงษ์ รักอิสสระกุล, 2566

ภาพที่ 4.26: ออกนิเทศสหกิจศึกษา บริษัท ยางนา สตูดิโอ จำกัด
ที่มา: ศาสตรา ศรีหาภาค, 2566

ภาพที่ 4.27: ออกนิเทศสหกิจศึกษา บริษัท ยางนา สตูดิโอ จำกัด
ที่มา: ศาสตรา ศรีหาภาค, 2566

ภาพที่ 4.28: ออกนิเทศสหกิจศึกษา บริษัท เนเชอรัล โสม จำกัด
 ที่มา: ปรียานุช คำสนอง, 2566

ภาพที่ 4.29: ออกนิเทศสหกิจศึกษา บริษัท ซูเปอร์กรีน สตูดิโอ จำกัด
 ที่มา: วีระภัทร์ กระทบอมทอง, 2566

ภาพที่ 4.30: ออกนิเทศสหกิจศึกษา บริษัท พีริบิลท์ จำกัด
ที่มา: วีระภัทร์ กระทบมทอง, 2566

ภาพที่ 4.31: ออกนิเทศสหกิจศึกษา บริษัท กอปรผัน จำกัด
ที่มา: ธรรณา กมลนราภิธรรักษ์, 2566

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่มีความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคล เจ้าของสถานประกอบการหรือพี่เลี้ยงดูแลหรือปฏิบัติงานร่วมกับนักศึกษาสหกิจศึกษาของแต่ละสถานประกอบการ (n = 50)

ข้อ	รายการพิจารณา	(n = 50)		ระดับความคิดเห็น
		\bar{X}	S.D.	
1.	ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสถานประกอบการ	4.00	0.76	
2.	คุณสมบัติของนักศึกษา	4.59	0.50	
3.	การเลือกสถานประกอบการและการสมัครงาน	4.44	0.60	
4.	การปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ	3.78	0.69	
5.	การประเมินผลสัมฤทธิ์การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา	4.19	0.61	
	รวม	4.20	0.63	

ตารางที่ 4.3 พบว่าความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคล เจ้าของสถานประกอบการหรือพี่เลี้ยงดูแลหรือปฏิบัติงานร่วมกับนักศึกษาสหกิจศึกษาของแต่ละสถานประกอบการ จำนวน 50 คน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย (\bar{X} =4.20, S.D.=0.63) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าความพึงพอใจที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ คุณสมบัติของนักศึกษา ค่าเฉลี่ย (\bar{X} =4.59, S.D.= 0.50) รองลงมา ได้แก่ การเลือกสถานประกอบการและการสมัครงาน ค่าเฉลี่ย (\bar{X} =4.44, S.D.=0.60) รองลงมา ได้แก่ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสถานประกอบการ ค่าเฉลี่ย (\bar{X} =4.00, S.D.=0.76) รองลงมา ได้แก่ การประเมินผลสัมฤทธิ์การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา ค่าเฉลี่ย (\bar{X} =4.19, S.D.=0.61) และรองลงมา ได้แก่ การปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการค่าเฉลี่ย (\bar{x} =3.78, S.D.=0.69)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่มีความพึงพอใจด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสถานประกอบการ (n = 50)

ข้อ	ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสถานประกอบการ	(n = 50)		ระดับความคิดเห็น
		\bar{X}	S.D.	
1.	1.1 ศึกษารายละเอียด การทำงานของสถานประกอบการ	3.18	0.75	
	1.2 ศึกษาเส้นทาง การเดินทาง ของสถานประกอบการ	4.04	0.86	
	1.3 ความพร้อมของอุปกรณ์เครื่องมือสำหรับนักศึกษา	4.66	0.48	
	1.4 จัดทำแผนปฏิบัติงานตลอดระยะเวลาของการปฏิบัติงาน	3.56	1.20	
	1.5 ปฏิบัติงานสหกิจศึกษา จำนวน 40 ชั่วโมง/สัปดาห์	4.58	0.50	
	รวม	4.00	0.76	

ตารางที่ 4.4 พบว่าความพึงพอใจด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสถานประกอบการ จำนวน 50 คน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย (\bar{X} =4.00, S.D.=0.76) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าความพึงพอใจที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ความพร้อมของอุปกรณ์เครื่องมือสำหรับนักศึกษา ค่าเฉลี่ย (\bar{X} =4.66, S.D.= 0.48) รองลงมา ได้แก่ ปฏิบัติงานสหกิจศึกษา จำนวน 40 ชั่วโมง/สัปดาห์ ค่าเฉลี่ย (\bar{X} =4.58, S.D.=0.50) รองลงมา ได้แก่ ศึกษาเส้นทางการเดินทางของสถานประกอบการ ค่าเฉลี่ย (\bar{X} =4.04, S.D.=0.86) รองลงมา ได้แก่ จัดทำแผนปฏิบัติงานตลอดระยะเวลาของการปฏิบัติงาน ค่าเฉลี่ย (\bar{X} =3.56, S.D.=1.20) และรองลงมา ได้แก่ ศึกษารายละเอียดการทำงานของสถานประกอบการ ค่าเฉลี่ย (\bar{x} =3.18, S.D.=0.75)

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่มีความพึงพอใจด้านคุณสมบัติของนักศึกษา (n = 50)

ข้อ	คุณสมบัติของนักศึกษา	(n = 50)		ระดับความคิดเห็น
		\bar{X}	S.D.	
2.	2.1 มีบุคลิกภาพและวางตัวได้เหมาะสม เช่น ทักษะคติ วุฒิภาวะ ความอ่อนน้อมถ่อมตน การแต่งกาย กิริยาวาจา การตรงต่อเวลา และอื่น ๆ	4.42	0.50	
	2.2 สามารถร่วมงานกับผู้อื่น การทำงานเป็นทีม สร้างมนุษยสัมพันธ์ได้ดี เป็นที่รักใคร่ ชอบพอของผู้ร่วมงาน เป็นผู้ที่ช่วยก่อให้เกิดความร่วมมือประสานงาน	4.80	0.40	
	2.3 แต่งกายสะอาด เรียบร้อย เหมาะสมกับสถานประกอบการ	4.62	0.49	
	2.4 มีความมั่นใจในตนเอง ตัดสินใจได้ดี ถูกต้อง รวดเร็ว มีการวิเคราะห์ ข้อมูลและปัญหาต่าง ๆ อย่างรอบคอบ	4.42	0.50	
	2.5 คุณธรรมและจริยธรรม มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีจิตใจสะอาด รู้จักเสียสละ ไม่เห็นแก่ตัว เอื้อเฟื้อ ช่วยเหลือผู้อื่น	4.68	0.62	
	รวม	4.59	0.50	

ตารางที่ 4.5 พบว่าความพึงพอใจด้านคุณสมบัติของนักศึกษา จำนวน 50 คน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย (\bar{X} =4.59, S.D.=0.50) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าความพึงพอใจที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ สามารถร่วมงานกับผู้อื่น การทำงานเป็นทีม สร้างมนุษยสัมพันธ์ได้ดี เป็นที่รักใคร่ ชอบพอของผู้ร่วมงาน เป็นผู้ที่ช่วยก่อให้เกิดความร่วมมือประสานงาน ค่าเฉลี่ย (\bar{X} =4.80, S.D.= 0.40) รองลงมา ได้แก่ คุณธรรมและจริยธรรม มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีจิตใจสะอาด

รู้จักเสียสละ ไม่เห็นแก่ตัว เอื้อเฟื้อ ช่วยเหลือผู้อื่น ค่าเฉลี่ย (\bar{X} =4.68, S.D.=0.62) รองลงมา ได้แก่ แต่งกายสะอาด เรียบร้อย เหมาะสมกับสถานประกอบการ ค่าเฉลี่ย (\bar{X} =4.62, S.D.=0.49) และ รองลงมา ได้แก่ มีบุคลิกภาพและวางตัวได้เหมาะสม เช่น ทักษะ ทักษะ วุฒิภาวะ ความอ่อนน้อมถ่อมตน การแต่งกาย กิริยาวาจา การตรงต่อเวลา และอื่น ๆ และมีความมั่นใจในตนเอง ตัดสินใจได้ดี ถูกต้อง รวดเร็ว มีการวิเคราะห์ ข้อมูลและปัญหาต่าง ๆ อย่างรอบคอบ ค่าเฉลี่ย (\bar{x} =4.42, S.D.=0.50)

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่มีความพึงพอใจด้านการเลือกสถานประกอบการและการสมัครงาน (n = 50)

ข้อ	การเลือกสถานประกอบการและการสมัครงาน	(n = 50)		ระดับความคิดเห็น
		\bar{X}	S.D.	
3.	3.1 Resume แสดงรายละเอียดบุคคล ถูกต้องครบถ้วน	4.66	0.48	
	3.2 Portfolio มีความน่าสนใจ	4.66	0.48	
	3.3 ความสามารถตรงกับตำแหน่งงานที่สมัคร	4.34	0.72	
	3.4 ที่พักอยู่ในรัศมีที่พักอาศัย ไม่เกิน 15 กม.	3.90	0.81	
	3.5 พี่เลี้ยงดูแลตลอดการออกสหกิจศึกษา	4.62	0.49	
	รวม	4.44	0.60	

ตารางที่ 4.6 พบว่าความพึงพอใจด้านการเลือกสถานประกอบการและการสมัครงาน จำนวน 50 คน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย (\bar{X} =4.44, S.D.=0.60) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าความพึงพอใจที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ Resume แสดงรายละเอียดบุคคล ถูกต้องครบถ้วน และ Portfolio มีความน่าสนใจ ค่าเฉลี่ย (\bar{X} =4.66, S.D.= 0.48) รองลงมา ได้แก่ พี่เลี้ยงดูแลตลอดการออกสหกิจศึกษา ค่าเฉลี่ย (\bar{X} =4.62, S.D.=0.49) รองลงมา ได้แก่ ความสามารถตรงกับตำแหน่งงานที่สมัคร ค่าเฉลี่ย (\bar{X} =4.34, S.D.=0.72) และรองลงมา ได้แก่ ที่พักอยู่ในรัศมีที่พักอาศัย ไม่เกิน 15 กม. ค่าเฉลี่ย (\bar{x} =3.90, S.D.=0.81)

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่มีความพึงพอใจด้านการปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ (n = 50)

ข้อ	การปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ	(n = 50)		ระดับความคิดเห็น
		\bar{X}	S.D.	
4.	4.1 ปริมาณงานที่ปฏิบัติสำเร็จตามหน้าที่หรือตามที่ได้รับมอบหมายภายในระยะเวลาที่กำหนด	3.42	0.50	
	4.2 คุณภาพงาน ทำงานได้ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ มีความประณีตเรียบร้อย มีความรอบคอบ ไม่เกิดปัญหาติดตามมางานไม่ค้างคา ทำงานเสร็จทันเวลาหรือก่อนเวลาที่กำหนด	3.56	0.73	
	4.3 ความรวดเร็วในการเรียนรู้ เข้าใจข้อมูล ข่าวสาร และวิธีการทำงาน ตลอดจนการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้งาน	3.70	0.89	
	4.4 ทักษะการสื่อสาร ความสามารถในการติดต่อสื่อสาร การพูด การเขียน และการนำเสนอ (Presentation) สามารถสื่อให้เข้าใจได้ง่าย เรียบร้อย ชัดเจน ถูกต้อง รัดกุม	4.14	0.64	
	4.5 สามารถพัฒนาตนเองให้ปฏิบัติงานตาม Job position และ Job description ที่มอบหมาย ได้อย่างเหมาะสมหรือตำแหน่งงานนี้เหมาะสมกับนักศึกษา	4.08	0.70	
	รวม	3.78	0.69	

ตารางที่ 4.7 พบว่าความพึงพอใจด้านการปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ จำนวน 50 คน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย (\bar{X} =3.78, S.D.=0.69) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าความพึงพอใจที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ทักษะการสื่อสาร ความสามารถในการติดต่อสื่อสาร การพูด การเขียน และการนำเสนอ (Presentation) สามารถสื่อให้เข้าใจได้ง่าย เรียบร้อย ชัดเจน ถูกต้อง รัดกุม ค่าเฉลี่ย (\bar{X} =4.14, S.D.= 0.64) รองลงมา ได้แก่ สามารถพัฒนาตนเองให้ปฏิบัติงานตาม Job position และ Job description ที่มอบหมาย ได้อย่างเหมาะสมหรือตำแหน่งงานนี้เหมาะสมกับนักศึกษา ค่าเฉลี่ย (\bar{X} =4.08, S.D.=0.70) รองลงมา ได้แก่ ความรวดเร็วในการเรียนรู้ เข้าใจข้อมูล ข่าวสาร และวิธีการทำงาน ตลอดจนการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้งาน ค่าเฉลี่ย (\bar{X} =3.70, S.D.=0.89) รองลงมา ได้แก่ คุณภาพงาน ทำงานได้ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ มีความประณีตเรียบร้อย มีความรอบคอบ ไม่เกิดปัญหาติดตามมา งานไม่ค้างคา ทำงานเสร็จทันเวลาหรือก่อนเวลาที่กำหนด ค่าเฉลี่ย (\bar{X} =3.56, S.D.=0.73) และรองลงมา ได้แก่ ปริมาณงานที่ปฏิบัติสำเร็จตามหน้าที่หรือตามที่ได้รับมอบหมายภายในระยะเวลาที่กำหนด ค่าเฉลี่ย (\bar{X} =3.42, S.D.=0.50)

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่มีความพึงพอใจด้านการประเมินผลสัมฤทธิ์การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา (n = 50)

ข้อ	การประเมินผลสัมฤทธิ์การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา	(n = 50)		ระดับความคิดเห็น
		\bar{X}	S.D.	
5.	5.1 ความรับผิดชอบและเป็นผู้ที่ไว้วางใจได้ ดำเนินงานให้สำเร็จลุล่วงโดยคำนึงถึงเป้าหมาย และความสำเร็จของงานเป็นหลักยอมรับผลที่เกิดจากการทำงานอย่างมีเหตุผล	3.82	0.75	
	5.2 ความสนใจ อุตสาหะในการทำงาน ความพยายาม ความตั้งใจที่จะทำงานได้สำเร็จ ความมานะบากบั่น ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคและปัญหา	3.82	0.75	
	5.3 ความสามารถเริ่มต้นทำงานได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องรอคำสั่ง เสนอตัวเข้าช่วยงานแทบทุกอย่าง มาขอรับงานใหม่ ๆ ไปทำ ไม่ปล่อยเวลาว่างให้ลวงเลยไปโดยเปล่าประโยชน์	3.86	0.64	
	5.4 การตอบสนองต่อการสั่งการ ยินดีรับคำสั่ง คำแนะนำ คำวิจารณ์ ไม่แสดงความอึดอัดใจ เมื่อได้รับคำติเตือนและวิจารณ์	4.72	0.45	
	5.5 ปฏิบัติตามวัฒนธรรมขององค์กร กฎระเบียบ นโยบายต่าง ๆ และปฏิบัติตามโดยเต็ม (การเข้างาน ลางาน) ปฏิบัติตามกฎหมายการรักษาความปลอดภัยในโรงงาน การควบคุมคุณภาพ 5 ส และอื่น ๆ	4.72	0.45	
	รวม	4.19	0.61	

ตารางที่ 4.8 พบว่าความพึงพอใจด้านการประเมินผลสัมฤทธิ์การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา จำนวน 50 คน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย (\bar{X} =4.19, S.D.=0.61) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าความพึงพอใจที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ การตอบสนองต่อการสั่งการ ยินดีรับคำสั่ง คำแนะนำ คำวิจารณ์ ไม่แสดงความอึดอัดใจ เมื่อได้รับคำติเตือนและวิจารณ์ และปฏิบัติตามวัฒนธรรมขององค์กร กฎระเบียบ นโยบายต่าง ๆ และปฏิบัติตามโดยเต็ม (การเข้างาน ลางาน) ปฏิบัติตามกฎหมายการรักษาความปลอดภัยในโรงงาน การควบคุมคุณภาพ 5 ส และอื่น ๆ ค่าเฉลี่ย (\bar{X} =4.72, S.D.= 0.45) รองลงมา ได้แก่ ความสามารถเริ่มต้นทำงานได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องรอคำสั่ง เสนอตัวเข้าช่วยงานแทบทุกอย่าง มาขอรับงานใหม่ ๆ ไปทำ ไม่ปล่อยเวลาว่างให้ลวงเลยไปโดยเปล่าประโยชน์ ค่าเฉลี่ย (\bar{X} =3.86, S.D.=0.64) และรองลงมา ได้แก่ ความรับผิดชอบและเป็นผู้ที่ไว้วางใจได้ ดำเนินงานให้สำเร็จลุล่วงโดยคำนึงถึงเป้าหมาย และความสำเร็จของงานเป็นหลักยอมรับผลที่เกิดจากการทำงานอย่างมีเหตุผล และความสนใจ อุตสาหะในการทำงาน ความพยายาม ความตั้งใจที่จะทำงานได้สำเร็จ ความมานะบากบั่น ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคและปัญหา ค่าเฉลี่ย (\bar{X} =3.82, S.D.=0.57)

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาผลสัมฤทธิ์การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ผู้วิจัยได้สรุปผลของการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะของการวิจัย ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาสามารถสรุปผลการศึกษาตามขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

5.1.1 สรุปผลการวิเคราะห์ขั้นตอนการศึกษาประเด็นปัญหาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

5.1.1.1 ผลการวิเคราะห์ พบว่าการศึกษาประเด็นปัญหาการเตรียมความพร้อม สหกิจศึกษา คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มทร.พระนคร จำนวน 63 คน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย (\bar{X} =3.97, S.D.=0.72) ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับของสหกิจศึกษา พบว่า ได้พบปัญหาต่างๆ ที่แท้จริงและคิดค้นวิธีการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ค่าเฉลี่ย (\bar{X} =4.05, S.D.= 0.77) อยู่ในระดับมาก ด้านคุณสมบัติของนักศึกษา พบว่า มีความกังวลเกี่ยวกับความสามารถของตนเอง ค่าเฉลี่ย (\bar{X} =4.52, S.D.=0.76) อยู่ในระดับมาก และด้านการเลือกสถานประกอบการและการสมัครงาน พบว่า สถานประกอบการมีมาตรฐานการรับรอง และอาจารย์นิเทศศึกษาให้คำแนะนำ ค่าเฉลี่ย (\bar{X} =4.78, S.D.=0.42) อยู่ในระดับมากที่สุด

5.1.2 สรุปผลการวิเคราะห์เพื่อออกแบบรูปแบบการเรียนการสอนในวิชาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

5.1.2.1 ผลการวิเคราะห์ พบว่าเนื้อหา รูปแบบการเรียนการสอนในวิชาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มทร.พระนคร โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ จำนวน 5 ท่าน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย (\bar{X} =4.83, S.D.=0.26) เชิงเนื้อหาวิชาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา พบว่า มีการกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ชัดเจน การเรียงลำดับเนื้อหาที่มีความเหมาะสม ใช้ภาษาถูกต้อง เหมาะสมกับระดับผู้เรียน

(ข้อความและเสียงบรรยาย) และเนื้อหาเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย ค่าเฉลี่ย (\bar{X} =5.00, S.D.= 0.00) อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านคุณภาพสื่อ พบว่า ความเหมาะสมของสีตัวอักษร ความเหมาะสมขององค์ประกอบในหน้าจอ การออกแบบกราฟิกหน้าจอมีความสวยงาม ภาพประกอบสอดคล้องกับเนื้อหา และภาพประกอบสามารถมองเห็นได้ชัดเจน คมชัด ค่าเฉลี่ย (\bar{X} =5.00, S.D.= 0.00) อยู่ในระดับมากที่สุด และสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน พบว่า มีการใช้สื่อที่หลากหลายรูปแบบมาใช้ในการเรียนการสอน (สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์) มีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้ในการเรียนการสอน มีการเชิญวิทยากรภายนอกมาบรรยาย ค่าเฉลี่ย (\bar{X} =5.00, S.D.= 0.00) อยู่ในระดับมากที่สุด

5.1.3 สรุปผลการวิเคราะห์ประเมินผลสัมฤทธิ์การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

5.1.3.1 ผลการวิเคราะห์ พบว่าความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคล เจ้าของสถานประกอบการหรือพี่เลี้ยงดูแลหรือปฏิบัติงานร่วมกับนักศึกษาสหกิจศึกษาของแต่ละสถานประกอบการจำนวน 50 คน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย (\bar{X} =4.20, S.D.=0.63) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าความพึงพอใจที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ คุณสมบัติของนักศึกษา ค่าเฉลี่ย (\bar{X} =4.59, S.D.= 0.50) รองลงมา ได้แก่ การเลือกสถานประกอบการและการสมัครงาน ค่าเฉลี่ย (\bar{X} =4.44, S.D.=0.60) รองลงมา ได้แก่ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสถานประกอบการ ค่าเฉลี่ย (\bar{X} =4.00, S.D.=0.76) รองลงมา ได้แก่ การประเมินผลสัมฤทธิ์การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา ค่าเฉลี่ย (\bar{X} =4.19, S.D.=0.61) และรองลงมา ได้แก่ การปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการค่าเฉลี่ย (\bar{x} =3.78, S.D.=0.69)

5.2 อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาผลสัมฤทธิ์การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ผู้วิจัยได้อภิปรายผลการวิจัย ตามหัวข้อวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

5.2.1 อภิปรายผลการศึกษาประเด็นปัญหาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สาขาวิชาการออกแบบบรรจุภัณฑ์ และการพิมพ์ และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 จากสาขาวิชาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มทร.พระนคร ยังไม่เข้าใจความแตกต่างระหว่าง สหกิจศึกษา และฝึกงาน ว่ามีความแตกต่าง

กันอย่างไร รวมทั้งไม่แน่ใจในความสามารถของตนเองหรือการรู้จักตนเองมากพอ และขาดความมั่นใจในตนเองที่จะต้องออกสหกิจศึกษา เพราะไม่รู้ว่ามีทักษะที่เพียงพอสำหรับสถานประกอบการหรือไม่ แต่สิ่งที่ทำให้นักศึกษาสนใจคือ การสร้าง Resume และการทำแฟ้มสะสมผลงานเพื่อเตรียมพร้อมออกสหกิจศึกษา

5.2.2 อภิปรายรูปแบบการเรียนการสอนในวิชาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ พบว่ารูปแบบการเรียนการสอนมีความเหมาะสมมาก มีความน่าสนใจ เข้าใจได้ง่าย ชัดเจน ตรงตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ชัดเจน รวมถึงการนำเสนอเนื้อหาบทเรียนที่ไม่น่าเบื่อด้วยการยกตัวอย่างประกอบการสอนที่หลากหลาย มีวิดีโอให้รับชม เห็นภาพ จึงทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นที่จะเรียนอยู่ตลอดเวลา อีกทั้งมีการนำเสนอเนื้อหาที่ไม่ซับซ้อน พร้อมภาพประกอบที่สวยงาม ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองจากการอ่านจับใจความด้วยตนเองทั้งในคาบเรียนและทบทวนที่บ้านได้ และสามารถนำเนื้อหาไปใช้สำหรับสมัครงานได้จริง

5.2.3 อภิปรายผลการวิเคราะห์แบบประเมินผลสัมฤทธิ์การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 คน พบว่า ผู้วิจัยได้ทำแบบประเมินความคิดเห็นของสถานประกอบการ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคล เจ้าของสถานประกอบการหรือพี่เลี้ยงดูแลหรือปฏิบัติงานร่วมกับนักศึกษาสหกิจศึกษาของแต่ละสถานประกอบการ ซึ่งมีหลายความคิดเห็น ทั้งข้อเสนอ คำติชม และคำแนะนำเพิ่มเติม สิ่งที่พบว่าเป็นปัญหามากที่สุด คือทักษะการทำงานที่ไม่แน่นอน ทำงานซ้ำ และขาดความอดทน ซึ่งเข้าใจได้ว่า นักศึกษาบางคนไม่เคยทำงานในสถานประกอบการหรือองค์กรมาก่อน ทำให้เกิดปัญหาได้ เป็นเรื่องธรรมดา แต่เมื่อผ่านจุดนี้ไปนักศึกษาจะมีประสบการณ์มากขึ้น และต้องมีความรับผิดชอบมากขึ้น

5.3 ข้อเสนอแนะ

สำหรับการวิจัยครั้งนี้เป็นแนวทางการหารูปแบบการเรียนการสอนในวิชาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ ที่ยังขาดบางส่วนที่จำเป็นสำหรับนักศึกษาไป เนื่องจากอาจารย์ 1 ท่าน กับนักศึกษา จำนวน 63 คน อาจจะได้ดูแลอย่างทั่วถึงทุกคน ทำให้บางคนเกิดความผิดพลาด หรือการสื่อสารที่เข้าใจไม่ตรงกันได้ จึงต้องใส่ใจ และมองประเด็นปัญหาตรงนี้ ให้แก้ไขได้อย่างถูกต้อง

บรรณานุกรม

- ฐิติรัตน์ เกิดหาญ และคณะ. (2564). การประเมินโครงการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพ. *Journal of Modern Learning Development*, 6(5), 127-141.
- นวพร ดำแสงสวัสดิ์ และคณะ. (2562). *ปรัชญาประสบการณ์นิยม และการพัฒนาสู่การศึกษาพยาบาลในศตวรรษที่ 21*. วารสารเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและการสาธารณสุขภาคใต้, 6(3).
- ประทุม อังกูรโรหิต (2565). *ปรัชญาปฏิบัตินิยม: รากฐานปรัชญาการศึกษาในสังคมประชาธิปไตย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ปราณี กองจินดา. (2549). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์และทักษะการคิดเลขในใจของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามรูปแบบซิปปาโดยใช้แบบฝึกหัดที่เน้นทักษะการคิดเลขในใจกับนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้คู่มือครู. วิทยานิพนธ์ ค.ม.(หลักสูตร และการสอน). พระนครศรีอยุธยา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. ถ่ายเอกสาร.
- พอล ไคลน์แมน (2566). *ปรัชญา 101 (แปลจาก Philosophy 101 โดย ชาครีย์นรทิพย์ และ บังอร เสวีกุล)*. กรุงเทพฯ: แอร์โรว์
- พัชรินทร์ เชื้อภักดี และคณะ. (2560). การพัฒนารูปแบบการนิเทศในงานสหกิจศึกษาด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษา. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, 11(3), 132-142.
- พิรุวรรณ กิตติคุณ. (2559). การพัฒนาระบบราชการโดยการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Result Based Management: RBM). https://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_parcy/ewt_dl_link.php?nid=32239
- พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์. (2548). การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ :เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป แบนเนจเม้นท์.
- มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, งานบริการวิชาการ คณะเภสัชศาสตร์. (2551). *ข่าวสารวิชาการ “การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ”*, 11.
- วิจิตร ศรีสอาน. (2558). *ปรัชญา แนวคิดสหกิจศึกษา และการจัดการศึกษาเชิงบูรณาการ (Cooperative and Work Integrated Education: CWIE)*. https://dass.rmutr.ac.th/wp-content/uploads/2018/11/RMUTR_DASS_PP1.pdf

บรรณานุกรม (ต่อ)

สมพร เชื้อพันธ์. (2547). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่3 โดยใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนแบบสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองกับการจัดการเรียนการสอนตามปกติ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน).

พระนครศรีอยุธยา: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. ถ่ายเอกสาร สิริพัชร เจษฎาวิโรจน์. (2546). การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ. กรุงเทพฯ: บริษัท บุ๊คพอยท์ จำกัด

เอกราช แก้วเขียว. (2561). แนวคิดสหกิจศึกษาในการพัฒนาคุณภาพบัณฑิต มวล.

<https://coop.wu.ac.th/wp-content/uploads/2018/11/coop2.pdf>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบประเมินผลประสิทธิภาพ

ภาคผนวก ข

ภาพขั้นตอนการลงพื้นที่ในการเก็บข้อมูล

ภาคผนวก ก
แบบประเมินผลประสิทธิภาพ

การหาคุณภาพของแบบประเมินเพื่อความเที่ยงตรงของเครื่องมือการวิจัย IOC

แบบสอบถามความคิดเห็นสำหรับนักศึกษา ด้านการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา

แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญวิจัยสถาบัน ด้านรูปแบบการเรียนการสอนในวิชาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ

แบบประเมินความพึงพอใจสำหรับสถานประกอบการ โครงการวิจัยสถาบัน

**แบบประเมินความสอดคล้องระหว่างคำถามกับนิยามศัพท์
ประเด็นปัญหาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา**

วิจัยเรื่อง	ศึกษาผลสัมฤทธิ์การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มทร.พระนคร
ผู้วิจัย	นางสาวศศิประภา เวชศิลป์
อาจารย์	สาขาออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มทร.พระนคร

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. ศึกษาประเด็นปัญหาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

2. เพื่อออกแบบรูปแบบการเรียนการสอนในวิชาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

3. ประเมินผลสัมฤทธิ์การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

โปรดพิจารณาให้ระดับคะแนน ตามที่เห็นความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านโดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

+1	หมายถึง	เมื่อแน่ใจว่า ข้อประเมินนั้นสอดคล้องกับนิยามศัพท์
0	หมายถึง	เมื่อไม่แน่ใจว่า ข้อประเมินนั้นสอดคล้องกับนิยามศัพท์
-1	หมายถึง	เมื่อแน่ใจว่า ข้อประเมินนั้นไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในการประเมินเพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา จึงขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

คำชี้แจง แบบประเมินแบ่งเป็น 3 ตอนได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

ตอนที่ 2 แบบประเมินความคิดเห็นด้านรูปแบบการเรียนการสอนในวิชาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

หมายเหตุ : ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนี้จะเก็บไว้เป็นความลับ เพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น
จึงขอขอบคุณท่านที่ได้กรุณาช่วยประเมินแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

คำชี้แจง : กรุณากรอกข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ชื่อของผู้ประเมิน.....
2. ตำแหน่ง / หน้าที่ปัจจุบัน.....
3. สถานที่ทำงาน.....
4. ประสบการณ์ในการทำงาน..... ปี

ตอนที่ 2 แบบ ประเมินความคิดเห็นด้านการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับค่าความคิดเห็นที่ท่านคิดว่าเหมาะสมที่สุดในแต่ละข้อคำถาม

ข้อ	รายการพิจารณา	ระดับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
1.	ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับของสหกิจศึกษา				
	1.1 เขาใจคำว่า “สหกิจศึกษา”				
	1.2 เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับการทำงาน				
	1.3 ได้พบปัญหาต่างๆ ที่แท้จริงและคิดค้นวิธีการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า				
	1.4 สร้างความเข้าใจและเรียนรู้จากการปฏิบัติงาน สามารถ พัฒนาทักษะทางวิชาชีพ เพื่อให้มีคุณภาพตรงตามที่สถานประกอบการต้องการ				
	1.5 เนื้อหาที่เหมาะสมกับการเรียนการสอน จำนวน 3 ชั่วโมง/สัปดาห์				
2.	คุณสมบัติของนักศึกษา				
	2.1 รู้จักอุปนิสัย และบทบาทของตนเอง				
	2.2 มีทักษะ ความสามารถ และความพร้อมก่อนออกสหกิจศึกษา				
	2.3 การทำงานร่วมกับผู้อื่น ความรับผิดชอบ				
	2.4 มีความมั่นใจในตนเอง				
	2.5 มีความกังวลเกี่ยวกับความสามารถของตนเอง				

ข้อ	รายการพิจารณา	ระดับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
3.	การเลือกสถานประกอบการและการสมัครงาน				
	3.1 เอกสารครบถ้วน ถูกต้อง ทั้ง Resume และ Portfolio				
	3.2 สถานประกอบการอยู่ในรัศมีที่พักอาศัย ไม่เกิน 15 กม.				
	3.3 สถานประกอบการมีมาตรฐานการรับรอง				
	3.4 พี่เลี้ยงดูแลตลอดการออกสหกิจศึกษา				
	3.5 อาจารย์นิเทศศึกษาให้คำแนะนำ				

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

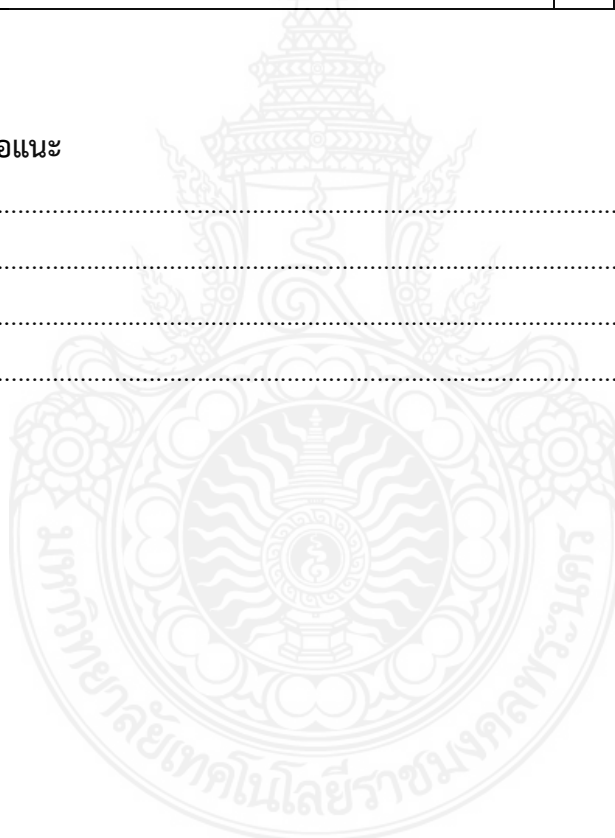
.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณ
ศศิประภา เวชศิลป์ (ผู้วิจัย)

วิเคราะห์ความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิ

การหาคุณภาพแบบประเมินความสอดคล้องระหว่างคำถามกับคำนิยามศัพท์

ศึกษาผลสัมฤทธิ์การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มทร.พระนคร

ข้อ	รายการพิจารณา	ระดับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			IOC
		1	2	3	
1.	ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับของสหกิจศึกษา	1	1	1	1.00
	1.1 เขาใจคำว่า “สหกิจศึกษา”	1	1	1	1.00
	1.2 เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับการทำงาน	1	1	1	1.00
	1.3 ได้พบปัญหาต่างๆ ที่แท้จริงและคิดค้นวิธีการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า	1	1	1	1.00
	1.4 สร้างความเข้าใจและเรียนรู้จากการปฏิบัติงาน สามารถ พัฒนาทักษะทางวิชาชีพ เพื่อให้มีคุณภาพตรงตามที่สถานประกอบการต้องการ	1	1	1	1.00
	1.5 เนื้อหาที่เหมาะสมกับการเรียนการสอน จำนวน3ชม./สัปดาห์	1	1	1	1.00
2.	คุณสมบัติของนักศึกษา	1	1	1	1.00
	2.1 รู้จักอุปนิสัย และบทบาทของตนเอง	1	1	1	1.00
	2.2 มีทักษะ ความสามารถ และความพร้อมก่อนออกสหกิจศึกษา	1	1	1	1.00
	2.3 การทำงานร่วมกับผู้อื่น ความรับผิดชอบ	1	1	1	1.00
	2.4 มีความมั่นใจในตนเอง	1	1	1	1.00
	2.5 มีความกังวลเกี่ยวกับความสามารถของตนเอง	0	1	1	0.67
	การเลือกสถานประกอบการและการสมัครงาน				
	3.1 เอกสารครบถ้วน ถูกต้อง ทั้ง Resume และ Portfolio	1	1	1	1.00
	3.2 สถานประกอบการอยู่ในรัศมีที่พักอาศัย ไม่เกิน15 กม.	0	1	1	0.67
	3.3 สถานประกอบการมีมาตรฐานการรับรอง	1	1	1	1.00
	3.4 พี่เลี้ยงดูแลตลอดการออกสหกิจศึกษา	1	1	1	1.00
3.5 อาจารย์นิเทศศึกษาให้คำแนะนำ	1	1	1	1.00	

หมายเหตุ มากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 เป็นเกณฑ์ความหมายที่มีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาที่ต้องการวัดวัตถุประสงค์การวิจัย

**แบบประเมินความสอดคล้องระหว่างคำถามกับนิยามศัพท์
ประเด็นปัญหาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา**

วิจัยเรื่อง	ศึกษาผลสัมฤทธิ์การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มทร.พระนคร
ผู้วิจัย	นางสาวศศิประภา เวชศิลป์
อาจารย์	สาขาออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มทร.พระนคร

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. ศึกษาประเด็นปัญหาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

2. เพื่อออกแบบรูปแบบการเรียนการสอนในวิชาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

3. ประเมินผลสัมฤทธิ์การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

โปรดพิจารณาให้ระดับคะแนน ตามที่เห็นความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านโดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

+1	หมายถึง	เมื่อแน่ใจว่า ข้อประเมินนั้นสอดคล้องกับนิยามศัพท์
0	หมายถึง	เมื่อไม่แน่ใจว่า ข้อประเมินนั้นสอดคล้องกับนิยามศัพท์
-1	หมายถึง	เมื่อแน่ใจว่า ข้อประเมินนั้นไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในการประเมินเพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา จึงขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

คำชี้แจง แบบประเมินแบ่งเป็น 3 ตอนได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

ตอนที่ 2 แบบประเมินความคิดเห็นด้านรูปแบบการเรียนการสอนในวิชาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

หมายเหตุ : ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนี้จะเก็บไว้เป็นความลับ เพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น

จึงขอขอบคุณท่านที่ได้กรุณาช่วยประเมินแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

คำชี้แจง : กรุณากรอกข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ชื่อของผู้ประเมิน.....
2. ตำแหน่ง / หน้าที่ปัจจุบัน.....
3. สถานที่ทำงาน.....
4. ประสบการณ์ในการทำงาน..... ปี

ตอนที่ 2 แบบประเมินความคิดเห็นรูปแบบการเรียนการสอนในวิชาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับค่าความคิดเห็นที่ท่านคิดว่าเหมาะสมที่สุดในแต่ละข้อคำถาม

ข้อ	รายการพิจารณา	ระดับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
1.	เชิงเนื้อหาวิชาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา				
	1.1 มีการกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ชัดเจน				
	1.2 การเรียงลำดับเนื้อหามีความเหมาะสม				
	1.3 การแบ่งหมวดหมู่ของเนื้อหาโครงสร้างของเนื้อหาชัดเจน มีความสัมพันธ์ต่อเนื่อง				
	1.4 เนื้อหามีความทันสมัย และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้				
	1.5 ความยาวของเนื้อหาในแต่ละตอนเรียนเหมาะสม				
	1.6 ภาพประกอบสื่อสารความหมายได้ตรงกับเนื้อหา				
	1.7 เนื้อหาที่มีที่เหมาะสมกับการเรียนการสอน จำนวน 3 ชั่วโมง/สัปดาห์				
	1.8 ใช้ภาษาถูกต้อง เหมาะสมกับระดับผู้เรียน (ข้อความและเสียงบรรยาย)				
	1.9 มีแบบฝึกปฏิบัติหรือแบบฝึกหัดและการประเมินผลที่ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์				
	1.10 เนื้อหาเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย				

ข้อ	รายการพิจารณา	ระดับความคิดเห็น ของผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
2.	ด้านคุณภาพสื่อ				
	2.1 ความเหมาะสมของการใช้สีพื้นหลัง				
	2.2 ความเหมาะสมของรูปแบบตัวอักษร				
	2.3 ความเหมาะสมของขนาดตัวอักษร				
	2.4 ความเหมาะสมของสีตัวอักษร				
	2.5 ความเหมาะสมขององค์ประกอบในหน้าจอ				
	2.6 การออกแบบกราฟิกหน้าจอมีความสวยงาม				
	2.7 ภาพประกอบสอดคล้องกับเนื้อหา				
	2.8 ภาพประกอบสามารถมองเห็นได้ชัดเจน คมชัด				
3.	สิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน				
	3.1 มีเอกสารและสื่อประกอบในการเรียนรู้				
	3.2 มีการใช้สื่อที่หลากหลายรูปแบบมาใช้ในการเรียนการสอน (สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์)				
	3.3 มีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้ในการเรียนการสอน				
	3.4 มีการเชิญวิทยากรภายนอกมาบรรยาย				
	3.5 มีสถานที่ ห้องเรียนที่สะดวกต่อการเรียนการสอน				

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณมา ณ ที่นี้
ศศิประภา เวชศิลป์ (ผู้วิจัย)

วิเคราะห์ความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิ
 การหาคุณภาพแบบประเมินสอดคล้องระหว่างคำถามกับคำนิยามศัพท์
 ศึกษาผลสัมฤทธิ์การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ
 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มทร.พระนคร

ข้อ	รายการพิจารณา	ระดับความคิดเห็น ของผู้ทรงคุณวุฒิ			IOC
		1	2	3	
1.	เชิงเนื้อหาวิชาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา				
	1.1 มีการกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ชัดเจน	1	1	1	1.00
	1.2 การเรียงลำดับเนื้อหาที่มีความเหมาะสม	1	1	1	1.00
	1.3 การแบ่งหมวดหมู่ของเนื้อหาโครงสร้างของเนื้อหาชัดเจน มีความสัมพันธ์ต่อเนื่อง	1	1	1	1.00
	1.4 เนื้อหาที่มีความทันสมัย และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	1	1	1	1.00
	1.5 ความยาวของเนื้อหาในแต่ละตอนเรียนเหมาะสม	1	1	1	1.00
	1.6 ภาพประกอบสื่อสารความหมายได้ตรงกับเนื้อหา	1	1	1	1.00
	1.7 เนื้อหาที่มีที่ เหมาะสมกับการเรียนการสอน จำนวน 3 ชั่วโมง/สัปดาห์	1	1	1	1.00
	1.8 ใช้ภาษาถูกต้อง เหมาะสมกับระดับผู้เรียน (ข้อความและเสียงบรรยาย)	1	1	1	1.00
	1.9 มีแบบฝึกปฏิบัติหรือแบบฝึกหัดและการประเมินผลที่ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์	1	1	1	1.00
	1.10 เนื้อหาเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	1	1	1	1.00
	ด้านคุณภาพสื่อ	1	1	1	1.00
	2.1 ความเหมาะสมของการใช้สีพื้นหลัง	1	1	1	1.00
	2.2 ความเหมาะสมของรูปแบบตัวอักษร	1	1	1	1.00
	2.3 ความเหมาะสมของขนาดตัวอักษร	1	1	1	1.00
	2.4 ความเหมาะสมของสีตัวอักษร	1	1	1	1.00
	2.5 ความเหมาะสมขององค์ประกอบในหน้าจอ	1	1	1	1.00
	2.6 การออกแบบกราฟิกหน้าจอมีความสวยงาม	1	1	1	1.00
	2.7 ภาพประกอบสอดคล้องกับเนื้อหา	1	1	1	1.00
	2.8 ภาพประกอบสามารถมองเห็นได้ชัดเจน คมชัด	1	1	1	1.00

ข้อ	รายการพิจารณา	ระดับความคิดเห็น ของผู้ทรงคุณวุฒิ			IOC
		1	2	3	
3.	สิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน	1	1	1	1.00
	3.1 มีเอกสารและสื่อประกอบในการเรียนรู้				
	3.2 มีการใช้สื่อที่หลากหลายรูปแบบมาใช้ในการเรียนการสอน (สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์)	1	1	1	1.00
	3.3 มีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้ในการเรียนการสอน	1	1	1	1.00
	3.4 มีการเชิญวิทยากรภายนอกมาบรรยาย	1	1	1	1.00
	3.5 มีสถานที่ ห้องเรียนที่สะดวกต่อการเรียนการสอน	1	1	1	1.00

หมายเหตุ มากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 เป็นเกณฑ์ความหมายที่มีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาที่
ต้องการวัดวัตถุประสงค์การวิจัย

แบบประเมินความสอดคล้องระหว่างคำถามกับนิยามศัพท์
ประเมินความคิดเห็นด้านความพึงพอใจสำหรับสถานประกอบการ

วิจัยเรื่อง	ศึกษาผลสัมฤทธิ์การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มทร.พระนคร
ผู้วิจัย	นางสาวศศิประภา เวชศิลป์
อาจารย์	สาขาออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มทร.พระนคร

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. ศึกษาประเด็นปัญหาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
2. เพื่อออกแบบรูปแบบการเรียนการสอนในวิชาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
3. ประเมินผลสัมฤทธิ์การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

โปรดพิจารณาให้ระดับคะแนน ตามที่เห็นความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านโดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

+1	หมายถึง	เมื่อแน่ใจว่า ข้อประเมินนั้นสอดคล้องกับนิยามศัพท์
0	หมายถึง	เมื่อไม่แน่ใจว่า ข้อประเมินนั้นสอดคล้องกับนิยามศัพท์
-1	หมายถึง	เมื่อแน่ใจว่า ข้อประเมินนั้นไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในการประเมินเพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา จึงขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

คำชี้แจง แบบประเมินแบ่งเป็น 3 ตอนได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

ตอนที่ 2 แบบประเมินความคิดเห็นด้านรูปแบบการเรียนการสอนในวิชาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

หมายเหตุ : ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนี้จะเก็บไว้เป็นความลับ เพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น
 จึงขอขอบคุณท่านที่ได้กรุณาช่วยประเมินแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

คำชี้แจง : กรุณากรอกข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ชื่อของผู้ประเมิน.....
2. ตำแหน่ง / หน้าที่ปัจจุบัน.....
3. สถานที่ทำงาน.....
4. ประสบการณ์ในการทำงาน..... ปี

ตอนที่ 2 แบบประเมินความคิดเห็นด้านความพึงพอใจสำหรับสถานประกอบการ

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับค่าความคิดเห็นที่ท่านคิดว่าเหมาะสมที่สุดในแต่ละข้อคำถาม

ข้อ	รายการพิจารณา	ระดับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
1.	ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสถานประกอบการ				
	1.1 ศึกษารายละเอียด การทำงานของสถานประกอบการ				
	1.2 ศึกษาเส้นทาง การเดินทาง ของสถานประกอบการ				
	1.3 ความพร้อมของอุปกรณ์เครื่องมือสำหรับนักศึกษา				
	1.4 จัดทำแผนปฏิบัติงานตลอดระยะเวลาของการปฏิบัติงาน				
	1.5 ปฏิบัติงานสหกิจศึกษา จำนวน 40 ชั่วโมง/สัปดาห์				
2.	คุณสมบัติของนักศึกษา				
	2.1 มีบุคลิกภาพและวางตัวได้เหมาะสม เช่น ทักษะคิด วิเคราะห์ ความอ่อนน้อมถ่อมตน การแต่งกาย กิริยวาจา การตรงต่อเวลา และอื่น ๆ				
	2.2 สามารถรวมงานกับผู้อื่น การทำงานเป็นทีม สร้างมนุษยสัมพันธ์ได้ดี เป็นที่รักใคร่ ชอบพอของผู้ร่วมงาน เป็นผู้ช่วยก่อให้เกิดความร่วมมือประสานงาน				
	2.3 แต่งกายสะอาด เรียบร้อย เหมาะสมกับสถานประกอบการ				
	2.4 มีความมั่นใจในตนเอง ตัดสินใจได้ดี ถูกต้อง รวดเร็ว มีการวิเคราะห์ ข้อมูลและปัญหาต่าง ๆ อย่างรอบคอบ				
	2.5 คุณธรรมและจริยธรรม มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีจิตใจสะอาด รู้จักเสียสละ ไม่เห็นแก่ตัว เอื้อเฟื้อ ช่วยเหลือผู้อื่น				

ข้อ	รายการพิจารณา	ระดับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
3.	การเลือกสถานประกอบการและการสมัครงาน				
	3.1 Resume แสดงรายละเอียดบุคคล ถูกต้องครบถ้วน				
	3.2 Portfolio มีความน่าสนใจ				
	3.3 ความสามารถตรงกับตำแหน่งงานที่สมัคร				
	3.4 ที่พักอยู่ในรัศมีที่พักอาศัย ไม่เกิน 15 กม.				
	3.5 พี่เลี้ยงดูแลตลอดการออกสหกิจศึกษา				
4.	การปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ				
	4.1 ปริมาณงานที่ปฏิบัติสำเร็จตามหน้าที่หรือตามที่ได้รับมอบหมายภายในระยะเวลาที่กำหนด				
	4.2 คุณภาพงาน ทำงานได้ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ มีความประณีตเรียบร้อย มีความรอบคอบ ไม่เกิดปัญหาติดตามมา งานไม่ค้างคา ทำงานเสร็จทันเวลาหรือก่อนเวลาที่กำหนด				
	4.3 ความรวดเร็วในการเรียนรู้ เข้าใจข้อมูล ข่าวสาร และวิธีการทำงาน ตลอดจนการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้งาน				
	4.4 ทักษะการสื่อสาร ความสามารถในการติดต่อสื่อสาร การพูด การเขียน และการนำเสนอ (Presentation) สามารถสื่อให้เข้าใจได้ง่าย เรียบร้อย ชัดเจน ถูกต้อง รัดกุม				
	4.5 สามารถพัฒนาตนเองให้ปฏิบัติงานตาม Job position และ Job description ที่มอบหมาย ได้อย่างเหมาะสมหรือตำแหน่งงานนี้เหมาะสมกับนักศึกษา				
5.	การประเมินผลสัมฤทธิ์การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา				
	5.1 ความรับผิดชอบและเป็นผู้ที่ไว้วางใจได้ ดำเนินงานให้สำเร็จ ลุล่วงโดยคำนึงถึงเป้าหมาย และความสำเร็จของงานเป็นหลัก ยอมรับผลที่เกิดจากการทำงานอย่างมีเหตุผล				
	5.2 ความสนใจ อุตสาหะในการทำงาน ความพยายาม ความตั้งใจที่จะทำงานได้สำเร็จ ความมานะบากบั่น ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคและปัญหา				
	5.3 ความสามารถเริ่มต้นทำงานได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องรอคำสั่ง เสนอตัวเข้าช่วยงานแทบทุกอย่าง มาขอรับงานใหม่ ๆ ไปทำ ไม่ปล่อยให้เวลาว่างให้ล่องลอยไปโดยเปล่าประโยชน์				

ข้อ	รายการพิจารณา	ระดับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
	5.4 การตอบสนองต่อการสั่งการ ยินดีรับคำสั่ง คำแนะนำ คำวิจารณ์ ไม่แสดงความอึดอัดใจ เมื่อได้รับคำติเตียนและวิจารณ์				
	5.5 ปฏิบัติตามวัฒนธรรมขององค์กร กฎระเบียบ นโยบายต่าง ๆ และปฏิบัติตามโดยเต็ม (การเข้างาน ลางาน) ปฏิบัติตามกฎหมายการรักษาความปลอดภัยในโรงงาน การควบคุมคุณภาพ 5ส และอื่นๆ				

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

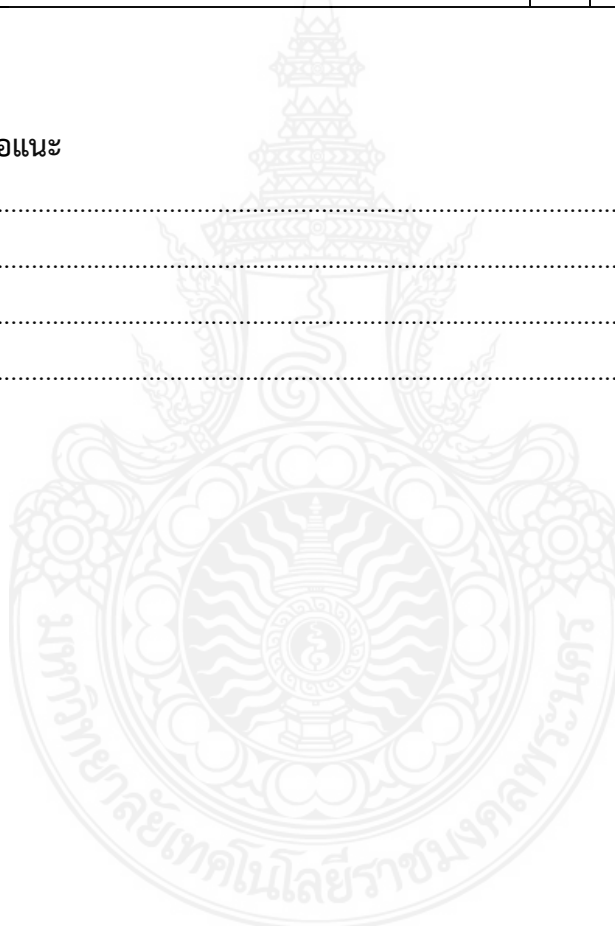
.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณมา ณ ที่นี้
ศศิประภา เวชศิลป์ (ผู้วิจัย)

วิเคราะห์ความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิ
 การหาคุณภาพแบบประเมินความสอดคล้องระหว่างคำถามกับคำนิยามศัพท์
 ศึกษาผลสัมฤทธิ์การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ
 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มทร.พระนคร

ข้อ	รายการพิจารณา	ระดับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			IOC
		1	2	3	
1.	ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสถานประกอบการ	1	1	1	1.00
	1.1 ศึกษารายละเอียด การทำงานของสถานประกอบการ				
	1.2 ศึกษาเส้นทาง การเดินทาง ของสถานประกอบการ				
	1.3 ความพร้อมของอุปกรณ์เครื่องมือสำหรับนักศึกษา				
	1.4 จัดทำแผนปฏิบัติงานตลอดระยะเวลาของการปฏิบัติงาน				
	1.5 ปฏิบัติงานสหกิจศึกษา จำนวน 40 ชั่วโมง/สัปดาห์				
2.	คุณสมบัติของนักศึกษา	1	1	1	1.00
	2.1 มีบุคลิกภาพและวางตัวได้เหมาะสม เช่น ทัศนคติ วุฒิภาวะ ความอ่อนน้อมถ่อมตน การแต่งกาย กิริยาวาจา การตรงต่อเวลา และอื่น ๆ				
	2.2 สามารถร่วมงานกับผู้อื่น การทำงานเป็นทีม สร้างมนุษยสัมพันธ์ได้ดี เป็นที่รักใคร่ ชอบพอของผู้ร่วมงาน เป็นผู้ช่วยก่อให้เกิดความร่วมมือประสานงาน				
	2.3 แต่งกายสะอาด เรียบร้อย เหมาะสมกับสถานประกอบการ				
	2.4 มีความมั่นใจในตนเอง ตัดสินใจได้ดี ถูกต้อง รวดเร็ว มีการวิเคราะห์ข้อมูลและปัญหาต่าง ๆ อย่างรอบคอบ				
	2.5 คุณธรรมและจริยธรรม มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีจิตใจสะอาด รู้จักเสียสละ ไม่เห็นแก่ตัว เอื้อเฟื้อ ช่วยเหลือผู้อื่น				
3.	การเลือกสถานประกอบการและการสมัครงาน	1	1	1	1.00
	3.1 Resume แสดงรายละเอียดบุคคล ถูกต้องครบถ้วน				
	3.2 Portfolio มีความน่าสนใจ				
	3.3 ความสามารถตรงกับตำแหน่งงานที่สมัคร				
	3.4 ที่พักอยู่ในรัศมีที่พักอาศัย ไม่เกิน 15 กม.				
	3.5 พี่เลี้ยงดูแลตลอดการออกสหกิจศึกษา				
4.	การปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ	1	1	1	1.00
	4.1 ปริมาณงานที่ปฏิบัติสำเร็จตามหน้าที่หรือตามที่ได้รับมอบหมาย ภายในระยะเวลาที่กำหนด				

ข้อ	รายการพิจารณา	ระดับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			IOC
		1	2	3	
	4.2 คุณภาพงาน ทำงานได้ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ มีความประณีตเรียบร้อย มีความรอบคอบ ไม่เกิดปัญหาติดตามมา งานไม่ค้างคา ทำงานเสร็จทันเวลาหรือก่อนเวลาที่กำหนด	1	1	1	1.00
	4.3 ความรวดเร็วในการเรียนรู้ เข้าใจข้อมูล ข่าวสาร และวิธีการทำงาน ตลอดจนการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้งาน	1	1	1	1.00
	4.4 ทักษะการสื่อสาร ความสามารถในการติดต่อสื่อสาร การพูด การเขียน และการนำเสนอ (Presentation) สามารถสื่อให้เข้าใจได้ง่าย เรียบร้อย ชัดเจน ถูกต้อง รัดกุม	1	1	1	1.00
	4.5 สามารถพัฒนาตนเองให้ปฏิบัติงานตาม Job position และ Job description ที่มอบหมาย ได้อย่างเหมาะสมหรือตำแหน่งงานนี้เหมาะสมกับนักศึกษา	1	1	1	1.00
5.	การประเมินผลสัมฤทธิ์การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา				
	5.1 ความรับผิดชอบและเป็นผู้ที่ไว้วางใจได้ ดำเนินงานให้สำเร็จ ลุล่วงโดยคำนึงถึงเป้าหมาย และความสำเร็จของงานเป็นหลักยอมรับผลที่เกิดจากการทำงานอย่างมีเหตุผล	1	1	1	1.00
	5.2 ความสนใจ อุตสาหะในการทำงาน ความพยายาม ความตั้งใจที่จะทำงานได้สำเร็จ ความมานะบากบั่น ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคและปัญหา	1	1	1	1.00
	5.3 ความสามารถเริ่มต้นทำงานได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องรอคำสั่ง เสนอตัวเข้าช่วยงานแทบทุกอย่าง มาขอรับงานใหม่ ๆ ไปทำ ไม่ปล่อยเวลาว่างให้ล่องเลยไปโดยเปล่าประโยชน์	1	1	1	1.00
	5.4 การตอบสนองต่อการสั่งการ ยินดีรับคำสั่ง คำแนะนำ คำวิจารณ์ ไม่แสดงความอึดอัดใจ เมื่อได้รับคำติเตียนและวิจารณ์	1	1	1	1.00
	5.5 ปฏิบัติตามวัฒนธรรมขององค์กร กฎระเบียบ นโยบายต่าง ๆ และปฏิบัติตามโดยเต็ม (การเข้างาน ลางาน) ปฏิบัติตามกฎการรักษาความปลอดภัยในโรงงาน การควบคุมคุณภาพ 5ส และอื่นๆ	1	1	1	1.00

หมายเหตุ มากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 เป็นเกณฑ์ความหมายที่มีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาที่ต้องการวัดวัตถุประสงค์การวิจัย

แบบประเมินความคิดเห็นสำหรับนักศึกษา
ด้านการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา

วิจัยเรื่อง	ศึกษาผลสัมฤทธิ์การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มทร.พระนคร
ผู้วิจัย	นางสาวศศิประภา เวชศิลป์
อาจารย์	สาขาออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

คำชี้แจง

1. แบบประเมินชุดนี้เป็นแบบประเมินเพื่อใช้ในการประเมินความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 จากสาขาวิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สาขาวิชาการออกแบบบรรจุภัณฑ์และการพิมพ์ และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 จากสาขาวิชาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

2. แบบประเมินแบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

ตอนที่ 2 แบบประเมินความคิดเห็นด้านการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

โปรดพิจารณาให้ระดับคะแนนตามคำถามในแต่ละข้อ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5	คะแนน	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
4	คะแนน	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
3	คะแนน	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
2	คะแนน	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
1	คะแนน	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในการประเมินเพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา จึงขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

หมายเหตุ : ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนี้จะเก็บไว้เป็นความลับ เพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น
จึงขอขอบคุณท่านที่ได้กรุณาช่วยประเมินแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับค่าความคิดเห็นที่ท่านคิดว่าเหมาะสมที่สุดในแต่ละข้อคำถาม

1. เพศ

ชาย หญิง

2. สาขา

- สาขาการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
 สาขาการออกแบบบรรจุภัณฑ์และการพิมพ์
 สาขาสถาปัตยกรรม

ตอนที่ 2 แบบประเมินความคิดเห็นด้านการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับค่าความคิดเห็นที่ท่านคิดว่าเหมาะสมที่สุดในแต่ละข้อคำถาม

ข้อ	รายการพิจารณา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1.	ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับของสหกิจศึกษา					
	1.1 เข้าใจคำว่า “สหกิจศึกษา”					
	1.2 เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับการทำงาน					
	1.3 ได้พบปัญหาต่างๆ ที่แท้จริงและคิดค้นวิธีการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า					
	1.4 สร้างความเข้าใจและเรียนรู้จากการปฏิบัติงาน สามารถพัฒนาทักษะทางวิชาชีพ เพื่อให้มีคุณภาพตรงตามที่ต้องการประกอบการต้องการ					
	1.5 เนื้อหาที่ เหมาะสมกับการเรียนการสอน จำนวน 3 ชั่วโมง/สัปดาห์					

ข้อ	รายการพิจารณา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
2.	คุณสมบัติของนักศึกษา					
	2.1 รู้จักอุปนิสัย และบทบาทของตนเอง					
	2.2 มีทักษะ ความสามารถ และความพร้อมก่อนออกสหกิจศึกษา					
	2.3 การทำงานร่วมกับผู้อื่น ความรับผิดชอบ					
	2.4 มีความมั่นใจในตนเอง					
	2.5 มีความกังวลเกี่ยวกับความสามารถของตนเอง					
3.	การเลือกสถานประกอบการและการสมัครงาน					
	3.1 เอกสารครบถ้วน ถูกต้อง ทั้ง Resume และ Portfolio					
	3.2 สถานประกอบการอยู่ในรัศมีที่พักอาศัย ไม่เกิน 15 กม.					
	3.3 สถานประกอบการมีมาตรฐานการรับรอง					
	3.4 พี่เลี้ยงดูแลตลอดการออกสหกิจศึกษา					
	3.5 อาจารย์นิเทศศึกษาให้คำแนะนำ					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณ
ศศิประภา เวชศิลป์ (ผู้วิจัย)

แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญวิจัยสถาบัน

วิจัยเรื่อง	ศึกษาผลสัมฤทธิ์การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มทร.พระนคร
ผู้วิจัย	นางสาวศศิประภา เวชศิลป์
อาจารย์	สาขาออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

คำชี้แจง

1. แบบประเมินชุดนี้เป็นแบบประเมินเพื่อใช้ในการประเมินความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศศึกษาและเจ้าหน้าที่ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

2. แบบประเมินแบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

ตอนที่ 2 แบบประเมินความคิดเห็นด้านรูปแบบการเรียนการสอนในวิชาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

โปรดพิจารณาให้ระดับคะแนนตามคำถามในแต่ละข้อ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5	คะแนน	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
4	คะแนน	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
3	คะแนน	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
2	คะแนน	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
1	คะแนน	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในการประเมินเพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา จึงขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

หมายเหตุ : ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนี้จะเก็บไว้เป็นความลับ เพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น
จึงขอขอบคุณท่านที่ได้กรุณาช่วยประเมินแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

คำชี้แจง : กรุณากรอกข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ชื่อของผู้ประเมิน.....
2. ตำแหน่ง / หน้าที่ปัจจุบัน.....
3. สถานที่ทำงาน.....
4. ประสบการณ์ในการทำงาน..... ปี

ตอนที่ 2 แบบประเมินความคิดเห็นด้านรูปแบบการเรียนการสอนในวิชาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับค่าความคิดเห็นที่ท่านคิดว่าเหมาะสมที่สุดในแต่ละข้อคำถาม

ข้อ	รายการพิจารณา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1.	เชิงเนื้อหาวิชาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา					
	1.1 มีการกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ชัดเจน					
	1.2 การเรียงลำดับเนื้อหาที่มีความเหมาะสม					
	1.3 การแบ่งหมวดหมู่ของเนื้อหาโครงสร้างของเนื้อหาชัดเจน มีความสัมพันธ์ต่อเนื่อง					
	1.4 เนื้อหาที่มีความความทันสมัย และสามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้					
	1.5 ความยาวของเนื้อหาในแต่ละตอนเรียนเหมาะสม					
	1.6 ภาพประกอบสื่อสารความหมายได้ตรงกับเนื้อหา					
	1.7 เนื้อหาที่เหมาะสมกับการเรียนการสอน จำนวน 3 ชั่วโมง/สัปดาห์					
	1.8 ใ้ภาษาถูกต้อง เหมาะสมกับระดับผู้เรียน (ข้อความและเสียงบรรยาย)					
	1.9 มีแบบฝึกปฏิบัติหรือแบบฝึกหัดและการประเมินผล ที่ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์					
	1.10 เนื้อหาเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย					

ข้อ	รายการพิจารณา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
2.	ด้านคุณภาพสื่อ					
	2.1 ความเหมาะสมของการใช้สีพื้นหลัง					
	2.2 ความเหมาะสมของรูปแบบตัวอักษร					
	2.3 ความเหมาะสมของขนาดตัวอักษร					
	2.4 ความเหมาะสมของสีตัวอักษร					
	2.5 ความเหมาะสมขององค์ประกอบในหน้าจอ					
	2.6 การออกแบบกราฟิกหน้าจอมีความสวยงาม					
	2.7 ภาพประกอบสอดคล้องกับเนื้อหา					
	2.8 ภาพประกอบสามารถมองเห็นได้ชัดเจน คมชัด					
3.	สิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน					
	3.1 มีเอกสารและสื่อประกอบในการเรียนรู้					
	3.2 มีการใช้สื่อที่หลากหลายรูปแบบมาใช้ในการเรียนการสอน (สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์)					
	3.3 มีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้ในการเรียนการสอน					
	3.4 มีการเชิญวิทยากรภายนอกมาบรรยาย					
	3.5 มีสถานที่ ห้องเรียนที่สะดวกต่อการเรียนการสอน					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณมา ณ ที่นี้
ศศิประภา เวชศิลป์ (ผู้วิจัย)

แบบประเมินความพึงพอใจสำหรับสถานประกอบการ

วิจัยเรื่อง	ศึกษาผลสัมฤทธิ์การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาเชิงบูรณาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มทร.พระนคร
ผู้วิจัย	นางสาวศศิประภา เวชศิลป์
อาจารย์	สาขาออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

คำชี้แจง

1. แบบประเมินชุดนี้เป็นแบบประเมินเพื่อใช้ในการประเมินความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศศึกษาและเจ้าหน้าที่ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

2. แบบประเมินแบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

ตอนที่ 2 แบบประเมินความคิดเห็นความพึงพอใจสำหรับสถานประกอบการ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

โปรดพิจารณาให้ระดับคะแนนตามคำถามในแต่ละข้อ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5	คะแนน	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
4	คะแนน	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
3	คะแนน	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
2	คะแนน	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
1	คะแนน	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในการประเมินเพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา จึงขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

หมายเหตุ : ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนี้จะเก็บไว้เป็นความลับ เพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น
จึงขอขอบคุณท่านที่ได้กรุณาช่วยประเมินแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

คำชี้แจง : กรุณากรอกข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ชื่อของผู้ประเมิน.....
2. ตำแหน่ง / หน้าที่ปัจจุบัน.....
3. สถานที่ทำงาน.....
4. ประสบการณ์ในการทำงาน..... ปี

ตอนที่ 2 แบบประเมินความคิดเห็นความพึงพอใจสำหรับสถานประกอบการ

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับค่าความคิดเห็นที่ท่านคิดว่าเหมาะสมที่สุดในแต่ละข้อคำถาม

ข้อ	รายการพิจารณา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1.	ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสถานประกอบการ					
	1.1 ศึกษารายละเอียด การทำงานของสถานประกอบการ					
	1.2 ศึกษาเส้นทาง การเดินทาง ของสถานประกอบการ					
	1.3 ความพร้อมของอุปกรณ์เครื่องมือสำหรับนักศึกษา					
	1.4 จัดทำแผนปฏิบัติงานตลอดระยะเวลาของการปฏิบัติงาน					
	1.5 ปฏิบัติงานสหกิจศึกษา จำนวน 40 ชั่วโมง/สัปดาห์					
2.	คุณสมบัติของนักศึกษา					
	2.1 มีบุคลิกภาพและวางตัวได้เหมาะสม เช่น ทักษะคิด วุฒิภาวะ ความอ่อนน้อมถ่อมตน การแต่งกาย กิริยาวาจา การตรงต่อเวลา และอื่น ๆ					
	2.2 สามารถร่วมงานกับผู้อื่น การทำงานเป็นทีม สร้างมนุษยสัมพันธ์ได้ดี เป็นที่รักใคร่ ชอบพอของผู้ร่วมงาน เป็นผู้ช่วยก่อให้เกิดความร่วมมือประสานงาน					
	2.3 แต่งกายสะอาด เรียบร้อย เหมาะสมกับสถานประกอบการ					
	2.4 มีความมั่นใจในตนเอง ตัดสินใจได้ดี ถูกต้อง รวดเร็ว มีการวิเคราะห์ ข้อมูลและปัญหาต่าง ๆ อย่างรอบคอบ					
	2.5 คุณธรรมและจริยธรรม มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีจิตใจสะอาด รู้จักเสียสละ ไม่เห็นแก่ตัว เอื้อเฟื้อ ช่วยเหลือผู้อื่น					

ข้อ	รายการพิจารณา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
3.	การเลือกสถานประกอบการและการสมัครงาน					
	3.1 Resume แสดงรายละเอียดบุคคล ถูกต้องครบถ้วน					
	3.2 Portfolio มีความน่าสนใจ					
	3.3 ความสามารถตรงกับตำแหน่งงานที่สมัคร					
	3.4 ที่พักอยู่ในรัศมีที่พักอาศัย ไม่เกิน 15 กม.					
	3.5 พี่เลี้ยงดูแลตลอดการออกสหกิจศึกษา					
4.	การปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ					
	4.1 ปริมาณงานที่ปฏิบัติสำเร็จตามหน้าที่หรือตามที่ได้รับมอบหมายภายในระยะเวลาที่กำหนด					
	4.2 คุณภาพงาน ทำงานได้ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ มีความประณีตเรียบร้อย มีความรอบคอบ ไม่เกิดปัญหาติดต้ามมา งานไม่ค้างคา ทำงานเสร็จทันเวลาหรือก่อนเวลาที่กำหนด					
	4.3 ความรวดเร็วในการเรียนรู้ เขาใจข้อมูล ข่าวสาร และวิธีการทำงาน ตลอดจนการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้งาน					
	4.4 ทักษะการสื่อสาร ความสามารถในการติดต่อสื่อสาร การพูด การเขียน และการนำเสนอ (Presentation) สามารถสื่อให้เข้าใจได้ง่าย เรียบร้อย ชัดเจน ถูกต้อง รัดกุม					
	4.5 สามารถพัฒนาตนเองให้ปฏิบัติงานตาม Job position และ Job description ที่มอบหมาย ได้อย่างเหมาะสมหรือตำแหน่งงานนี้เหมาะสมกับนักศึกษา					
5.	การประเมินผลสัมฤทธิ์การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา					
	5.1 ความรับผิดชอบและเป็นผู้ที่ไว้วางใจได้ ดำเนินงานให้สำเร็จ ลุล่วงโดยคำนึงถึงเป้าหมาย และความสำเร็จของงานเป็นหลัก ยอมรับผลที่เกิดจากการทำงานอย่างมีเหตุผล					
	5.2 ความสนใจ อุตสาหะในการทำงาน ความพยายาม ความตั้งใจที่จะทำงานได้สำเร็จ ความมานะบากบั่น ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคและปัญหา					

ข้อ	รายการพิจารณา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	5.3 ความสามารถเริ่มต้นทำงานได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องรอคำสั่ง เสนอตัวเข้าช่วยงานแทบทุกอย่าง มาขอรับงานใหม่ ๆ ไปทำ ไม่ ปล่อยเวลาว่างให้ล่วงเลยไปโดยเปล่าประโยชน์					
	5.4 การตอบสนองต่อการสั่งการ ยินดีรับคำสั่ง คำแนะนำ คำ วิจารณ์ ไม่แสดงความอึดอัดใจ เมื่อได้รับคำติเตียนและวิจารณ์					
	5.5 ปฏิบัติตามวัฒนธรรมขององค์กร กฎระเบียบ นโยบายต่าง ๆ และปฏิบัติตามโดยเต็ม (การเข้างาน ลางาน) ปฏิบัติตามกฎการ รักษาความปลอดภัยในโรงงาน การควบคุมคุณภาพ 5ส และอื่นๆ					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

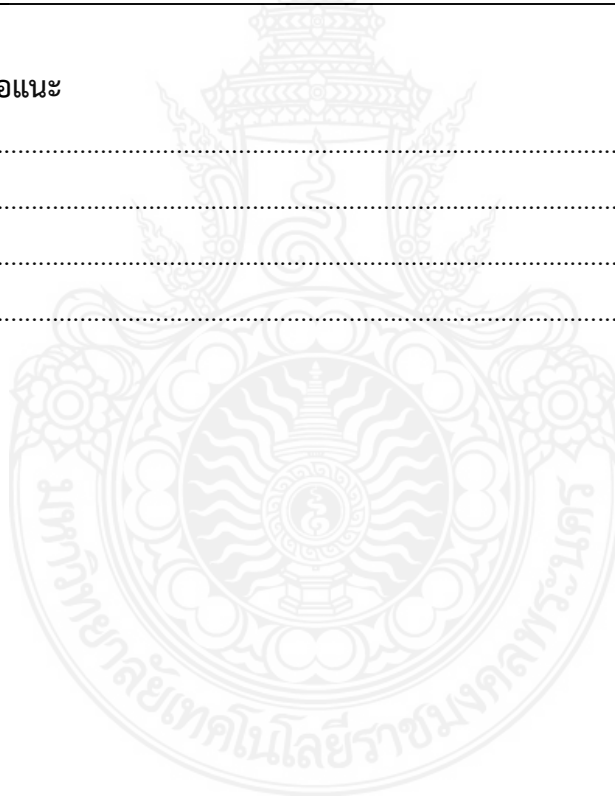
.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณมา ณ ที่นี้
ศศิประภา เวชศิลป์ (ผู้วิจัย)

ภาคผนวก ข
ภาพขั้นตอนการลงพื้นที่ในการเก็บข้อมูล

ภาพขั้นตอนการลงพื้นที่เพื่อศึกษาประเด็นปัญหาการเตรียมความพร้อม
สหกิจศึกษา

ภาพขั้นตอนการประเมิน IOC

ภาพขั้นตอนการประเมินแบบจากผู้เชี่ยวชาญ

ภาพขั้นตอนการประเมินจากสถานประกอบการ

ภาพที่ ข.1: นักศึกษากำลังเขียนประเด็นปัญหา
ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

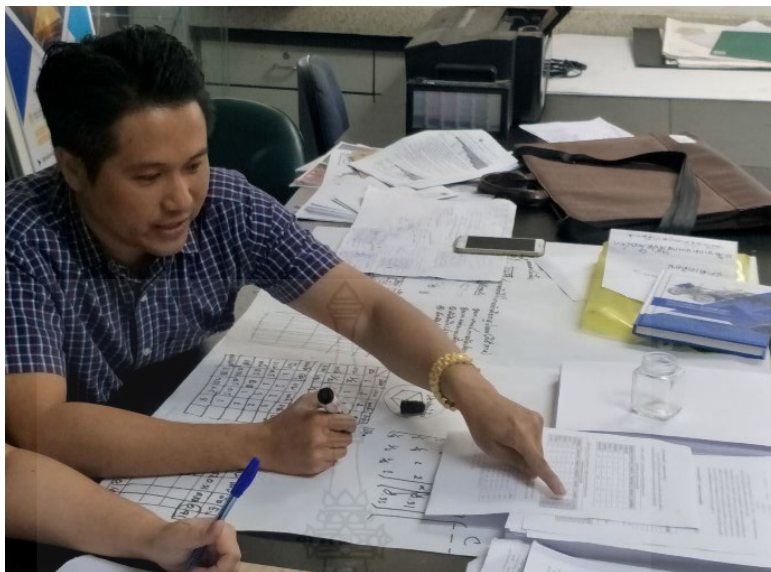
ภาพที่ ข.2: นักศึกษากำลังเขียนประเด็นปัญหา
ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

ภาพที่ ข.3: นักศึกษากำลังเขียนประเด็นปัญหา
ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

ภาพที่ ข.4: นักศึกษากำลังเขียนประเด็นปัญหา
ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2565

ภาพที่ ข.5: ขั้นตอนการประเมินแบบ IOC จากผู้ทรงคุณวุฒิ
 รองศาสตราจารย์ ดร. ทรงวุฒิ เอกวุฒิวงศา อาจารย์ประจำภาควิชาวิศวกรรมศาสตร์อุตสาหกรรม
 คณะวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
 ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2566

ภาพที่ ข.6: ขั้นตอนการประเมินรูปแบบจากผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ
 อาจารย์สุนทร บินกาขานี อาจารย์ประจำภาควิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
 ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2566

ภาพที่ ข.7: ขั้นตอนการประเมินรูปแบบจากผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ
 ดร.ปรียานุช คำสนอง อาจารย์ประจำภาควิชาสถาปัตยกรรม
 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
 ที่มา: ศศิประภา เวชศิลป์, 2566

ภาพที่ ข.8: ภาพขั้นตอนการประเมินจากสถานประกอบการ
 ที่มา: ชูเกียรติ อนันต์เวทยานนท์, 2566

ภาพที่ ข.9: ภาพขั้นตอนการประเมินจากสถานประกอบการ
 ที่มา: สุนทร บินกาซานี, 2566

ภาพที่ ข.10: ภาพขั้นตอนการประเมินจากสถานประกอบการ
 ที่มา: อุทัยวรรณ ประสงค์เงิน, 2566

ภาพที่ ข.11: ภาพขั้นตอนการประเมินจากสถานประกอบการ
ที่มา: ธนพล ลิ้มทัตธนกุล, 2566

ภาพที่ ข.12: ภาพขั้นตอนการประเมินจากสถานประกอบการ
ที่มา: ธาณี สุคนธะชาติ, 2566

ภาพที่ ข.13: ภาพขั้นตอนการประเมินจากสถานประกอบการ
ที่มา: วีระภัทร์ กระหม่อมทอง, 2566

ภาพที่ ข.14: ภาพขั้นตอนการประเมินจากสถานประกอบการ
ที่มา: กิ่งกาญจน์ พิจักขณา, 2566

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางสาวศศิประภา เวชศิลป์
วัน เดือน ปีเกิด	4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2536
สถานที่เกิด	จังหวัดกรุงเทพมหานคร
ที่อยู่ปัจจุบัน	74 เพชรเกษม 42 แยก 1 แขวงบางจาก เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร 10160
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2559 สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษา หลักสูตรศิลปบัณฑิต สาขาออกแบบเซรามิกส์ ภาควิชาเทคโนโลยีศิลปอุตสาหกรรม คณะสถาปัตยกรรมและการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ พ.ศ. 2562 สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษา หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยี การออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม คณะครุศาสตรอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ประวัติการทำงาน	Studio Jew+ / Painter HIT Galleria School / Manager / Teacher MANA OUTLET Visual Merchandiser / Graphics Designer / Account Executive อาจารย์ประจำภาควิชา สาขาการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มทร.พระนคร